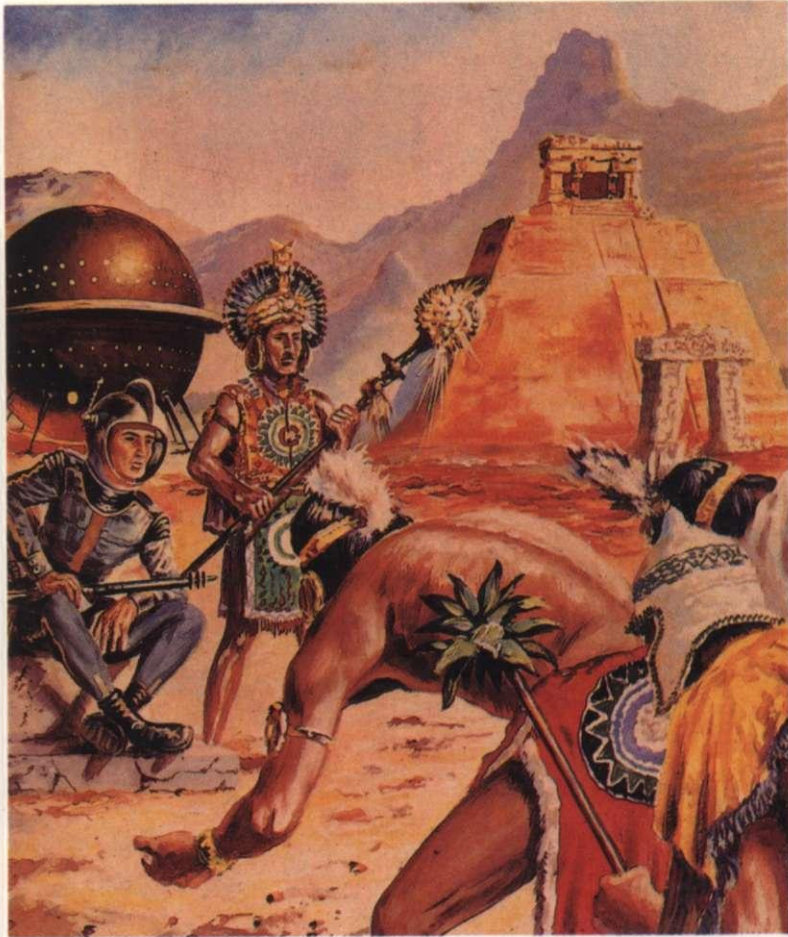

Erich von Däniken

tanrıların şoku

14 Nisan 1935'te İsviçre'nin Zofingen kentinde doğan Erich von Däniken, henüz College Saint Michel'de okurken kutsal yazıtlar ve çözülmemiş arkeolojik bilmecelere kata yormaya başlamıştı. 1968 yılında ilk ve en ünlü eseri olan *Emierungen an die Zukunft* (Tanrıların Arabaları - Cep Kitapları) yayınlandı ve iki yıl içinde 30 baskıyla 600.000 adet sattı... Dünyaya çapında bir olay olan bu kitap, *Time* dergisinin tabiriyle "Dänikenitis" salgınını başlatmıştı...

1969'da yayınlanan *Zurück zu Den Siemen* (Yıldızlara Dönüş - Cep), iki hafta içinde tüm dünyadaki "bestseller" listelerine girdi. 1972'de *Aussaat und Kosmos* (Tohum ve Evren - Cep), 1974'de biraz değişik bir konuya girdiği *Erscheinungen* (Tanrıların Mucizeleri - Cep) bir gazetecinin yazar hakkında söylediğini kanıtlarcasına yine dünya çapında rağbet gördü: "Däniken'in modası geçmez."

Reise Nach Kiribati - 1981 (Kiribati'ye Yolculuk - Cep) Däniken'in gezi yazarlığını da kanıtladığı kitaplarından biri oldu. 1982'de çıkan *Strategie der Götter* (Tanrıların Stratejisi - Cep), yeryüzüne inen Tanrıların arkaalarında bıraktıkları izlerin peşinde yıllar boyu süren araştırmaların sonucuydu. 1984'de *Der Tag an dem Die Götter Karnen - 11 August 3114 V. Chr.* (Tanrıların Geldiği Gün - Cep) yayınlandı. Bu kitapta ise, M.Ö. 11 Ağustos 3114 tarihine rastlayan günde yeryüzüne uzaydan Tanrıları'nı indirdiğini gösteren bulgular inceleniyordu.

1985'de yayınlanan *Habe Ich Mich Geirrt?* (Yoksa Yanıldım mı - Cep), Däniken'e yöneltilen eleştirilere yanıt verdi. 1987'de *Wir Alle Sind Kinder der Götter* (**Tanrıların Çocukları** - Altın Kitaplar); 1989'da *Die Augen der Sphinx* (Sfenks'in Gözleri - İnkılâp Kitabevi) yayınlandı.

1991'de yayınlanan *Die Steinzeit War Ganz Anders* (Taş Devri Bildiğiniz Gibi Değildi - Cep) tarih öncesi zamanları irdelerken, 1992'den çıkan *Der Götterschock* (Tanrıların Şoku - Cep) çok eski geçmişten UFO'ların ve ET'lerin gündemde olduğu çağımıza uzanan bir zaman yolculuğu yapmaktadır.

1993'te Alman SAT-1 Televizyonu için hazırladığı ve sunduğu 25 bölümlük diziyne eşlik etmek üzere, *Auf den Spuren der Allmächtigen* ve *Raumfahrt im Altertum* (Cep Kitapları'nda tek cilt olarak "Yüce Tanrının İzinde-Eski Çağlara Uzay Yolculuğu") başlıklı iki kitap daha yayınlayan Däniken'in *Der Jüngste Tag Hal Längst Begonnen* adlı kitabı, İnkılâp Kitabevi tarafından *Kıyamet Günü* başlığıyla; 1997 yılında yayınlanan *Zeichen für die Ewigkeit* adlı yapıtıysa, *Sonsuzluğun İşaretleri* adıyla aynı yıl yayınevimiz tarafından Türkçeleştirilmiştir.

1996-97 yıllarında Amerikan ABC televizyonu için Däniken'in hazırladığı, *Tanrıların Arabaları Esrarını Koruyor* başlıklı 3 bölümlük belgeselin birincisi, ABD'de ve Almanya'da (RTL'de) yayınlanmıştır.

Der GÖTTERSCHOCK
TANRILARIN ŞOKU
ERICH VON DÄNIKENin araştırması
Türkçeleştiren: Esat Nermi Erendor

© C. BERTELSMANN Verlag Gmbh, Miinche
Cep Kitapları A.Ş., İstanbul 1993

ISBN: 975-480-083-9

Cep Kitapları: 118/ Bilgi Dizisi:23
Birinci baskı: 1993
İkinci baskı: 1995
Üçüncü baskı: 1998

Ofset hazırlık: Cep Kitapları A.Ş.
Baskı: Mart Matbaası, İstanbul

ERICH von DÄNIKEN

**TANRILARIN
ŞOKU**

Çeviren: Esat Nermi Erendor

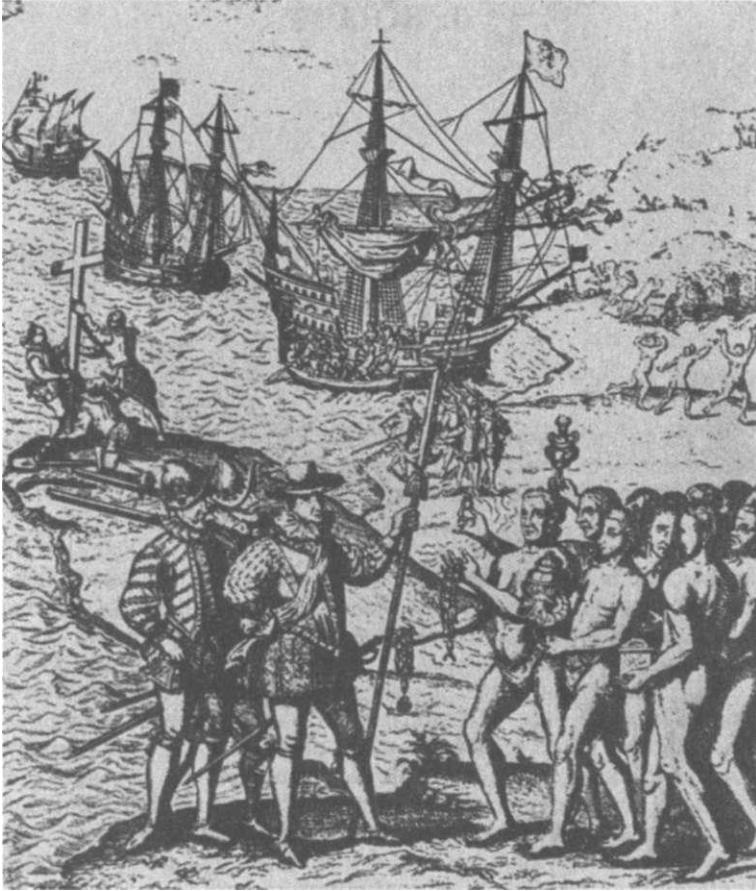
İNSAN TANRILAR

"Tarihteki espri, tarihin kendisidir"

(Peter Bamm, 1879-1975)

"İki ya da üç yerleşim yeri gördük ve yerli halk yalvanrcasına bize seslendi, tanrıya şükretti. Birkaçı su getirdi; bazıları da bize yiyecek verdi... Bizlere gökten mi geldiğimizi sorduklarını anlıyoruz."^

Christoph Columbus'un oğlu, ünlü babasının "vahşilerle" ilk karşılaşmasını bu sözlerle belirtmektedir. 12 Ekim 1492'de Columbus, 33 gün sürmüş yolculuktan soma Bahama Takımadalan'ndan San Salvador Adası'nda karaya ayak bastı. Şaşkına dönmüş ve ne yapacaklarını kestiremez haldeki yerliler, olup bitenlerin farkında değildi. Kahverengi tenli, anadan doğma çıplak yerliler dört bir yandan koşup gelmiş, Columbus'un karaya çıktığı yerde yapılan ve akıl erdiremedikleri bir törenin tamğı olmuşlardı. Gerek Columbus gerekse refakat gemileri *Pinta* ile *Nina'mn* kaptan ve subayları çok gösterişli giysiler içindeydi. Koyu mavi ve kan kırmızısı kadifeden kostümleri, geniş kırmalı beyaz yakalarla süslüydü; şalvanmsı kaba-rık pantolonlar giymişler, üzerleri gümüş kakmalı geniş kemerler kuşanmışlardı; menekşe rengi ipek çorapları vardı ve omuzlarına İspanyol saray süvarilerinin kısa pelerinlerini geçirmişlerdi. Columbus'un ise başında altın kaplama çingiraklarla donatılmış kocaman bir şapka taşıdığı çeşitli kaynaklarca doğrulanmaktadır. Bir eliyle kılıcını tutarken, öbür elinde krallık sancağını taşıyordu. Yanındaki subaylar da üstünde -Kral Fernando ile Kraliçe İsabella'yı simgeleyen -"F" ve "I" harfleri bulunan bayrakları karaya çıkarmışlar ve egemenlik belirtisi olarak Yeni Dünya'nın toprağına dikmişlerdi. Ardından kahverengi cübbeli, sakallı iki keşiş, omuzlarında taşıdıkları koca bir haç, krallık bayraklarının yam başında yere diktiler.

*Kolumbus'un Espanola'da (Haiti) karaya çıktığı.
Çıplak yerliler ona hediyeler getirmektedir.*

Sonra da gemi tayfasının bir kısmı, renk renk partal giysiler içinde bir yığın kaba saba herif de onlara katıldı. Kimisinde saç sakal birbirine karışmıştı, kimisi ise iyi kötü tıraşlıydı. Kimi dazlak, kimi ırzım saçlı tipler yalpalayarak karaya çıktılar. Bazısının ayakta pa-buç vardı, bir kısmı yalmayaktı; kötü kötü kokan birkaç adam kaba çizgili gömlekler giymişti, birçoğu ise vücutlarının esmerleşmiş üst kısmını tüm çıplaklığıyla sergiliyordu ve bazıları da inşam bunaltan

Kolumbus, Guanahani Adasında (San Salvador) yerlilerle ticarete başlıyor.

nemli sığağa rağmen kafalarına çelik miğferler geçirmişlerdi. Ve bu insanlar elbette ki kılıçlarını, bıçaklarını, tüfeklerini de karaya çıkarmışlardı -doğrusu saygı uyandıran bir gruh oluşturmuşlardı.

Bu olağanüstü tiyatro kumpanyası karşısında yerlilerin, oradan şeytan çarpmış gibi niye kaçmadıklarına ne kadar hayret etsək yeridir. Yerliler herhalde bu yabancıların çekiciliğine kendilerini kaptırmış olmalılar. Birde Columbus ile subaylarının cömertçe dağıttıkları hediyelerin etkisi var; bunlar, ucuz cinsten kırmızı kasketçikler, hiçbir değeri olmayan cam boncuklar, en adisinden küçük aynalar, saç taraklar ve "yerlilerin saygınlığın en yüksek nişanesi sandıklar daha bir yığın değersiz öteberiydi."-') Yerliler, bu ıvrır zıvır derin bir saygıyla "turey" sözcüğüyle nitelendirdiler, buda "gök" demektir.

Columbus'un yerlileri enayi yerine koyan düzenbazlığının inandırıcı bir örneğini, iki buçuk ay soma cereyan eden bir olayda görüyoruz. 26 Aralık 1492'de Columbus ile adamları, Haiti'nin 'ölümü hiçe sayan' dedikleri oymak önderi "Guacanagari"nin düzenlediği bir şenlikte şeref konukları oldular. Huzura kabul töreninde Columbus, öndere bir gömlek, birkaç pantolon ve bir çift eldiven hediye etti. Columbus bunu "cezbeye tutulmuş gibi gözünü eldivenlerden ayıramadığım benim fark etmediğimi sanıyordu" diye kaydeder®, Yerlilerin hükümdarı Guacanagari, o anda kendini Tann'ın uçsuz bucaksız yeryuvarlığının üstündeki en mutlu kulu saymış olmalıdır; çünkü şenliğin sonunda bütün gemiciler, Guacanagari'nin göğsünü gururla şişirerek, dudaklarında bahtiyar bir gülümseyişle kumsalda bir aşağı bir yukarı dolaşmasını seyrettiler. Hem de şalvar biçimi, ö gülünç kabank pantolonlardan birini giymişti. Daha önce ise Columbus "tannsal" gücünü kanıtlayan bir gösteriyi çabuk tarafından sahneyivermişti: "Ağır toplardan birini patlattırdım ve bir filintayla da ateş ettirdim. Yerliler ateşlenen silahların gümlenmesini duyunca dehşete kapılmış bir halde yere kapaklandılar. Yeniden kıpırdanmayıp göze almaları doğrusu hayli zaman sürdü®.

Bu olaylarda biz hep bir tarafın, Columbus'un anlattıklarını dinliyoruz, tek yanlı bir bilgidir bu. Aynı olayları yüzyıllar soma bir de yerlilerin anlattığı şekliyle öğrenmek olanağım elde edebilseydik, herhalde pek hoş bir durum ortaya çıkardı.

Tantana ve Göz Boyama

Otuz yıl kadar soma, 1519'da, benzeri bir kalleşçe oyun, bu

Cortez'in Meksika kıyılarına çıkışı.

sefer dramatik bir tarzda tekrarlandı. Hernando Cortez, 2 gemi, 100 gemici ve 508 askerle Meksika kıyılarında göründü. Askerleri arasında 32 tüfekçi ve 13 maşalı tüfekçi vardı; ayrıca eksiksiz süvari donatısıyla 16 at da getirmişti. Meksika'nın uzak yaylalarının zengin hükümdarı Montezuma, aşağıda, deniz kıyısında olup bitenleri casusları aracılığıyla çoktan öğrenmişti. İspanyollara gönderdiği elçiler, derin bir saygıyla gemilerin tahtalarını öptüler. Yanlarında hediyeler getirmişlerdi; bu hediyeler, özellikle Tanrı Quetzalcoatlı içindi: Çok değerli ve çok süslü giysilerle saf altından takılardı bunlar. Bu hediyelere "Tanrı Cortez", boncuklar vererek teşekkür etti; Montezuma'nun elçileri bu boncukları hemen "göksel mücevherler" olarak nitelendirdiler. Daha önce Columbus'un yaptığı gibi Cortez de bir topu ateşletti ve elçilerin hepsi birden "ölmüş gibi yere yığıldılar^".

Bu şekilde gözleri boyanmış elçiler efendilerinin yanına dönünce, önce birkaç köle kurban ettirdiler; ancak ondan somadır ki heyecan uyandıran haberlerini hükümdara bildirme cesaretini kendilerinde bulabildiler... Montezuma onları büyülenmiş gibi dinledi ve "topun etkisini, özellikle de kulakları patlatırcasına çıkardığı güm-bürtüyü, barutun ortalığı kaplayan pis kokusunu, topun ağzından fıskıran ateşi duyunca dehşete kapıldı. Hele top güllesinin bir ağacı paramparça eden kudretini öğrenince dehşet duygusu daha da art-

Montezuma için elçilerinin anlattıklarını, yabancıların "donatımım, çelik gömleklerini, saldırı başlıklarını, kılıçlarını, tatar oklarını, tüfeklerini, mızraklarını, özellikle de atlarını ve bu atların kocamanlığını" dinlemek zorunda kalması korkunç bir şeydi. "Atların üstünde silahlı İspanyollar nasıl da hızlı gidiyorlardı; yüzlerinden başka bir yerleri görünmüyordu; yüzleri beyazdı; gri mavi gözleri, kıvrık saçları ve uzun sakalları vardı; aralarında saçları kıvrık kara derililer de bulunuyordu^." Montezuma ile yüksek rütbeli rahipleri, Cortez'in hediyelerine kutsal emanetlermiş gibi davrandılar. Az miktardaki birkaç yiyecek numunesi, büyük tapınağın içinde, tanrılarına kurban edilen insanlardan çıkanları yüreklerin kanlarının boşaltılan kutsal taşın üstüne konuldu

Birazcık tantana, birazcık şamata, birazcık üstün teknoloji ve bütün ilkel hödükler hemen derin bir tazim duygusunun içine gömülüyorlar. O günlerde, buralardan pek de uzakta olmayan Güney Amerika'da, İnka Atahualpa egemendi; kısa bir süre önce üvey kardeşi Huascar'a karşı yaptığı savaşı kesin bir zaferle kazanmıştı. Şimdi ülkede Atahualpa tek başına hükümdardı; dev boyudardaki İnka

İmparatorluğu'nu artık hiçbir siyasal muhalefet olmaksızın yönetebilecekti. Ne var ki yine de hoşnut değildi; çünkü casusları acayip görünümlü "yüzen dağlar"ın haberini vermişlerdi; bunlar sahillerde görülmüştü. "Yüzen dağlar", Panama'dan yelken açıp sürekli güney yönünde yol alan İspanyol gemileriydi.

Cortez'den sadece on iki yıl sonra, 13 Mayıs 1531'de, İspanyol Francisco Pizarro küçük bir birlikle, bugünkü Peru kıyısında bir liman olan Tumbez'de karaya çıktı. Ama İspanyolların Neil Armstrong'u, ancak Ay'a değil de Güney Amerika toprağına ayak basan ilk beyaz adamı meslekten topçu ustası Pedro de Candida oldu. İri yapılı, gösterişli bir adamdı. Senyor Pedro, tarih sahnesine bu çıkışında "dizlerine kadar inen, örme zırhtan bir ceket" giymişti. Bir pusudan atış yapabilecek okçulardan çekiniyordu. Sol elinde gümüş kakmalı bir kalkan tutuyordu, sağ elinde de enli bir kılıç vardı. Doğrusu av kollayan bir jaguar bile, panltısıyla göz kamaştıran bu görüntüye saldırmaya kalkışamazdı. Uzak göklerden yere inmiş biri gibiydi. Yerliler öylesine afalladılar ki Senyor Pedro'yu "güneşin oğlu" sandılar. En içten sevgi ve saygı duygularıyla dolu bir halde onu tapınaklarına ve kutsal yerlerine götürdüler -bir tanrı ülkelerini denetlemeye gelmişti. "Kendisim oradan oraya dolaşırdılar, bir hazineden öbür hazineye götürdüler ve hatta ona kardeşlerinin, İnkaların evini bile gösterdiler^."

Kurnaz ve düzenbaz Francisco Pizarro durumu hemen kavradı. Memleketlisi Cortez ile Columbus'un nasıl davrandıklarını biliyordu. Ne çare ki o zamanlar Meksika'daki Montezuma ile Peru'daki Atahualpa arasında telefon bağlantısı yoktu. Pizarro'nun 106 piyade ve 62 süvariden oluşan birliğiyle, disiplinli dev İnka ordusu karşısında en küçük bir basan şansı yoktu. Ne var ki kader bambaşka bir şekilde ona yardımcı oldu.

İnka Atahualpa, Peru yaylasında tıpkı Mısır firavunları gibi hükümdarlık yapıyordu. Uyrukları için o bir tanrıydı; güneşin bir oğlu idi, doğrudan doğruya "güneşin oğullarının" soyundan geliyordu. Eski bir söylentiye göre, dünyayı uzun zaman önce terk edip gitmiş olan yaratıcı tanrı Tici Virococha, günün birinde geri dönecekti. Nitekim Atahualpa'nın babası, II. İnka Huayna Capac da, tanrı Virococha'nın döneceği ve devletin yıkılmasını hazırlayacağı kehanetinde bulunmuştu. Bu yetmiyormuş gibi gizemlerle dolu Virococha'nın heykelleri onu sakallı biri olarak göstermekteydi®. O halde İnkaların, örme zırhlı İspanyol top ustası Pedro de Candida'yı ilkin "güneşin oğlunun" elçisi samp afallamalarında, ardından da onun patronu

Franzisko Pizarro'yu, gelmesi özlemle beklenen Virococha kabul etmelerinde şaşılacak bir taraf var mıdır?

"Göklerden" ya da "uzak ufuklardan" dönmesi beklenen "tanrılara" yönelik bu garip inanç, dünyanın çeşitli yörelerinde birçok eski kültürde de göze çarpmaktadır. Hollandalı Amiral Jakob Roggeveen, 1722 yılında, paskalya yortusuna rastlayan pazar günü, Pasifik'te "Paskalya Adası"nı keşfettiğinde, bir adam kıyıda kendisine doğru üç kilometre kürek çekerek gelmişti. Hollandalılar tek başına gelen bu adamı gemiye aldılar. Adam gemiye çıkar çıkmaz güvertede derin bir saygıyla yere kapaklandı. Amiral Roggeveen adamın çevresini dolaştı; bu sırada taştan yapılmış yüzlerce dev heykeli görmüş, bunların panldayan iri gözlerini, başlarındaki pas rengi kocaman şapkalarım hayretle seyretmiş olmalıdır; heykellerin hepsi de denize yönelik duruyordu, adeta uzak ufuklardan gelecek birini bekler gibiydiler. Roggeveen, sivri kayalıklar yüzünden kıyıda yanaşacak bir yer bulamadığından açıkta demirledi ve garip konuğuna da üç parça giysi hediye etti. Ne var ki gömlek kollarıyla pantolon paçalarına yer değiştirtmişti. Adam bu giysi parçalarıyla ne yapılacağı bilmedi. Gemiciler eline çatal ve bıçak verip bunlarla nasıl ham ham yapılacağını gösterdiklerinde, adam gözlerini fıldır fıldır döndürerek elindeki çatalı ısırmağa başladı. Gemide kalmak adamın hoşuna gidiyordu, hep "tanrılarının" yanında kalmak istiyordu. Roggeveen ile subayları, bu yerliden kurtulmak için tam anlamıyla bir pandomim gösterisi yapmak, hatta daha soma kaba kuvvet kullanmak zorunda kaldılar. Bu sefer de Paskalyalı yerlilerden coşkulu bir kalabalık geminin etrafını sardı. Hollandalı tayfalar saldırıya uğradıklarını samp bıçaklarına davrandılar, kan aktı, birkaç el de ateş edildi.

Ertesi gün yüz elli kişi kıyıya çıkmayı göze aldı. Etrafları hemen coşkulu bir kalabalıkla kuşatıldı; yerliler gemicilere sokulmak istiyor ve önlerine çeşit çeşit hediyeler yığıyorlardı. Hollandalılar, bu bunaltıcı kuşatmayı yine bıçaklarını çekerek ve birkaç el silah atarak yarıdılar. Kalabalık dört bir yana dağıldı, "insanlardaki şaşkınlık son derecede büyüktü."^ Adalılar, Hollandalıların önünde kendilerini yere attılar, yeniden kırıdanmayı göze aldıklarında ise sürüne sürüne geri çekildiler ve en az on adım kadar ötede, kendilerine göre güvenli saydıkları bölgede kaldılar. Hollandalı "tanrılar" büyük saygınlık yaratmışlardı.

Ne yazık ki Amiral Jacob Roggeveen, iki çapa kaybettiğinden yola devam edilmesi emrini vermiş ve Paskalya Adası'nda hiçbir

araştırmaya girişmemiştir. Oysa yerlilerle konuşarak parıldayan inci gözleri ve koskocaman şapkaları bulunan bu acayip taş heykeller hakkında bazı şeyler öğrenebilirdi. Paskalyalıların bu heykellerle "kimi" betimlemek istediklerini hâlâ öğrenebilmiş değiliz. Bu heybetli heykeller sımsıkı kapalı daracık dudakları, robot izlenimi uyandıran ciddi yüz çizgileriyle Güney Denizi bölgesindeki insan soylarının hiçbirine benzememektedir. O halde bunlarla kim taklit edilmek istemişti? Yaşlı bir Paskalyalı, belki de Hollandalılara bir şeyler anlatabilir; çok uzaklarda, Peru yaylasında, İnka çağından daha önceki zamanlarda uygulanmış bulunan aynı duvar inşa tekniğim, bu küçük adalanna getiren öğretici ustanın kim olduğunu söyleyebilirdi.

Paskalya Adası'nın daha somaki ziyaretçileri, "güney kıyısında taş döşeli bir alan üstünde, bir tapınma yeri buldular; burada çok eskiden gemilerle gelmiş tanrılara tapınılıyordu"®. Tarihçi K. Nevermann, bu "tanrılarla" Amiral Roggeveen ve tayfalarının kastedilmiş olabileceğini ileri sürmektedir. Olabilir; ama Paskalyalılar, Roggeveen'den önce de birilerini bekliyorlardı, kimdi bunlar?

1767 yılında İngiliz denizcisi Samuel Wallis, Güney Pasifik'te hayli büyük bir ada olan, Tahiti'ye geldi. Güya hiç neden yokken adalılar gemiye saldırmışlar. Oysa sadece iki yıl soma Fransız kâşifi Louis Antoine de Bougainville, aynı adaya gelince yerliler tarafından çok içten bir kabul gördü. Gemiciler derin bir saygıyla dokundular, biraz daha cesur olanları giysilerinin altında ne olduğunu görmeye bile kalkıştı. Bu iki olayda adalıların gösterdiği birbirinden farklı tutumun nedeni bilinmiyor. Belki de İngiliz Wallis'in gemisinde adalıların şeytan ya da buna benzer başka bir kötü şeyin simgesi olarak algıladıkları bir işaret vardı. Aynı yıl, 13 Nisan 1769'da, İngiliz kaptan James Cook da Tahiti'ye ulaştı. O da büyük bir yakınlık ve coşkuyla karşılandı. Yerlilerle ilişkide çok ihtiyaçlı davranan kuruntulu Cook, kendisine gösterilen aşın ilginin nedenim araştırdı. Burada neler oluyordu? Sorunun cevabım yaşlı bir adamdan aldı: Onu geriye dönen Tanrı Rongo sanıyorlardı^{^1} \

27 Mart 1777'de Cook'un gemisi, yavaş yavaş Mangaia Adası'na yaklaştı. Hayatlarında kendi yaptıkları ilkel kayıklardan başka hiçbir tekne görmemiş olan adalılar, Cook'un kocaman yelkenlisi karşısında telaşlı silahlarıyla kıyıya koştu. Birden başkanları rahaüayıverdi, ne olup bittiğini anlamıştı ve çevresindeki kalabalığa da bağıarak durumu açıkladı: "Bu gelen büyük tann Motoro, Vateas'a yaptığı ziyaretten dönüyor!"®

Aynı gizemli davranışlarla Cook, 1779 yılında Havai'de karşılaştı. Yerlilerin ileri gelenlerinden biri, *Resolution* adlı gemisine çıkarak James Cook'a kırmızı bir harmani giydirdi. Ne olmuştu? Havaililer, James Cook'un uzak geçmişte adayı terk edip uzaklara gitmiş ve zamanla tanrı mertebesine ulaşmış Rono ya da Lono adlı kahramanları olduğu varsınarlardı, bu kahraman şimdi geri dönmüştü.

James Cook her ne kadar daha soma bir çatışmada yerliler tarafından öldürölmüşse de, yine de ortaya çıkışı yeni bir költün oluşmasına yol açmıştır. Berlin Etnoloji Müzesi'nde VI-7287 numarayla kayıtlı taştan bir tanrı sergilenmektedir, Havai'den getirilmiştir; boynunda Avrupalılara özgü geniş kırmalı bir yaka ve başında peruka bulunmaktadır. "Ki akua pohaku" adlı bu tanrı, Etnolog Karl R. Wernhart'a göre, 18. yüzyılda buralara gelmiş Kalvinci bir Protestan papazından başkası değildi/^{12^}. Ancak kılığı bakımından James Cook'u da hayli andırmaktadır.

Cook -ya da bir papaz- yerlilerin hatırasında "tann" mertebesine yükselmiş olsalar dahi, yine de söz konusu halkların, beyaz adamın ortaya çıkışından önce, başka bir tanrıya yaptığı ve kesinlikle onun gelmesini beklediğı olgusu karşımıza çıkmaktadır. Bu olgu daha bir yığın örnekle doğrulanmaktadır.

Yıldırımlar ve Gök gürültüleriyle

Afrika Avrupa'ya çok daha yakındır ve Fenikeliler, Grekler ve Romalılar denizlerde keşif gezileri yapmışlardır. Ne yazık ki o zamanlar bu köle tacirlerinin gemilerinde etnolog filan yoktu. O yüzden de ilkel insanların, daha üstün költürden insanlarla karşılaştıkları an gösterdikleri ilk tepkilere ilişkin hiçbir bilğimiz yok. İşe yarayabilecek ilk betimlemeleri en erken 15. yüzyılda buluyoruz. 1436'da Portekizli Alfonso Goncales Balsaya güney yönünde yelken açtı. Beş yıl soma memleketlisi Antao Goncalves ve 1446'da Kapitan Nuno Tristao onu izledi. Bunların hepsi de Portekiz'e zenci köleler taşıyordu. Köleler de bu yolculuğı elbette isteyerek yapmıyorlardı/^{13^}

1456 yılında Cenevizli denizci Alvise de Cadamosto şunları not etmişti:

"Bu kara derililer sanki ben doğaüstü harika bir varlıkmişim gibi başıma üşüştiler. Böyle davranmaları herhalde bir Hristiyan görmelelerinin onlar için yepyeni bir deneyim olmasından ileri geliyor. Giysilerimle tenimin rengi karşısında gösterdikleri şaşkınlık bundan

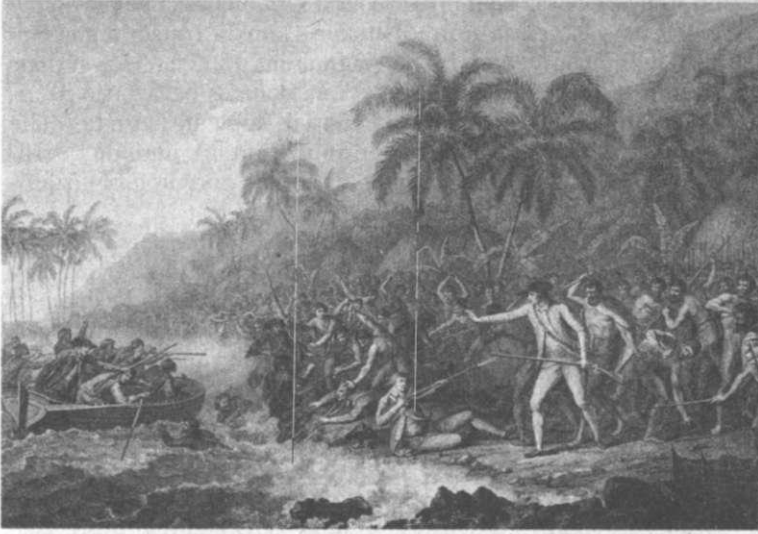
"Havai İspanyolu " olarak nitelendirilen bu heykel, bugün Berlin Etnoloji Müzesindedir. Havaiyerlileri için bereketli baltık avı sağlayan bir "yarıtanrı " idi.

Havai'de James Cook bir tanrı gibi karşılanıyor.

daha az değil... birkaçı ellerime ve vücudumun orasına burasına dokundu; hatta tenimin renginin doğal mı yoksa boyama mı olduğunu anlamak için elimi tükürükle ovuşturdular..."^

Noüanmn daha somaki bir bölümünde Alvis da Cadamosto, yerlilerin yelkenli gemiler karşısında tepkilerini şöyle anlatır: "Gemileri ilk gördüklerinde, bunların ^cayip ülkelerden buralara uçup gelmiş, beyaz kanadı, kocaman deniz kuşları olduklarını sanmışlar. Demir atmazdan kısa bir süre önce yelkenler toplamınca da, yerlilerin bir

(Üstte) *James Cook'un Tonga'da selamlanışı. William Hedges tarafından 1777'de yapılmış yağlıboya tablo.*

(Altta) *Kaptan Cook bir mızrakla öldürülüyor.*

kısmı gemilerin balık olduğunu düşünmüş; bir kısmı ise bunlar sakınılması gereken ruhlardır, demişler. Böylesi bir samya kapılmalarının nedeni, karavela denilen dört direkli bu büyük yelkenlilerin, k-

sa süre içinde değişik yerlerde görünmeleri, özellikle de bu gemilerdeki insanların geceleyin dahi savaşı sürdürebilmeleriydi.

Tıpkı Columbus ve Cortez gibi Cadamosto da, her şeyden habersiz yerlileri top sesleriyle dehşete düşürmeyi unutmadı. Yerliler "karavelamn toplarını şeytanın aleti" olarak nitelendirmişler. Bir mumu eritmesi bile Cadamosto'yu zencilerin gözünde "büyücü beyaz adam" yapıvermişti. Hele tayfalardan biri gayda çalmaya başlınca, bütün yerliler saygıyla karışık bir korkuyla irkilmişler ve "bu nesnenin böylesine çok, böylesine güzel sesler çıkardığı için tanrının kendi eliyle yaptığı tanrısal bir alet olduğu" kamsına varmışlardı.⁽¹⁴⁾

Yanlıı samlara kapılıveren zavallı bir dünyaydı bu. Korsanları da fatihleri de aym derin saygıyla karşıladı. Bereket versin yerliler yarılgılarını çok çabuk fark ettiler. Ormanda yankılanan tamtam sesleri, "büyücü beyaz adan'ın bir kutsal kişiden başka her şey olduğunu dört bir yana duyuruverdi. Nitekim Gambia Irmağı'nın ağzında Cadamosto'nun geniş bir ok yağmuruna tutuldu. Her birinde on adamın oturduğu lf kanodan, şaşkına dönmüş beyazların üzerine hiç aralıksız pk yağdırıldı. Cadamosto ilk topu ateşletip taş gülle kanoların arası rıda suya düşünce bir an için ortalık duruldu. Yerliler küreklerini havaya kaldırdılar ve bir horüak görmüş gibi gözlerini gemiden ayıramadılar.

Top sesinin gümbirdeyen yankısı sönünce kara derililer yenden cesaretlerini toplayıp gemiye ok yağdırmaya başladılar. Kaptan Cadamosto saygınlığın] yitirmek istemiyorsa, top ateşini kesmemesi gerektiğini anlamıştı. Bu sefer geminin bir tarafında bulunan topların hepsiyle birden ateş açtırdı; ayrıca tüm tüfekçilerini yerlilere nişan almada serbest bıraktı. Kara derililer hem afallamış hem derin bir korkuya kapılmışlardı. Atılan güllerden suda dalgalar kabardı, kanolar devrildi ve parç.ılandı, kaçışan ve yarahnan kara derililerin çıkardığı korku çığılıktan yakınlardaki kıyı boyunca yankılandı. Kara adam için bir umu:, bir hayal ve bir dünya birlikte yıkılmıştı. İster beyaz "tamı", ister beyaz "şeytan" olsun, bu varlık çok korkunç ve çok zalimce öfkele tiyordu.

Beyaz fatihlerin dinlerine ve para hırslanna aykırı görerek acımasızca mahvettikleri şeylere ilişkin örnekler pek çoktur. Daha önce bu konuda yazmıştım/¹^ Burada da öncelikle göstermek istediğim, "ilkellerin" üstün bir teknik karşısındaki davranışlarıdır. Ya-

bancı "tanrılara" gösterilen budalaca hayranlığın dört dörtlük bir örneğini Portekizli Pedro Alvares Cabrai, Brezilya kıyılarında yaşamıştır. Cabrai, 9 Mart 1500'de, 13 karaveladan oluşan bir filoyla denize açıldı; amacı baharat ticaretindeki Arap tekeliyi yıkmaktı. Aslında Afrika'nın etrafını dolaşacak bir sefer planlamıştı; fakat Yeşilburun Adaları açıklarında filo çok şiddetli bir fırtınaya tutuldu. Otuz gün yanlış bir rotada gittiler, içecek sulan tükendi, sakallı gemiciler skorpit hastalığının pençesinde acı çekiyorlardı, subayların hiçbirisi artık nerede olduklarını söyleyemiyordu. Birden, Kutsal Merem'in bir mucizesi gibi, ufukta bir kara çizgisi görünüyordu. Cabrai demir atırıp denizci ayıcıklarından seçtiği silahlı ilk ekibi iki kayıkla kıyıya yolladı. Gemicilerin karaya ayak basmasıyla birlikte her çalın, her tepenin ardından silahsız ve anadan doğma çıplak yerliler ortaya fırlayıverdi. Gülüyorlar, seviniyorlardı; Portekizlilere "çocukça masum" göründüler. Derin bir bağlılık göstererek, kendiliklerinden öteberi taşınmasında gemicilere yardım ettiler, yalnız bir yandan da yalvarma jestleriyle durmadan küçük bir hediye vermesini istiyorlardı.

Bugün "Coro Vermehla" diye tamnan bir adada Portekizliler bir paskalya yortusu ayini yaptılar ve denizde felakete uğramaktan kendilerini şaşılacak bir şekilde kurtardığı için Kutsal Bakire Merem'e şükrettiler. Kızılderili yerliler ise ayinde yapılanları şaşkınlıklarından dilsiz kesilmiş bir halde izlemişlerdi. Ayinin küçük canları "kyrie" için çalınca, yerliler de borularını liflediler ve dans etmeye başladılar. Portekizliler küçük bir geçit töreni düzenleyip bir çarşıta İsa heykeli ile Portekiz kralının armasını diktiler; denizciler diz çökerken Kızılderililer de diz çöktü. Rahip ayin sırasında ellerini yukarı kaldırdı, yerliler de kaldırdılar. Yabancıların her hareketini büyük bir hevesle taklit ediyorlardı.

Törenden sonra Portekizliler her yerliye kalaydan yapılmış birer küçük, basit haç hediye etti, ancak daha önce hepsine diz çöktürdüler, ellerini dua için kavuşturup küçük haçları öptürdüler. Ne var ki hepsi de yapılması istenen şeyleri, gözlerinden mutluluk parıltılarını saçarak şevkle yapıyorlardı. Cabrai, daha sonra kralına, Portekiz Kralı Manuel'e, bu halkın Hristiyanlaştırılmaya çok elverişli olduğunu; çünkü herhangi bir inançları bulunmadığını ve papazların her çeşit telkinini istekle benimseyeceğini bildirmiştir. Hey gidi kutsal saflık!

Yeni keşfedilmiş bulunan bu "Brezilyalılar", beyazların arasın-da her ne kadar hiç çekinmeden dolaşıyorlarsa da, gemicilerden bi-ri bilmedikleri bir hareket yapınca ya da bir çalgı çalınca, bozguna uğramışça sına dört bir yana kaçıyorlardı. Ama her defasında, kısa bir süre sonra, ürkek tavırlarla olayın geçtiği yere dönüyor ve bunu da az önce gördükleri hareketi olabildiğince en iyi biçimde taklit et-mek için yapıyorlardı.

Üstün bir teknolojiyle karşılaşan bütün ilkel yerlilerde şu üç nokta göze çarpmaktadır:

- 1) Üstün teknolojiye sahip olanlar, karşı tarafça "doğaüstü" mertebesine yükseltilmiştir.
- 2) Çok geçmeden yanlıgıya düşüldüğü anlaşılmış ve "doğaüstü-ler" insanların ülkesinde yere indirilmişlerdir.
- 3) Yabancılarla karşılaşılmazdan önce de başka, yine "doğaüs-tü tanrılarla" karşılaşmıştır. Genellikle onların dönüşü beklenmek-tedir.

Ülkelerine gelen ziyaretçilerin "doğaüstülüğünü" sınamak için yerliler değişik yöntemler bulmuşlardır. Bu konuda İspanyol krono-lojistler, Karayip Denizi oymaklarının, beyazların ölülerini bütün bir gün ve bir gece boyunca kuşkuyla gözetlediklerini kaydediyor-lar. Bir çürüme saptanmazsa, ölü "tanrı" olarak kabul ediliyor-muş / ^

1524 yılında Floransalı deniz gezgini Verrazano'nun anlattığı-na göre, genç bir denizci Kızılderililere değersiz birkaç süs eşyası vermek için sahile dcgru yüzmeye başlamış. Bu sırada çatlayan bü-yük bir dalga talihsiz genci yakalayıp kıyıya fırlatmış. Aynı anda da Kızılderililer gemicinin başına üşüşmüşler ve onu büyük bir ateşin yanına sürüklemişler. Olup bitenleri gemiden seyreden öteki deniz-ciler, birazdan çok kötü bir şeylerin olacağını düşünmüşler. Gerçek-ten de Kızılderililer gemicinin giysilerini yırtarak çıkarmış, onu çı-rılçılplak bırakmışlar; bunun sanıldığı gibi kötü bir amaçla değil, sa-decî vücudunu ve derisinin rengini özenle incelemek için yapmış-lar. Yapılan denetim sonucunda derisinin "sahiden beyaz olduğu an-laşılınca" bir yığın laf ettikten soma gemicinin çekip gitmesine ses çık; ırmamışlar. ^

Böylesi denetimlerden başka denizciler bu kadar ucuz kurtulamamıştır. Kiminin vücuduna sivri şeyler batırılmış, kiminin derisi akkor halindeki odun kömürüyle dağlanmıştır: Amaç, bunların beyazların etinde yaralar açıp açmadığını saptamaktır. Bir zamanlar Grek şairi Homeros, Odisseus adlı destamında nasıl sesleniyordu? "Vay bana! Nasıl bir halka katıldım acaba şimdi? İnsanlık bilmez haydudardır bunlar ya da töreden yoksun barbarlar mı, yoksa konuksever ve tanrıdan korkar insanlar mıdır? (Ne var ki barbarlar sa-vaşı kazananlardır çoğu kez!)

Kültür Taşıyıcılar mı?

Yerliler, beyazların kişiliğinde hangi nitelikte tanrısal varlıkları gördükleri samsına kapılmış olabilirler? Keşifler çağından binlerce yıl önce yaşamış eski halkların tarih eserlerinde, dünyanın uzak bölgelerine yapılmış tek tuk gezilerden söz edilmekteyse de, hiçbirinde yerli halkların davranışını örnekleyen tek sözcük yoktur. Son yüzyıllarda derlenmiş bilgilerden gayet açık bir şekilde çıkardığımız bir olgu, "ilkellerin" gördükleri hemen her şeyi taklit etmeleri, hatta araç gereç cinsinden şeylerin dahi benzerlerini yapmalarıdır. Bu eğilim belirgin bir özellik olduğuna göre, Fenikelilerin, Mısırlıların, Çinlilerin ya da Perslerin binlerce yıl önce yaptıkları başarılı keşif gezileriyle ilişkili olarak kopya edilmiş araç-gereç cinsinden öteberiler nerededir? Milattan 2500 yıl önce eski Mısırlılar, "tanrılar ülkesi" dedikleri "Punt" ülkesiyle ilişkilerini sürdürüyorlardı/¹⁷^ Bu arada gemilerle ticaret amaçlı seferler de yapılmıştı; örneğin firavun II. Mentuhip, M.Ö.2060 yılında Punt ülkesine gemiler yollamıştı. Bir başka Mısır firavunu Necho da, M.Ö.600 yıllarında, Fenikelilerle bir keşif ekibini "Herakles Sütunları"na giden deniz yolunu bulmakla görevlendirmişti. (Fenikeliler, Mısır firavununun verdiği bu büyük göreve herhalde katılırcasına gülmüşlerdir; çünkü M.Ö.600

(*) Herakles Sütunları: Öteki adıyla Herkül Sütunları, Cebelitarık Boğazı'nın Akdeniz tarafındaki girişini belirten dağlık iki burundur. Efsaneye göre, eski Grek mitolojisinde güçlülük ve kahramanlığın simgesi sayılan ve zamanla tannlaştırılmış olan Herakles, görevlerinin sonuncusunu burada yerine getirip dünyanın sınırlarını saptamıştır. Eski inanca göre dünya, bu sütunlarda sona eriyordu.

yılında Fenikeliler, Malta Adasına yerleşmiş ve AÜantik kıyısında da Liksus'a ulaşmış bulunuyorlardı.) Tarihçilerin babası Heredot firavun Necho namına yapılan bu önemli geziyi anlatır ve ekvatorun kuzey kesiminden başka türlü oldu- Gelgelelim insanların birbirleriyle ilk temasları hakkında, Fenike gemileri karşısında yerlilerin tepkisi hakkında hiçbir bilgi vermez.

Bu doğrultuda bazı ayrıntıların izine Kartacalı Hanno'nun anlattıklarında rasdıyoruz. Hanno, M.Ö.450 yıllarında 60 gemiden oluşan dev bir keşif filosuyla Kartaca Liman'ndan yola çıkıyor ve Kuzey Afrika'mn Atlantik kıyısında güney yönüne yelken açıyor. Kaptan Hanno'nun Kamerun'a kadar geldiği anlaşılıyor; çünkü Mont Yanardağı'nın lav püskürtmesinden söz etmektedir. Hanno, garip bir benzetmeyle yanardağım "tanrıların savaş arabası" diye adlandırıyor/¹⁷^ Hanno ile adandan yerlilere yönelik gözlemlerde de bulunuyor ve onlarla dolaylı biçimde ticaret yapıyorlar: "Akşama doğru kıyıya, kolayca görülebilecek şekilde hediyeler yığıyor, ertesi sabah aynı yerde değiş tokuş edilmiş öteberileri buluyorlardı. Bu arada Hanno, vücutlan çok fazla kıllarla kaplı birkaç "orman insanı" yakalamayı da başanyor; bunlan öldürüp postlanm bilinmeyen bir insan ırkının kanıtı olarak yurduna götürüyor. Hanno'nun Afrika seferinin bu yadigârları, M.Ö. 145'te Kartaca, Romalılar tarafından kesin biçimde yıkılıncaya kadar bir sarayda sergilenmiş olmalıdır. Bu yadigârların goril mi, yoksa başka bir maymun-insan mı olduktan anlaşılmiş değildir. (Goril kavramı, ilk kez 1847 yılında Thomas Savage tarafından ortaya atılmıştır.)

Kesinlikle bilinen nokta, Avrupa'da keşifler çağının başlamasından uzun zaman önce, bazı insanların yabancı halklarla karşılaşma deneyimini yaşamış olduklarıdır; geldim daha ilkel, daha geri düzeyde bulunan bu halkların, farklı kültürle yüz yüze geldikleri sırada nasıl bir tutum izlediklerine ilişkin hiçbir şey bilinmiyor. Hem de yuvarlak hesap iki bin yıl -hatta daha da fazla yıl- önce parlak araştırmacılar iş başında bulunduğu ve bu kişiler çağlanmn önemli bilginleri, seçkin tarih yazarları oldukları halde, bu konuda hiçbir bilgiye rastlanmıyor. 61-113 yılları arasında yaşamış Cajus Plinius Secundus'ta yüzlerce halkın adını buluyor ve bunların hangi coğrafi yörede yaşadıklarını da öğreniyoruz. Plinius ayrıca bu ülkelere ilişkin garip bulduğu birçok ayrıntıyı da anlatmakta, buna karşın yerli halkın, tümüyle bambaşka insanlarla ilk karşılaşmalarında

neler yaptıkları konusunda tek sözcüğe rastlanmamaktadır. Garip diye nitelendirilmiş ayrıntılara örnek ister misiniz? İşte biri^®:

"Asya'da Harpasa kenti yakınlarında kocaman bir kaya vardır, bir insan parmağının ucuyla bu kayayı hareket ettirebilmektedir. Buna karşın bir kimse bütün vücuduyla da abansa, kayayı yerinden kılmıdata-mamaktadır. Kinin Yanmadası'ndaki Parasinum kentinde, her türlü yarayı iyileşen birtoprakvardır. Truva'da Assos dolaylarında bir taş bulunur ki her çeşit vücudu parçalayıp yok eder ve bundan dolayı da "sarkophagus-lahittası" adı verilmiştir. Indus Irmağı'nda iki dağ vardır, biri demirden olan her şeyi kendine çeker, öbürü ise kendinden uzaklaştırır. Pabucunda çivi bulunan bir kimse, birinci dağda ayağı yerden kaldıramaz, ikinci dağa ise ayak bile basamaz..."

Plinius, dört bir yamandan garip şeyleri bildiriyor; fakat insanın kendisi söz konusu olunca, özellikle bir şey söylemek istemediği açıkça belli oluyor:

"İmanlar arasında ne kadar topluluk varsa, o kadar çok sayıda da görenek ve gelenekleri var, bunları burada ele almak istemiyoruz... çünkü gözüyle görmezden önce kim kara derililerin varlığına inanırdı? Olmazdan önce nice nice şeyler de olanaksız kabul edilmiyor muydu?"

Ne kadar doğru! Bu satırlar 1900 yıl kadar eski olmasaydı, altına pekâlâ çağımızın kannca ezmez kozmopolit kibarlarından biri imzasını atabilirdi. Yabancı halklar, yabancı töreler öyle mi? Evet ama, iş konuşmaya gelince kimse bir şey söylemiyor.

Aynı sessiz kalışı, Plinius'un meslektaşısı Sicilyalı tarihçi Diodor'da görüyoruz; bu adam İsa'dan önce I. yüzyılda kırk ciltlik bir tarih eseri bırakmışır¹⁹ - *

"Pek az kimse, daha eski çağlarda cereyan etmiş olayları anlatma işini üstlenebilmiştir ve bunları da ya her olayın tamamını belirtmeyi ihmal etmiş ya da barbarların tarihi söz konusu olunca susma yolunu seçmiştir. Yine bu kişiler, eski destanlarla efsaneleri de, yazılmasının güçlüğünden dolayı tümünden göz^ ardı etmiştir..."

Diodor, daha soma bu işi daha iyi yapacağı konusunda güvence vermekte ve tarih eseri üzerinde ömrünün otuz yılı boyunca çalıştığını belirtmektedir. Onun eserinden tannlara ve çok eski zamanlara ilişkin olağanüstü nitelikte bir yığın şey öğreniyoruz; ne var ki -bu noktayı bir daha vurguluyorum- bütün bu eski halkların yabancı hemcinsleriyle ilk karşılaşmalarında nasıl bir tutum izledikleri konusunda eserde tam bir suskunluk görülüyor. Yani dağ, fare doğuru-

yor. Bu durumda eldeki parça parça tarihsel bilgilerden oluşan bir mozaikle yetinmekten başka çare kalmıyor ve bu sayede bölük pörçük de olsa çok renkli bir tablo ortaya çıkıyor.

Yalnızca Avrupalıların keşif seferlerine çıktığım kim söyleyebilir? Yabancı insanlar da Avrupa'ya gelmiş olamaz mı? Yazılı belgelerdeki bazı olaylar, derilerinin rengi ve dış görünüşleri farklı insanların Avrupa kıyılarında görüldüğü kamsım uyandıracak niteliktedir. Bu doğrultuda bir örnek olarak M.Ö. 62 yılında, Galya'da, Roma konsülü Kuintus Metellus'a, teni kızıl renkli ve kartal burunlu bir yabancımn hediye edilmesi gösterilebilir. Bu adamın 19,5 santim yüksekliğinde küçük bir bronz büstü yapılmış ve bu büst saygıdeğer Edmond Durand'ın koleksiyonunda yer almışür. Fransa kralı X. Charles, bu koleksiyonu, 1825 yılında Louvre Müzesine vakfetmiştir. Bugün orada kartal burunlu, tipik Kızılderili başı hayranlıkla seyretmek olanağı vardır/¹)

Sir Walter Raleigh, Kuzey Amerika'dan gerçek bir kızılderili önderi olan Mateo'yu beraberinde getirmişti. O zamamn İngiltere kraliçesi I. Elizabeth, bu konuğundan öylesine hoşlanmış ki Kızılderiliyi "Lord of Roanoke" adıyla kan soylusu yapmıştı/¹⁶ Ne yazık ki kızılderili önderi Mateo, diğer adıyla Lord of Roanoke, geride hiçbir anı yazısı bırakmamıştır. Bırakmış olsaydı, çeşitli konularda onun görüşlerinden bugün çok güzel yararlanırdık.

Meksika'mn şanslı ve başarılı fatihi Hernando Cortez de, bir top oyunu takımın Madrid'e, kral sarayında gösteri yapmaları için getirmişti. Orta Amerika Aztekleri, *tlachtli* denilen öldürücü bir top oyununda çok başarılıydılar, bu oyun Avrupa'da bilinmiyordu. Oyun, etrafı duvarla çevrili 40 X 15 metre boyutunda, dörtgen bir alanda oynandı. Duvarın üst tarafında kral ve kraliçeyle maiyeti oturuyordu.

Kızılderililer oyuna başlar başlamaz saraylıların can sıkıcı konuşmaları da bir anda kesiliverdi. Çünkü aşağıdaki oyun alanında olanlar soluk kesiciydi. Eski dünya bu oyunla kıyaslanabilecek bir şey görmemişti. Bu oyun için yetiştirilmiş Kızılderililer, kauçuk adını verdikleri acayip bir maddeden yapılmış, iki buçuk kilo ağırlığında bir topun ardınca koşuyorlardı. Maçın kurallarına göre kauçuk topa eller ve ayaklarla dokunulamıyordu. Ayrıca bu ağır topun yere düşürülmemesi gerekiyordu. Bu durumda oyun, sadece vücudun dirsekler, dizler, göbek, sırt, boyun ve baş gibi kesimleriyle yapılacak hızlı tepkisel hareketlerle sürdürülebiliyordu. Kızılderililer uçarcasına havaya sıçrayıp aılan topu karşıyor, el ve ayaklan dışında vücudunun yerini kullanıp topu bir başkasına fırlatıyordu.

Bu oyunda topu hasım takımın yan sahasına geçirmek, orada yere düşürmek ya da hasım oyunculardan birinin elini ve ayağını kullanarak bir faul yapmasını sağlamak amacı güdüliyordu. Ulaşılmak istenen ise, topu sahanın ortasında, duvarda yüksekçe bir yere konulmuş bulunan taştan bir halkamın içinden geçirmektir. Topun halkamın içinden hergeçirilişi, bunu başaran takıma bir puan kazandırıyor. Çok tehlikeli bir oyun! Kauçuk topun ağır olması yüzünden burun kemiği parçalanıyor, kemikler kırılıyordu; "bazı oyuncuların sahada ölüp dışarı taşındığını" da görgü tanığı bir İspanyol bildirmektedir^{20^}

Yabancı ülkelerden teker teker ya da kabileler halinde Avrupa'ya gelen bu tiplere karşı Avrupalının tepkisi ne oldu? Sadece güldüler ve onlarla alay ettiler. Bu yabancıları kimse ciddiye almadı. "Vahşi", "barbar", "ilkel" diye ad taktıkları bu insanlar hakkında genel ve akademik bir tartışma başladı. Bu tartışmalar 17. ve 18. yüzyıllarda doruk noktasına vardı. Voltaire, Rousseau, David Hume ve Immanuel Kant gibi filozoflar iki kampa bölündü^{21^} Ortaya atılan görüşler, bugünkülerden öyle pek farklı değildi. Yani Avrupalı olmayan, mutlaka "kaba sabaydı, canı ruhlu ve hırsızdı"; "şehvet düşkünü bir hayat sürerdi"; tepeden tırnağa yalan, ikiyüzlülük, açgözlülük ve hasetle doluydu. Avrupalı olmayan bir kimse zekâ belirtisi gösterirse, aslında bu zekâ değil, sadece "hilekârlıktı". Avrupalı olmayan "yan insandı" ve ancak köle olarak yaşama hakkı vardı. Bu konuda Fransız gezgini La Hontan, mizah olsun diye yamyamlığı savunur ve kamt diye de yerlilerin Fransızların yumuşak etini, İngilizlerin kayış gibi sert etine tercih ettiklerinin bilindiğini ileri sürer. Bu da onların üstün damak zevkim gösteriyormuş.

Zıt görüşte olanlar da vardır elbette. Yürekli bir Cizvit olan Chauchetière, daha 1694'te şöyle yazıyordu: "Vahşilerde insan doğasının en güzel kalıntılarını görüyoruz. Bu kalıntı uygarlaşmış halklarda ise ancak tümüyle bozulmuş bir halde kendini göstermektedir... Vahşilerle ilişkileri olmuş bulunan bizim bütün sayın 'pederler'imiz ve diğer Fransızlar, onların hayatlarını bizlerden çok daha hoş bir tarzda geçirdikleri kanısına varmışlardır."^{9^22^} Bu konuda haklıydı; ne var ki böyle akıllıca düşünceler, köle ticaretini suçlamaya yetmemiştir.

Kıyıları boyunca yeni keşfedilen ya da yemden keşfedilen bütün yörelerdeki yerlilerin, her defasında, sanki bizzat tanrılar geri dönmüş gibi ne diye tamtamlarla patırtı kopardıkları sorunu karanlıkta kalmaktadır. Bu insanlar aslında kimi bekliyorlardı? Bu uzak ülke-

İlere daha önceleri başka keşif seferleri mi yapılmıştı ve değişik yörelerdeki bu oymaklar, şimdi, bir zamanlar buralara gelmiş eski öncülerin yemden ortaya çıkacaklarına mı inanıyorlardı?

Biraz Daha Gerilere

Budist keşif Hui Şen'in anlattıkları belgelere dayanmaktadır. Bu keşif Afganistan'danyola çıkıpyanında altı kişiyle Sibirya'nın kuzeydoğusundaki en uç bölgeye, bugünkü adıyla Kamçatka Yarımadası'na, o günkü adıyla "Ta Han" ülkesine bir deniz yolculuğu yapıyor. Bu yolculuk miladi takvime göre 459 yılında oluyor. ^ Ta Han ülkesinden ayrılp 20.000 // kadar ötelere gidiyor ve doğuda efsanevi ülke "Fu Sang"ı buluyor. Uzaklık ölçüsü olan li, eskiden 644,40 metre olarak hesaplandı; bu durumda deniz gezgini keşifin yuvarlak hesap 12888 kilometre gitmiş olması gerekir. Çin uzunluk ölçüsünün geçen zaman içinde 150 metreye indirildiği göz önüne alınsa dahi, yine de 3000 kilometrelik büyük bir mesafe söz konusu olmaktadır. Bu Hui Şen, ne yapıyor o uzak ülkede? Orada tam 40 yıl kalıyor, incelemelerde bulunuyor, birçok şey öğreniyor ve sonunda sevgili imparatoru Wu Ti'ye raporunu sunmak üzere Çin'e dönüyor. Orada yerlilerle karşılaştığım, bu insanların yüzlerim çizgilerle boyadıklarını raporunda bildirmektedir. Geniş ve düz çizgiler yüksek sınıftan olanları gösteriyormuş, kısa ve eğik çizgiler de alt sınıftan olanları.

Hui Şen'in anlattıklarına göre, yamndakilerle birlikte Alaska'ya gitmiş olması gerekiyor. Orada Eskimolar gerçekten kendilerini çeşitli çizgilerle boyarlar. Ne var ki böylesi bir ziyaretten dolayı Alaska'da Budizm yayılmış değildir. Hui Şen, bu kadar uzun zaman Eskimolar arasında kaldığına ve bu sırada hep bir şeyler "öğrettiğine" göre, Alaska'da bu Budist keşife ilişkin bazı izlerin bulunması gerekmez mi? Peki, nerede bunlar? Eskimolar, Hui Şen'in ziyaretinden çok önce de yüzlerini Doyuyorlardı ve ondan önce de göksel tanrılarını bekliyorlardı.

Hui Şen, Orta Amerika'ya gitmiş olabilir; çünkü betimlemelerinde tropik-nemli bir ülkeden, bu ülkedeki savunma surları bulunmayan görkemli kentlerden söz etmektedir. Belirli bir uygarlık düzeyine ulaşmış yerli halk demiri bilmemekte, buna karşın ülkede çok miktarda bakır, gümüş ve altın bulunmaktadır. Burada bitkilerden bir çeşit kâğıt imal edilmekte ve kitaplar çok renkli olarak hazırlanmaktadır.

Bütün bunlar Orta Amerika'ya çok uygun düşmektedir. O zamanki Maya kentleri gerçekten görkemliydi ve savunma surları yoktu; Maya halkı harika bir yazı kullanıyordu, bu yazı birbirine yapıştırılan sayfalara yazılıyordu. Sayfalar incir ağacı liflerinden ince tabakalar halinde elde ediliyordu. Ağaç lifleri yumuşayınca kadar dövülüyor, soma da kauçuk ağacından çıkarılan suyla elastiki duruma getiriliyordu. Üstüne de kireçli su sürülüyor, bu sayede yazı sanatçılarının yazdığı renkli yazılar kâğıt üstünde parlıtlı görünüyordu.

Etnologların birçoğu Hui Şen'in gezisine hedef olarak en uygun ülkenin Orta Amerika olduğu kanısındadır^{24,25,26}, bir kısmı ise Fu Sang ülkesini, Madagaskar kabul ediyor. Şahsen ben Orta Amerika diyenlerden yanayım; çünkü Maya ülkesinde bulunan taştan yontulmuş ve alçıdan yapılmış çok sayıdaki kabartmalar, Hindistan ve Kamboçya'dakilerle şaşırtıcı bir benzerlik arz etmektedir. Örnek olarak Honduras'ta Copan'da Maya sanat eserlerini ve Meksiko'da Villahermosa arkeoloji parkında bulunan "dua eden rahip"i sayabiliriz. Dua eden rahip, ellerini kavuşturmuş, vücudunu dik tutmakta ve bağdaş kurmuş halde oturmaktadır; bu oturuş tarzı ise Hindistan'da hiç de ender rastlamr hallerden değildir.

Yalnız bir gerçek var ortada: Keşiş Hui Şen, Mayalara Budizm'i getirememiş ve tekerleğin ne işe yaradığını da açıklamamıştır. Ayrıca Mayaların, Hui Şen'in ziyaretinden çok önce tapınaklı kentleri de vardı, kendi tamdan da ve o gelmezden önce de kitaplarını dört renkli olarak hazırlıyorlardı. O halde Hui Şen, bir "kültür taşıyıcı" olamazdı; yüksek bir kültür zaten vardı. Bu durumda belirli sanat akından doğrultusunda doğrudan bir etkileme olanağı söz konusu demektir. Asya ile Orta Amerika arasında, Hui Şen'in gelişinden çok önce de var olan gizemli bir akrabalık düşünülebilir; çünkü çok eski bir dönemde Asyalı denizcilerin Orta Amerika'ya gelmiş olmaları hiç de olanaksız bir şey değildir.

M.Ö. 219 yılında "Hsü Fu" adında bir saray simyacısı, imparatoru "Şin Huang Ti"ye, Doğu Denizi'nde (Pasifik'te) bulunan esrarlı bir ada hakkında şaşırtıcı şeyler anlatıyor. İmparator da bir keşiş seferi düzenletiyor; seferin amacı "Çi-Çeng" demlen harikalar hari-

(*) Simya: Gizli güçler taşıdığına inanılan harflerin ve sayıların yardımıyla topraktan altın ve gümüş yapmak isteyen bir çeşit büyücülüktür. Kimya biliminin ilkel şeklinin oluşmasına katkısı vardır. Bir amacı sihirli gücü olan filozof taşımlar bulmak, bir başka amacı da ebedi gençlik sağlayacak iksiri yapabilmektir.

kası bir sarayın bulunduğu bu ülkeyi bulmak. İmparator o sırada hayat iksirini de aramaktaymış; çünkü bir hükümdarın ebedi gençliği elde etmeye hakkı olduğunu düşünüyormuş. Hsü Fu, o uzak ülkeyi keşfettiği zaman, burasının kralı eğer Çin hükümdarı üç bin genç kadın ve erkeği, her meslekten zanaatkarlarla birlikte ülkesine gönderirse, sihirli iksiri vereceğini vadetmiş. İmparator Şi Huang Ti, harika iksiri elde etmek hırsıyla büyük bir filo donatıyor; genç kızları ve delikanlıları gemilere bindiriyor; ayrıca hediyelik öteberi ile "her çeşidinden hububat" da yükletiyor. Hiçbiri geri gelmiyor.

Üç bin kişilik karma bir ekip gönderilmiş; hem de "her çeşidinden hububat"la birlikte. Gidenler hedeflerine ulaşsalar, yeryuvarlağının herhangi bir yerinde Çin kültürünün bir dalının yeşermesi gerekirdi. Ayrıca uzak Çin'den getirilen hububat çeşitleri de, hiçbir iz bırakmadan kaybolmazdı. Milattan önce yapılan bu Çin keşif seferi, Orta Amerika'ya ulaşamamış olmalıdır, kamtı da bu ülkede bulunmayan hububat çeşitleridir. Yola çıkan filo, uçsuz bucaksız Pasifik Okyanusunda bir yerde seferini artık sürdüremez duruma düşmüş olmalıdır; çünkü oralarda -örneğin Karolin Adaları'nda- çok eski Çin etkileri kamtların niteliktedir²⁷ ^

Yazılı belgelerde aslında ben hep "tanrıları", herhangi bir deniz gezginin kılığına sokulamayan ve doğaüstü şeyler yapmış bu varlıkları aradım durdum. Kimdi bunlar? Dünyanın hangi bölgesinden ya da bence Samanyolu'nun neresinden gelmişlerdi? Bunlar, bu "tanrılar", gariban insancıkları çarpıcı gösterilerle etkilemiş ölümlüler iniydiler, yoksa doğaüstü varlıklar mıydılar? Bu konuda aklımızdan çıkarmamamız gereken bir nokta, farklı kültürlerin her karşılaşmasında, muüaka bir "tanrı şoku'nun meydana gelmiş olmasıdır. Ne var ki daha ilkel durumdaki halklar, çok geçmeden daha yüksek durumdakilerin kendileri gibi insan olduğunu anlamış ve teknolojilerinin de dünyasal niteliğini fark etmişlerdir. Eski Çin gerçi dünyanın keşfedilmesi konusunda ilk adımları atmış gibidir; fakat Çinlilerin "tanrıların" başlangıçtaki rolünü oynamış olmaları hiç de olası görünmüyor.

Ne oldukları meçhul kalmış bulunan üç bin Çinlinin seferinden hayli zaman önce Sataspes'in yaptığı bir gezi var. Bu Sataspes, M.Ö. 485-465'te Perslerin kralı olan Xerxes'in (Serhas'ın) bir kuzeniymiş. Yüksek tabakadan bir kadının zorla ırzına geçme suçunu işledi diye, kendisinin kazığa oturtularak idam edilmesine karar verilmiş. Fakat Sataspes'in anası, Perslerin kralına türlü diller dökerek

oğluna bir yararlılık gösterme şansı vermesini ondan istemiş. Bunun üzerine Xerxes (Serhas), sevda çılgını Sataspes'i "Herkül Sütunları'nın ardını keşfetmek üzere bir sefere göndermiş. Sataspes gemisiyle Afrika'da bugünkü Senegal'e, hatta belki de Gine'ye kadar gitmiş olmalı. Zira "cüce halklardan" söz ediyor, anlattıkları o yöredeki Pigmelere tam uyuyor. "Soma gemisi yürümez oldu", akıntı çok hızlanmıştı. Sataspes geriye dönülmesi emrini verdi ve yurduna döndüğünde bu hizmetinden dolayı bağışlanacağını umuyordu. Ama Serhas'ın kararı başka türlü oldu. Ona göre Sataspes istenen hedefe ulaşmamıştı. Talihsiz adam kazığa oturtuldu/^{28^}

Bu keşif seferinden de o yöredeki yerlilerin, Perslerle karşılaşmalarında nasıl bir tepki gösterdiklerini öğrenemiyoruz. Perslerin buralarda "tanrılar" sanılıp ululanmış olmaları ise, pek kabul edilebilecek bir olgu değil; zira Afrika'da bir Pers tanrılar kültürüne ilişkin hiçbir iz yoktur. Asıl tamdan ararken insan sığ sularda yüzyor: Bazı şeyler olası, bazı şeyler için ise yollar kapalı.

Bu konuda bir de çok eski bir Arap yazılı kaynağı var; bu yazılı belge Kanarya Adaları'nda Las Palmas yakınlarında bulunmuştur/^{29^} Arapların Kanarya Adaları'na gelmesini anlatmakta, ayrıca "Nübyalı coğrafyacıların üçüncü iklimin" altında göstermiş oldukları, bilinmeyen ülkeler hakkında da bilgiler vermektedir. Orada bir denizin ortasında "Saale adında bir ada vardır; bu adada bir çeşit kadın gibi erkekler bulunur... bunların nefesleri yanan odunun dumanı gibi kokar... ve erkekler kadınlardan ancak cinsel organlarıyla ayırt edilebilir. Hiçbirinde sakal yoktur ve ağaçyapraklarını giysi olarak kullanırlar."

Bu sözler Kızılderilileri anlatır gibi. "Dumanlı nefes", tütün içmekten ileri gelebilir ve Kızılderililer genellikle sakalsızdır. Göğüslerinde de kıl bırakmadıkları için Araplara kadın gibi görünmüş olmalıydılar. Gelgelelim "tanrılar" olarak bir etki yapmış bulunmaları, bu Araplar için de düşünülemez; çünkü ne Güney ne de Orta Afrika'da Arap etkisini haber veren herhangi bir ululama ya da tapınmanın varlığı kanıtlanmış değildir. Tek istisna var -galiba.

Dinler de Efsanedir

Mormonların dininin temeli *Mormon Kitabı*'nı. Bu kitap geçen yüzyılda, dinin kurucusu Joseph Smith (1805-1844) tarafından gerçekten esrarengiz bir tarzda bulunmuştur. *Mormon kitabı*'nda Kudüs'ten Güney Amerika'ya yapılmış garip bir yolculuk tüm ayn-

tılarıyla anlatılmaktadır. Bu yolculuğun M.Ö. 600 yıllarında gerçekleşmiş olması gerekiyor.

Yolculuğu anlatan "Nephi" adında biri; dediğine göre babasının adı "Lehi", anasınınki "Sariah" imiş.

Mormon Kitabı'nın birinci bölümünde Nephi, dördüncü bapta şunları söyler:

"Yuda kralı Zedekia'nın hükümdarlığının ilk yılının başlangıcında birçok peygamber gelip halka tövbe etmeleri gerektiği, yoksa büyük Kudüs kentinin yıkılacağı kehanetinde bulundular."

Bir dereceye kadar tarihe uyuyor bu. Gerçekten de Kudüs, M.Ö. 586'da tümüyle yakılıp yıkılmıştır. O zaman "Tanrı" -her kimse o- bir gemi yapılmasını buyurdu; "bununla ben senin halkım suların üstünden götüreyim diye."

Bu esrarengiz tamı, göç edeceklere yalnızca yiyecek sağlamakla kalmıyor, onlara ayrıca bir de pusula armağan ediyor. Nephi'nin bu ayrıntılı betimlemesine dayanan Mormon tarihçileri, göç edenlerin ilkin Kudüs'ten yola çıkıp Arabistan Yarımadası'nı boydan boya geçtikleri, Aden Körfezi dolaylarında gemilerini inşa ederek Hint ve Pasifik Okyanusları üzerinden Güney Amerika kıyılarına maşukları kanısındadırlar. Karaya çıkmalarından biraz sonra Nephi'nin yoldaşları, "toprağı işlemeye ve tohum ekmeye" başladılar; "Kudüs'ten getirdiğimiz tohumların hepsini ekip ürün aldık." Ardından çalışkan bir nesil yetiştirip Kudüs'teki "Süleyman Tapınağı biçiminde" bir de tapınak yaptılar.

Tarih, dinsel kaynaklı olsa da, incelenip eleştiri süzgecinden geçirilmeden bir kenara atılmamalıdır. *Mormon Âiafri*'ndaki sayılar, adlar ve tarihler şaşılacak derecede doğrudur. Burada anlatılana göre, Nephi ile arkadaşları Kudüs'ten Güney Amerika'ya gelip yerleşmişler. Peki, Güney Amerika yerlileri için "tanrılar" olmak işlevini mi yüklenmişler? Hayır. Nephi ile yoldaşlarının kendi dinleri vardı, Yahudiydiler. Ve çok daha somaları kurulacak İnka İmparatorluğunda da İsrail tanrı inancına ya da herhangi bir Yahudi ibadet öğesine ilişkin hiçbir ize rastlanmamaktadır.

Nephi ile yoldaşlarının batıdan doğuya yaptıkları sefer, bu yolda yapılmış seferlerin ilki de değil. Mormon Kitabı'na göre, M.Ö. 3 bin yılda, başka bir kabile "tanrıları" tarafından -görevlendirilip yönlendirilerek- Güney Amerika'ya ulaşmış. Bunların yaptığı maceralı bir yolculuk olmalı; çünkü penceresi bulunmayan, her yam kalafatlanmış sekiz gemiyle gerçekleştirilmiş:

"Onlar öyle yapılmışlardı ki, her yam sımsıkı kapalıydı ve bir fiçi gibi su sızdırmıyordu. Gemilerin altı ve yanları bir fiçi gibi kapalıydı; baş ve kıçları sivrileşiyordu ve üstü de fiçi gibi su geçirmiyordu. Uzunlukları bir ağaç kadardı ve kapılar kapamınca bir fiçi gibi su geçirmez oluyorlardı."

Göçmenler su geçirmez gemilerim inşa ettikten sonra, bir yam kusuru bulunduğunu saptamışlar: Güvertedeki tek kapı kapamınca, geminin içi zifiri karanlık oluyormuş. Bunun üzerine "tann" onlara 16 tane ışık saçan taş armağan etmiş, her gemiye iki tane vermişler ve bu taşlar 344 gün parlak bir ışık saçmış. Birinci kaliteymiş!

İnanılır gibi değil ama olay, dünyanın yaratılışını anlatan Babil didaktik manzumesi "Enuma elis"teki bir yolculuğa tıpatıp benziyor. Orada bir tufan anlatılır; bu tufandan yalnızca "Atra Hasis" sağ kurtulur. Parçalar halinde elde edilmiş bu destanda tann "Enki", "Atra Hasis'e" gemi yapması için aynı buyrukları vermektedir. Atra Hasis'in gemi yapmak konusunda hiçbir şey bilmediğini belirtip itiraz etmesi üzerine tann "Enki", ona bir gemi plam çizer ve kendisine gemi yapımına ilişkin bilgiler verir/^{3^}

Bu destanın metnini inceleyen Amerikalı doğubilimci Zecharia Sitenin, şu görüşü ileri sürmektedir/³¹⁻¹

Enki, her yam sımsıkı kapatılmış ve en kaliteli katranla kalafatlanmış, üstü çatıyla örtülü bir gemi istiyor. Gemide hiçbir güverte, hiçbir delik olmayacak, "öyle ki güneş ışığı içine giremeyecek". Gemi bir "sululi" olmalı -bu sözcük günümüz İbranicesinde "soleleth" şeklinde denizaltı karşılığında kullanılmaktadır. "Gemi bir MA.GUR olmalı" diyor Enki. Yani "serbestçe yalpalayabilecek ve oradan oraya savrulabilecek bir gemi."

O halde Güney Amerika'nın en eski halkı, Babilli ve İsraili miydi? Yerli Kızılderili halkın korktuğu "tannlar" rolünü onlar mı oynamıştı? Böyle bir şey olamaz, olamayacağını gösteren kamtlar aynıdır. Güney Amerika'nın neresinde Babillilerin ya da İsraililerin kültürüne ait bir iz var? Bu iki halkın ikisi de apaçık tann tasarımlarına sahipti; ibadete ilişkin töreleri de kuradan da belirgindi. Güney Amerika'nın bütün eski tapınaklarını biliriz; Peru'da Chavin de Huanter, Boliviya'da Tiahuanaco ile komşusu Puma-Punku dışında, hiçbirinin herhangi bir yabancı kültürle ilişkisi yoktur. Bu saydığımız üç yer ise, ne Babil tannlarını tanıdığıdır ne de İsrail tannlarını.

Başka Bir Dünyadan Yadigâr

"Yeni Dünya"da tartışma konusu olabilecek bazı şeylerin bulunduğunu söylemeden de geçemeyiz; eldeki bulgular ise en azından Asya kökenli bir ziyaretin gerçekleşmiş olduğunu gösterir niteliktedir. Bu doğrultuda Amerika'da Kentucky'de, 1932 yılında, üstünde "İsrail'in özgürlüğünün ikinci yılı" yazısı bulunan eski bir sikke ortaya çıkarılmıştır/) 1891'de, Cherokee Kızılderililerinin önderlerinden birinin, Tennessee'de Bat Creek'teki mezarında garip yazılı bir plakete rasüanmıştı. Plaketin resmi üç yıl soma Smithsonian Enstitüsü tarafından yayınlandığı halde, incelenmesi doğrultusunda 1964 yılına kadar hiçbir çaba gösterilmemiştir. Hayret! Ancak o tarihte Profesör Cyrus H.Gordon, resmin yanlarını ters gösteren nitelikte olduğunu fark etti ve yazıyı "Yuda'nın ülkesi için" şeklinde deşifre etti. Başka uzmanlar da en azından "Yudea" sözcüğünü okudular ve tarihini de M.S. 100 olarak saptadılar^{32^}

Bu cinsten bütün bulgular -bunlardan daha bir hayli vardır- bilimsel yazın alamında tartışılmaktadır. Ne var ki hiçbirisi çok eski çağların "tanrılarının" niteliğini açıklamıyor. Cherokee önderine o plaket nasıl ulaşmış olabilir? Bu önder daha önceleri kendi tanrılarına tapıyordu. Plaketin özellikle kendine özgü, yabancı, anlaşıl-maz bir değere sahip bulunduğu besbelli. Böylesi bir değeri olduğu içindir ki Cherokee önderinin mezarına gelmiştir. Ne oldukları anlaşıl-mayan bazı öteberiler, birçok yerli oymağınca "doğüstü" olarak, aynı zamanda "kendi dünyalarından olmayan" olarak nitelendirilmekte ve bunlara kutsal emanetier gibi saygı gösterilmektedir. Bu konuda harika bir örnek vardır:

1579'da Kaptan Francis Drake, Kaliforniya sahilini İngiliz topraklarına kattı. Beş gemiyle Miwok Kızılderililerinin yaşadığı bir koya geldi. Bu Kızılderililer de İngilizlerden çok derin bir biçimde etkilenecek hemen "hioh" dedikleri büyük başkanlarıyla bir buluşma yapılmasını istemişler. Büyük başkan, Drake'e bir çeşit taç giydirmiş ve birçok göz alıcı kordon takmış. Ardından Kızılderililer kullakları sağır eden bir gürültüyle şarkı söylemişler ve öylesine bir tutum göstermişler ki, Drake olsun, subaylar olsun yerlilerin, kendilerini tanı yerine koydukları ve silah kullanmanın gereksiz bir iş olacağını anlamışlar. Drake, bu toprakların Kraliçe Elizabethen mülküne katıldığını açıklamış ve bütün Kızılderililer bu "baştan-n"ya seve seve boyun eğmişler/^{33+34^} Candan bağlılıklarını göster-

mek için de, gruplar halinde denizcilerden ya da askerlerden birini seçip ona hediyeler getirmişler ve onun önünde kendilerini kırbaçlamışlar. Tam anlamıyla afallamış bulunan İngilizler, onların bu özverili yaltaklanmaları karşısında ne yapacaklarını bilememişler. İngilizlerin çarpıcı renklere boyanmış beş gemisi, yerlilerdeki büyük hayretin ve gelenlere tanrılara özgü saygı göstermelerinin nedeni olsa gerek. Bu konuda Francis Drake şunları yazıyor:

"Onlar (Kızılderililer) yakına gelince, muhllanmış gibi oldukları yerde kalakaldılar; çünkü daha önce hiç görmedikleri, hiç duymadıkları şeylerle karşılaşmışlardı. Bizleri tanrılar olarak korku ve derin saygıdan çok, büyük bir yakınlık duygusuyla coşarak ulundular."

Bunun üzerine Francis Drake, ülkeyi fethedişinin görünür bir işareti olsun diye, pirinç bir levhayı sağlam bir kazığın üstüne çiviletmış. Bu levhadaki bir deliğe de subaylar, üzerinde Kraliçe I. Elizabeth'in başı bulunan, altı penilik bir İngiliz sikkesi koymuşlar. Somadan bu "Tann I. Elizabeth" için kimbilir ne törenler yapılmış, ne diller dökülüp ne tütsüler yakılmıştır. Kesin olan olgu, bu levhanın 1936 yılında, hemen hemen hiç zedelenmemiş halde, bir Kızılderili mezarında yeniden ortaya çıkmasıdır. Aradan en az üç yüz yıl geçmiş bulunmasına rağmen levha çok iyi korunmuş ve herhalde ikide bir yağla parlatılmış olmalıydı; çünkü bu değeri düşük madeni parada yeşil küften eser yoktu.

Fatihlerin ve kâşiflerin orada burada bıraktığı eşyaların, birçok yerde, bir çeşit kutsal emanet düzeyine yükseldiği saptanmıştır. 1565'te Fransız kaptan Jean Ribault, Florida'da bir hatıra sütunu diktirmiş ve sütunun üstüne de ülkeyi fethettiğini gösterir bir arma çivilemeyi unutmamış. Birkaç yıl soma, kendisini izleyenlerden Landonnière, aynı yere geldiğinde, Kızılderili başkam Athore tarafından hediye yağmuruna tutuluyor. Ondan önce buraya gelenlerin diktiği sütuna ise çiçek hevenkleri asılmış ve etrafında da adak armağanları sıra sıra diziliymiş. Burası bir kutsal ziyaret yeri olmuştu ve sütun da yeni inancın en yüce merkezine dönüşmüştü.

Amerika'da bu doğrultuda olup bitenlerin benzerleri, başka kıtalarda da cereyan etmiştir. Portekizliler Afrika'da gittikleri yerlerde, oramın sahibi olduklarını gösterecek diye "padrao" demlen taş sütunlar diktiler. Bu kıyılarda yaşayan dünyadan habersiz halk, bu sütunlara tapınmaya başladı ve bu durum, işin aslının ne olduğu -çoğu kez hayli geç- öğrenilinceye kadar sürüp gitti/³⁵) Her çeşidin-

den eşyaya hayret edilmiş, hayran olunmuş, derin saygı gösterilmiş ve onlardan korkutmuştur.

"Kara derililer, karavelamn toplarının patlamasına şaşıtlıkları kadar başka hiçbir şeye şaşmıyorlardı" diye yazıyor Kaptan Alvise de Cadamosta 1456 tarihinde. Güverteye çıkarılan siyahlar, toplan ve diğler şeyleri görünce paniğle kapılıyor, büyüleniyorlardı. Bir gaydayı "hâlâ yaşayan hayvan" diye tanımlayıp, geminin burnunda resmedilmiş gözleri, sahici göz sanıyorlardı. Hatta bir mumun sadece yakılması bile yerlilerin gözünde sihirli bir tören haline geliyordu/^{36^}

Aydan Gelen Adam

1871 Eylölünde Rus kâşif gezgini Mikloucho-Maclay, *Vitiaz* adlı gemisiyle Yeni Gine kıyılarında Bongu'ya geldi. Yerliler onun hareketlerini, belirli bir uzaklıkta durup kendilerim güvenceye alarak hayretle seyrettiler. Bir gece onu gemici feneriyle dolaşırken gördüler. Hemen bir söylenti yayılıverdi ortalığa; Maclay mudaka aydan gelmiş olmalıydı. Bu Rus kâşif, iyi yürekli, dost davranışlı ve yolundan şaşmayan biriydi; yerlilerle olabildiğince en iyi şekilde görüşmeye uğraşıyordu. Bir hayli çaba harcayarak yerlilere, aydan değil Rusya'dan geldiğini açıkladı. Gelgelelim Rusya denilen yer, adamlara hiçbir şey ifade etmemişti. Üstelik bu ziyaretçinin beyaz bir derisi vardı, hem de koskocaman bir gemiye kumanda ediyordu. Hemen karar verdiler, onu tann "Tamo Anut'un rahipliğine seçtiler. *Vitiaz* da "tanrısal taşıt" oldu. Kimbilir hangi gemi enkazından kıyıya vurmuş, tahtadan bir heykel de, tannlan Tamo Anut'un önünde huşu içinde eğilecekleri bir simgesi mertebesine yükseltildi.

Daha soma buralara Hollandalılar ve Almanlar geldiğinde, hemen her yerde tann Tamo Anut'un simgeleriyle karşılaştılar; her yerde de bu tannın dönüşü bekleniyordu. Yerliler, Avrupalılara yaptıkları açıklamada, tannlan Tamo Anut'un "Anut ülkesinde" oturduğunu, buranın en yüce yaratıcı tanrının ülkesi olduğunu ve insanların orada kocaman evleri, madenden aletleri bulunduğunu anlattılar.⁽³⁷⁾

Bir sabah garip bir şey oldu: Kıyıda yabancı bir vapur geçti. Yerliler dumanlar sağan bu canavan dikkaüe seyrettiler. Gemi ufukta kaybolduktan soma hemen bir haber yayıldı, tamı Tamo Anut geçmişti, hem de büyük bir puro tütürerek.

Efsaneler böylesi çok basit nedenlerden doğuyor ve çok basit

eşyalar da tapınma nesnelere dönüşüyor. Buna karşın tanrılar uzun süre gelmeyince, çok geçmeden yeniden yeryüzüne indiriliyor. Bütün bunlara yaklaşım tümüyle insanca oluyordu ve tapınma nesneleri de çöpe atılıyordu. Gerçek tanrılar sürekli olmalı ve doğaüstü işler gerçekleştirmeliydi.

Çoğu kez sahte tanrıların eşyalarının taklit edildiği de olmuştur; kimi zaman da bu eşyalar tıpatıp aynı ve işlevlerini yerine getirir nitelikte imal de edilmiştir. Böylesi bir olay hakkında, 16. yüzyılın ortalarında çeşitli Japon limanlarına uğramış bulunan Kaptan Fernam Mendez Pinto şunları anlatıyor:

"Bizden biri, ikide bir eğlence olsun diye arkebüsüyle ateş etmeye giderdi. Atıcılıkta hayli usta olduğu için bir defasında 26 yaban ördeği vurmuştu. Buranın insanları onun atışlarını görünce, daha önce böyle bir şeye hiç tanık olmadıklarından bu atışın nasıl gerçekleştirildiğini anlayamadılar; barutun da sırrını bilmediklerinden işin içinde bir sihirbazlık bulunduğuna karar verdiler... gördükleri arkebüsün bir modelini yaptılar; bu modele göre tüfekler imal etmeye koyuldular. Bunun sonucu şu oldu: Biz yola çıkmazdan önce 600 tüfek yapılmış bulunuyordu. 1566 yılında tüfeklerin sayısı yaklaşık 30 bindi; doğrusu bu işe şaştım kaldım. Sözüne güvenilir birkaç tüccar bana, Japon adalarının tamamında 300 binden fazla arkebüs bulunduğundan emin olduklarını söylediler..."

Bu olayda beyaz adamın "sihirli silahı" tapınma nesnesi mertebesine yüceltilmemiş, aksine çok pratik biçimde aynısının yapılması yoluna gidilmiştir. Japonlar öteden beri büyük taklit sanatçıları olmuşlardır. Bunun için gerekli önkoşul olan teknik anlayış yeteneği, iyi el işçiliği ve herhangi bir tanrının büyüünden asla korkmamak özellikleri ise onlarda hep vardı. Yeryüzünün başka kesimlerinde ise tanrıların şoku, insanları birtakım eşyanın hiçbir teknik işlevi bulunmayan aptalca taklitlerini yapmaya itmiştir. Hem de yüzyılımızda.

1945 bahannnda Amerikalılar, Yeni Gine'nin Hollandia bölgesinde bir ana üs inşa ettiler. Zaman zaman burada kalan asker sayısı 40 bine ulaşıyordu. Sürekli bir uçak trafiği vardı; bu uçaklar Pasifik'teki savaş için malzeme taşıyordu. Çoğu Papua olan körfez halkı, yabancıların yaptıkları işleri hiçbir şey anlamadan seyredip dur-

(*) 16. ve 17. yüzyıllarda kullanılmış, uzun namlulu, ağızdan dolma, füyeyeli, destekli tüfek.

maktaydı. Ne dünya politikasından haberleri vardı ne de teknoloji-
den. Ne var ki Amerikan askerleri onlara sık sık küçük hediyeler
dağıtıyorlardı; tıpkı yüzyıllarca önce Cortez ya da Columbus'un yap-
tığı gibi. Bu sefer hediyeler konserve, çikolata, çiklet, tişört, eski
ayakkabı veya bazen bir bıçak, bir tencere ya da bir şişe gibi şeyler-
di. Bütün bu hediyelerin yerlilerce adı "kargo" idi (taşınan mal kar-
şılığı İngilizce; cargo). Giderek Papualar daha çok kargo istemeye
başladılar. Bu amaçla yerliler artık körfezdeki yerlerinden ayrılıp
hava alanının, askeri barakaların ve depoların yanına kadar gelme-
yi göze alıyorlardı. Orada da kocaman, gümüş kuşların nasıl güm-
bürtülü sesler çıkararak bulutların içine, belki de cennete yükseldik-
lerini gördüler. Papua oymakları aralarında bir damşma toplantısı
yaptılar. Ne yapmalıydılar ki gümüş kuşlar doğrudan doğruya kendi
bölgelerine uçuşsun ve "kargo"yu oraya boşaltsın?

Tanrılarla Telefon Bağlantısı

Sonunda şu kamya vardılar: Onlar da tıpkı yabancılar gibi dav-

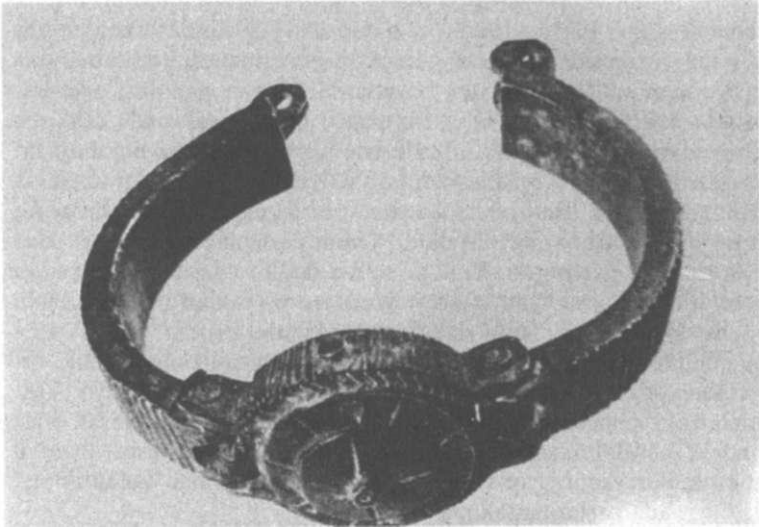
*Japonya'da yerliler, be-
yazların arkebüs tüfeğini
şevkle kopya ettiler.*

ranmalıydılar; böyle yaparlarsa o zaman "gök kuşları" kendiliğinden onların yaşadığı bölgeye gelecekti. Issız kumsallarda ormandan getirdikleri malzemeyle dev boyudarda depolar yaptılar; niyetleri "göksel kargo"yu buralara istif etmekte. Wewak Adasında tahta ve samandan uçakları ve taklit pisderiyle bir hayalet hava limam ortaya çıktı. Askerleri gözetierken gördükleri "hastane"yi kurmayı da unutmamışlardı. Buraya "doktorlar" ve "hemşireler" de konuldu; genç yerliler asker gibi yürüdüler. Omuza konulan bambu çubuklar "tüfek" işlevi görüyordu. Yeni Gine'nin doğu yaylasında Hollandalı görevliler uydurma "radyo istasyonları" ve yaprakların kıvrılmasıyla yapılmış "izolatörler" buldular. Upuzun bambu sıırıklar "anten" yerine kullanılıyordu. Ormandaki kulübeler arasında bükülmüş bitki liflerinden tellerle telefon bağlantıları kurulmuştu. Halk "radyo istasyonlarının" önünde sıra sıra diziliyor ve sinyal lambaları olarak ellerindeki meşaleleri sallıyorlardı. Din adandan hiç aralıksız tahtadan mikrofonlara konuşuyor ve ağaç köklerinden yapıma "kulaklıklar" da bu sırada başlarına takmış oluyorlardı.

Hollandalı ve Amerikalı subaylar, bu çılgınca maskaralığı şaşkınlıkla seyrettiler ve olup bitene hayli güldüler. Oysa yerliler gördükleri şeylerin hepsini inamlmaz bir ciddiyet ve cesarede taklit etmekteydiler. Çok geçmeden kaplumbağa sırtından "çelik miğferleri", sedekten "pilot gözlükleri" ve şerit halinde kesilmiş derilerden "kol saaderi" oldu. Yeni Gine'nin yalmzca kıyı kesimlerinde değil, orta bölgedeki yaylada da "kargo binaları" kuruldu. Bir söylenti dolıştı ortalıkta; "büyük, uçan domuzların gelmesi¹⁻⁴⁰⁾" bekleniyordu.

Bu düştten acıklı biçimde uyanmalan çok sürmedi. "Gümüş kuşlar" savaş limanlarına uçmalanm sürdürdüler; ama depolan hiçbir "kargo" doldurmadı, "kulaklıklardan" hiçbir ses duyulmadı ve "tüfeklerden" hiçbir atış yapılmadı. Daha somaki yıllarda bütün bu taklit şeyler bir kenara atıldı ya da süs diye kulübelerde kullanılır oldu. Peki, beyaz adam kısa bir ziyaretten soma, bir daha görünmemek üzere çekip gitmişse neler olacaktır? Kesinlikle söyleyebiliriz ki oralara daha somaki bir zamanda gelecek kâşifler, son derece gariip bir tapınma düzeniyle karşılaşacaklardır. Bu da, antenlere benzeyen tapınma nesneleri, radyoyu andınr istasyonları ve hava alanını çağıştıran açık hava tapınaklarıyla bir kargo dini olacaktır.

İşte benim eski halklarda arayıp da bulamadığım da bu. Eğer bu eski halklar, kendilerinden daha üstün "dünyasal" teknolojilerden etkilenmiş olsalardı, tapınmalarında ve törenlerinde bilinme

Bu bir çalışan kol saati değil. Sahici bir kol saatinin işini görebileceği inancıyla kola takılan bronz bir bilezik

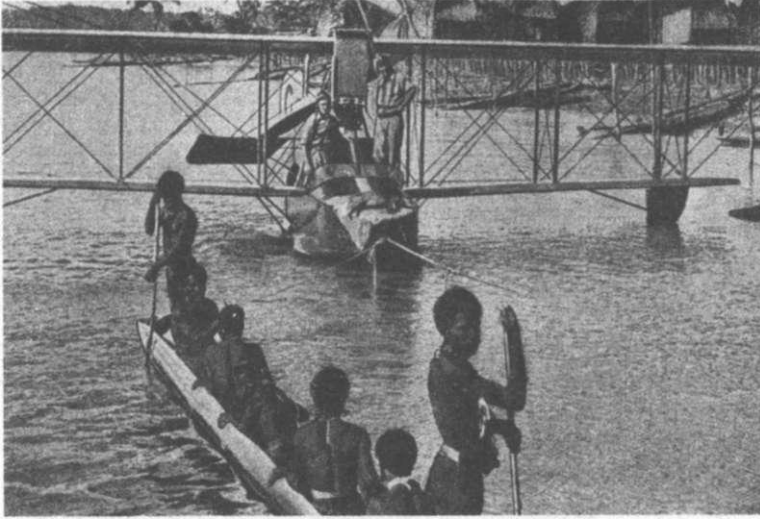
yen bir şeylerin hiç değilse kısmen taklitlerinin bulunması gerekirdi. Maymun soyundan geldik biz ve maymun anlamadığı şeyi taklit eder. Bu kadar çok aradım, gerçi farklı kültürlerin karşılaşmasında bir "tanrılar şoku" buldum, bir de dönecek olam bekleyiş buldum; ama hiçbir yerde bir Çin, Babil, İsrail, Mısır, Pers ya da herhangi bir başka yönlendirici teknolojinin taklit edilışine rasdamadım. Bir yerlerde, kayalara oyulmuş şekiller, tahtadan heykelticikler ya da üstü resimli çanak çömleklerin olması gerekir. Bunların üzerinde de, o yabancıların dünyasından bir şeyleri yansıtacak belirtiler bulunması gerekir. Nitekim keşifler çağında bunun böyle olduğunu gösterir kamüar var. Örneğin, Amerika Birleşik Devletleri'nin güneybatısında kaya resimleri bulundu, resimlerde şapkalı ve golf pantolonlu bir adam vardı. Bunlar geçen yüzyıl, oralarda yaşayan Kızılderili oynamalarını ziyaret etmiş olan araştırmacı Binbaşı Wesle/i gösteriyordu/^{41,42}) Guatemala'da Rio Usumacinte Irmağı kıyısında yaşayan Lacandon Kızılderililerinin toprağında bir İspanyol karavelasımn kazınarak yapılmış resimleri ortaya çıktı/⁴³^ Benzeri gravürleri, Venezüella'da Amalivaca yakınlarında, Peder Bartolome de las Ca-

sas keşfetti. Etnolog Margaret Mead, Pasifik'te Bismarck Takımada-
larının birinde yaşayan ve balıkçılıkla geçinen Manus oymağın-
da uçak modelleri buldu. Bu modeller, denizin kıyıya attığı tahtalar-
dan yapılmıştı. Belli ki bu balıkçılar gerçek uçakları gözlemlemiş-
ler ve soma da benzerini yapmışlardı/^{44^} Ve -daha önce de değin-
diğimiz gibi- Berlin Etnoloji Müzesinde Havai'den getirilmiş taş-
tan bir tann durmaktadır, boynunda Avrupalılara özgü bir kırmalı
yaka, başında da peruğu vardır.

Kargo kültüründen golf pantolona bütün bu acayıplikler, "vahşi-
lerin" taklit tutumunu kanıdar. Bu insanlar yabancı ziyaretçiye gö-
rüp de en çok etkilendikleri öteberileri asla unutmuyorlar. Anlaya-
madıkları şeyleri duygusal olarak benimsiyor, ya da bu şeyleri söz-
geleneğlerinin bir parçası yapıyor. Bu doğrultuda ilginç bir örnekle,
etnolog G.T.Emmos, geçen yüzyılda, kuzeybatı sahilindeki birçok
Amerikan Kızılderili oymağında karşılaşmıştı; buralarda hep "be-
yaz kanatlı, kocaman, siyah kuşlardan" söz ediliyor, bunlara insanla-
nın bindiği anlatılıyordu. Kızılderililerin tamamlamaya uğraştıkları
şey neydi? Bir hayli zahmedere mal olan sorgulamalardan soma
muamma çözüldü. Kızılderililerin söylemek istediği, 1786 yılında
bu yörenin oymakların ziyaret etmiş bulunan Fransız araştırmacı
La Pérouse'un *La Boussole* ve *L'Astrolabe* adlı iki gemisiydi/⁴⁵⁺⁴⁶ *
Columbus'un Küba'da Maisi Burnu'nda üzerine bir haç kondurarak
diktirdiği sütun da, "göksel ziyaretin" sürekli amti olarak yüzyıllar-
ca ayakta durmuştu.

Alman araştırma pilotu Hans Bertram'ın Avustralya'da yaptığı
zorunlu bir inişte başından geçenler de ilginçtir. Uçağını indirdiği
yörede yaşayan ilkel yerliler onu sırf pilot gözlüğü taşıdığı için öl-
dürmemişlerdir. Çünkü böyle kalın gözlükleri olan benzeri bir gö-
rüntüyü, o yörede bulunan kaya resimlerinden tanıyorlardı. Bunun
tam tersi bir olayı da, 1954'te, Brezilya'nın orta kesiminde, Suya oy-
makların yaşadığı yöreye iniş yapmayı göze alan pilot Leal Neto
yaşadı. Uçağı bir ok yağmuruyla karşılandı. Daha soma yörede ya-
pılan araştırmalar, bu davranışın nedenini ortaya çıkardı. Kızılderililer
uçağı, geleneksel söylentilerinde hakkında hep kötü şeyler duy-
dukları bir "sert derili canavar" sanmışlardı/^{48^} Peki, nerede kaldı
Çinlilerin çok eskiden yaptıkları keşif seferlerinin öyküleri ve aleü-
rinin başkalanına benimsenmesi?

Teknoloji bakımından çok alt düzeyde bulunan oymakların,
başka türlü evrim geçirmiş bir kültürle ilk temasların ne zaman

Kaimari köyünde yerliler her akşam bir domuz kurban ediyor ve bunu uçağın bas tarafına koyuyorlardı.

yaptıklarını bilmiyoruz. Ama böylesi yaşantıların oymakların hatırasında yerleşip kaldığım kamdayabiliyoruz. Bu doğrultuda inandırıcı bir örneği, Frank Hurley'in, yirmili yıllarda bir deniz uçağıyla Papua-Yeni Gine'de gerçekleştirdiği keşif gezisi veriyor. Hurley, yanında fotoğrafçısı Lang ve bir tercüman olduğu halde, Port Loreby'den hareket edip sahil boyunca uça, tarih öncesi bir dünyanın kulübelerinin bulunduğu balta girmemiş ormanların üzerinden geçti. Sonunda Kaimari köyünün yakımına iniş yaptı/⁴⁹⁾

"... köylerin üzerinden geçtik. Buraların halkı, alçak buludann içinden bir anda çıkan, büyük uçan şeytanın yaklaştığım görünce fundalıkların içine kaçtı... Suya inişimiz normal oldu... Lang da ben de hayretler içinde fark ettik ki, bu insanlar bizi doğaüstü varlıklar olarak görmekte, uçağı da korkulacak ve tapılacak bir nesne yerine koymaktaydılar..."

Tercüman, hayli uğraşıktan soma, cesur savaşçıların uçağı "gökten aşağı inen şeytan" olarak, ya da "iki tanrıya ait kayak olarak" nitelediklerini anlamayı başardı. Yerliler, geçmişte bir uçakla ilgili olarak bazı kötü olaylar yaşamışlardı. Ne zaman olduğunu kimse bilmiyordu. Bu yörede Hurley'den önce uçakla yapılmış, bili-

nen bir keşif seferi de yok. Yerlilerdeki korku, hangi Eskiçağ pilotundan kaynaklanıyordu? Gökten yeni yere inmiş "Tann Hurley"i yumuşatmak için "vahşiler", her akşam bir kanoyla deniz uçağının yamına geldiler. Hayli uğraşarak uçağın baş tarafına çıkardıkları bir domuzu, orada kurban ettiler. Hayvanın leşini Hurley, gecenin karanlığında uçaktan uzaklaştırıyordu. Ama yerliler için bu hareket, "iki tannya ait kayığın" kurbanı kabul ettiğinin kanıtı sayıldı. Ne yazık ki Hurley, kendisinin ve arkadaşlarının domuzu geceleri ne yaptığını anlatmayı unutmuştur.

Frank Hurley, kendisini hiç değilse birazcık tann gibi hissetmeyi deneme arzusuna karşı koyamamış. Bir hastanın tedavisi amacıyla yapılan şamatalı bir tören sırasında, çeyrek kilo kadar magnezyum tozunu ateşleyivermiş:

"... küçük paketi ateşe atıp geri çekildim; kalabalık büyücü olarak bendeki güçlere pek güvenmediği için, hemen ateşin etrafına toplandı; bu sırada ateş paketin dış ambalajını yavaş yavaş kemirmekteydi. Soma toz, boşuk bir patlamayla parlayıverdi, apaydınlık bir ışık oluştu. Bu insanların ortasında sanki bir füze havalanmıştı. Alevler füzeler gibi havaya fışkırdı ve bir dehşet çılgılığı yankılandı. Yerliler ölesiye korkmuşlardı, bir anda dört bir yana kaçıştılar. Tamtamlar sustu..."

Hurley, hastayı unutmamıştı. "Hayli yüklüce dozda balıkyağı yutup ertesi gün iyileşen ve arkadaşlarının arasında keyifle dolaşan hasta", o unutulmaz geceyi torunlarına anlatacaktı. "Daha soma duydum ki" diye yazıyor Hurley, "yapmış olduğum masum şaka, bana biraz gıpta uyandıracak bir 'dimdim-pupuri', yani bir 'beyaz büyücü' şöhreti kazandırmıştı."

Tannlar, şeytanlar, geri dönen atalar, teknolojinin saçma taklidi ve bir çelişkilerle dolu geleneksel söylentiler seli; bütün bunların içinden sıynılıp çıkabilmek kimin harcı? Bereket versin bazı köprüler var, üstünden emin adımlarla yürünüp günümüzden geçmişe gidilebilen köprüler. Bu sayede geçmişin yollarını kapattığımız sandığımız karlar, kolayca yumuşak kırağılara dönüşüyor.

Bir Güney Denizi gezgini olan Erich Scheurmann, 1920'de, Başkan Tuiavii'nin konuşmalarını yayınladı. Güney Denizi'nde küçük bir adada yaşayan halkın başkanı olan bu Tuiavii, çocukken Samoa'da bir misyoner okulunda eğitilmiş, daha soma da Avrupa'ya götürülmüş. Yayımlanan konuşmalarında genç Tuiavii, yeni dünyasında görüp de anlayamadığı şeyleri, içtenlik dolu bir hayretle sıra-

1567 yılında Kaptan Ribault, Florida'da bu sütunu dikti, Bu toprakların alındığının simgesi olsun istedi. Birkaç yıl sonra, yine bir Fransız olan Landonniere aynı yere gelince, sütunun çelenklerle süslendiğini ve önünün t e kurban niyetine sunulmuş şeylerle dolu olduğunu gördü. Burası bir tapınma yeri olmuştur.

lamaktadır: Kötü kokular saçarak geçen otomobiller görmüştür, verimli insanlar, radyolar, çok kadı binalar, cev büyüklükte tren garları ve sokaklar dolusu insan kalabalıkları, Yeniden yurduna, huzur içindeki adasına dönünce de Tuivaii, kendisini şaşırtmış izlenimlerinin üzerinde düşünmüş ve halkına seslenen bu öğüdeyici ve düşündürücü konuşmalarını yapmış.

Sözcüklerin Seçimi ve Söyleniş Tarzı

Bu konuşmalarda başkanın söylediklerine uyulup uyulmadığı tartışma götürür. Bu konuda tartışma götürmez olan nokta, Erich Scheurmann'ın çok uzun süre Güney Denizi adalarında yaşadığı, dolayısıyla da bu adalarda yaşayanların beyaz adama ilişkin görüşlerini bildiğidir. "Samoa Takımadalan'ndan biri olan, dünyadan uzak, küçük Upolu Adasında"⁵⁰) tamşüğü Tuivaii ile bir süre ahbablık ettiği de kesin. Başkan Tuivaii'nin Avrupa kültürüyle alay eden konuş-

malan, bu adada, Tiavea köyünde doğdu. Tuiavii, ada halkının bilmediği nesneler için bazı sözcükler seçmekte ve bu sözcüklerle geçmiş zamana bir köprü kurmaktadır. Böylece Avrupalının giysisine "post" demek, giysi düğmeleri de "midye" olmaktadır. Gömlek manşeteri "kireç halka"dır, bir silindir "katı fiç", evler "taştan kutular", kapılar "tahta kanadar" oluyor.

Merdiven basamakları "dallar"dır ve bir zilin çalması da "haykış". Tramvayın adı "metal şeridi cam kutü'dür ve tren de "solucan gibi kayan bir uzun gemidir".

Telefon "metal ipliklerle üflenmiş söz"dür ve bir tüfek ise basit bir "ateş borusu"dur. Saatin akrep ve yelkovanı "küçük parmaklar"dır, ilk uçaklar da "buluttan buluta giden kanolar" dır.

Bir buhar makinesi "kara taşlanmı yutup güç veren bir şey"dir, bir kalem ise -biliyor muydunuz?- bir "yazı kemiği"dir. Elektrikliğin adı "göğün yıldırımını yakalayan" olmuştur, sinema "düzmece hayat yeri", meslek "yalnızca bir şey yapabilmek", cep lambası "ateş kıvılcımı", piyano tuşları da "ak ve kara küçük diller".

Bu doğrultuda anlatılmaya değer aşağıdaki bilgiler verilmektedir:

"Güneş gökte yerini alınca, küçük parmaklar kapatıldı. Bana eşlik eden kişi, metal ipliklere bir şeyler söyledi, soma da küçük dallara basarak buluttan buluta giden kanoya çıktı. Orada sert fıçısını bir dalın çatallına astı ve bana da aşağıya bakmamı söyledi. Aşağıya bakınca birçok taştan kutu gördüm, birkaç tane metal şeritli cam kutu da vardı, hatta solucan biçiminde bir uzun geminin hızla uzaklaşmasını da seyrettim. Birden çok güzel bir kız çıkageldi, elinde bir yazı kemiği vardı. Bize içecek getirdi ve az soma düzmece hayat yerini seyredeceğimizi söyledi..."

Peki, bizim atalarımız bilmedikleri şeyleri, bunları karşılayacak sözcükleri bulunmadığına göre, nasıl dile getirmiş olabilirler? Bu, tam bir ifade edilemeyen olamayacaktır; ancak bir dolaylama, bilinen sözcükleri kullanarak bir betimleme yapabileceklerdir. Bu nedendir ki, örneğin Kuzey Amerika yerlileri, buharlı lokomotifte "ateş beygiri", telefona "şarkı söyleyen tel" demişlerdir. Alkollü içki "ateş suyu", teyp ise "sesleri aşırı şey" olmuştur. 1978 Ekiminde, Afrika'da Zaire'de, bir deneme füzesi fırlatıldığında, televizyon muhabiri, ormandaki bazı siyahılara bu olaya ilişkin düşüncelerini sordu. Aldığı kesin cevap "Bunlar bizim kudreti dostlarımızdır, gökyüzüne ateş yolluyorlar" oldu. Bilinmeyenlerden ve dolaylamalardan efsaneler doğar - dün de bu böyleydi, bugün de böyledir.

Yirmili yıllann ortalarında Michael, Benjamin ve James Leahy adi¹ üç kardeş Yeni Gine'ye gittiler; çünkü o günlerde kıy kesiminde ^{D a z} yerleri altın humması sarmıştı. Leahy Kardeşlerin yanında yal*²⁰³ a l^u y^ama süzgeçleri yoktu, fotoğraf makineleri de vardı. Altars yıl soma "vahşilerin" bu bölgesi uygarlaşmışü. Avustralyab °i^r televizyon ekibi bu yöreye gelip halka Leahy Kardeşlerin çek^miş oldukları resimleri gösterdiler. Artık dede olmuş birkaç kişi ke^{0 ^ 6} tamdılar; şimdi görünümüleri başkaydı, gömlek ve pantolon giymişlerdi, ayaklarında da pabuçları vardı. Altmış yıl öncesinin fotoğraflarında ise yan çıplaktılar, önlərini bir bezle kapatmışlardı ve ellerinde mızraklarıyla poz vermişlerdi. Çok yaşlı bir yerli şunlan anlattı/^{51^}

«O zamanlar ben çocuktum. Babam ava giderken beni de yanına götürmüştü. Orada ilk kez beyaz inşam gördüm. Ölesiye korkmuştun^{1 ve} ağlamaya başladım. Daha önce hiç böyle bir yaratık görmemiştım Nereden gelmiş olabilir? Gökten mi gelmişti acaba? Yoksa ırmaktan mı?"

L^ahy Kardeşler, yirmili yıllarda dolaştıkları yerlerde, yerlilerle karş»l^aş^{m a l a n n} kendi açılanndan yazıyla saptamışlardı. Yazdıkları g^{ore} buralann insanlan gördükleri her şey karşısında -bu şeyin \)^r kibrit çöpü, bir konserve kutusu, bir kurşun kalem ya da bir makas olması fark etmiyordu- şaşıp kalıyorlardı. Bu karşılaşmada yerlilerin kafasından neler geçtiğini de, çok yaşlı biri şöyle hatırlıyor:

»liöyümüzde bir haber yayıldı, yıldınm geldi diye. Bizler, bu beyazl3ⁿ göğün yıldınmlan sanmıştık. Kimileri de onlann atalanmız old^{" e} ölümler ülkesinden geri döndüklerini söylüyordu."

B^şka ne düşünebilirlerdi ki? Geleneksel bir söylenti vardı; buna görß» bir zamanlar tanrıları gökten yere inmişler ve insanlara birçok şey öğretmişlerdi. Ayrıca ölümlere tapınma, ölümler kültü vardı; ataları¹ öteki dünyada bir ülkesi bulunduğü inancı da vardı. Beyazlarla il^ kez karşılaşma olayım yaşamış, çok yaşlı biri, düşüncesindeki çelişkiyi şöyle anlattı: "Beyazlar renkli, kocaman sırt çantalan taşıyorlardı- Biz, onlann bu çantalann içinde kanlanm taşıdıkları sanmıştık-

Efi çok hayret ettikleri şeylerden biri de, yabancıların pantolonlan olH^uş^{" >} kendi kendilerine bu yaraüklerin dışkılarını nasıl çıkardıkları^{a n n} sormuşlardı. Kışlan pantolonla sınıksız kapalı olduğuna göre, "bunların kaka diye bir şeyler çıkarmaları da olanaksızdı".

Böylece kafalarda beyazların göksel varlıklar olması gerektiği düşüncesi yerleşti. Bu düşünce, günün birinde bir yerlinin, saklandığı yerden bir beyazın pantolonunu sıyırıp, görünüşe göre açıkça rahatlayarak, bir şeyler çıkardığı seyretmesine kadar geçerliliğini korudu. Gözedeleyen yerli, "gökten gelenlerden biri az önce şeyini yaptı!" diye haberi verdi. Yerlilerden birkaç cesur kişi, beyaz adamın yere bırakmış olduğu nesneyi kokladı ve göksel bokun da tıpkı kendi dünyasal bokları gibi koktuğu anlaşıldı.

Leahy Kardeşler, yüklerini taşıyan bir hamal kafdesiyle birlikte sıradağları aşıp iç kesimlere doğru hayli ilerlemişlerdi. Ancak böyle hamal kullanarak buralara kıydan ikmal yapılamayacağı çok geçmeden anladılar. Bu yüzden ormanın içinde tek motorlu, küçük bir uçağın iniş yapabileceği bir hava alanı yapmaya koyuldular. Yöredeki yerliler ne yapıldığını anlayamamalarına rağmen şevkle onlara yardımcı oldular. Binlerce adam, çocuk ve kadın şarkılar söyleyerek ormanı açtı, toprağı dümdüz etti. Bu olayı Benjamin Leahy "tepinmek için bir neden bulduklarından ötürü pek mutluydular" diye belirtir.

Radyo bağlantılı ilk uçak gelmezden önce yerlilere, büyük bir kuşun çok fazla gürültü yaparak gökten ineyeceği, hatta kamında insanlar taşıyacağı söylendi. O yüzden binlerce insan, neler olup biteceğini seyretmek için pistin kenarına toplanmıştı. Yaşlı bir kadının anlattığına göre, dev kuşun iniş sırasında kadın kendini yere atmış, yüzünü de saklamış; içlerinden bazdan öylesine korkmuş ki altıanına işeyenler olmuş. Soma da kaçışmışlar ve bir yerlere saklanmışlar; bazdan da birbirlerine sınıksız sanlıp korkudan avaz avaz bağırmış. Benjamin Leahy ise şu gözlemi yapıyor: "İnsanlar paniğe kapılmış gibiydi; çünkü gökten gelen şeyin ne olduğunu bilmiyorlardı."

Şöyle böyle de olsa bir anlaşma olanağı sağlamca yerliler, bu acayip beyazların hiç de göksel varlıklar olmadığı yavaş yavaş anlamaya başladılar. Bunu anlamalarına rağmen, yine de beyazların atalarnın ruhları olduğundan emindiler. Bukamya nasıl varmışlardı?

Çok eski zamanlardan beri uygulanan bir göreneğe göre ölümler yakılıyor, külleri ve kemikleri ırmağa serpiliyordu. Bu gelen yabancılar ne yapıyorlardı peki? Saadence ırmağın kenarında duruyorlardı. Kumları yıkıyor; küçük, taşları süzgeçte toplayıp soma bunları acayip kaplara koyuyorlardı. O halde bunlar ölmüş ataları olmalıydılar, ırmağın içinde kendi bedenlerinin kalıntıları anyorlardı. Yoksa bu garip uğraşları başka nasıl açıklanabilirdi?

Yıllar geçti. Yanlış anlamalar yavaş yavaş ortadan kalktı. Beyazlar ülkede kaldılar; hatta gelenleri; ı sayısı gittikçe daha da arttı ve yerlilerin çocukları misyoner okullarında eğitildi. Anlamayı önleyen dil engeli kırıldı ve yerliler daha ence akıl erdiremedikleri ilişkileri kavradılar.

Peki, olaylar böyle cereyan etmeseydi de, beyazlar buralarda sadece kısa bir süre kalıp soma geldikleri gibi ansızın ortadan kaybolsalardı neler olurdu? Yüzlerce yıl, binlerce yıl beyaz adamın uygarlığıyla hiçbir yeni temas meydana gelmese neler olurdu? Kesinlikle yeni bir kültür, yeni bir din doğardı; geri dönüp ırmakta kemiklerini aramış olan atalara tapınan bir din; sert derili gürüldeyen kudreü bir kuşla gökten yere inip soma tekrar ortadan kaybolan beyazlara tapınan bir din olurdu bu. Tamamı tamamına bu oh', du.

İyi ama niye böyle olurdu? İşte, benim araştırmalarımın asıl amacı da bu! Yığınla ilkel yerli oymağı niye bekliyor "göklerden gelecek tannlan"?

TANRI İNSANLAR

*Zaman iyi bir öğretmendir. Ne yazık ki bu öğretmen öğrencileri hep öldürür.
(Curt Goetz, 1888-1960)*

Şang hanedanının tarihi "şih-çi" denilen vakayinamelerle anlatılmaktadır, yani tarihsel bir temele dayanır/⁵ İlk hükümdar, Ç'eng T'ang'tır, bir eyalet adını ondan almıştır. Ancak bu Ç'eng T'ang, soyunun öncüsü olmakla birlikte ilk imparator değildir. Ondan önce Hsia hanedanından Çieh Kuei adında, hem sadist hem mazoşist eğilimleri bulunan bir diktatör varmış, onu devirmek farz olmuş. Bu işi de Şang hanedanının kurucusu yiğit Ç'eng T'ang başarmış. Vakayinameler bu Ç'eng T'ang'tan "uçan arabaları" vardı diye söz etmektedir. Ne var ki bu uçan nesneler kendisinin değilmiş, Çi-Kung adlı esrarengiz bir halka aitmiş. Ve bu Çi-Kung halkı da, inanılır gibi değil, 40 bin li uzaklıkta bir yerde yaşamış. Eski ölçü birimine göre 1 li, 644,40 metre olduğundan, 40 bin li, 25776 kilometrelik bir mesafe tutar, bu da yerkürenin yansından fazla bir uzaklık demektir. Li'nin 150 metre olan küçük ölçütünün kastedildiğini kabul edersek, o zaman da uçak yapımcısı bu halkın 6 bin kilometre uzaklıkta yaşadığı sonucu çıkar.

"Çi-Kung" halkı için yazılanlar aynen şöyle: "Onlar uçan arabalar da yapabiliyorlar; bu arabalar iyi rüzgârda hayli uzaklara gidebiliyor. T'ang zamanında (M.Ö. 1760) batı rüzgârı böyle bir arabayı Yüçou'ya (Honan'da) kadar getirdi; ama T'ang, halkın görmesini istemediği için onu parçalattı."

Çinli şair Kuo p'o (270-324), atalannın vakayinamelerine dayanarak şunları yazmaktadır: "Şaşılmaya değer olan Çi-Kung halkının becerili çalışmalarıdır. Rüzgârla ilişkili olarak kafalarını çalıştırmışlar ve uçan bir araba icat etmişler; bu araba yükselip alçalı-

yor, konuklan İmparator T'ang'a getireceği zaman istenilen yoldan gidiyordu."

Bu taşıtın resimleri de var; bize bugün sözcüğün tam anlamıyla "Çince" gelen aynntılan da resimlerde görülüyor. İmparator Ç'en en T'ang, bu uçan taşıtı halkının gözünden saklamış. Onun "başmühendisi" Ki Kung Şi, buna benzer bir gök arabası yapmayı başarmış. Gelgelelim daha soma bu gök arabası "sun sonsuza kadar saklansın" diye yok edilmiş. Eski Çin'de silahsızlanma programı (!).

Çinli vakanüvis Kuo F o (270-324), *Şanghay tişing* adlı eserinde, o dönemin çeşitli olaylanm anlatır/⁵⁴>5S). ^ u a r a d a "uçan arabalar" ile "uçan tekerlekler" e de sık sık değinir.

Ortaçağ'da da filozof ve keşiş Roger Bacon'in (1219-1294) eskiden yapılmış uçan makinelere ilişkin bilgilere sahip olduğu anlaşılıyor; çünkü 1256 yılında yazdığı bir yazıda şu notu düşmektedir/)

"Uçan aygıtlar da (instrumenta volandi) yapılabilir... bunlar eski zamanlarda yapılmıştı ve kesin olan nokta, uçan bir aygıtla sahip olunduğudur."

Benim kitaplanmın okuyuculan, "uçan araba" ile "uçan tekerlek" in çok sayıda geleneksel söylentide yer aldığım bilirler. Çin hükümdan Ç'eng T'ang'ın sarayına uçularak yapılan ziyaretin bir eşini, Hint Kralı Rumanvat gerçekleştiriyor. Bu kral aynı anda birçok insan gruplanmın yer bulabildiği, dev büyüklükte bir hava gemisi yaptırmış. Kaynak eser olayı şöyle anlatıyor/⁵⁷^

"Böylece kral, harem halkı, kanlan, yüksek rütbeli maiyeti ve kentin her kesiminden bir grup insanla birlikte göksel arabada yerini aldı. Önce göğün enginliğine ulaştılar, soma da rüzgânın rotasını izlediler. Gök arabası yerjüzünü okyanusun üzerinden dolaştı, ardından da o sırada bir şenlik düzenlenmiş bulunan Avastis kentine doğru dümen kırdı. Makineler stop etti, böylece kral şenliğe katılabildi. Kısa bir moladan soma kral, gök gemisini şaşkınlıkla seyreden sayısız meraklının gözleri önünde gemiyi yeniden hareket ettirdi."

Eskiçağın bu kaptan pilotu hani hiç de fena değilmiş! Biliyorum, bütün bu uçan aygıtlar insan hayal gücünün ürünü sayılmak istenecektir. Her zaman olduğu gibi, psikolojinin güve yemiş torbasından köhne kanıtlar çıkınlıp insanın oldum olası kuşlar gibi davranmak istediği ve en eski çağlardan beri uçmak düşünü gördüğü söylenecektir. Bahane aramayalım; çünkü özellikle eski Hint kaynaklarında uçabilen arabalar ile böyle bir gücü bulunmayan arabalar arasındaki farklar açıkça gösterilmiştir. Büyük Hint destam *Ramaya-*

«ö'dan, Kalküta Sanskrit Koleji uzmanlarından Prof. Dr. Kanjilaal tarafından derlenmiş bazı metin parçaları bunu belirgin biçimde ortaya koymaktadır: (58)

-Khara ile birlikte uçan taşıta bindi; taşıt mücevherler ve cin tasvirleriyle bezeliydi. Bulutlardan gelen gök gürültüsüne eş bir gümbürtüyle hareket etti (3.35.6-7).

-Bin bu mücevherlerle süslü ve havalara çıkabilen taşıta! Sen Sita'yı (bir kralın kansı) baştan çıkardıktan soma, nereye istersen oraya gidebilirsin. Ben de sizi hava yoluyla Lanka'ya (bugünkü Sri Lanka=Seylan) götüreceğim... Böylece Ravana ile Maricha hava taşına bindiler; taşıt bir saraya benziyordu... (3.42.7-9)

-Seni gidi serseri, bu hava taşım ele*geçirmekle zenginliğe erişeceğini mi sanıyorsun? (3.30.12)

-O zaman kendi kendine giden hava taşıtı... zavallı Sita ve Trijata ile yeniden Lanka'da görüldü. (4.48.25-37)

-Bu, olağanüstü hava taşıtıdır, adına Puspaka derler ve güneş gibi panİdar. (4.121.10-30)

-Bir kuğuyla bezenmiş olarak uçan şey, büyük bir gürültüyle havalara yükseldi. (4.123.1)

-Maymunlar kralı Sugriva'mn hareminde ki bütün kadınlar süsleme işini çarçabuk bitirip uçağa bindiler. (4.123.1-55)

Mahabharata destamnda da tam kırk bir yerde, herhangi bir değişik anlamaya olanak bırakmayacak biçimde uçan taşıtlar anlatılmaktadır. Birkaç örnek/⁵⁹)

-Ah, ey Kurus'un evladan! Şu kötü insan, her yere gidebilen ve "Saubhapura" diye tamnan uçan taşıtla geldi. (Vanaparva, 14.15-22)

• -İnsanlar da uçan taşıtlarla gökte dolaşıyordu, bu taşıtlar kuğularla süslenmişlerdi ve saraylar gibi de konforluydular. (Vanaparva, 200.52-56)

-Büyük efendi ona kendi kendine giden bir hava taşıtı teslim etti. (Vanaparva, 207.6-9)

Burada sadece eski Hindilerin parlak hayal gücünün söz konusu olduğu, bu hayal gücünün her tann adı anılışında, garip görünüşlü her bulutun ardında bir uçan taşıt gördüğü ilavını yine ileri sürecekle olanlara, bambaşka bir coğrafya bölgesinden, Habeşçe *Krallanın A/föbi'*nden hemen bir alıntı sunalım. Orada da uçan var; ama bu uçan ne Çinli ne de Hindi; hepimizin bildiği Hazreti Süleyman/)

"Rüzgâr yukarı kaldırıncı, arabada bulunan herkes, denizde giden bir gemi gibi hızla yol aldı... (bölüm 52) ... gökteki kartaldan daha hızlıydılar ve onların bütün donatımı da arabaların içinde rüzgârın üstüne geldi... (bölüm 58) ... Kral (Süleyman) ile onun buyruğuna uyan herkes arabamın üstünde uçtular; hasta olmadan, ağrı ve sızı çekmeden, acıkıp susamadan, yorulup ter dökmeden bir gün içinde üç ayda gidilecek yolu aştılar."

Eskiçağda uçan makinelere binmiş insanlar mutlaka vardı. Bu sav için ortaya bomba gibi kanıdar koysam dahi, bu kanıdar ciddiye alınmayacaktır. Böyle olacağına da bahse girelim isterseniz. İnsanoğlu, öteden beri sürüp gelen yüksekten bakma alışkanlığı içinde, olabileceğini olanaksız saydığı şeyleri kabul etmiyor. Kamt mı? Hangi kamt?

Tarih Öncesi Uçuş Tekniğine İlişkin Efyazmalan

1918 yılında, Hindistan'da Mysore Krallık Sanskrit Kitaplığında *Vaimanika Sastra* adlı bir yazma bulundu. Kimbilir ne zamandan beri kimsenin gözüne çarpmadan bir köşede durmaktaydı. Bu yazmamın bazı bölümleri ancak 1943'te *Vimana Sastra* adı altında yayınlandı. Poona Koleji'nin Sanskrit bilginleri, çok geçmeden bu metnin, 1610 yılına kadar gerilere uzanan daha eski Sanskrit metinleriyle birçok bağlantısı bulunduğunu fark ettiler. Bunun üzerine Mysore'da bulunan "Academy of Sanskrit Research" (Sanskrit Araştırmaları Akademisi) devreye girdi. Yıkılmış tapınakların küflü mahzenlerinden çıkarılmış yığınla elyazması buna eklenerek metin derlemesi tamamlandı. Metin parçaları paketlenip, paketler sicimlerle bağlanıp eski tahta kapakların arasına konularak akademiye taşındı. İngilizler bu malzemeyle zaten bir şey yapamazlardı; Hindu rahipler de eski yazmaların çürümesinden, farelerce yenilmesinden, şu ya da bu şekilde yok olmasından korkuyorlardı. Akademinin müdürü Prof. Dr. G.R.Josyer ile çalışma arkadaşları, malzemeyle eskiliklerine ve harap oluş derecelerine göre kümeler ayırdılar. Kâğıtlar her ne kadar en fazla üç yüz elli yıllık ise de, içeriği binlerce yıl öncesine ait bilgiler aktarmaktaydı. Bunlarda Sanskrit bilginlerinin kolayca kabul edebileceği adlar ve sözcük değişimleri ortaya çıkıyordu. Gerek çok eski manzume biçimleri, gerekse bir dizi şifalı otun anlatımı, uzak geçmişin derinliklerine yönelmeyi gerektiriyordu. Metinler, Hint (ve Hristiyan) manastırlarında hep uygulan-

geldiği üzere, belirli zaman aralıklarında sürekli yemden yazılmışlardı. 25 Ağustos 1952'de akademinin uzmanları, Hindistan basını—yayın kurumlarını ilk kez durumdan haberdar ettiler. O zaman 52 yaşında olan Prof. Josyer, mütevazı edasıyla şu bilgileri verdi:

"Basının saygıdeğer bayan ve baylan! Önümüzde 500 sloka veya kıt'alık eski Hint metinleri durmaktadır; bunlar özellikle de tarih öncesi çağda yapılmış bir hava seferini içermektedir. Metin toplam 6000 kadar el yazısı saürdan oluşuyor. Bu metinde uçan aygıtlar vimanas, rukma, sundra ve şakuna diye tiplere ayrılmıştır."

Hint basının yazdığına bakılırsa, dünyanın geri kalan kesimi bu heyecan verici habere hiç ilgi göstermemiş. Dünya o sırada İkinci Dünya Savaşı'nın yaralarını sarmak, zararlarını gidermek ve ekonomiyi canlandırmak çabalarıyla uğraşıyormuş. Prof. Josyer ile küçük ekibi, tam yirmi yıl metnin deşifre edilmesiyle uğraştı. 1973 güzünde İngilizce bir çevirisini ortaya çıkardılar; bu eser Sanskrit dilindeki metnin tamamının çevirişiydi. Bu şekilde her Sanskrit bilgini, büyük bir çabamın ürünü olan çalışmayı kontrol edebilecekti. İngilizce *Vy-maanika Shaastra or Science of aeronautics*^ adıyla yayınlanan kitap, Batı'da ancak dar bir uzman çevresinin ilgisini çekebildi; bu uzmanlar üstün başarılı çeviriye hayran olmakla birlikte, konuya ilişkin hiçbir patırtı yapmadılar. Eski Hindistan'da uçaklar mı? Yok camm! Öküz altında buzağı arayanların yeni bir hayali, yeni bir düşü olmalı; böyle kimseler oldum olası hep vardır... Konuya aşına uzmanlar ise "uçan arabalar"dan söz eden başka Sanskrit metinlerinin varlığından haberdardıydılar. Örneğin bu nitelikte metinler, 1917'de Calcutta Oriental Society (Kalküta Doğubilim Kurumu) tarafından yayınlanmış *Samarangana Sutmdhara*'nınXXV. cildinde ve *Bhoja'nın Yuk-tikalpataru*'sunda vardı. Bu bakımdan yeni yayınlanan metin dolayısıyla ortalığı velveleye vermek için özel bir neden yoktu.

Bu arada tarih öncesi hava taşıtları üzerine yazılmış metinlerin, binlerce yıl eskiye ait olduğu kamdarla saptandı. Hindistan'da bulunduğum sırada, kendilerine soru yönelttiğim birçok dürüst Sanskrit bilgini, bu eski metinlerin hem sahiciliğini hem de çevirinin kusursuzluğunu onaylamışlardı.

Metin on bölümdür; bu bölümlerde eğitim, pilotların giysisi, sefer rotaları, uçan makinelerin tek tek parçaları, bu parçalarda kullanılan metaljer, sıcaklığı soğuran metaller gibi son derecede uygulamaya yönelik konular ile çeşidi motor tipleri anlaşılmaktadır. Ayrıca 32 uyanı içeren bir kontrol listesi de vardır; bu uyanlarla bir ha-

va taşıtının sürücüsü bilgilendirilmek istenmiş olmalıdır. Son bölümde işin inceliklerine ilişkin sırlara değinilmekte, hava taşıdanmn hangi tipleriyle "sıçrama" yapılabileceği, bir "yılan" gibi nasıl uçulacağı, pilotun "her yönü" nasıl görebileceği ve "uzaktaki seslerin ne yolla algılanacağı" anlatılmaktadır. Hatta "vimana" adı verilen tipteki bir uçan taşıün uçuş hızı saptanmıştır; bizim sayı sistemimize göre bu hız, saatte 57600 kilometredir.

Geçmişten gelen bu bilgiler -sadece ciddiye alınacak olsa- çağımız hava ve uzay seferlerinde devrimler yaratabilir. Kullanılacak hammadde bir bir sayılmış, aşırı ısıyı soğuran on altı alaşımın tam dozları verilmiştir. Hatta metallerin nasıl temizleneceği, hangi asitlerin ne oranlardaki karışımlarının nasıl kullanılacağı ve hangi yağlarla hangi ısıda çalışılacağı açıklanmıştır. Yedi motor tipi belirlenmiş ve vimana tipi en elverişli tip olarak gösterilmiştir. Uçan makinenin boyutlarına, gerekli parçalarına ve bunlarla çıkılabilecek yüksekliklere ilişkin bilgiler de unutulmuş değildir. Bölüm başlıkları, çağımız pilodarı için hazırlanmış bir el kitabındaki gibidir:

"Uçuş Rotaları - Makine Parçaları - Giysiler - Yemek Zamanları - Malzemeler Hakkında - Isı Soğuran Metaller - Ergime Noktası Aynalar - Makineler - Çeşidi Uçak Tipleri - Şakuma Vimana Sundara Vimana - Rukma Vimana - Tripura Vimana."

Bu arada ölmüş bulunan Prof. Dr. Josyer, Mysore'da bana bu benzersiz metnin bir nüshasını vermişti. Elimden bırakamadım bir türlü. Profesör, eserden özeder halinde alıntılar yapmama da izin vermişti; bunu da kendisi el yazısıyla lütfettiği ithaf yazısında "gerçeğin hizmetinde hiç ara vermeden harcadığınız çabalar için bir ödül olması" diye belirtmişti. İşte birkaç örnek:

"Şimdi bir vimanada, tesisatının kurulması zorunlu ayna ve mercekleri ele alalım. Bunların yedi değişik çeşidi vardır. Adlan şöyledir: "Mukura-kalpa", uzak aynasıdır; "skaktyaakarşana darpana", enerji toplayan aynadır; ... "rovdri darpana", dehşet saçma aynasıdır. "Vişvakriyaa" aynasının hareketi olması ve pilota en yakın yerde bulunması gereklidir, böylece pilot çevresindeki her yönü görebilir. Bu aynanın üretimi şöyle yapılır:

"İki parça 'satva'... beş parça civa... altı parça mika... sekiz parça inci tozu... on parça granit kumu... sekiz parça tuz... Bu parçaların temizlenmiş, tartılmış ve bir eritme fırınında 800 derece ısıda ısıtılmış olması gerekir. Karışım tümüyle akışkan bir sıvı haline gelince, önceden hazırlanmış kalıplara dökülecektir..."

Metinde araya ikide bir sıra noktalar koymak zorunda kalışım, buralarda eski Hindistan'da bir anlamı olan ama İngilizce'de olsun Almanca'da olsun hiçbir anlamı bulunmayan bazı arkaik sözcüklerin bulunmasındandır. Bunu izleyen bölümde eski Hindistanlı yazarlar, birçok yıkıcı güçlerin bulunduğunu, bunların etkilerinin çeşidi tipte aynalannkullanılmasıyla giderileceğini ya da azalılacağı anlatmaktadır. Uçantaşı için tehlikeli olabilecek toplam 633 "kötü etki" sayılmaktadır. Buna bağlı olarak da olumsuz etkileri giderecek çeşitli "aynaların" ayrıntılı bir malzeme listesi verilmektedir. Bunlar arasında güneş ışınları, rüzgârlar, ateşler, karşı silahlar vs. de vardır.

"Rovdri-darpana bir mercektir; bu mercek üzerine yöneltildiği her şeyi sıvılaştırır... Rovdri, eğer güneş ışınlarıyla birleştirilirse, 'Maarikaa' adlı kötü bir güç ortaya çıkar; bu güç güneş enerjisiyle dolarak hasım uçakları yok eder."

Burada ayrıca vimanada bulunması zorunlu 27 değişik cam çeşidi ve işlevleri açıklanmaktadır. Taşıttaki döşemenin, yan duvarların ve katların hangi maddeden yapıldığı, pilot giysilerinin imalinde 28 değişik lif çeşidinden hangilerinin nerede kullanıldığı da anlatılıyor. Evet, hatta güneş enerjisini kullanılabilir güce dönüştüren bağlantıların 25 çeşidi de sıralanmıştır. Buradan 16019 çeşit ısı ışını olduğunu, bunların kendi aralarında alt kümeler oluşturduğunu öğreniyoruz. Belirli ışın çeşidi, değişik ışık kombinasyonları halinde değişik enerjiler üretiyor. Ne var ki farklı "aynalar" sayesinde her ışın bileşimi enerjiye dönüştürülebiliyor. Burada ayrıca camdan yapılmış küçük parçaların betimleniyor ve nasıl imal edildikleri anlatılıyor:

"Bu on iki malzeme, 5:3:5:1:10:10:11:8:7:2:6:1 oranlarında temizlenip kanştırılmalı. Kanşım bir eğitime finna konulmalı, finn lotus biçiminde olmalı ve odun kömürüyle çalışmalı. Isı 323 dereceye yükseltilmeli... Sonuçta ortaya bir "şitairanjikaadarsa" yani serinliği alıkoyan bir cam çıkar."

Burada kastedilen galiba sıcaklığı soğutan bir cam 4 çeşidi.

Uçan taşıta yıldırım siperi dahi bulunmaktadır ve -hangimiz biliyorduk bunu? - yıldırımın bir uçan makine için tehlikeli olabilecek beş değişik çeşidi olduğu belirtilmektedir.

Birçok deyimler çevirisi yapılamaz nitelikteyse de, Sanskrit bilgileri yine de bu sözcüklerin yaklaşık anlamları kestirebiliyorlardı. "*Vyanaanika-Shaasta*"ta bu metinlerinden yirmi r'eş yıldan beri haberdardım; ama şimdiye kadar bunlardan alıntı yapmaktan kaçınmıştım. Bu olayda akla hemen "yumurtadan omlet yapılabilir ama

omletten yumurta yapılmaz" özdeyişi geliyor. Gözler önüne serilen metinler, yalnızca uçak yapımcılarına yeni ufuklar açmakla kalmıyor, ayrıca metal işleme ve cam üretme alanlarında da çeşitli malzemeye gerçekleştirilecek deneylere yol gösteriyor; böylece tümüyle yepyeni alışımın ve aynaların yapımına da olanak sağlıyor.

Böylece "tanrıların" sırrı mı meydana çıktı? Bu "tanrılar", dünyamızın uzak yörelerinden -üpkı yüzyılımızda olduğu gibi - uçarak geçmiş insanlar mıydı? Gelişmiş ülkelerden keşif seferlerine çıkıp da orada burada ortalığı karıştırmışlar mıydı? Ücra köşelerde ilkel oymakların dönüşlerini özlemle bekledikleri bunlar mıydı?

Güney Denizi'nde de Kıyamet Koptu

Polinezya (Grekçe'de çok ada ülkesi demek), Havai, Paskalya Adası ve Yeni Zelanda arasındaki dev üçgenin iç kesimidir. Polinezya adalarının hepsinde yerli halkın, çeşitli tann figürleri farklı adlar taşısa dahi, ortaklaşa geleneksel söylentileri vardır. Tannlar da ancak pek ender hallerde olanaksız işler gerçekleştirir.

Yeni Zelanda'nın en eski halkı olan Maoriler, "Rupe" adlı gizemli bir krala ilişkin bir efsane anlatırlar. Bu kral, yanında iki kızı ve acayip iki kuş olduğu halde doğu kıyısında karaya çıkmış. Kuşların çevreyi kolaçan etmeleri için yollamış. Kuşlardan birinin gö-evi, ırmaklardaki çağlayanları ve denizin akıntılarını ölçmekmiş; tekisi ise bitkileri ve meyveleri yenilebilirliği bakımından incelemiş. Enfes bir öykü! Bu "Rupe", bir bilim adamıymış herhalde e kuşların da alelade kuşlarda bulunmayan özel yetenekleri olması gerek. Birinci kuş, bir şelalede kanadı kınıp saf dışı kalıyor, kincisi ormanda uçarken yolunu kaybediyor; Rupe onu bir daha gö-emiyor. Bu yüzden, efsaneye göre, Rupe kızlarıyla birlikte yurdu-na artık dönemez oluyor. Peki, niye dönemiyor? Bu kuşlar ona rotasını çizebilmesi için mi gerekiydiler? Yoksa yurdu, yerkürenin dışında bir yer miydi?

Geçen yüzyılın etnologlarından John White, *Ancient History of the Maori* (Maorilerin Eski Tarihi)⁶²-* adlı eserinde olağanüstü ilginçlikte geleneksel söylentileri derlemişti; bunlar bizim dünyamıza gerçekten hiç de uyan şeyler değildir. 1887 yılında yayınlanmış kitabın bölüm başlıkları, tıpkı bir bilimkurgu eserindeki gibidir: "Uzayda Savaş-Tannlar ile İnsanlar Arasında Evlilik-Dünya ile Öteki Yıldızlar Arasında Seferler-Gökten Düşen Yiyecekler."

Burada Nga-Ti-Hau oymağının, kendinden çok daha güçlü bir düşmana karşı yaptığı savaş da betimleniyor. Üstün düşman kuvvetleri onları kuşatınca, savaşçılar tann "Ronga-Mai"den yardım! dilemişler. Tanrı da yardımı esirgememiş/^{6^}

"Görünüşü parıldayan bir yıldız gibiydi, bir alev gibiydi, bir güneş gibiydi."

Tann "Ronga-Mai" köy meydammn üstüne doğru uçup orada yere iniyor:

"Toprak havaya savruldu, oluşan toz bulutundan göz gözü görmez oldu; gök gürültüsünü andıran bir gürültü yankılandı, soma bu ses bir deniz kabuğunun çağıltısına dönüştü."

Böylesine kahramanlıklar ne James Cook'un ne de onuri Hollandalı meslektaş Jakob Roggeveen'in becerebileceği türden değil. Bunun için çok daha kudretli "tannların" ortaya çıkmış olmaları gerekir. Bilimlerarası bir gezgin olan benim için ise bu olgu, heyecanımı yemden alevlendiren bir güç kaynağı oldu, böylece dünyamızın bambaşka bir bölgesinden benzeri geleneksel söylentiler başvuramama yol açtı. İşte size Hint destan Ramayana ile bir karşılaştırma olanağı.⁽⁶³⁾

"Matali, güneş gibi parıldayan arabayı, adaletli Rama'nın düşmanlarıyla karşılaştığı yere yöneltti. 'Al bu gök arabasını!' diye Rama'ya bağırdı: 'Tannlar adaletli olam korurlar. Gel buraya, bin bu altın arabaya; göksel güçler korusun seni! Ben, senin arabamın dümencisi olacağım ve gümbürdeyen arabayı hızlandıracam.' Göksel kumaştan giysisini giymiş olan Rama, arabaya bindi ve insan gözünün daha önce asla görmemiş olduğu bir savaşın içine daldı... Öldürücü mermilerin duman buludan, göklerin aydınlık görüntüsünü kararttı. Savaş alanının üzerine karanlık bastı. Tepeler, vadiler ve okyanus korkunç bir rüzgârla sarsıldı... Savaş yine de sona ermek bilmeyince, Rama öfkesinden **Brahma'nın silahını aldı, bu silah göksel ateşle doluydu. Kanatlı ışın silahıydı, göğün yıldırımını gibi öldürücüydü...** Yıldırım silahı baş döndürücü bir hızla gidip Ravan'ın metalden kalbim deldi..."

Etnoloji bilim dalının tüm yazımında böylesi bir karşılaştırma yoktur. Olmasına da izin verilmez zaten. Etnoloji, geçmiş zamanların dinsel-psikolojik sisleri içinde dolamp durur ve açıklanamayan şeyler için psikolojiyi bir zorlama aracı olarak kullanır. Burada bir doğa olayının yüksek düzeyde bir üslupla dile getirilişi söz konusu-

dur ya da herhangi bir dünyasal kahramanın tanınlaştırılması vardır diyeceklerini duyar gibiyim. Elden ne gelir? Bu olguyu Roma imparatoru ve filozofu Markus Aurelius, "Dünyaya kızmak budalalık olur" sözüyle ne güzel belirtmiştir. Onun içindir ki etnoloji, bu konuyla ilgilenmiyor.

Eski Hindistan'dan başka bir geleneksel efsane olan Vişnu-Purana'da tanrıların kendi taşıdanyla gökten geldikleri apaçık biçimde anlatılıyor/⁶⁴)

"Kalki, böyle konuşurken, güneş gibi ışınlar saçan, çeşit çeşit değerli taşlardan yapılmış, kendi kendine giden iki araba gökten aşağı süzülüp önlerine geldi; arabaları parıltılı silahlar koruyordu."

Hindistan'da ya da Polinezya'da bu garip olayları görüp saptamış olanlar hep insanlardı. Ve bu insanlar, her iki yerde Je, üzerlerinde korkunç derinlikte etkiler bırakmış, pek heybedi, tanınlan andınır varlıklardan söz etmektedirler. Maorilerin efsanesinde tann "Pou-Ranga", asıl dünyası olan "Hawaiki"den Yeni Zelanda'ya uçar. Ne var ki "Hawaiki", eski Hint metinlerinde de görülen bir sözcüktür. Mealen "Samanyolu'ndan" demektir. Yere indikten sonra tann "Pou-Ranga" şöyle konuşur/^{62^}

"Geldim ve şimdi ayaklanmanın altında bilinmeyen bir dünya var. Geldim ve şimdi yeni bir gök başımın üzerinde dönüyor. Bu dünyaya geldim ve burası benim için sakin bir dinlenme yeri."

Bence bu metnin yorumu gerektiren bir yam yok; keza tannların burada anlatılan çeşidinin de deniz gezgini diye tanımlanması hiç olası değil. Burada apaçık bir uçma olayı var. Bir de Maori kralı "Rupe"nin, o garip kuşları aracılığı ile, bir kız kardeşinin korkunç bir adam tarafından tutsak edilmesini haber alması olayı var. Bu kızkardeş darda kalınca Rupe'yi çağırır. Çok geçmeden kulübelerin üzerinde korkunç bir gürültü ortalığı kaplar, Rupe uçarak gelir. Kızkardeşi, insanlar kendisine kötü davranmış olduğu halde, Rupe'den herkesi adadan anakaraya uçarak götürmesini rica eder. Rupe, böyle bir kitlesel taşıma için üç defa havalanması gerektiğini söyler. Adalılar Rupe'nin yamna tırmanır ve Rupe uçarak onları denizin üstüne doğru götürüp hepsini suya döker. Üçüncü kez uçuşundan soma kızkardeşini alıp havalanır. Kızkardeşi suyun içinde cesederi ve giysi parçalarının görür. "Bunu niye yaptın?" diye sorar. Rupe şu cevabı verir: "Ülkelerinde yaşadığın sırada onlar sana haksızlık yaptılar. O yüzden öfkelenip hepsini denize attım."^

Doğrusu eşine ender rastlanır bir dolmuş uçağıymış bu Rupe'nin taşıtı!

Eski Polinezyahlann tarihinde buna benzer yığnla olay var. Böyle heyecan verici olayların cereyan ettiği yerlerin neresi olduğunu yerlilerin kesinlikle bilmesi, hiç de ender hallerden değildir. Bu nedenle örneğin, Yeni Hebridler'de Pentakos Adasının yerlileri, kanat biçiminde bir taşta derin bir saygı gösterirler; çünkü bu taş, çok zaman önce adalara gelip oramn insanlarına yasaları getirmiş olan tanrı "Vingaga"mn simgesidir. Tann Vingaga, dünyada bir süre kaldıktan soma uzaklardaki yurduna dönmüştür/⁶⁶) Fransız Polinezyasında Raivavae Adasında eski "Te-Mahara" tapınağı bugün dahi Tanrı Maui'nin uzay yolculuğundan soma iniş yapığı yer sayılmaktadır/⁶⁷) Markiz Adalan'ndan Atu Ona'nın halkı, küçük "Kei Ani" dağına tapar; onlara göre burası tanrıların çok eskiden dünyaya indikleri noktadır. Polinezyanın eski halkı bu dağa hâlâ "Mouna tauti-ni-etua" demektedir, anlamı "tanrıların indiğı dağ"dır/⁶⁸)

İnsanların üzerlerinde doğaüstü etki bırakan varlıkların karşısına ne nitelikte bir derin saygıyla çıktıklarını bilmiyoruz; fakat bunun keşifler çağındakinden farklı olabileceğı de düşünülemez. Columbus, Cortez, Pizarro, James Cook ile karşılaşmalar ve -daha somaki zamanda- taklit kültünün oluşması, geleneksel söylentiler için besleyici tabamn nereden kaynaklandığını açıkça göstermektedir. Aksi halde trajik bir cesarede ortaya atılıp geçmiş zamanların tüm kronistlerini yazdıkları vakayinamelerle birlikte yalancı olarak damgalamak gerekir. O zamanlar haber ajansları yoktu. Peki, nasıl oluyor da anlatılanlar esasta birbirlerine uyum gösteriyor? Yoksa ilk çağların bütün olay-yazarları bir göksel yüksekokulda mı eğitilmişlerdi? Böyle bir şey söz konusu olmadığına göre, değişik yörelerde ilkel yaşamlarını sürdüren bu halkların "uçan nesneleri" gerçekten tüm ayrıntısıyla anlatmaları nasıl açıklanacak? Burada "arzu edilen düşünce" kaçamağına silah diye sarılanlara, bu silah geri tepmiştir,

i

"1991'de ilk uçak Minnesota'da Red Lake Kızılderili) bölgesinin üzerinden geçtiğinde, yöredeki Kızılderililer ne olup bittiğini hemen kendilerine göre yorumlayıverdiler. Homurdana homurdana uçan canavar bir gök gürültüsü kuşuydu; gözlerinden yıldırımlar fışkırtan ve kanat çırpmasıyla gök gürültüsü yapan gizemli varlıktı. Bütün halk hemen göl kıyısına, bütün kurban etmeye koştu..."(⁶⁹)

Hem Kanada hem de Birleşik Devletler Kızılderilileri arasında "gök gürültüsü kuşu" amsı çok yaygındır. Bu doğrultuda Thomson Irmağı Kızılderilileri, "değiştirici" ya da "coyote" (bozkır kurdu)

dedikleri yaşlı bir adamın, bir gök gürültüsü kuşuyla gelip dünyayı düzene sokmuş olduğu karaşındadırlar. Günün birinde de "gümbür-deyen bir davul sesiyle" g;ri dönecekmiş. Bu dünya düzenleyicisi "yeryüzünün dışında" yaşıyormuş/⁷⁰)

Özellikle Kanada'da, ingiliz Kolombiyası'nın Kızılderili bölgelerinde bugün dahi birçok ötem sırtığı vardır. Bunlar çeşidi renklere boyanmış ağaç gövdeleridir; üzerlerinde üst üste konulmuş maskeler ve kanadar bulunmaktadır. Genellikle en üstte duran *Thunderbird* (gök gürültüsü kuşu) ile gök gürültüsü tanrısı kastedilir; bu tann bir zamanlar göl kıyısına inmişmiş. "Kanatlarının eni iki kano boyundaymış" diyor efsaneler ve "kanundan da sürünerek birileri çıkmış." Bu gök gürültüsü tamisiyla yüzyılımızın herhangi bir uçan makinesinin bağlantısı olamaz; çünkü ir odern havacılığın icadından çok önce hem bu *Thunderbird* tasvirli totem kazıklar vardı, hem de onunla ilgili geleneksel söylentiler her obada anlatılıyordu.

O halde Kızılderililerin atalanmn nasıl bir yaşantılan olmuştu? Ne görmüşlerdi ki kuşaktan kuşağa bunu aktarmışlardı? Çinliler "uçan makineyi yapan Çi-kung halkı mn bu harika çalışması" lafiyla ne demek istiyorlar? Nasıl oluyor da Hint Kralı Rumanvat, tüm haremi ve birçok seçkin kişisiyle birlikte "gök arabasına binip dünyayı dolaşabiliyor?" Eski Hint destinlannda niye yığınla uçan nesneler var? Niye hep "saubhapura" ve "vimana" diye bilinen; kendi kendine uçan hava aşından söz ediliyor? Vimalanların yapılanına ilişkin bunca ayn ntılı bilgi nereden geliyor? Güney Denizi tanrısı "Rdmga-Mai" yen inerken niçin "toprak sarsılıyor" ve "gök gürültüsü gibi sesler" çıkıyor? Ne diye atamız Hazret-i Süleyman, "üç aylık yolu bir günde ajan bir uçan makineden yararlanıyor?"

Tî rihöncesi dönemdeki bu uçuşlar hakkında ne düşündüklerini etnologlara sormaya kalkarsanız, alacağımız cevap yorgun bir gülmüsemi olacaktır. "Tarihöncesi uçuşlar ha ... masallara mı inanıyorsunuz siz?" En iyi olasılıkla söylene söylene sakız olmuş laflar tekrarlanacak; ya burada apaçık bir psikolojik tepki örneği söz konusudur denilecek, ya da buradaki kuşun, insanın ölümünden soma bedeninden uçup giden ruh olduğu söylenecektir.

Ben ne masallara inanmnm ne de uydurma ruh kuşuna. Ben atalanmızın sağlıklı insan aklına inanıyorum. Onlar Çin'de ve Hindistan'da uçan taşıdan kendi yaşantılanndan öğrendiler. Ne anlattıklarınm da çok iyi biliyorlardı. Ve ötekiler, Kızılderililer ile Güney Denizi'nin halkları, hatta Afrikalılar da uçan nesnelerin yere inişini ya-

şadılar -hem de bunların ne biçim korkunç kuşlar olduğunu anlamaksızın. Yaptıkları betimlemeler de elbette, tıpkı ilk altın arayıcıların makinelerinin inişini gören Papuaların anlattıkları gibi, belirsizliklerle dolu olacaktı.

Kendi payıma artık kabul edemediğim bir durum, günümüzde, 2000 yılına çok az bir zaman kalmışken, etnoloji ile teolojinin birçok alanında niye hâlâ geçen yüzyıla ait hikmetlerin öğretildiğidir. Yer yuvarlağı üstündeki mesafelerin küçültülmemiş olduğu ve modern iletişim araçlanmn dünyanın dört bir yanından din öykülerini ve efsaneleri televizyon ekranlarına aktarma sihrini göstermediği ileri sürülebilir. Oysa çıkmaza giren düşünme tarzlarıdır, düşünme tarzlarıyla yerlerinde saymaktadırlar. Bin yılın küflü cübbesinin altından üniversitelilerin 68 kuşağının pankartları yukarı kalkmıştır. "Küf" sözcüğünden dinlerin alamm anlıyorum; çünkü din öğretisi, temelde yanlış dahi olsa, yine de bunu sürdürüp korumak zorundadır. Buna karşılık bilim, çoktan aşılmış durumları ille de sürdürüp korumamalı, aksine yeni bilgiler yaratmalıdır.

Uçuş efsaneleri ve "uçan arabalara" ilişkin betimlemeleri, son yüzyılda saygıdeğer ve gerçekten dürüst adamların 18. yüzyılın bilgileriyle yorumlamak zorunda kalmalarını anlayışla karşılarım. Ya bugün? Bugün acaba şu koca dünyamızda, eğitim görmüş insanlar arasında, uçan bir makine görmemiş kimse var mıdır? İnsanoğlunun kaç çeşit yolla havalara yükselebildiğinden haberi olmayan kalmış mıdır? Eski atalarımızın gördüğü şeylerin ille de uzay gemisi olması gerekmez; insan yer çekimine sıcak hava balonuyla, zeplinle, planörle, uçurtmayla ve daha bir sürü şeyle nanik yapmıyor mu?

Aziz Thomas, Quetzalcoatl mı?

Bu uçan insanlardan biri de Orta Amerika'dan "Quetzalcoatl" olmalı. Pardon! Akademik bilgiçlik taslayacak değilim; Aztek ve Maya devletleri için Mezoamerika teriminin kullanıldığını, Quetzalcoatl sözcüğünün ise sadece Azteklere özgü olduğunu biliyorum. Mayalarda onun adı Kukulkan ya da Kukumatz. Ne var ki kast edilen şey yine aynı. "Quetzal", uzun, yeşil ve çok güzel kuyruğu bulunan bir kuş türü; "coad" ise aslında yılan demek. Buna göre "quetzalcoatl" da "tüylü yılan" veya "uçan yılan" oluyor. Yılanlar genellikle uçamayıp aksine çalılık aralarında sürünen tehlikeli yaratıklar

oldukları halde, nedense Orta Amerika halklanca çok benimsenmiştir. Güney Denizinden Başkan Tuiavii'nin söylevini hatırlayalım; orada da buhar makinesi "kara taşlanm yutan şey" olmuştur.

"Uçan yılanlar", eski Çin'in alev püskürten, uçan ejderhaları gibi pek az biliniyordu. Bu çeşit canavarlar sadece betimlenmişti. Yılan biraz daha uzundu, hızlı hareket ediyordu. Hızla gözden kaybolan bir şeydi, tehlikeliydi ve deri değiştirirdi. "Kanatlar" ile "tüyler" de ise anlam apaçıktı.

"Quetzalcoatl", insansı bir varlık, uçan yılanıdır. Kızılderililerin tasarımı bu Quetzalcoatl her şeyden önce çirkindir; "odun kütüğü gibi kaba bir surati vardı, surati da bir insan gibi biçimlenmiş değildi ve sakalı da hem çok uzundu hem çok kocamandı" ^{P*)} Quetzalcoatl kimliğini ve yüzünü hep saklamaya çalışmış. Bugün onun halkı korkutan bir şey olduğunu rahatça söyleyebiliriz. Yüksek, sivri bir şapka giyiyor ve Kodeks Vindobonensis'teki resimde görüldüğü üzere yanında eğri bir asa taşıyormuş. Ayrıca göl midyesi gibi parılayan bir gerdanlığı, küçük halhalleri ve lastik pabuçları vardı. Bu Quetzalcoatl, yalnızca yazıyı ve takvimi icat etmekle kalmamış, hayır, oymaklara tüm sistemi eksiksiz öğretmiş. Sol eliyle sanatların meydana gelmesini sağlamış, yasaları koymuş ve Kızılderililere yapı ustalığını getirmiş. Sesi öylesine gürmüştü ki on beş kilometre öteden duyulmuş ⁷²⁾ Doğrusu pek yaman bir uçan yılanmış!

Quetzalcoatl'a ilişkin geleneksel söylenceler çok çeşididir ve birbirleriyle de çelişir. Göksel varlıklar ona gıpta edip düşman olmuşlardır; doğuşu -bütün tanrılar gibi- "doğaüstü" ve "lekesiz"dir. Göksel "Tezcadipocas"la kavgası Quetzalcoatl insanları bırakıp gitmesinin nedenlerinden biriydi. "Cennet suyunun kıyısına" çekilmiş, maskesini ve takılarını takmış ve kendi isteğiyle "kendim yakmış" Böylece sabah yıldızı olmuş. Başka bir söylenceye göre bir şehir vakti, uzak gelecekte geri döneceğine söz verdikten sonra "doğuda" göklerde bir yerde gizlenmiş. Üçüncü bir söylence de onun doğu sahiline gittiğini, orada "sihirli yılan kayığına" binip yurduna döndüğünü bildirmektedir.

Burada küçük bir yatay bağlantı yapıyoruz: Brezilya'da Kızılderili Tupi oymağının kendisini yakarak insanları terk etmiş bir tanrısı vardı. Bu tanrının adı "Mayre"dir. Mayre Monan da denilen tanrı "üç ateşin içinden geçmiştir" Sonuncusu onu yakmış ve bir ateş sütunu içinde göğe göndermiştir/ '

Eski zamanların ilk Quetzalcoatl'i ortaya çıktıktan sonra, za-

manla birçok oymak başkam birer "Quetzalcoatl"a benzetilip yüceltilti. Tıpkı Roma İmparatorluğu'nda "sezar" adının unvana dönüşmesi gibi -çar, kayzer, şah- birçok oymak başkam kendisine Quetzalcoatl dedirtti ya da öldükten soma bu adla amlarak yüceltildi.

Aslında ilk Quetzalcoatl bir hayal değildi. Herhangi bir "öğretici usta" oymakları eğitmiş ve hem halkın belleğinde hem de dinsel gelenekte yerleşip kalmıştı. Kimdi Quetzalcoat? Sakalıma açık renkli derisinin ve yabancı giysisinin saptanmasının yam sıra bazı tarihçiler, bu giysinin ardında kırmızı haçlarla bezeli, uzun, beyaz bir cüppenin bulunduğu kamsına varmışlardır/⁷³) Küçük kırmızı haçlarla bir de "eğri asa" eklenince, görüntü hemen tamamlanmış. Quetzalcoatl mutlaka bir Hristiyan vaiz olmalıydı. İspanyol fatihler bile Quetzalcoat'in havarilerden Aziz Thomas olduğunu sanmışlardır. (Aynı İspanyollar, Güney Amerika'ya kültür getirmiş "Viroccha"mn da Aziz Bartholomeus olduğu kamsındaydılar.) Her iki tarafı da kör eden ne acayip inançtır bu: İspanyollar Quetzalcoat'i Aziz Thomas samyor, yerliler de İspanyolları Quetzalcoat'in elçileri! Vay camna! Öyle de olsa böyle de olsa Quetzalcoat hep korkuyla kanşık derin bir saygı uyandırıyor. O konuşunca ortalığı şaşkınlık ve suskunluk kaplıyor. Öğretileri tartışılmıyor, aksine körü körüne kabul ediliyor. Aynı zamanda silah tekniği bakımından da üstünlüğe sahip bulunuyor.

Nasıl olur da ne Ölmekler, ne Toltekler, ne Mayalar, ne de Aztekler Hristiyanlığın varlığından bile haberdar değilken tutup Quetzalcoat'in kişiliğiyle, bir Hristiyan azizinin ya da eski zamanların vaizlerinden birinin kişiliği özleştirilmeye kalkışılır? Nasıl olur da "kırmızı küçük haçları" ve "eğri asasıyla" bu azize görevi hemen yaptınılverir ve Kutsal Kitap Orta Amerika'ya ihraç ediliverir? Bu durumda onun en azından haç sembolünü ve İsa sözcüğünü pudarla tapan bu paganlara belletmiş olması gerekmez miydi? Oysa yok, hiçbir yerde bunlardan hiçbir iz yok! Quetzalcotal, uzak bir ülkeden uçarak gelen kültür taşıyıcılardan biri, sahte tanrısal gücü sayesinde insanları derinlemesine etkilemiş o tiplerden biri olmalı. Frank Hurley ve ekibine selamlar!

Çendal, baüdaki Maya oymaklarından biridir. Onlarda uzun zaman önce bir varlık ortaya çıkmış, adına "Votan" ("Uatan" demişler. Voltan, toprağı bölüştürmüş, insanlara nasıl mısır yetiştireceklerini göstermiş, takvim bilgisini belletmiş ve Kızılderililere yazı yazmayı öğretmiş/^{71,73}) Hatta bu Votan'm egemenliğini kurduğu yer

bile biliniyor: Huehuetan. Maya kenti "Palanque" de onun tarafından kurulmuş olmalı. (Not: Bugün Arizona'da yaşayan Hopi Kızılderililerinin geleneksel söylentilerine göre Palanque, tanrısal Kaçınalar tarafından kurulmuş.) Votan, ne ruhtu ne de uydurma; çünkü soyundan gelen insanlar var: Votanlar. Ünlü etnolog Walter Krickeberg, 1968'de, bu Volanların hâlâ Teopisca köyünde yaşadıklarını yazmıştı⁷¹⁾

Votan'ın çocuk yapması öyle apansızın olmadı. Önce "derisinden sıyrılması" gerekiyordu. Aynı şeyleri Venezuela'daki Tamana-colar, yaratıcı tanrıları "Amalivaca" ile onun kardeşi "Votçi" için söylüyorlar. Bunlar da insanlarla birleşecekleri zaman "derilerinden sıyrılmak" zorundaymışlar. Bu bölgeden çok uzaklardaki Yeni Gine'de tann "Mansren Koreri" de deri değiştirir⁷⁴⁾ ve Kutsal Kitap'ta da Havva'yı bir "yılan" baştan çıkarır. Burada deriden sıyrılmakla özel bir giysinin çıkarılmasının kastedildiği ve yılanın içindeki varlık yere inmesinden hemen soma derisini değiştirdiği için, uçan yılanın sırf bu nedenle yılan halini aldığı ileri sürülebilir.

Varmak istediğim nokta açık. Şu kocaman yerkürenin bir yerinde, bir zamanlar uçuşa becerisine sahip insanlar var olmuştur. Şu uçan arabalara ilişkin bilgileri hasır altı edemem. Şimdiye kadar yapılmış Kutsal Kitap açıklamalarıyla da bir yere varamam. Bunlarla bilimsel saygınlık alamında hiçbir sağlam sonuca ulaşılmaz. Uçan arabaların pilotları da herhangi bir deniz gezgini ya da herhangi bir kâşif olamaz.

Neden? İster Pers, Mısırlı, Fenikeli, ister Çinli ya da ilk çağların Hristiyanları olsun; hepsi de ancak kendi bildikleri şeyleri aktarabilmişlerdir. Bunlar hayli fazla olabilir; çünkü gerek eski Çin'de gerekse eski Arabistan'da -örneğin- astronomi üzerine kayda değer bilgiler vardı. Taşıma aracı olarak uçan aygıdar hizmet gördü, bunlar gemi değildi. Gemilerin ortaya çıkması çok daha somadır; bu gemiler, vahşilerin yelkenlileri uçan kuşlar sanalcakları dönemin taşıdardır. Karşılığında ilk kez bir yelkenli gemiyi görmüş insanların davranışını bildiğimiz gibi, her "Uçan Hollandalının pat diye tekrar serin sulan içine düştüğünü de biliyoruz.

Ama biz, insanların ilk uçağa ne biçim tepki gösterdiğini, bu ne olduğu anlaşılmaz "kuşları" nasıl betimlediğini ve uçakların yere ilk inişinde ne korkulara kapıldığını da biliyoruz. Eğer "uçan kültür taşıyıcıları" sadece deniz gezginleriyle özdeş olsaydı, o zaman bu

(*) Richard Wagner Mn (1813-1883) ünlü Uçan Hollandalı operası.

denizciler oymaklarca "göksel tannlar" diye karışdırmazlardı. Unutulmasın ki "uçan kültür taşıyıcıları", halkların başına deniz gezginlerinden yüzlerce, belki de binlerce yıl önce geçmişlerdir. Ya da başka deyişle: Tarihin keşifler çağında uçan arabalar artık çoktan ortadan kalkmış bulunuyordu. Pizarro, Cortez, Cook, Cabrai ve de Çinli keşiş "Hui Şen" hep gemiyle gelmişlerdir. Aziz Thomas'ın, öteki adıyla Quetzalcoatl'ın da bir zeplinle Orta Amerika'ya gelmesi olanaksızdır; çünkü onun zamamnda hiçbir uçan taşıt yoktu.

Olay bu kadar basittir; böylece okyanusu aşanların tümü saf dışı kalmaktadır. Birileri bir yerlere uçmuşsa, bunun Büyük İskender'den (M.Ö. 356-323) hayli zaman önce yapılmış olması gerekiyor. O zamanlar uçuş sanatı biliniyordu; İskender'in çağında ise -ne yazık ki- bilinen hiçbir uçuş okulu yoktur. Antik Çağ'ın çok şeyler yazmış tarihçileri, kendi dönemlerinden çok önce -İsa'dan geriye doğru uzak geçmişti - cereyan etmiş olayları anlattıkları halde, herhangi bir kral, rahip ya da bir sihirbazın uçuş becerisinden hiç söz etmemişlerdir.

O halde buradan şu üç sonuca varabiliriz:

- a) Uçan kültür taşıyıcılar kuşaktan kuşağa anlatılmıştır.
- b) Bunlar tarihin ulaşamadığı bir zamanda yaşamış olmalıdır.
- c) Bu uçan kültür taşıyıcıların, kuramsal olarak, dünya dışından gelmiş bulundukları düşünülebilir -ancak şimdiye kadar ki gözlemlerde, bu olasılığı geçerli kılacak nitelikte kesin kanıtlar yoktur. Tanrılara ilişkin olarak anlatılan şeylerin hepsi insanlar tarafından da yapılabilir.

Bununla birlikte cevapsız kalan soruların sayısı, kesin cevap verilebilenlerden çok fazladır. Mayaların yüksek düzeyde matematik ve astronomi bilgilerine sahip oldukları genellikle bilinmektedir. Fakat Mayalar, 20'li bir sistemle hesap yapıyorlardı. Peki, Mayalar Eskiçağ'ın -ister Avrupa, ister Afrika ya da Asya kökenli olsun- hangi "tanrısından" bu matematik sistemini öğrenmiş olabilirler? Bizler on parmağımıza göre düzenlenmiş ondalık sistemle hesap yaparız. Bir "1" in arkasına bir "0" getirip 10, iki sıfırla 100 elde ederiz ve sayıların büyümesi buna göre sürüp gider. Mayalarda ise bir "1" ile onun yanındaki bir "0", kendilerinden başka bir şey ifade etmiyordu, yani bir "bir" ve bir "hiç"ti.

Başka bir güçlük daha göze çarpmaktadır. Bizim sayılarımız sağdan sola doğru değer kazamr; sağa doğru her sayı basamağı on-

dalık sisteme göre sayıyı büyütür. Buna karşın Mayalar, sayılarını aşağıdan yukarı dikey bir sütun biçiminde yazıyorlardı ve her basamak bir alttaki basamağın 20 katı bir değer ifade ediyordu. Yani şöyle görünüyordu:

64.000.000
3.200.000
160.000
8.000
400
20
1

Bu hesap sistemiyle Mayalarda, 10 280 000 000 (on milyar iki yüz seksen milyona) kadar tırmanan sayı sütunları bulunduğu görülmüştür. Avrupalılar sıfırla birlikte ondalık sistemi Araplardan aldı. Araplar da bunu Hintlilerden öğrenmiş olmalı. Peki, hangi kültür kahramanıdır ki Mayalara bu vigesimal sistemle (Latince vicesimus: yirminci) hesaplamayı getirmiş olsun?

Aynı Etkiler - Aynı Sözcükler

Yararlı bitkilerin tarihi de, insanın kafasını aynı derecede karıştıran niteliktedir. Uzun zaman fasulyenin (*phaseolus vulgaris*) ilk göçmenlerce Amerika'ya götürüldüğü sanıldı. Ancak son yıllarda fasulyenin, İspanyollar'm kıtaya ayak basmasından çok önce de Amerika'da var olduğu saptandı. Fasulyeyi oraya kim götürdü ya da oradan kim getirdi?

Asmakabağı (*lagenaria siceraria*), kılıç fasulye (*canavalia* sp), pamuk bitkisi (*gossypium*) ve da muz (*musa paradisica*) için de durum bundan farklı değil/ ^ Bütün bu bitki türleri kendiliklerinden okyanusun ötesine yayılmış olamaz. Birisi, keşifler çağından çok önceleri, tohumları ve fideleri yüklenip yola çıkmış. Ama ki^?

Aynı problem dünyanın öbür yansındaki yararlı bitkilerin yayılışında da kendini gösteriyor. Biyologlara göre yetiştirilen her bitkinin, mutlaka bir asıl yurdu olması gerekiyor. Aynı değişimler sadece raslantıyla dünyanın çeşitli bölgelerinde defalarca meydana gelemez ve aynı bitkilerin yetiştirilmesi düşüncesine de halklar birbirlerinden habersiz olarak varamaz. Belirli bitkiler, belirli çevre koşullarında başka bölgelere oranla çok daha iyi uyum gösterirler. Bitki türlerinin çok uzak bölgelere dağılımında da uzun süre bir gelişme beklenemez.

1595 yılında Mendana keşif ekibi, alıp götürdüğü Peru mısırının Markiz Adalarında yetiştirilmesini sağlamıştı. Bu adalara daha soma 1774'te gelen Kaptan James Cook, bu mısırın izine bile rastlayamadı. Aynı şekilde Fransız J.F. La Perouse, Paskalya Adası'nda 1786'da mısır yetiştirmişti. Yüz yıl soma adaya gelen misyonerler ne mısır bitkisi bulabildiler ne de mısır tanesi. Tarım bitkilerine bir bölgede önce alışılmış olması gerekir, başka bölgelere ihracı ancak ondan soma olasıdır.

Peki, nasıl oluyor da Polinezya Adaları çeşit çeşit meyveler ve bitkilerle dolup taşıyor? Bunların tohumları sihirli bir yöntemle uçarak mı buralara gelmişler? Birkaçının adım sıralayalım: Yerelması, asma-kabağı, muz, pamuk, tütün, domates, şilibiberi, ananas, manihot, ararot, papaya (kavun ağacı), yam kökü, su fasulyesi, dikenli haşhaş...

Ya binlerce yıl önce açık deniz gemi seferleri vardı, ya da "uçan bitki dağıtıcıları!" Var mı başka çıkar yolu?

Geleneksel söylentilerdeki koşutluklar da bundan daha az kafa karıştırıcı değildir. Mayalarda "Popul Vuh" vardır; Quiche Mayalarının kutsal kitabı. Eldeki en eski nüshası 16x26 santimetre boyutunda 56 yapraktan oluşur. Bizim takvimimize göre 1530 yılından kalmadır. Burada hemen binlerce yıl önce meydana gelmiş olması gereken kıtalararası bir temas hakkında, bu kadar yeni kitaplar nasıl bilgi verebilir sorusu akla gelebilir. Maya rahipleri, tıpkı bizim iyi papazlarımızın İncil'i ezbere bilmesi gibi, Popul Vuh'un içindekileri ezbere biliyorlardı. 16. yüzyılın ortalarında kitapların Hristiyanlar tarafından yakılmasından soma Popul Vuh yemden yazıldı; bu yazılışın saklı tutulan metinlere dayanılarak yapılmasına da sürekli özen gösterildi. Popul Vuh, çok eskilere uzanan bir zamana, İspanyolların Kızılderilileri henüz tanımadıkları, bu nedenle de onlara zarar veremedikleri bir zamana ilişkin bilgiler içermektedir.

Musa'nın I. Kitabı, bab II, cümle I'de şöyle der:

"Ve bütün dünyanın tek bir dili vardı..." Dil karmaşası Babil Kulesi'nin yapımıyla ortaya çıktı.

Popul Vuh'ta söylenen, bundan hiç de farklı değil/⁷⁵)

"Onlann tek bir dili vardı. Ne ağaca ne de taş a taparlardı... Bu karmaşıklık nereden? Tulan'a geldiğimizde dilimiz birdi."

Musa'nın II. Kitabı, bab 12, cümle 16:

"Ve sen değneğini kaldır ve elini denizin üzerine doğru uzat ve onu yar ki İsrailoğullan denizin ortasında kuru yerden geçebilsinler."

Cakchiqueles geleneksel söylencelerinde de aynısı var:

"Bırak sopalarımızın ucunu gölün içinde kumlara batıralım ve deryayı hemen kendimize ram edelim... Gölün kıyısına vardığımızda 'Balam-Quitze' değneğiyle suya cökündü ve o anda bir yol açıldı."

Musa'nın II. Kitabı, bab 14, cinsle 21:

"Ve Musa elini denizin üzerine uzattı ve Rab bütün gece güçlü bir doğu rüzgânıyla denizi beri çekti ve ortasını kuruttu ve sular yandı. Böylece İsrailoğulları denizin ortasındaki kuru yerden yürüdüler, sular sağlannda ve sollarında duvar gibi durmaktaydı."

Popul Vuh'ta "geceleyn göç" bölümü:

"Deryayla nasıl çatıştıklarını fark bile etmediler. Sanki derya hiç yokmuş gibi üzerinden geçtiler. Kumlardan yukarı yuvarlak taşlar yükseldi ve bu taş dizilerinin üstünden yürüdüler... böylece karşıya vardılar."

Musa I. Kitabı, bab 9, cümle 12:

"Bu, benimle sizlerin arasındaki sözleşmenin işaretidir..."

Popul Vuh'ta "ataların özverisi" bölümü:

"Buradaki bu şey, beni çağıracak olursanız sizlere yardım edecektir. Bu şey, sözleşmemizin işaretidir."

Daniel'in Kitabı, bab 3, cümle 21:

"O zaman bu adamlar kaftanları, şalvarları, başlıkları ve diğer giysileri üzerlerinde olmak üzere bağlamp ateşi alevli fırın içine atıldılar../²⁵ O, karşılık verip konuştu: Ama ben bağlarından çözülmüş dört adam görüyorum, ateşin içinden sapasağlam dolaşıyorlar ve dördüncüsü ise göksel bir varlık gibi görünüyor."

Popul Vuh'ta "top oyunu ve ölümler ülkesi" bölümü:

"Bunun üzerine onlar ateşin, bir ateş evinin içine girdiler. İçerde her şey kor ateşti; ama onlar yanmadılar. Kızılığın içinde bedenleri düzgün, yüzleri güzel göründü. Geçtikleri yere onları ölsünler diye göndermişlerdi. O zaman Xibalbaldar'ı şaşkınlık kapladı."

Tevrat'ın "Tufan"ı ve eski dünyanın diğer öyküleri de Orta Amerika'da karşımıza çıkıyor/⁷⁶)

"Ve böylece telef oldular: Sularla kaplandılar, balıklara dönüştüler. Göğün direkleri alınmış gibi oldu, tek bir gün içinde mahvolular..."

Kutsal Kitap'ı okuyan herkes Nuh'un tufandan sağ kurtulduktan soma gemisini terk edip bir mihrap kurduğunu ve yakarak bir hayvan kurban ettiğim bilir. Musa'nın I. Kitabı, 8,21:

"Ve Rab hoş kokuyu kokladı..."

Meksika'daki bundan pek az farklı:

"O zaman giysisi yıldızlardan, ülkesi yıldızlardan olan tanrılara baktılar. Onlar dediler: Orada bir şeyler yakan kim? Kim göğe dumanlar çıkartıyor? Bunun üzerine o, gökten aşağı indi, onun kullan biziz, biz Tezcadipoca."

Bugünkü Kolombiya'da yaşayan Kagaba yerlilerinde ⁷⁷*

"Şimdi bütün kötüler yok olmuştu ve rahipler, büyük ağabeyler, hepsi gökten aşağıya geldiler."

Hemen hemen bunlarla özdeş ve "Tufan"la da ilişkili olarak WB444 kodlu eski Babil Krallık Listesinde şunu okuyoruz/⁷⁸^

"Tufan sona erdikten soma krallık yeniden gökten aşağı indi."

Gılgamış Destamnda, M.Ö. 2600 yıllarında çok daha eski kaynaklara dayamılarak yazıya geçirilmiş bu destanda, tufan felaketinden sağ kurtulan Utnapiştım de mersin ve sedir ağaçlarından bir şükran ateşi yakmaktadır: ^

"Tannlar güzel kokuyu kokladılar; koku, tannların burnuna hoş geldi. Tannlar hemen sinekler gibi kurbanın üzerinde toplastılar."

Öteki kutsal metinlerle paralellik içinde Popul Vuh da, gökyüzüne alıp götürülen seçkin kişilerden söz etmektedir. Kutsal Kitap'ta Elias (İlyas) ve Hennom peygamberlerin başına gelenleri, Maya dünyasında başka seçilmişler yaşar:

"Bu onların vedasıydı. Hacavitz Dağının dorukları üzerinde kayboldular. Kanları ve çocukları tarafından defnedilmediler; kimse onların ayrılışını görmedi."

Şimdi bu Nuh ve gemisi öyküsünü, güzel kokan kurban dumanıyla birlikte Kızılderililere İspanyolların fısıldamış olduğunu kanıtlamaya kalkışacaklar çıkabilir. Boşuna çaba. Çünkü Popul Vuh'un eski metinleri, İspanyollar Orta Amerika'ya ayak basmazdan çok önce de vardı. Keza Gılgamış Destamıyla koşudukları da İspanyol kökenli olamaz. Gılgamış Destam'ın on iki kil tableti, Dicle'nin sol kıyısında yapılan kazılarda ancak geçen yüzyılın ortalarında bulunmuştur. Bu bakımdan İspanyol fatihlerin ve keşişlerin bundan haberdar olmaları olanaksızdı.

Görüyorsunuz eski çelişkiler yine yerlerinde duruyor. Deniz gezginlerinin ortaya çıkışından çok daha önceleri, çeşit çeşit tanrı meyvelerinin ekilmeye elverişli tohumların kim dağıttı? Geleneksel söylencelerdeki uyumlu anlatımlar nereden kaynaklanıyor?

Hem o yanda hem bu yanda uçan tanrılardan niye hep kültür taşıyıcı, öğretici ve çok kudretli varlıklar diye söz ediliyor? Bunlar niye hep dumanlar, ateşler içinde, deprem ve gümbürtüler meydana getirerek yere iniyorlar? Niçin bütün büyük destanlarda tanrılarla birlikte "yukarıya çıkmalarına" izin verilen seçilmiş insanlar var? Bütün bu uçan kültür-taşıyıcılar, uyandırdıkları saygınlığa ve yaratıkları sihirli ortama rağmen yine de niye hep insansıdılar?

Benden başka kafaların aynı doğrultuda çalışmalar yapmasına ve -şimdiye kadar verilen cevaplar artık tatmin edici olmadığı için- insan soyunun geçmişine yönelik yeni sorular yöneltmesine hep sevinmişimdir. Böyle insanlardan biri NASA mühendislerinden Joseph Blumrich'tir. Hezekiel peygamberin görmüş olduğu sözde; görüntülerin (vision) ardındaki teknolojiyi ortaya çıkarıp Kutsal Kitap'a ilişkin bütün yorumları çürütmüştür. Sonuç tertemiz bir mühendislik çalışması ve -ne yazık ki şimdi tükenmiş bulunan- *Orada ^ Gökler Açıldı* adlı kitap oldu.⁽⁸⁰⁾

Blumrich'in bir meslektaşısı Hans Herbert Beier, büyük bir Alman kuruluşunda başmühendistir. Mühendislik bilgisine dayanarak Hezekiel peygamberin Tevrat'ta anlatıp boyutlanm verdiği ve "tapınak" denilen şeyin bir tıpkı-yapımını gerçekleştirdi. Böylece bu "tapınak"ın, herhangi bir farklı anlamaya yer bırakmayacak kesinlikte, uçan bir taşıtın onanm rampası olduğu meydana çıktı/⁽⁸¹⁾

Dr. Volkrodt, Siemens şirketinin bir proje geliştirme bölümünde yılarca teknik müdür olarak çalışmıştı. Eski cevaplar onun da hoşuna gitmiyordu. Kollanm sıvayıp dikilitaşların üstüne ve tapınakların duvarlarına, kimi kazınarak kimi kabartma yöntemi uygulanarak yazılmış binlerce yıllık eski teknikleri modern bilgilerle yorumlama işine girişti. Böylece Dr. Volkrodt, bir Kemibi tekniğinin varlığını ortaya koydu; gravürlere dayanarak tarihöncesi çağda işleyen bir buhar imakinesinin varlığını kanıtladı ve Hz. Süleyman'ın uçan arabasının da buharla çalışan, dümenli bir sıcak hava balonu olduğunu meydana çıkardı.*^{^3)}

Bunlara "Vymaanika-Shaashtra"daki betimlemeler de katılınca ortaya çıkanlar, insanoğlunun düşüncesi bakımından terazinin kefe-

(*) Kerrubi: Yahudi inancında Tanrının en yakını olan en büyük melektir. Katoliklerce de kabul edilmiş ve Tanrıya yakın sayılan birçok meleş kapsamış, kerrubiyun diye çoğullaştırılmıştır.

sinde ağır basacak durumları gözler önüne sermektedir. Ne var ki ben yine de hayale kapılmıyorum. Dünün okulundan yetişmiş uzmanlar bütün bunlara önem vermeyeceklerdir. Mühendisler eski metinlerden ne anlar diyeceklerdir. Herkes kendi çöplüğünde kalmalı, yeni bilgilerle ortalığı karışürmanın ne yaran var denilecektir. Ama bu kişilere tavsiyem, iki bin yıl önce Filozof Lucius Apuleius'un *Metamorphos* (Başkalaşım) adlı eserinde ölümsüz kıldığı şu cümleleri güncelerine kaydetsinler: "Bir zaman gelecek Mısırlılar, tamıya pek dindarca, pek hevesle hizmet ediyormuş gibi görünecekler; çünkü tann yeryüzünden göklere dönecek ve Mısır terk edilmiş olarak kalacak... Ah, Mısır! Mısır! Senin bilgilerinden geride sadece masallar kalacak, gelecek kuşaklara da bunlar inamlmaz şeyler gibi görünecek."

Durum şöyle: Kafşılaştırmalan yapılabilen geleneksel söyleneler masamn üstüne konmuştur; ataların tekniği yinelenebilir niteliktedir ve hatta kullanılmış uçan makinelere ilişkin aynntılı açıklamalar başanlı çeviriler halinde elimizdedir. Bunlar binlerce yıllık uzak bir geçmişten kalma ama olsun; bizim yüce bilimimiz, kendilerinden yararlanılmayan efsane ve masallann ardında yatan şeyleri artık öğrenmeli.

"Düşünmek bir zorlamadır, inanmak ise bir konfor." (Ludwig Marcus, 1894-1971)

•

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KALKINMA YARDIMI

"Bütün tanılar ölümsüz idiler!"

Stanislaw J.Lec (1909-1966)

|

Sümer-Babil Lugalbanda Destanının kahramanı, birinci Uruk hanedanının üçüncü kralı "tanısal" Lugalbanda'dır. Adı WB44 sayılı Babil Kral Listesi'nde şöyle yer alır:

"Tanısal Lugalbanda, çoban, 1200 yıl egemen oldu..."

Bir bölümde Lugalbanda'ın "Kuş Anzu" ile karşılaşması ve Uruk ordusunun Aratta'ya karşı açtığı sefer anlatılır. Bu "Kuş Anzu" hakkındaki destan, garip bir betimleme aktarı (122-124. satırlar):

"Sırtınla yazılı levhasın, göğsünle selleri bölen Nirah'sın, çıplak bedeninde göz kamaştıran yeşil bir meyve bahçesisin."

Bu kuş türüne duyulan hayranlık göz kamaştırıcı bir nitelik almaktadır. Lugalbanda metinlerini yorumlayan Claus Wilcke, Kuş Anzu'nun kartal için kullanılan bir sözcük olduğunu ileri sürüyor⁸³) Bu tür üstün nitelikli kartala "Etana" destanında da rastlıyoruz. Onun korkunç çığlıklarından dağın tanrıları bile kaçacak yer arıyordu. "Enki ile Dünya Düzeni" efsanesinde (295.satır) keza "Emmerkan" kahramanlık manzumesinde (437. satır) aynı Kuş Anzu, "ev" olarak gösterilir. Bir kuşun aynı zamanda bir ev olmasını tasarlamak hayli güç olduğu gibi, bunun tersi bir evin kuş olması da öyledir. Burada herhalde içinde oturulacak yeri bulunan bir nesne kastediliyor; aynı zamanda uçan bir nesnedir bu. (Başkan Tuiavii de uçağı buluttan buluta uçan kano olarak tanımlamıyor muydu?) Kuş Anzu, "babası Enlil (yapımcısı mı? pilotu mu?) tarafından dağlara götürülüyor" ve ona giriş yeri, "büyük bir kapı gibi kapalıdır" (100-103. satır). Kuşun bulunduğu alan, Tann Enki'nin kartal ağacının yakınında, akik dağının tepesindedir (28-29. satır). Aynı dağ

tanruların mekânıdır; İrminis'in oturduğu yüce yerdir; laciverttaşı, mermertaşı ve sedir ağacı dağıdır. Yılanlar ile akrepler bölgeyi tutmuştur. (38-41 satır) Lugalbanda metin parçasında, bir de dağların karanlığındaki bir "dev"den söz ediliyor; bu dev "bir toz bulutu gibi geçip gitmektedir"; ondan yakınılan kesimde şöyle deniliyor: "Senin hükümdarın kudretli bir dev gibi; yeri sarsan, dört bir yana dehşet salan bir fırtına gibi..."

Bu "Kuş Anzu", ortalığa korku salıyor; onunla görüşme izni sadece öykünün kahramanı tanrısal Lugalbanda'ya verilmiştir. Lugalbanda ayrıca "Dünden beri onun himayesi altına girmiş bulunuyorum" (125. satır) demektedir. Aratta'ya karşı yapılacak savaşta kullanılacak silahlar konusunda anlaştıktan soma "Kuş Anzu", Lugalbanda'ya bilgece bir öğüt verir (213-214. satır): "Sana dediklerim senin için belirlediğim yazgıdır, dostlarına söyleyenlesin." Bulutsuz bir gökten düşer gibi Lugalbanda ordusunun önünde belirir. Orada onun böyle umulmadık bir anda ortaya çıkiverişi öylesine bir korku yaratır ki (224-226. satır) "... kardeşlerinin dişleri zangır zangır titredi. Kardeşleri, dosdan onu sorularla yordular..."

Tanruların Büyüsü Bozuluyor

Bir zamanlar dünyanın o çetin koşullarında insanların, bizlerden çok daha fazla şaşkına dönmüş olmalarında anlaşılmayacak bir şey yok. Bugün en hödük dağlı bile, korkunç silahlı olan uçakların bulunduğunu biliyor. O zamanlar ise bu gerçek sadece uçan arabalarla biliniyordu ve onlar da bu üstün teknolojilerinden en gaddar biçimde yararlanmışlardı. Onlar uçsuz bucaksız yeryüzünde güzel bir bölge aradılar, oradan bir halk önderini elde edip onu ve halkını kendilerine yoldaş yaparak "seçilmişler" katına yükselttiler. Soma da alicenaplık göstererek bu kara cahil insan sürüsünü bütün düşmanlarına karşı korudular.

Buna karşılık her şeyden habersiz halka, tannına kurban sunması ve onun için görkemli saraylar, "tann evleri" yapması izin verildi. Bu evlerde hizmetkârlar, yani rahipler tarafından yiyecek, içecek, seks ve temizlik gibi ihtiyaçları karşılanarak, bir elleri yağda, bir elleri balda yaşadılar. Bu arada yapılacak tapınakların birçok bölümlü ve rahiplerin de birçok dereceli olması zorunlu görüldü. Ancak defalarca yıkanmış, en temiz giysileri giymiş olan "en temizledin, tannın doğrudan yakıma gelmesine izin verildi. Unutmayalım ki tann, hijyen ve biraz da bakteriyoloji biliyordu.

Başka yerlerde olduğu gibi Lugalbanda da tanrısına bir heykel dikti (181-183. satır): "Eğer tahta yontuculara senin heykelini yaptırsam şaşır kalacaksın; bu heykeli îr senin adına tüm Sümer ülkesinde ün kazandıracaklar, büyük tamların tapınaklarına süs olacaklardır..."

Cortez, Columbus ve öteki ülke hırsızları, toprağa bir kraliyet sancağı dikmek ve aziz tann için bunu yamna bir de haç katmakla yetindiler. Eski çağların uçan tanrıları ise böyle şeyler yapmaya üşendiler. El attıkları toprakları kendi sembolleri ve heykelleriyle işaretlediler; böylece her yabancı pilot o yöreye bir başkasının sahipliği adına el konulduğunu hemen anlayacaktı. İsrail'in tannısı nasıl buyuruyordu halkına? Senin benden başka hiçbir tannın olmayacak! Üstelik bu buyruk için telif hakla da Musa'ya ait değildi. Ondan çok daha eski Arapça bir metinde, Amr ben Luhac adında, uzun geziler yapmış biri şunları anlatıyor⁽⁴⁾

"Bu vesileyle insanların putlara yaptıklarını gördü; neden böyle davrandıklarını sorunca, ona şu cevabı verdiler: Bu putlar tannlardır, biz onları göksel konutlarının biçimine ve insan kişiliklerine göre yaptık."

O zamanlar, başına buyruk ve işgal amaçlı hava seferlerinin yapıldığı dönemde, bütün bu olası tanrılar insanlara güvence vermiyordu. Topraklar üzerinde durmadan hak iddia ediyordu bu sahte tannlar ve hepsi de, aralarında sürüp giden rekabet yüzünden buyruklarındaki bedava işçi ordusuna karşı yön değiştirilmemesi ve inanmış kişilerden bazı safların da paralarını, altınlarını, değerli taşlarını yanlış adrese taşımamaları -pardon- kurban etmemeleri konusunda kısıkanç bir titizlik gösteriyordu.

Bununla birlikte o maceralı çağda bazı tannların, toprak edinme hırsıyla dolu meslektaşlarından hayli tembel oldukları anlaşıyor. Bu nitelikte bir tann, "İronggali'dir; ona Pasifik Okyanusu'nda Salomon Adaları'nda tapılıyordu. İronggali, sözcük anlamıyla "yukarıdan her şeye bakan" demek. Hep havada oturan ve yere ayak basmak gereğini duymayan bir varlık olarak tamamlanıyor. Gündüz gece hep oradadır ve "çöplerini denize döker". Soma yine suyun üzerinde "ayaklarını yelpaze gibi sallamak için" durup kahr. Herhalde keyif ehli biriymiş, Güney Denizinin sihrinin tadını binlerce yıl önce çıkarmış. Yine de tanrının bu çeşidini bir "ruh" olarak anlamak çok zor; çünkü ruhların "çöplerini denize dökmek" gibi bir alışkanlıktan yoksundur.

Bir eksik anlaşılmayı önlemek için Lugalbanda'ya bir kez daha değinmek istiyorum. Lugalbanda, "tanrıların mekânı", "lacivert-taşı dağı", acayip "devi", bizlere kartal diye pazarlanmak istenen "Kuş Anzû'nun park ettiği "kocaman kapı"sı ile tek örnek değildir. Onunla ilgili bütün bu öğeler, Gılgamış Destam'nda da karşımıza çıkıyor. Bu destan geçen yüzyılda Kuyuncik tepesinde meydana çıkarıldı. On iki kil levhaya yazılmış olan destan, Asm kralı Asurbani-pal'ın kütüphanesine aittir. Üçüncü levhada uzaklardan gelmiş bir "toz bulutu"ndan söz edilmektedir. Gök gürüldemiş, yer sarsılmıştır. Gılgamış ile arkadaşı Enkidu yola çıkarlar, amaçları tanrılara soru sormaktır^{/85,86} ;

"Uzaktan tanrıların oturduğu yeri görmüşlerdi." Kimseye görünmeden tanrıların, etrafı duvarla çevrili yerlerinin büyük giriş kapısına yaklaştılar; bu kapıyı korkunç bir bekçi olan Cumbaba (ya da Huvava) bekliyordu. Heybetli kapı "altı defa on iki arşın yüksekliğinde, iki defa on iki arşın enindeydi". Doğrusu bu "tanrıların yeri" iyi korunması bakımından çok etkileyici.

Beşinci levhada Cumbaba, gizlice sokulan bu kişileri fark etmektedir. "Pençeleri aslanınki gibidir, gövdesi ise demir pullarla kaplıdır." Başında boynuzları vardır. İki arkadaş "onun üzerine ok attılar, sopalar savurdular." Atılanlar ona çarparak geri seker; "robot" dememiz gereken kapı bekçisi bu ilk raundda hiçbir yara almaz. İşte "kartal" da kanşır. Enkidu'yu yakalayıp kanatlanın üstüne koyar ve ona farklı yüksekliklerden yeryüzünü seyrettirir:

"Kartal bana dedi ki: 'Bak aşağıya topraklara, nasıl görünüyor? Bak denize, nasıl görünüyor sana?' Topraklar bir dağ gibiydi, deniz küçük bir su birikintisi gibi. Soma daha yükseldi kartal, dört saat kadar yukanya uçup bana dedi ki: 'Bak aşağıya topraklara, nasıl görünüyor? Bak denize, nasıl görünüyor sana?' Yeryüzü bir bahçe gibiydi, deniz bir bahçivamın şî arkı gibi. Soma yine yükseldi kartal, dört saat daha yukanya uçup bana dedi ki: 'Bak aşağıya topraklara, nasıl görünüyor? Bak denize, nasıl görünüyor sana?' Topraklar bir hamur kitlesi gibi görünüyordu, deniz ise bir su yalağı gibi."

Uzaya ilişkin bu ilk gözlemlerin devamını, en azından dört bin yıllık bir geçmişe uzanan Babil destam *Etana'da* okuyabiliyoruz^{/87})

"Dostum, bak aşağıya, topraklar ne hal almış? Topraklar bir çörek olmuştu, koca deniz ise ancak bir ekmek sepeti kadardı. Ve bir defa daha onu yukarıya çıkarıp dedi ki: 'Dostum, bak topraklar nasıl kayboldu.' Aşağıya baktım," dünya kaybolmuştu ve engin

deniz gözlerimi doırmuyordu artık. Dostum, göklere çıkmak istemiyorum ben. Dur artık, dur ki yeryüzüne geri döneyim!"

Aya ilk insanlı yolculuk yapıldığında astronotlar durumu, Houston'daki uzay seferleri merkezine *"Eagle has landed (Kartal indi)!"* diye bildirmişlerdi.

Kartal, taş çağında da indi. O zamanlar "Anzu" diye ahenkli bir adı var ı ve aya giden gibi kartala pek az benziyordu.

Bilim -bunun böyle olduğu öğretildi bana- bu çeşit önermeleri kabule yanaşmaz; çünkü bu önermelerin ampirik (görgöl) temeli yoktur, kanıtlanabilir temeli yoktur. Ne var ki şimdilerde durum değişti; bir zamanlar tümüyle reddedilen önermeler gerçek bir altyapı kazanmaya başladılar; o zamanda dün birilerinin çözüm diye ileri sürdüğü görüşlerin ne kadar yakıştırma oldukları giderek belirginleşti. Bütün araştırmalarda üç önkoşul temel ilke sayılır: Düşünce özgürlüğü, gözlem verileri, ilişkilerde anlam bağı. Bu ilişkileri gerçı bilgisayar açığa çıkarır; ancak bilgisayarlar (şimdilik) düşünmemektedir.

Birçok kitapta Kayapo Kızılderililerinin geleneksel söylentilerine atıfta bulundum; bu insanlar Brezilya'da Para'mn güneyinde Rio Fresco dolaylarında yaşamaktadır. Göksel öğreticilerini taklit ederek kullandıktan dinsel tören kılıkclarını gösterdim. Bunlar, samandan örölmüş astronot giysileriydi. Bu tören giysilerinin ilk fotoğrafların 1952'de Kızılderili araştıncısı Joao Americo Peret çekmişti. O zamanlar ne Yuri Gagarin uzaya fırlatılmıştı ne de John Glen. Kayapo Kızılderililerinin ise astronot giysisi diye bir şeyin varlığından bile haberleri yoktu. Böyle bir kılığa girildiğini gösteren gerçek resimleri ortaya her koyuşumda, okuyuculardan resimlerde efsanenin eksikliğini vurgulayan öfkeli mektuplar almışımır. O nedenle bu sefer efsaneye de değinmek istiyorum. Efsane, bilge anlamında "G-way-Baba" unvanı bulunan "Kuben-KranKein" adlı Kızılderili tarafından anlatılmıştır. Onun anlattıklarını. Joao Americo Peret, Gorotire köyünde teybe kaydetmiştir. Aşağıya aldığımız parça bir kısaltmadır; çünkü teybe kaydedilmiş olan aslı 20 kitap sayfası tutacak uzunluktadır:

Balta Girmemiş Ormanda Bir Yabancı

Halkımız, buradan çok uzaklarda geniş bir çayırılıkta oturuyordu. Oradan 'Pukato-Ti' sıradağları görölürdü. Bu dağların doruğu hep bir bilinmezlik sisyle çevrili olurdu. Bu bilinmezliğin sim ise bugüne kadar çözümlememmiştir. Güneş hergünkü uzun gezintisinden yorgun gelip fundalıklann ardındaki yeşil çayırllarda dinlenir ve her şeyin yaratıcısı 'Mem-Baba'yıldızların aslı durduğu mantosuyla göğü örter. Eğer bir yıldız yerinden çıkıp aşağı düşerse, 'Memi-Keneti', hemen göğü aşar ve yıldızı alıp kendi yerine geri götürür. Bu işi ebedi bekçi olan Memi-Keneti üstlenmiştir.

Günün birinde "Bep-Kororoŧi", Pukato-Ti dağından gelip ilk kez köye ayak bastı. Üstünde "Bo" (tören giysisi) vardı; bu Bo, başından ayağına kadar her yanını örtüyordu. Elinde bir "kop", yani bir gök gü-rültüsü silahı taşıyordu. Onu gören herkes korkuya kapılıp köyden ormana kaçtı; erkekler kadınları ve çocuklarını konumak istedi ve bazdan gelen yabancıyla dövüşmeye kalkıştı; ama silahlan çok yetersizdi. Kargılarıyla Bep-Kororoŧi'nin giysisine dokunmaya yeltendiklerinde, her seferinde tozların içine yuvarlandılar. Uzaydan gelmiş olan bu savaşçı, kendisiyle dövüşmeye kalkışanların perişanlığına hayli gül-müş olmalıdır. Onlara gücünü kanıtlamak için "kop"unu kaldırp bir ağaca ve bir taşa yöneltti, ikisini de yok etti. O zaman herkes inandı ki Bep-Kororoŧi, bu hareketiyle onlarla savaşmak için gelmediğini gös-termek istemiştir. Böylece uzunca bir zaman geçti.

Ortalıkta tam bir kargaşa vardı. Oymağın en cesur savaşçıları di-renişi sürdürmeyi denediler, ama onlar da sonunda Bep-Kororoŧi'nin varlığını kabullendiler, çünkü o kimseye bir rahatsızlık vermiyordu. Güzelliği, yumuşaklığı ve sevgisi yavaş yavaş herkesi yola getirip ona yakınlaştırdı. Herkese bir güven duygusu geldi ve böylece insanlar onunla dost oldular.

Bep-Kororoŧi herkesten daha akıllıydı ve o yüzden insanlara hiç bilmedikleri şeyleri öğretmeye başladı. Erkeklerle bir "ng-obi" nasıl yapılır öğretti, erkekler evi denilen bu yapılar bugün her köyümüzde vardır. Burada yetişkin erkekler, yeni yetme gençlere başlarından geçen olayları anlatır, bu şekilde gençler, tehlikeli durumlarda nasıl davranılması, nasıl düşünülmesi gerektiğini öğrenirler. Bu ev aşlında bir okuldu ve Bep-Kororoŧi de onun öğretmeniydi.

"Ng-obi"de eliş çalışmaları geliştirildi, silahlar ıslah edildi ve uzaydan gelen büyük savaşçıya hep şükredilecek şeyler yapıldı. Bu-

yük Oda'yı da o kurdu; orada toplanıp oymağımızın sorunlarını ve ihtiyaçlarını konuşuruz; bu sayede yaşamayı ve çalışmanın her çeşidini kolaylaştıran daha iyi bir örgütlenme ortaya çıkmıştır.

Gençlerden ikide bir başkaldırıları olurdu, bunlar ng-obiye gitmezlerdi. Böyle hallerde Bep-Kororoti, "Bo" giysisini giyer ve gençleri arardı. O zaman gençler artık direnemez, hemen ng-obiye dönerlerdi; çünkü sadece orada tam bir güvenlik içinde olurlardı.

Av kötü olursa Bep-Kororoti, kop'unu alıp hayvanları öldürürdü, bu öldürmeyi de hayvanları yaralamadan yapardı. Her zaman avcının avın en iyi parçasını almaya hakkı vardır; geldim Bep-Kororoti köyün yiyeceğinden hiçbir şey almazdı.

Günün birinde ruhunun -artık karşı koyamaz olduğu- isteğine uyup köyü terk etti. Aradan günler geçti ve Bep-Kororoti ortalıkta görünmedi. Sonra birden büyük bir gümbürtü koptu, bütün bölge sarsıldı ve Bep-Kororoti alev bulutları, dumanlar ve gök gürültüleriyle çevrili bir halde havada gözden kayboldu. Toprakları sarsan bu olay yüzünden fundaların kökleri yerlerinden fırladı ve bütün yabancı meyveler mahvoldu. Vahşi hayvanlar da ortadan kayboldu; öyle ki oymak açlık acısını çekmeye başladı.

Burada gelişmenin yardımcısı diye ortaya çıkarılan hayli acayip biridir. "Tanrısız ülke hırsızları" uçan makineleri içinde toplumsal duygu denilen şeyle ilgili davranışlar pek göstermemişlerdi. Bu konuda yapılabilecek bir itirazı hemen saf dışı edebiliriz: Burada söz konusu edilen, asla bir doğa olayı değildir. Doğa güçleri hiçbir zaman silahların ıslahı için direktifler vermez ve erkek evleri filan da kurmaz. Anlatılanların analizinde başka tutarsızlıklar da gözümü çarptı:

Bep-Kororoti, "uzaydan gelen savaşçı" diye nitelendiriliyor. Kayapo dilinde Bep-Kororoti sözü zaten "uzaydan gelen" demek.

Her yam kapalı bir giysi vardır üzerinde. Eski Hintlilerin pilot giysilerinde ise baş ve eller açıktadır. Oymağın yiyeceklerinden hiçbir şey almıyor. Peki, bu ziyaret sırasında neyle besleniyor?

Silahı "patlamıyor" ya da bir şey fırlatıp "atmıyor", sadece "yok ediyor", "eritiyor". Giysisine dokunan ise elektrik çarpmış gibi yere yığılıyor. Sonunda da "havada gözden kayboluyor", bu kayboluşta "alev bulutları, dumanlar ve gök gürültüleriyle çevrili" oluyor. Bu olay toprağı öyle sarsıyor ki "fundaların kökleri yerlerinden fırlıyor" ve vahşi hayvanlar paniğe kapılıp kaçıyor.

Kısacası çok şeyler anlatan bir öykü bu; bugün Kayapo Kızılderililerinin hâlâ uyguladıkları dinsel tören dansları ve "göksel öğreticilerini" taklit ederek giydikleri giysilerle de doğrulanmaktadır. Dünyanın ücra bir köşesinde yaşayan bir Kızılderili oymağı, bir göksel öğretici ile alev buludan, dumanlar ve gök gürültülerini ilişkiye geçirmeyi ve onun uzaya havalanışıyla çalılann ve köklerin yerlerinden sökülüşü arasında bağlantılar kurmayı durup dururken kendiliğinden akıl edemez. Burada güvenilir bir kaynak olan Eski Sözleşme'de (Ahd-i Atik) "Rabbin" kendini dışa vurmasının aynı tarzda olduğunu hatırlatmam gerekmez herhalde.

Gümbürtüler ve Velveleler

Ve -başka nasıl olabilirdi ki? - Hindistan'ın uçan gemileri ile Kral Süleyman'ın uçan arabası aynı tarzda hizmet görmektedir. Hint destam Ramayana'da⁸⁸) kötü Ravana, güzeller güzeli Sita'yı "güneşi andıran bir hava gemisine" bindirip kaçırr. Sita kurtarılır; "Rama'nın buyruğu üzerine büyük bir gürültüyle bir bulut dağının üzerine çıkan" gök arabasına alınır. Somaki müthiş yolculuk çok hızlı ve alçaktan uçularak yapılmış olmalı;

"Dağlardan aşağı uçuşa başlayınca, kayalann sivri tepeleri koptu, dağın yamaçları sarsıldı, koca koca ağaçların dallan kırılıp gövdeleri devrildi, bir odun parçalan ve yaprak sağanağı yerleri kapladı. Dağdaki hayvanların ve kuşların hepsi bir köşeye kaçıp saklandı."

Kimi zaman bir kentin ortasına da inildiği oldu. O zaman "Lanka'mn (bugünkü Sri Lanka) beyaz nilüferli güzel gölleri taşı. Gök arabası alev saçan kuyruğuyla damların üzerinden geçti ve korkunç yangınların çıkmasına neden oldu; öyle ki yüksek yapılar ve kuleler yıkıldı, eğlence bahçeleri çöle dönüştü."

Bir başka karşılaştırma olanağım Hazret-i Süleyman'da buluyoruz. ^ Hazret-i Süleyman'ın oğlu, uçan arabayı kullanır ve Mısır üzerinden (bugünkü) Habeşistan'a doğru uçar, bu sırada "tanrı heykelleri paramparça olur ve dikilitaşlar devrilir." Ağaçlar da köklerinden sökülür.

Aynı şeyler *Gılgamış'ta*. da cereyan eder:

"Tannların dağından aşağı gökboğasını gönderdi; Uruk'a, kente getirtti onu. O da ekinlerin ve tarlalann üzerinde kıyameti kopardı. Kentin surları önündeki araziye çöle döndürdü. Onun ateş solu-yan nefesinden yüz adam oraya buraya savruldu."

İşte size ülkeler arası gözlemler: Bir doktora tezi yazmam gerekseydi, bunlara benzer elli örneği daha kolayca sıralayabilirdim. Ne var ki bizim bilgin kişilerimiz, bu örnekleri artılı çağdışı olmuş kılıklara sokacaklardır. "Gökboğası"na kum fırtınası, Etana ile Enkidu'nun "uçmalan"na düş ve Bep-Kororoti'nin koruyucu giysisine "kişileştirilmiş bir doğa gücü" diyeceklerdir.

Bep-Kororoti'yi yeryüzüne ait bir pilot olarak nitelemek çok güç. Bir yandan kendisi uzaydan geldiğini söylerken, öte yandan "yok eden" ve "eriten" silahım bir kenarda bırakıyor, doğrusu dünyalılınnkine pek benzemeyen, çok daha yüce bir tutum bu. Her yam kapalı giysisi ve her çeşit dünyasal yiyeceği reddetmesi de onun bir "E.T" olduğunu gösteriyor. Ne var ki gerek bu öyküde gerekse ötekilerde çelişkili noktalar bulunduğu da kesin. Örneğin Bep-Kororoti durup dururken ne diye korkunç bir savaş narası atıyor? Onun önemli bir şeyini mi aşmışlardır? Ve ne zamandan beri dünya dışı bir kişi giysisini çıkarıp bir kenara koymayı göze almıştır? Üstelik bu Bep-Kororoti, geleneksel söylentinin daha somaki bir bölümünde bir kadın almakta ve ondan bir çocuk sahibi olmaktadır. Peki, nasıl olmuş da bir E.T ile bir insan arasında cinsel ilişki gerçekleşmiştir? Ama şu mavi gezegen Dünya'mızın üzeri "tanrı soyundan gelen oğullar" la dolu değil mi zaten?

Uzaydan Gelen Ziyaretçiler

Çin efsanelerine bakılırsa - efsane ne Üemek aslında? - dünya kültürü, "en eski beş imparator" ile "üç yüce kişi" tarafından kurulmuş. Bu iş de tarihten önceki zamanlar la olmuş; o zamanlar gökten gelenler, dünyadaki insanlarla ilişkiler kurmuşlar ;'a da bazı insanları seçip onları bilge kişiler olarak yetiştirmişler. Bu göksellerden biri, "Fu-hsi", ipek üretimini sağlamış; bir diğeri, "Şon-nung" da yeryüzünde tarla tarımını başlatmış/ -"Çang-i" acılı tanrı, uzaydan gelip bir yumurtayla doğruca Thai ailesinin evinin yanına inmiş. Bu Çang-i, "kemiksiz" ve "ay hesabımın babası" olarak tanımlanıyor/⁹⁰-* İnsanlara birçok şey öğretmiş. "Çang-i'nin bir meslektaşı, Tanrıça "Hsi-wang-mu", yeşil kuşlarıyla birlikte "K'un-lun" dağlarında otururmuş. Yalnız başına değil elbette! Daha birçok arkadaşı da bu tanrılar dağında oturmaktaymış ve her biri başında kurşunu bir miğfer taşımış.

Daha somaki Çin imparatorları, Himalaya sıradağlarından olan "K'un-lun, Çang-tang ve San-wei" dağlarına hac ziyareti ya-

par, orada "tanrısal öğütler" alırlarmış. O günlerde, geleneksel söylenceye göre, Yen-ling-hsien ve Hsou-an-çou (bugün: Wu-hu) ilerinde "siyah gök gürültüsü arabası" gökten yere düşmüş. İnsanlar, onun ne oldukları anlaşılmayan teknik parçalarını "yarasa kanadın" ve "hayvan pençeleri" ile kıyaslamışlar.

Hatta İmparator Çih Çiang Tzu-Yu (Yi ve Hou Yih diye de karşımıza çıkmaktadır) bir ay yolculuğuna girişmiş. Sihirli torbacı-ğıyla uzayda ansızın beliren on güneşe karşı savaşmış. Yolculuk sırasında imparator, beslenmesini yumurtası içinde yetiştirdiği değişik türden "çiçekler"le sağlamış. Efsanede ay, çok büyük bir top olarak tanımlanmakta ve -gerçekte olduğu gibi- "ayın ışığının güneşten kaynaklandığı" belirtilmektedir.

Gerçek yıldız gemileri de efsanelerde "Çih Çian Tzu-Yu" zamanında ortaya çıkıyor. Bu uzay taşıdanmn "bol ışıklı penceresi" vardır. Buradan "Hun-tun kuşu" havalanmaktadır; bu kuş altı ayaklı, dört kanatlı, kendine özgü bir yaratıktır ve tüm vücuduyla "san bir torbacı" andınıyordur. Kayda değer bir özelliği de bu Hun-tun kuşunun yüzünün bulunmayışdır.

Bütün bunlar akıl kanştıncı gibi görünüyorsa da, aslında hiç de öyle değiller. Bizim yapmamız gereken sadece uçan aygıtları birbirinden ayırt etmemiz. Bunların bir kısmı havada hareket etmekte, bir kısmı ise yeryuvarlağının dışında dolaşmaktadır. Eğer sarı imparator "Huang-ti"den, yetmiş kişiyle birlikte, sakallı bir ejderha tarafından göğeye kaçınıldı diye söz ediliyorsa, bu durumda şimdilik bilinmezliğin batağında çırpınıyoruz demektir. Buna karşın belirli insanlar ejderha kralı diye nitelendirilmiş ve bunlara "korkunç homurtular çıkaran canavarların" hizmet ettiği vurgulanmışsa, bu durumda hemen dünyadaki atölyelerde yapılmış uçan aygıdan söz konusu olduğunu, ejderha kral sözüyle de pilotlanmn kastedildiğini anlıyoruz/^{42^} |

Son zamanlarda Kalküta Sanskrit Koleji'nden Prof. Dr. Dileep Kumar Kanjilal, eski Hindistan'a ait bütün metin parçaların derledi ve bunları *Vımanas in Ancient India* adlı kitapta yayınladı/^{91^}

Profesör Kanjilalın analizinden eski Hintçe'de "ratha" sözcüğünün önceleri "koşucü"yu ifade ettiğini öğreniyoruz; bu sözcük hız kavramıyla ilgili her şeyi anlatıyormuş. Daha sonra "ratha", "belli bir hızla uçan nesne" olmuş ve yine daha sonraları "ratha", "vımana" terimiyle karşılanmış. Bu çeşit hava taşıtlarına ilişkin en eski telmihleri *Rigveda'da* görüyoruz; ayrıca tanrısal Asvinas İkizlerine, Rbhus'a ve diğer taunlara söylenen ilahilerde de buluyoruz.

Bundan başka bilmemiz gerekir ki *Rigveda*, tanrılara adanmış. 1028 ilahiden oluşan bir derlemedir; aslında bunlar sadece rahiplerin elinde bulunurdu. Bu Veda'lar, dil, etnoloji ve din konuları için en eski kaynaqlardır. "Veda" sözcüğünün ilk zamanlardaki anlamı "kutsal bilgi" idi. *Rig\veda'mn* ilk ilahisi de "tanrısal başrahip Agni"ye bir seslenişle başlar. Bu "Agni", "deva" diye de adlandırılır ve "deva" sözcüğü Sanskritçe "div" kökünden türemiştir. "Div" ise -buna hiçbir Sanskrit bilgini itiraz etmiyor- "parıltı, parlaklık, ışıma, gök" demektir. Bir "deva", "parıldayan bir gök cisimidir", havada hareket etmektedir. *Rigveda'mrı* birinci kitabında III. bölüm I. fasılda, konforlu bir gök gemisinin nasıl yapıldığını tüm ayrıntısıyla okuyoruz; bu gemi her yana hareket edebilmektedir; hem "gökkubbenin içinde hem göklerin kadarında." (Rv. 1.20.3)

Bu gök gemisi üç köşelidir, büyüktür, üç kadıdır ve en az üç pilot tarafından uçurulmaktadır. Dev boyutlu bu hava taşıtının üç tekerleği vardır; bunlar gerekünde taşıtın içine çekilebilmektedir. (Rv. 1.30.18-20) Ayrıca gök gemisinin üç direği bulunduğu da anlaşılmaktadır. (Rv. I.34.8-9/I.47.1-42/I.52.1-2) Havada uçan bu kocaman alâmet, asla dünyada kullanılmak üzere imal edilmiş değildi. Uzayda dolaşıyordu ve aya seferler yapıyordu.

Yolcular bu gemide, daracık kabinlere oturtulan bizim astro-notlardan çok daha fazla bir rahatlığa sahiptiler. Çeşidi hizmet olanaklarından yararlanıyorlardı. Taşıtın içi de en konforlu biçimde donatılmıştı. *Rigveda'da* açıkça vurgulandığına göre göksel taşıt, herhangi bir "savaş atı" olmaksızın kendi kendine hareket ediyordu ve bir geziden döndüğü zaman da yerde çok sayıda insan toplaşıyor, onun inişini bir gösteri gibi seyrediyordu. Bu iş o zamanlarda da bugünkünden hiç farklı değildi.

Rigveda metinlerinde (5.76.6;I.181.3-4;I.180.2 ve 4.45.7'de) bir taşıtın betimlemesi yapılır; bu taşıt hem uçmakta hem de suyun içine dalmaktadır Kalkarken büyük bir velle koparmaktadır ve hızı o derece fazadır ki bir anda üç dünyanın üzerinden geçebilmektedir.

Prof. Dr. Kanjilal'in eseri karşılaştırmalara olanak veren bir yazının malzemesini içeriyor; dünyanın anlamlandırmalarına yapışıp kalmayan her Batılı Hintbilimci için de kontrol edilebilir niteliktedir. Ne yazık ki -bunu okuyucularıma hep söylüyorum- eski Hint metinlerini, zaten çok ender olan herhangi bir (...) çevirisinden okumanın bir yarar olmuyor. Bunun istisnası yukarıda zikredilen eserdir. Şim-

diye kadarki çevirilerde sofraya dinlerin yanlış anlaşılmasından, Batılı kuruntulardan ve psikolojik mucizelere inanıştan karılarak yapılmış sindirimi güç bulamaçlar konulmuştur.

Hindi bilgilerin Sanskritçeyi dünyanın geri kalan kesimindeki herkesten daha iyi bildikleri halde, yaratılışları gereği biz Batılılardan her zaman daha alçak gönüllü davranmışlardır. Eski Hint metinlerinde çeşidi uçak tiplerinden -herhangi bir yanlış anlamaya olanak vermeyecek tarzda- söz edildiğini çatır çatır bilmelerine karşılık, bu bilgilerini hiçbir Batılı bilgine öğretmek istememişlerdir. Hindistan'da ne zaman bir yüksek okula gidip uzmanlarla konuştuysam, hepsi de eski geleneksel söylencelerin modern bir görüşle ele alınmasını açıkça onaylamıştır.

Buna karşılık Batı'da durum büsbütün başkadır. Buradaki Hint bilimciler, eski Hindistan'da herhangi bir uçan makinenin lafım bile duymak istememektedirler. Batı'ya özgü çokbilmiştik mikrobu-nun bulaşmasıyla öğrenciler, alçakgönüllü öğretmenlerinin üstünde bir yerlere yerleşmektedirler. Bu da başka çeşit bir psikolojik "tanrı-lar şoku"dur: Eski gerçeklerle başa çıkamıyoruz.

5. yüzyılda Gupta krallarının sarayında, Hindistan'ın en büyük şairi ve dram yazar "Kalidasa" yaşadı. Yazdığı eserlerde eski Hint edebiyatından yararlandı; bunlar kral sarayında temiz kopyalar halinde elinin altında bulunuyordu. *Raghuvamşa* adlı eserinde Rag-hu'nun eski hükümdarlarının tarihini ele alır; burada (13.1-79 numaralı manzumelerde) Lanka'dan Ayodhya'ya yapılmış bir uçuş bütün ayrıntısıyla ve titizce bir doğrulukla anlatılmaktadır.

Okyanusun kuşbakışı panoramik görünüşü, birbirinden farklı derinlikleri, renkleri ve denizaltı sıradağlarıyla betimleniyor. Sahiller "ince bir demir tekerleğin keskin kenarına" benzetiliyor ve "kara-lar ile ormanlar denizden çıkmış gibi görünüyor"^{S⁹²}) Rama'mn uçan arabası arada bir ürkmüş kuşların arasından geçiyor, soma bulutların içine d alıyor ve "tanrıların kullandığı rotayı" izliyor. Üzerinden geçilen yöreler ve yerler tam bir doğrulukla bir bir sayılıyor: "Godovari ırmağı... Ağastya'mn inziva yeri... Allahabad yakınlannda Çitrakuta dağı... Ganj kıyısında Atri boğazı... ve Sarayu ırmağı kıyısında Uttarakosala bölgesinde Nisada Krallığı'nın başkentinin yamınak geçilir." Aşağıda toplanmış insanlar gök taşı ve metal-dan yapılmış pırl pırl parlayan merdivenin üzerinde görünen Ra-ma'yı şaşkınlıkla seyrederek.

Burada anlatılan, tarih öncesi çağda uçularak yapılmış 2900 ki-

lometrelik bir yolculuğun öyküsüdür. Hem de Lanka'dan (Seylan); Setubandha, Mysore ve Allahabad üzerinden Ayodhya'ya yapmış bir yolculuktur bu. Kral Dusyanta, hava taşıtı yere indiğinde tekerlekler döndüğü halde yine de ne toz ne de gürültü çıkardığını hayretle fark eder. Üstelik Rama gök taşıtından dışarı metal bir merdiven üzerinde çıkmış olduğu halde tekerlekler toprağa değmemektedir. Pilotlardan biri olan Metali bunu krala "Aradaki fark, bu sefer insanların değil, tanrıların gök arabasını kullanmamızdan ileri geliyor" diye açıklar.

Bu görüşte gerçekten belirleyici bir fark bulunmaktadır. Her ne kadar seçilmiş insan grupları, değişik hükümdarların "vimanaları" için çeşidi parçalar imal etmiş ve montajlar yapmışlarsa da, bunlardan ayrı olarak tanrıların kendi taşıtları vardı ve bu taşıtlar dünyadaki taklitlerinden çok daha üstün bir teknolojik düzeydeydi. Şang hanedamının kurucusu için "uçan arabalar" imal eden esrarengiz "Çi-Kung" halkı dünyasal alanda iş görüyordu. Keza tüm haremi ve ileri gelenleriyle birlikte gümbürtüler çıkararak havalanan Hint kralı Rumanvat da, insanların uçuş sanatının sınırları içinde hareket ediyordu. Kral Süleyman ile Güney Denizi tanrısı Rongamei'nin uçmaları da aynı nitelikteydi. Ben bunlara Orta Amerika'daki QuetzalcoatPin da dünyasal nitelikli bir uçan taşıtı bulunduğunu ekliyorum ve Lugalbanda destamında "Kuş Anzu" da dünyasal imalathanenin ürünüydü diyorum. İnsanların havada dolaşmalarına izin verilmişti; ama uzaya gitmelerine izin yoktu. Uzay, tanrılara ayrılmıştı. İnsanlar, tanrılara yaklaşmaya kalkışınca, tanrılar Babil Kulesi'ni yıkmışlardı. Tanrılara yaklaşmak mı? Hangi tanrılara?

Eski Hint destam *Mahabharata'mn* (168. bölümden 173'e kadar) tamamlayıcı bir parçası olan "Vanaparvan"da, tanrıların oturdukları yer olarak çok düzenli uzay kenderi gösterilir; bu kentler yeryüzünün üzerinde kendi yörüngelerinde dolanırlar. Benzeri bir durumdan "Sabhaparta'mn 3. bölüm 6-10. faslında da söz edilmektedir. Bu dev uzay tesisleri "Vaihayasu", "Gaganacara" ve "Khecara" adlarıyla anılırlar ve öylesine büyüktürler ki gelen hava gemileri kocaman kapısından içeri rahatça girebilmektedir.

(*) Babil Kulesi: Tanrının yanına çıkmak için Nuh'un torunlanca yaptırıldığına inanılan kule. Tann, onların yanına gelebileceklerinden kaygılanmış ve kulenin yapımında çalışan her işçiye ayrı bir dil vermiş; böylece çeşitli diller oluşmuş.

Aynı uzay tesisleri *Drona Parva'da da* (62. fasıl ve devamı) belirtilmiştir/ ^ *Drona Parva'nın* çok mükemmel bir İngilizce çevirisi vardır; bu eser iyi donatılmış her kütüphanede bulunabilir. Öykünün daha somaki bölümlerinde, bu uzay kenderinin savaşı yer almakta ve onlar "bin yıldız gibi" yeryüzüne düşmektedir.

Daha önce yayınlanmış bir kitapta, "tannlar şoku" gerçeğiyle başa çıkamayanların, dünya çevresinde dolanan bu kenderi, büyük dinlerin mahut cennetine dönüştürmeyi nasıl denediklerini göstermişti⁹⁴). Konuyu düpedüz saptırmak oluyor bu. "Gök sözcüğüyle ifade edilen cennet, sonsuz mutluluk yeridir" ve tannlardan birinin "aşağıya alınmasında bir dinsel muduluğun mahvedilmesi demektir deniyor. Konuyu böyle saptırmayla bir yere vanlamaz. *Mahabharata* destamm İngilizceye çevirmiş olan Prof. Protap Chandra Roy, gelecekte uzay kenderi kurulacağı olanağından habersizdi. Ona göre uzay, ulaşılamaz yerd. Buna rağmen kendisi cennet olan gök ile yerkürenin üzerinde hava tabakasını oluşturan gök arasındaki farkı sezmişti. Bu durumda çeviriyi ancak şöyle yapabilecekti (50. dize): "*The three cities came together in the firmament*" (Üç kent gök kubbede bir araya geldi.)

Konuyla böyle oynamak, dünya yörüngesindeki bu hiç de rahat yerler olmayan kenderi, sonsuz muduluğun dinsel cennelerine dönüştürmek hevesi, bir başka nedenle de açmaza düşüyor: Nasıl olur da bu "muduluk cenneti"nde yok edici korkunç silahlarla kıyasıya savaşlar yapılabiliyor? Doğrusu böyle bir cennette ben oturmak istemem. Hayır, eksik olsun!

Gerek uzaydan gelen tannlar ile dünyasal krallar arasındaki fark, gerekse insanlar tarafından yapılmış uçan arabalar ile "göksel tesisler" arasındaki fark eski metinlerde açıkça belirtilmiştir. Bu doğrultuda Arjuna'nın göklere yolculuğu iyi bir örnektir. Arjuna, öykünün tanrısal kahramanıdır ve Matali adlı pilotla birlikte uzaya uçar. Kalkıştan önce Arjuna, arabamn uçmaya elverişsiz durumda yerde yattığını, öteki taşıdanni ise uçuş alamnn üzerinde havada durduğunu görüyor^:

"... Arjuna, İndra'nın göksel arabasına sahip olmak istedi. Ve Matali'nin yönettiği araba, birdenbire bir ışık parıltısı içinde, karanlığı havadan kovarak, buludan aydınlatarak, ortalığı gök gürültüsünü andırır çatırtılara boğarak geliverdi... Güneşe benzeyen bu sihirli taşıtlı havalamp yolculuğa keyifle başladı. Ölümlülerin, dünyaya bağımlıların gözüne görünmeyen bölgeye yaklaşıncı, göksel araba-

lan gördü, harika güzellikteydiler, binlerceydiler. Orada güneş panldamıyordu, ay da. Orada ateş de parlamıyordu, kendi panltısının ışığı içindeydi; aşağıdan, ye ryüzünden yıldız şeklinde görülen şeydi o. Çok kocaman olduğu halde, büyük uzaklıkların ötesinden adeta bir lamba gibi görünüyordu. ."

Aslında bu bölümü şu soruyla bitirebilirdim: Daha fazla ne isteniyor? İşte, istenilenden faz ası! *Mahabharatâ*nın tamamlayıcı parçası olan *S apharva*'ran II. bölüm, 1-4. dizelerinde, o eski zamanlarda, tannların uzak bir yerlerden dünyaya "insanları eğitmek için" gelmiş oldukları okuyoruz Tannlar, yeryüzünün üzerinde serbestçe hareket etmektedirler. Bu ifade, "Vanaparva"run birçok bölümünde, dünyanın çevresinde dönen uzay istasyonlarına benzeyen, uçan toplantı salonlarından söz edilerek tamamlıyor.

Belirli bir yörüngesi olan bu kocaman nesnelere "sabha" denilmektedir ve içinde yalnızca her çeşidinden yiyecek ve içecek maddesi değil, ayrıca korkunç silahlar ve bu silahların cephaneleri de bulunmaktadır.

Bu ifade, *Rigveda*'da (5.(.1-4'te) söz konusu kocaman nesnelerin, uzak uzaydan geldiğinin ve insanlara bilgiler öğreten tanrlara ait olduğunun vurgulanmasıyla pekiştirilmektedir. Uzaydan gelen bu ziyaretçilerin, bizlerin şimdilik ancak düşünüyebileceğimiz bir teknolojik düzeye erişmiş olmaları gerekiyor; çünkü kendilerini görünmez kılabilen göl: kenti sri söz konusudur.

Kimi zaman kend kendime soranm: Galileo Galilei, 1610 yılında, gezegenleriyle güneş sistemini açıklayıp ne diye ortalığı birbirine kattı? Ve İngiliz fizikçisi Isaac Newton, ne demeye 17. yüzyılda yerçekimi yasasını bulmak zorunda kaldı? Tannlar, çok önceden insanlara her şeyi öğretmişti. Udayana'nın 10. yüzyılda yazılmış eseri *Kirana*lVae "havanın bir ağırlığı olup olmadığı" ele alınmakta ve havayla doldurulmuş bir balon yere düşerken, duman veya buharla doldurulmuş bir balonun havalandırılmayacağı tartışılmaktadır. *Mahab arata*"da ise ¹⁵⁰⁾ buhann çok ince su par-

- (*) Galilei (1564-1642) Evreğin ve madenin ilksizliğini ve sonsuzluğunu savundu; olayların nasıl meydana geldiğini amaç haline getirerek modern bilimi kurdu; Kopernikus'un güneş merkezci sistemini doğruladı, bu yüzden İngiliz hükümeti tarafından kemesince tezlerine en tıvbe ederek vazgeçme cezasına çarptırıldı,
- (") Newton (1642-1727) Galilei ile Einstein arasında yetişmiş dünyanın en büyük fizikçisidir. Modern fiziğin kurucusudur.

cacıklarından meydana geldiği, buhar haline geldiğinde havaya yükseleceği belirtilmektedir. "Bir çakıl taşı veya toprak topağı rüzgârın üfmesiyle havaya yükselir; ama yerin çekimiyle doğruca toprağa geri gelir. "Bhaskaracaryya", yaklaşık 6. yüzyılda yazılmış eseri *Siddhantasiromanîde*, dünyanın güneşin çevresinde döndüğünü açıklar. 3. yüzyıla ait *Prasastapada Bhasya* adlı eserde, rüzgârın etkisiyle bir yaprağın düşüş hareketi, bir çifte hareket olarak açıklanır: "Bu bir düşme hareketidir ve bir sarkaç hareketidir"^{92^}. Romalı tarihçisi Caius Plinius Secundus (61-113), güneş ve ay tutulmalarının oluşması, dolayısıyla dünyanın yuvarlaklığı hakkında bilgi sahibiydi⁹⁵.*

"... Bilginler arasında ve sıradan halk arasında sürüp giden bir kavga da, dünyanın ayaklarımızın tam altına rastgelen kısmında insanların bulunup bulunmadığıdır... Halktan kişiler, nasıl olup da bu insanların düşmediğini soruyorlar. Peki, oralarda yaşayanlar bizim düşmeyişimize aynı derecede şaşmıyorlar mı?.. Ama harika görünen bir şey varsa, o da dünyanın, okyanusun uçsuz bucaksız yüzeyine rağmen bir küre oluşturmasıdır... O nedenledir ki dünyanın her yanında, aym zamanda gündüz ve gece olmuyor; çünkü bu koca yuvarlağın hangi yarısı güneşe karşı olmak durumundan çıkarsa, orada gece oluşuyor..."

Bu adamdan dört yüz yıl önce de Grek filozofu Epikur (M.Ö. 341-271), *Fiziğin On İki Kitabı'nda*, dünyanın küre biçimini ve evrenin genişlemesini anlatmaktadır^{96^}:

"Güneş, ay ve öteki yıldızlar, ayrı ayrı kendi başlarına meydana gelmiş değildir... aksine aym zamanda bütünle birlikte oluşmuş ve evrimini sürdürmüştür..."

Nasıl olmuş da uzaydan gelen ziyaretçilere, uçan taşıtlara ilişkin ayrıntılı yapımların direktiflerine, uçuş rotalarına, iklim bölgelerine ya da astronomi ve fizik yasalarına ait bunca eski bilgi yitip gitmiş? İnsanlar niye her şeyi yeniden bulmak, doğa bilimlerine ilişkin bilgileri yeniden keşfetmek zorunda kaldılar? Bunun cevabı Hindilerin kutsal metinlerindedir: "Bir teknolojinin kullanımı yalnızca seçkin kişiler zümresine ait bir ayrıcalıktı ve halk arasında yaygınlaştırılmazdı"⁽⁹²⁾. Tarih öncesi çağın teknolojileri çok gizli idi. Peki, bütün bunlar "ne zaman" oldu sorusuna ise, Hint uzmanlarca da cevap verilemiyor. Çeşitli okullar çeşitli tarihler ileri sürüyor. *Mahabharata*'da anlatılan "Kuruksetra Savaşı"nın tarihi, Hint astronomlarına M.Ö. 3102 yılı olarak gösteriliyor. Muhafazakâr Sanskrit uzmanları, Vedalar'ın en eskisini M.Ö. 6000 yıllarına yerleştiriyor ve *Rama-*

yana'â kral karısı Sita'nın kaçırılışı için ise -başka bir okul- kesin bir tarih, M.Ö. 4396 yılının 23 Aralık gününü veriyor.

İkide bir karşıma çıkan bazı bilgin kişiler, eski Hint metinlerindeki -ve de başka yerlerdeki- tanrıları, göksel taşıtları, iyilerle kötülerin savaşlarını içeren tüm betimlemelerin sadece ve özellikle şairlerin kafalarının içinde cereyan etmiş edebi buluşlar olduğunu kanıdamaya uğraşmışlardır. İyi tanrıları "iyi ruhlar" olarak anlamalıymış, karşı partidekileri de "kötü cinler". Yine bu tutumla hiç şaşmadan birçok şey bambaşka anlamlandırılabilir ve yeniden düzenlenebilir. Akademik hayal kurma gücü, efsanelerdeki eski gerçekleri düpedüz değişime uğrattıyor.

Burada, *Mahabharata*'da tanrıların bedensel varlıklarında ısrar ediliş görmezlikten geliniyor; çünkü bu tanrılar "terlemiyorlar", genç görünüyorlar ve hep uzun boylu, levent endamlı oluyorlar. Hayal ürünü demlen bu ruhlar, yerden havalandıklarında hiç gürültü çıkarmıyor, hiçbir şey yemiyor ve kendileri hakkında da hiçbir bilgi vermiyorlar. Durum adeta şizofrenik: Eski Hindistan'dan bir adam, ateşler saçan bir arabayla göklere gidebiliyor - aynı olayı Lugalbada, Enkidu, Entana ile daha başkaları da yaşıyor- soma birden burun kıvrıyor ve her şeyi bir anda arzuların düşler ülkesine bırakıveriyoruz. Ama yine aynı insanlar, aşağıda anlatılanların doğruluğu söz konusu olunca, birden öfkeyle dikleşip hemen savunmaya geçiyorlar:

"O zaman birden ateşten bir araba, ateşten atlarıyla gökten gelip ikisini ayırdı. Böylece İlya fırtınada göğe çıktı. Elişa bunu görünce bağırды: "Babam, babam!., soma onu bir daha görmedi."

Biri eski Hint metniydi, diğeri İlya Peygamber'in göğe çıkışının Tevrat'taki öyküsüdür, 2. Krallar Kitabı, 2. bölüm, II-13. bap-
tan alınmıştır.

Ortada bir olgu var: Anlamca birbiriyle özdeş, birbirinden farklı iki olay cereyan etmiştir; birinde bir peygamber göğe uçmuştur, öbüründe bir "büyük öğretmen". Birini Tevrat bildiriyor, öbürünü Tibet Budizminin metinleri. Gelgelelim Hristiyanlar, Yahudiler ve Müslümanlar, bu ikincinin tek sözcüğüne inanmıyorlar. Orada, Tibet'te, "Padmasambhava" (ya da; U-Rgyan Pad-Ma) denilen "büyük üstat", sevgili öğrencilerini eğitiyor. Aynılırken gökte "altın ve gümüşten bir at" görünüyor. Havadan nasıl geldiğini bütün dünya görebiliyor. "Büyük üstat", bir kez daha dönüp orada bulunanlara "Beni aramaya son vermeyin!" diyor. Soma uçup gidiyor⁹⁸);

"Oradakiler ardından baktılar, Padmasambhava'yı bir karga

kadar küçülmüş gördüler; bir daha baktıklarında onu bir ardıc kuşu kadar küçülmüş gördüler, soma bir sinek kadar oldu. Ardından da belli belirsiz ve doğru dürüst seçilmez oldu; bir bit kadar küçülmüş-tü. Bir daha baktıklarında ise onu artık görmediler."

İşte Etana! Bep-Kororoti! İlya! Aryuna! Padmasambhava! Hanok! Hangisini istersiniz? Nasıl olsun istersiniz?

"Hiçbir şey gerçekten daha inamlmaz değildir." (F. Dostoyevski, 1821-1881)

Fantastik Gerçekler

Ve bu gerçek, binlerce yıl önce, "bizim okul bilgeliğinin düşlediğinden" (Shakespeare) çok daha fantastik olmuş olmalı. Milattan soma XI. yüzyılda Maharaşı Bharadvaja, bugünkü adıyla bir kâhin, tanrıların ve insanların uçuşlarını kapsayan bir yığın yazıyı derlemiş. Hatta tannların geldikleri ve yolculuklar yaptıkları üç uzak dünyanın adım da vermiş. Bunlar "Mahaloka", "Brahmaloka" ve "Svetadvipa" gezegenleridir^{99^}. Maharaşı Bharadvaja, bu uçan taşıtların niteliklerini de saymakta ve şu sırları açıklamaktadır:

Parçalara ayrılmayan, ateşe dayamlı ve bozulmaz uçuş aygıtları yapmanın sim.

Uçuş aygıtlarının hareketsiz kılmanın sırn.

Uçuş aygıtını görünmez kılmanın sim.

Düşman aygıtlanndaki konuşmaları ve diğer sesleri dinlemenin sırn.

Düşman aygıtlanmn içinden resimler elde etmenin sim.

- Düşman aygıtlanmn yaklaşmasını olanaksız kılmanın sim.

Düşman aygıtlanndaki kişileri bayıltmanın sim.

- Düşman aygıtlanmı tahrip etmenin sim.

Burada geleceğin bir askeri teknolojisinin, özellikle çok önce-leri gerçekleştirilmiş olduğunun bildirilmesi, bu geleneksel söylenceyi inamlmaz kılıyor diye düşünüyor uzmanlar. Modern bir bakış açısıyla ve ciddi biçimde ele alınınca, bu Maharaşı Bharadvaja için daha çok bilimkurgunun ilk örneğini vermiştir, bilimkurgu öncesi emsalsiz bir çalışma yapmıştır, yakıştırmaları yapıyor. Ne var ki çok övülen mantık burada çıkmaza giriyor. Bu tanrılar ya ruh gibydiler, bu durumda hiçbir teknolojiye ihtiyaçları olmazdı; ya da bedenli varlıklardı ve teknoloji de onlara aitti. Her çeşidinden metafizik karakter, maddeyi -bilgisayar çağının deyişle "hardwa-

re"i- gereksiz kılar. Fakat bu "hardware", yani "katı maddeler" burada ortadan kalkmış değil. Nitekim uçuş aygıtları, ateşe dayamlı ve bozulmaz oldukları gibi, kalkışlarında ve inişlerinde cehennemi bir gürültü de çıkarmaktadırlar.

Konuyla ilgili olarak bir de bir rahipler grubu gösteriliyor. Bu rahipler, bizim takvime göre XI. yüzyılda yaşamışlar, ama bu tarih, galiba binlerce yıl önceymiş ve bunlar bir kadehçik pirinç şarabının başına toplanıp "geleceğin" uçan aygıdarının niteliklerini uydurmuşlar. Balın hele, ne rastlantı! Onların bu "bilimkurgu öncesi" çalışmaları, uzak gelecekteki gerçekliklere tıpatıp uymuş. Bunların yaptığı, aşağı jukan, Ortaçağ'da birkaç keşişin mumlarla aydınlatılmış bir hücrede "İsa göğe nasıl uçtu?" sorununu tartışmak için toplanmaları gibi bir iş. Bu sorun ancak doğaüstü bir tarzda açıklanabilirdi. Oysa Du keşişler, Satürn V tipi bir uzay füzesini tasarlamışlar; bu füzeyi, gerekli bütün metallere kadar gücüne kadar tüm nitelikleriyle kutsal bir toplantının tutanağına kaydetmişler. Ardından bir hokuspokus ve o şey, yüzyıllar soma NASA tarafından imal edilmiş.

Her iman sahibi ve İncil'e dayanan her yorumcu, hemen "Ah-maklılık!" diye haykıracaktır. İsa'nın göğe uçmak için füze ihtiyacı yoktu! Düpedüz küfürdür bu! Buna rağmen Ortaçağ'ın keşişler tutanağı ortaya konulmuş ve bu metinde Saturn V füzesini andırır bir uzay taşıtı betimlenmişse, yapılacak olan nedir? Bu keşiş grubu, geleceğin bilge kâhinleri olarak mı değerlendirilecek? Olamaz; çünkü onlar bunun aksini, yani İsa'nın böyle bir Saturn V füzesiyle göğe uçmuş olamayacağını bilirlerdi.

Peki, söz konusu İsa değil de eski Hint tanrıları olunca, hava niye birden değişiyor? Nasıl oluyor da aynı anda hem kurt hem kuzu kesiliveriyoruz? Sonunda biz Hristiyan insanlar, eski Hindistan tanrılarının normal ölümlüler olduğu görüşüne vanyoruz. Onlar hiçbir şekilde İsa'yla, ruh ve maddede benliğinde birleştirmiş insan yetami evrensel İsa'yla kıyasla tamamaz. O nedenle de eski Hint tanrıları için bir "ruhsal göğe uçuş" söz konusu edilemez. Tamam! Dediğiniz gibi olsun. Madem ki "ruhsal"ı olamıyor, o halde "maddesefi olabilir demektir. Hayır! Hemen tüyler ürpertici çığlıklar çınlatır ortalığı, bu şekilde betimlenmiş uçan taşıtlar hiçbir zaman var olmamıştır diye... Kamdamaya kalkışınca sahte mantık nasıl da kendi kuyusuna düşüyor!

"Eleştirilmeye kızan, kabul et ki, bu eleştiriye hak etmiştir." (Cornelius Tacitus, Romalı tarihçi, M.S. 55-120)

Sözcüklerle Oyunlar

Tanrılar beden sahibiydiler; onlara dua etmenin bir yaran yoktur. İlk geldikleri zaman insanlar şoka uğradılar. Daha soma da -bir sezgi aşamasının ardından- tanrılar hem korkulur hem hayranlık duyulur varlıklar oldu; onlar sırlarla örtülüydüler, her zaman mucizeler gösterebilirlerdi. Ne var ki mucize durup dururken olmaz, mucizeyi birisi gerçekleştirir. Yeni Gine yerlileri için Frank Hurley'in ateşe attığı küçük bir magnezyum paketi bir mucize idi. Bir hastanın antibiyotik verilerek iyileşmesi, taş çağı insanına mucize gibi görünecektir. Ulaşılan tekniğin derecesine göre bir elektrik ampülü, bir radyo, bir televizyon, bir helikopter ya da laser ışını bir mucizedir. Mucize, teknik bir üretim olarak anlaşılacaklarına göre, etkisinin dolaylama yoluyla anlatılması gerekecektir. Böylece de bir oyundur başlıyor, nasıl görünüyor, nasıl etkiliyor diye. Ve binlerce yıl sonra çevirmenler, bu uzak ataların söylemiş olduklarıyla aslında neleri kastettiklerim, bilmece çözer gibi, anlamaya uğraşacaklardır. Bu konuda ölü bir dil olan, Latince, bir kıyaslama olanağı verdi. İşte size çok kendine özgü bir deney:

Yazar meslektaşım, eski diller uzmanı ve Latince profesörü Dr. Lorenz Stäger'e aşağıdaki metni Latinceye çevirmesini rica ettim:

"Direksiyonda bir android oturuyordu. Tonlarca ağır buldozeri doğruca kalkış rampasına götürüyordu; rampada iki televizyon uydusu taşıyan bir füze durmaktaydı. Ateşlemenin hemen ardından dört motor birden ateş hortumları püskürttü; ama motorların titan alaşımını egzozları tutuşup yanmadı. Yukarda, cockpit'te (pilot mahallinde) bilgisayar ekranlarında astronotların okuduğu ve radyoyla yer istasyonuna aktarılan rakam kolonları beliriverdi."

Bu metin Latinceye şöyle aktarıldı:

"Monstrum forma hominis indutum rotam tenens in machina ingenti sedebat. Quae directo ad machinationem vastam, ex qua turns rotunda altissimaque et duas sphaeras continens surgebat, mota est. Inopinato in ima turri quattuor incendia strepitum aures obtundentem edentia visa sunt; neque tamen turris flammis consumebatur. In summa turri multa et exigua sigilla ex compluribus tabulis emicabant. Homines peregrino ornatu militari secum munnurabant."

(*) *Android: İnsan görünümlü robot.*

Bu Latince metinle Dr. Lorenz Stäger, lise son sınıf öğrencilerinin karşısına çıktı. Üslup alıştırmaları yapılacağı söylenerek bu kez gençlerden metni Almancaya çevirmelerini istedi. Yapılan deneyin sonucu şu oldu:

"İnsan görünümündeki azman yaratık bir tekerleği tutuyor ve dev bir makinenin içinde oturuyordu. Bu makine doğruca kocaman bir iskeleyle doğru hareket ediyordu. İskelenin üstünde yuvarlak ve çok yüksek bir kule yükseliyordu, bu kulenin iki küresi vardı. Anı-zın kulenin alt kısmında, kulakları sağır eden bir gürültüye yol açan dört yangın birden kendini gösterdi; ancak yine de kule alevlerden yarıp yok olmadı. Kulenin tepesinde birçok minik işaret, bir sürü levhamın üstünde parlayıp duruyordu. Yabancı askeri donatılar içindeki insanlar bunların karşısında mırıldanıyorlardı."

Eski bir dilden yapılacak çeviride olabilecek anlam kayması, bundan daha çarpıcı biçimde ortaya konulamazdı. Metnin aslındaki *andre id*, "insan görünümünde bir azman yaratık" olmuştur, *buldozer* de "dev bir makine". *Kalkış rampası*, "kocaman bir iskele"ye ve *iki televizyon uydusu*, görünmeyen iki "küre"ye dönüştürülmüştü. *Füze* şimdi "yuvarlak ve çok yüksek bir kule" idi ve *dört motor* da "kulakları sağır eden bir gürültüye yol açan dört yangın" olmuştur. *Titan alışı* kaybolmuş; *cockpit*, kulenin tepesi yapılmıştı, *ekranlar* da "bir sürü levha". *Rakam kolonları*, "birçok minik işarete"; *astronotlarda* "yabancı askeri donatılar içindeki insanlar"a dönüştürülmüştü; *radio konuşmaları* da bir "mırıldanma" oluvermişti.

Metin doğruya doğruya çevrilebilir değildi; çünkü Antik çağın dili olan Latince bu kavramları karşılayacak sözcükler yoktu. Geriye sadece çeşitli işlevlerin dolaylama yoluyla anlatılması yolu kalıyordu. Böylesine parlak bir anlamlandırma yapabildikleri için sayın Dr. Stäger'e ve sınıfının öğrencilerine candan teşekkürler! *Facta loquuntur*. Gerçeklikler kendini dile getirir!

Bu beden sahibi tanrılar, evrenin bu E.T'leri, Hint Sanskrit metinlerinde zaten ayrıntılı biçimde tanımlanmışlardır; ayrıca başka halkların geleneksel söylentilerinde de benzeri tamamlamaları bulmaktayız. Sümerlerde "gök gemilerinin adaletlileri", "Din-Gir" diye adlandırılmışlar; Tevrat'ta da (31,100) "Nefilim", "yeryüzüne inmiş varlıklar" denilmiştir. Onlar, tıpkı "birinci yılda" Eritre Denizi'nden çıkan, yemek yemeyen ama "yazı bilgisini ve bilimlerini" öğretmiş olan, o garip varlık "Oannes" gibi insanları eğitmişlerdir. Bu yardımsever Oannes, insanlara ayrıca "kenderin nasıl inşa edilece-

ğini, tapınakların nasıl kurulacağını, yasaların nasıl uygulanacağını ve toprakların nasıl ölçüleceğini de göstermiştir. Bundan başka "ekip biçmeyi ve ürün alma yollarını da" göstermiş ve insanlara bir kitap bırakmıştır. O zamandan beri, çok eski efsane böyle diyor, "artık onu aşan hiçbir şey bulunamamıştır."

Bu Babil efsanesini ilk kaydeden Baal rahibi Berossus'un *Babilonika* adlı eseridir. Miledi Aleksander Polihistor da onu M.S. I. yüzyılda yeniden kaleme almıştır. Bizim geniş görüşlü çağımızda ise "masallar" arasında gösterilmektedir. Sonunda da Oannes adlı bu garip kültür taşıyıcı, bir cin ya da iyi saatte olsunlardan biri yapılmaya kalkışıldı. Peki, cinler insanlara "yazı bilgisini ve bilimleri" öğreten ve misafirlik hediyesi olarak da bir kitap bırakan, diye sınıflandırılabilirler mi? Böylece kendi cebimizden yankesiciliği sürdürüyor, bunu da sırf kendi dünyamızın hayalim olduğu gibi korumak için yapıyoruz. "İnanmamazlığımız yüzünden gerçek olamn anlaşılması engelleniyor." (Heraklit, M.Ö. 500 yıllan)

Bu Oannes, dünyalı bir pilot muydu? Kesinlikle hayır! "Balık giysisini" (yılan mı?) sırtından hiç çıkarmıyor, gırdağından bir lokma yiyecek geçmiyor ve hiç egoistçe davranmıyor. Ne toprak istiyor ne de ün. Oysa insanlar bir şeylere sahip olmaya, birilerine buyurmaya düşkündürler. Aynı değerlendirme "Nommo"lar için de geçerli; bunlar Afrika'da, bugünkü Mali Cumhuriyeti'nde yaşayan Dogon zencilerinin sekiz (dört çift) göksel öğretici üstadıdır. Nommolann, "eklemsiz, kıvnm kıvnm ondüleli gibi organlan" vardır; yeşil miğferler giyerler ve kafalannda "göksel bitkiler" sallanmaktadır¹⁰¹). Onlar da bir taşıtlı bulutlardan inmişlerdir; Dogon zencileri bu taşıtı "sepet" diye tanımıyorlar. Bir sıcak hava balonu mu acaba? Bu sepet, gümbürtüler çıkararak aşağı iniyor, bu sırada kumlar sütunlar halinde havalanıyor, "çarpmanın şiddeti toprağı savuruyor... bir alev gibidir, yere değdiği anda alev sönüyor. Nommo, "ateş gibi kırmızı oluyor"¹⁰²). Bu "sepetten" on basamaklı bir merdiven yere uzanıyor; altıncı basamaktaki bir kapı taşıtın iki kadı içine açılıyor, burada sekiz oda vardır. Nommolar yardımseverdirler ve asla buyurma düşkünü değildirler. Dogon yerlilerine çok şey öğretmişlerdir; öğrettikleri arasında Sirius yıldız sistemi hakkında doğru bilgiler de vardır. Tıpkı uzak Brezilya'daki Kayapo Kızılderilileri

(*) Baal: Doğu Akdeniz bölgesinde M.Ö. XX.-M.S. II. yüzyıl arasında yaygınlık kazamış din.

gibi, kara Afrika'da da Dogon zencileri göksel öğreticilerini günümüze kadar ululamışlardır. Nommolar için yapükkan törenlerde tak-
tıkları maskeler, birçok ayrıntısıyla bir yamyla Bep-Kororoti'nin giy-
sisini, diğer bir yamyla da Kuzey Amerika'nın Hopi Kızılderilileri-
nin Kaçhina giysisini andırmaktadır. (Kaçhinalar Hopilerin ataları-
nın göksel öğretici ustadandır.)

Bu muamma karşısında şaşkına dönen - tannların şoku! - etno-
loglar, batacak bir patikaya girdiler, niyederi "Nommo harikasını" hasır
alü etmek: Dogon Zencileri Nommolannın yukardan gelişini iki geo-
metrik figürle göste imişler; bundan "dünyamn yaraülüşündeki bir düa-
lizm" çıkarmış. On basamaklı merdivenle de, erkek (dikey) ve dişi (ya-
tay) bileşenler anlatılmış. Burada bulunduğu söylenen odalar ise sim-
gesel bir varlıkmiş, ambar duvarları da bu varlığın kaburga kemikleri-
miş. Hepsi birden " »ırtüstü yatmış, kollarım ve bacakları yukarı kal-
dırmış bir kadının lietimlenmesi olabilir; kuzey merdivenindeki kapı,
bu kadının cinsel organıdır." Bunları Robert Temple, 1977'de Frank-
furt'ta yayınlanan *Sirius Muamması* adlı eserinde söylüyor. Doğrusu
akansular durur. El nolojide alternatif bir bölüm ve karşılaştırmalı din-
ler biliminde de yeni bir dal gerekli galiba. Teologların ve diğer "log"-
ların astronomiden mudaka anla malan gerekmeğini anlayışla karşı-
lanın; aksi halde hem biraz astronomi bilip hem de Nommoların aracılı-
ğıyla Sirius yıldızlar sistemi hakkında sağlanan bilgileri "simgesel
varlıklarla" ve hele "sırtüstüyatır işbir kadınıla" açıklamaya elbette kal-
kışmazlardı. Nommolar, öğrencilerine parlak ışık saçan Sirius'un çev-
resinde görülmeyen, minik bir eş yıldızın döndüğünü açıklamışlardı.
Günümüz astronomisi onu "Sirius B" diye adlandırıyor. Dogon zencile-
ri, görülmeyen bu uydunun büyü düğünü, çekim gücünü ve yörüngesini
biliyorlar. (Bu konuyu başka bir yerde ayrıntısıyla ele almıştım⁽¹⁰³⁾.)
Dogon zencileri lin bilgisine ilişkin bu olgu, tartışma götürmez biçim-
de ortadadır. Di isel kör uçuşumuza son vermemiz için bu kadan niye
yetmesin? Ah, biz insanlar bir şeye inanmaktan pek hoşlanırsınız. En çok
da kendi dediklerimize inanınız.

Yüzyılımızın altmışlı yıllarından bu yana, Hare-Krişna'mn mü-
ritleri, Avrupa kentlerinin sokaklarında dolaşıp duruyor. Portakal
şansı kaftanları, usturayla kazınmış kafalanyla bu gençleri tanıma-
yan var mı? Hare-Hare sarkışım söyleyerek, yeni bir nurlanmanın
propagandasını yaparlar. Bunların kutsal kitabı *Srimad Bhagava-
tam*, tannsal üslatları "Bhaktivedanta Swami Praphupada"nın on iki
çildik bir eseri⁽¹⁰⁴⁾.

Yandaşlarınca *His Divine Grace* denilen bu "tanrısal öğretmen", *Srimad Bhagavatam*'ı ne kendi yazmıştır ne de renksiz hücre-sinden dışarı çıkartmıştır. Öğretici metinler 15. yüzyıldan beri el-deydi; 1486'da Bengal'in Navadvipa kentinde doğmuş "Sri Caitanya Mahaprabhu" tarafından yazıya geçirilmişti. Ancak bu kişi de, kut-sal metinler derlemesinin babası olarak gösterilmiyor; dinsel gele-neğe göre metinler çok daha eski zamanlara ait. Ne var ki kimse, ne kadar eski olduğunu kestiremiyor. Kökeni Sanskrit edebiyatına uzanıyor ve ilkin "Sri Vyasadeva" tarafından kaleme alındığı söy-leniyor; bu kişi, aynı zamanda ünlü destan Mahabharata'yı da yazı-ya geçiren yazardır. *Srimad Bhagavatam*, on sekiz purananın en önemlisi sayılıyor ve Hindistan'da en eski tarihi metinlerden biri ka-bul ediliyor. 18.000 dize içeriyor.

Krişna Bilinci Derneği'nin bu ciltlerini büyük zahmederle göz-den geçirdim. Zahmetlerle diliyorum; çünkü hemen her dizeyi say-falar dolusu açıklamalar izliyor, bunlarla da öğrencilere dizinin as-lında ne söylemeyi amaçladığı anlatılıyordu. Üstelik metin, ruhup huzura ulaşması için felsefi bilgilerle doluydu; buna ayrıca dinsel düşünceler ve çok gerilerde kalmış zamanlardan öyküler ekleniyor-du. Doğrusu *Smirad Bhagavatam*'ın on iki cildinin hakkında gel-mek hiç kolay olmadı. Bununla birlikte bir ziyafet sofrası gibi önüm-de açılan cilderi, her biri ayrı tat verdiği için devirmeyi başardım. Aşağıdaki rakamlar şunları göstermektedir: Birinci rakam: Kanto (şarkı, kitap); ikinci rakam: Bölüm; üçüncü rakam: Dize'dir.

"Ey, siz büyük bilgiler, sizler ki evrenin her yanından geldiniz ve yüce iyiliğinizle burada toplandınız..." (1, 19, 23)

"... ve değişik gezegen sistemlerinin sakinleri, özellikle Gand-harvas, Apsaras, Yaksas, Bhutaganas, Urugas, Pasus, Pitas, Sidd-has, Vidyadharas ve Caranas'tan gelenler ve bütün öteki canlılar..." (2, 6, 13-16)

"Sevgili oğlum Narada, benden öğrendi ki toplam on dört geze-gen sistemi içinde yedisi alt düzeyde sistemdir..." (2,5,40)

"Vaikuntha gezegeninde pek çok orman vardır; bunlar mutlu-luk vericidirler. Bu ormanlarda ağaçlar dilek ağacıdır ve her mevsimde çiçeklerle, meyvelerle donanırlar..." (3,15,16)

"Vaikuntha gezegeninde oturanlar, kendi uçaklarına eşleriyle ve arkadaşlarıyla binip uçarlar ve hep efendilerinin karakterini ve etkinliklerini öven şarkılar söylerler..." (3,15,17)

"Bu yedi gezegen sisteminde... harika güzellikte evler, bahçe-

ler ve türlü duyumsal zevkler veren yerler vardır; hatta bunlar, daha yüksek gezegenlerdeki benzerlerinden çok daha görkemlidir... Daityas, Danavas ve Nagas diye bilinen bu gezegenlerde halkın çoğu orta halli bir hayat sürer. Kadınları, çocukları, dosdan ve tanıdıkları aldatıcı maddi bir muduluğun içine batmıştır..." (5,24,8)

"Bu gezegenlerde oturanlar harikulade odardan elde edilen şurupları ve iksirleri içtikleri ve bunların içinde yıkandıklarından tüm tasarlardan ve bedensel hastalıklardan uzaktırlar. Ne saçların aklaşmasını bilirler, ne yüzün kırıışmasını, ne de yaşlılıkla gelen sarsaklığı. Vücutlarının parlaklığı solmaz, terleri kötü kokular saçmaz..." (5,24,23)

"Satyaloka gezegeninde ne keder vardır ne de ihtiyarlık... (2,2,27)

"Bu şekilde çeşitli gezegenleri dolaştı, tıpkı havamın engellenmeden her yöne gidişi gibi. O, böylece dilediği yere uçabilen, olağanüstü görkemli ve donaümlü bu gök sarayının içinde yolculuk yaparken, havada yantanlara bile rasdadı..." (3,23,41)

"... tıpkı yantanrılar gibi uzayda dolaşıyor, buna karşılık alelade insanlar yeryüzünde dolaşıyordu..." (4,4,19)

"Sevgili Ksatta, Vidura, göksel kadınlar kocalarıyla birlikte uçaklarının içinde bu ırmaklardan aşağı geldiler..." (4,6,25)

"Gökte oturanların uçakları inciler, altınlar ve çeşidi değerli mücevherlerle kaphydı. Gökte oturanlar, ancak gökte arada bir çakan şimşeklerle süslenen buludarla kıyaslanabilir..." (4,6,27)

- Kurtuluşunun işaretleri belirir belirmez çok güzel bir uçağın gökten aşağı süzüldüğünü gördü; uçak, göğün on yönüne birden ışıklar saçıyor, adeta ışıltılı mehtap yere iniyormuş gibi görünüyordu." (4,12,19)

- Göğün kralı İndra'nın etrafını bayraklarla, silahlarla donatmış, çeşidi modellerde taşıtlara binmiş yantanrılar çevirmişti. Aralarında Vayu, Agni, Varuna ile çeşid: gezegenlerin hükümdarı daha başkaları vardı, hepsi de maiyetleriyle gelmişlerdi." (8,10,26)

- Brahma, Siva, Karttikeya, büyük beyaz Bhrgu, öteki kutsal kişiler, Pitrloka halkıyla bütün öteki canlılar, Siddhaloka halkı ve uçaklarla uzayda yolculuk yapabilen herkes, Sri Vamanadeva'nın olağanüstü eylemlerini övdüler." (8,23,26-27)

- Bunun üzerine göğün kralı İne İra, gökteki gezegenlerin bütün önderleriyle birlikte Sri Vamana'ya göksel uçakta bir yer verdi..." (8,23,25) Kentteki sarayların kubbeleri, tıpkı kentin üzerinde dolanan güzel uçakların kubbeleri gibi panldıyordu. (4,9,56)

- İstiridye borazanlar, borular, davullar ve trampeder çalındı.

Büyük bilgiler, büyük babalar ve göksel gezegenlerin ileri gelenleri, türlü gezegen sistemlerinden dünyaya geldiler. (4,15,8)

Véda metinlerinde, bizlere bilimkurgu gibi gelen olayların anlatımında göze çarpan doğallık, gerçekten şaşırtıcıdır. Bu metinlerde yabancı gezegenler ve "ışıklar saçan uzay gemileri" anlatılıyor; bu gemilere insanın aklını karıştıran adları olan tannlar binip oraya buraya yolculuk yapıyor. Bu tannlar, çeşitli güneş sistemlerinden gelmişlerdir; insanları incelemekte, onları eğitmekte, geri kalan zamanlarını da yeryüzünde ya da uzayın dünyaya yakın bir kesiminde keyif çatarak geçirmektedirler.

İnsanın zihnini allak bullak eden bu metinler, hiç kuskunu/ olmasın, her zamanki beylik kanıtlar ileri sürülerek çürütülmek istenecektir. Hepsi hayal ürünü denilecektir. Acaba öyle mi? |

"... güneşin öğleyin bulunduğu yerdeki bir noktadan dosdoğru bir hat çekilirse, bu hattın öteki ucundaki ülkelerin insanları için vakit tam gece yansı olacaktır. Keza güneşin battığı yerde oturan insanlar tam aksi yönde karşılarında bulunan ülkelere gidecek olsalar, güneşi aynı yerde görmeyeceklerdir. (5,21,8-9)

"Asla durmayan, görünmez ve olağanüstü güçlü olan zaman faktörü, bu gök cisimlerinin Kutup Yıldızı'nın çevresinde sürekli dönmelerini sağlar." (5,23,2)

"Maddenin bir cisim halinde biçimlenmeyen ve parçalanmayan en son parçacığı atom olarak nitelendirilir. Madde bütün biçimlerini yitirse dahi bu parçacık, görünmeyen bir birim halinde varlığını sürdürür. Maddesel cisimler, böyle atomların bir araya gelmesinden başka bir şey değildir; ne var ki atomlar sıradan insanlar tarafından yanlış anlaşılır." (3,11,1)

"Atomlar, kendim dışı vurup gösteren evrenin en son durumudur. Çeşitli cisimleri oluşturmaksızın kendi biçimleri içinde kalırlarsa, sınırsız birim olarak nitelendirilirler." (3,11,2)

"Cisimlerin atomsal bileşim hareketi ölçülmek yoluyla zaman da ölçülebilir... Atomsal zaman, belirli bir atomsal mekân ölçülmesine dayandırılarak ölçülür. Atomların kendilerini göstermeyen bütünlüğünü kapsayan zaman ise büyük zaman olarak nitelendirilir." (3,11,3-4)

Sözün Kıtası

Bunlar hayal ürünü değil, düpedüz modern bilgiler; çok eski

metinlerden çok yeni bilgiler. Bunları reddeder, tartışmak istemez, alay konusu yapabiliriz; görmezlikten gelebilir ya da itirazlarla hırpalayabiliriz. Bunları yapmakla sadece ve sadece kendimizi üstün görme saplanımız, kibrimizi tatmin etmiş oluruz.

Bu kimselerle aym köşede büyük kiliselerin mezheplerini temsil eden görevliler de yer alıyor; bunlar da işaret parmaklarını uzatarak gençlerimizin yabancı dinler aracılığıyla "manevi bir bağımlılığa" sürüklendiği, "bir beyin yıkamasına" uğratıldığı ve maddi bakımdan da sömürüldüğü suçlamasını yapıyorlar. Bu suçlama birkaç olay için haklı olabilir; ama pek çoğu için tek sözcükle yanlış bir suçlamadır. Kendimi yargıçlığa atayıp ruh ve beden için hangi karanlık kuruluşun bir tehlike oluşturduğunu belirlemeye kalkışacak değilim; sadece köklü dinlerin de kendi çıkarlarını kolladığım ve kuzucuklarını manevi bir bağımlılığa zorladığım hatırlatmak isterim. "Moral" sözcüğünün çoğulu yoktur. Fanatik tutumla yürütülen her inanç yolu tehlikelidir. Eski Hindistan'ın bilgeliği, Vedalar, ne bunu ne de öbürünü istemektedir.

O halde bırakın neşeyle şarkımızı söyleyelim ve inanç konusunda -bu inanç ister eski Hindistan'ın ister başka bir yerlerin olsun- düşünceleri dürüstçe dile getirelim. Geleneksel söylenceler için edebi buluşlardır deniyor, buna karşılık bizim Kutsal Kitab'ımız "Tann'ın sözleri"dir. En azından birkaç Yahudi metninde "tanrısal soluk" bulunduğunu kabul edecek kadar hoşgörülü olmaya hazırızdır herhalde. Öyle mi? O halde ortak noktaları ele alabiliriz demektir. *Srimad Bhagavatam*'ın 2 ve 5. şarkısında (2,5,40 ve 5,24,8) "yedi gezegen sisteminin" halklarından söz ediliyor. Üzgünüm sayın safdiller, aym sözler Yahudilerir *Kabbala*'sında da var. *Kabbala*'nın yazılmasına 1200 yıllarında bışlanmışsa da, *Kabbala* eski Yahudiliğin Batıni öğretisi için temel kavram sayılır. Kavramın kökeni, İbranice kabul edilen anlamında "QBLH" kökünden türemiştir. *Kabbala*, "Eski Sözleşme" (Ahdi Atik)in anlaımı kapalı cümlelerini yorumlar ve sırdaşlardan oluşturulan bir çevreye eski bir Yahudi biliminin gizli bilgilerini açıklar.

(*) Yahudilerin harfçilik ve sayıcılıkla kanışık mistik ve Bâtıni evren öğretisi. İslam tasavvufunun vahdet-i vücüt anlayışına benzer tanrısal bir doğalaşma içerir. Buna göre Tann kendisini dışa vurmuş ve evrende her şey bu dışa vuruşla oluşmuştur. *Kabbala* bilgisi, *Yaratmanın Kitabı* ve *Işığın Kitabı* adlı iki kitaptan oluşur.

Kabbalacılar, metnin yazılışının tanrının buyruğuyla yapıldığı kanısındadırlar. Geleneksel mistisizmin bu el kitabının bir bölümü, *Seferha Zohafm* (Işığın Kitabı) üç kitabı içindedir, bu da Haham Simon Bar Jochai (M.S. 130-170) tarafından 2. yüzyılda yazıya geçirilmiştir. Yaklaşık bin yıl soma İspanyol Yahudisi Moses Ben Şemtah de Leon, bugün eksiksiz Kabbala metni olarak gösterilen eseri kaleme almıştır. İlk kez basılışı 1558'de Cremona'da oldu. 1644'te basılmış Latince *Kabbala Denutada* olsun, 1892'de basılan İngilizce *Kabbala Unveiled* olsun, en eski kaynaklara dayandır. Fransa'da Prof. Dr. Lambert Mayer, geçen yüzyılın sonunda başarılı bir Kabbala çevirisi yapmıştır/¹⁰^ Almancada ise bildiğim kadıyla sadece bilgin Pappus'un eksik bir suretinden yapılmış bir çeviri vardır/¹⁰⁸.*

Tıpkı Hint Vedalandında olduğu gibi *Kabbala'da* da gezegenler sisteminden söz edilir ve evren "yaşayan bir beden"le kıyaslanır. Bu evrende daha aşağı ve daha yüksek dünyalar vardır; yüksek olanlar tanrıya daha yakındır, canlıları da gezegendeki hayatı öteki gezegenlerden daha yüksek düzeyde geliştirmişlerdir. *Srimad Bhagavaram'da* sözü edilen yedi gezegen, *Kabbala'da* Bâtını bilgiyle şöyle sıraya konulmuştur:

- "Geh" dünyasının halkı tohum eker ve ağaç yetiştirir. Tüm yiyeceğini ağaçlardan elde eder; ama ne buğdayı bilir ne de öteki tahılları. Dünyaları gölgelidir ve orada birçok büyük hayvan vardır.

- "Neszhiah" dünyasının halkı çalı türünden bodur bitkileri ve tohumu ekilmesi gerekmeyen bitkileri yer. Ufak yapıldırlar ve burun yerine başlarında solumalarını sağlayan iki delik vardır. Çok unuttukandılar ve bir işe başladıklarında, sık sık bu işe niye başladıklarını bilmezler. Bunların dünyasında büyük bir zenginlik ve çok sayıda güzel yapılar vardır. Toprak kurudur ve iki güneş görünür.

- "Thebel" dünyasının halkı tüm yiyeceğini sudan sağlar. Öteki yaratıkların hepsinden daha üstündürler ve dünyaları bölgelere ayrılmıştır. Bu bölgelerde halk renklerine ve yüzlerine göre gruplandırılmıştır. Bunlar ölümlerini tekrar canlandırırlar. Dünyaları güneşten çok uzaktadır.

- "Erez" dünyasının halkı "Âdem" in soyundandır.

- "Adamah" ın halkı da "Adenî" in soyundandır; çünkü "Âdem", Erez'deki sıkıcı ve umutsuz durumdan yakınmıştı. Bunlar toprağı işlerler; bitki, hayvan eti ve ekmek yerler. Çoğu kez hüznölüdürler ve sık sık savaşırlar. Bu dünyada günler vardır ve yıldız kümeleri görülebilir. Daha önceleri burası "Thebel" dünyasının halkınca sık sık

ziyaret edilirdi; ne var ki bu ziyaretçiler Adamah'ta hafıza zayıflığına uğramış ve nereden gelmiş olduklarını unutmuşlardır.

- "Arka" dünyasının halkı tohum ekip ürün alır. Yüzleri bizlerin yüzünden çok farklıdır. Öteki dünyaların hepsine giderler ve bütün dilleri konuşurlar.

Ben ne maddeciyim ne de ruhçu; herhangi bir mezhebin kırba-cı altında da değilim. Benim özellikle karşı çıkığım tutum, eski metinlerde ilk bakışta ahi almaz görünen, başka bir deyişle fantastik şeyler var diyeL bunlardan yüz çevirmek ve bunları anlamaya çalışma yolunu kapatmak. Çağımızın dinler ve ideolojilerle esnekliğini yitirmiş ve çarpıtılmış mantığında, olguların sadece iki çeşidi geçerli: Üzücü olanlar ile ötekiler. Üzücü olanlarla uğraşılıyor. Bense üzücü olguları kamuoyunun ışığı altına getiriyorum; çünkü dünyanın birçok cevabı iki yüzölçümünün peçesiyle örtülmüştü. Meydanlarda odun yığınlarının üzerine çıkanlardan hatırlayalım!

Artık hiç kimse masamın üstüne konulmuş şeyleri görmezlikten gelemmez. Galileo Galilei'den binlerce yıl önce insanlar, öteki gezegen sistemleri hakkında bilgi sahibiydiler. Böylece son yüzyılların bazı büyük bilgileri sadece eskiden bilinen gerçekleri yeniden keşfetmiş oluyorlar. Bunlar, daha önceki bin yılların egemen sınıfların bile bile dolaplarda hapsettiği gerçeklerdi. İnsanlık bunları bilmemeli, bilgisiz bırakılmıyordu. Kabbala'nın *Zohar* kitabında, "Arka" gezegeninden gelmiş birinin bir dünyayla yapıldığı kısa bir görüşmeye bile yer verilmiştir. Yabancı, bir kaya yangının içinden ansızın "değişik bir yüzle" dışarı çıkıyor. Haham Yossé, yabancıymın nereden geldiğini öğrenmek istiyor:

"Ben Arka halkındam." "

"Arka'da hayat mı var?"

Yabancı karşılık veriyor:

"Evet. Sizin geldiğinizi görünce mağaradan çıktım, amacım gelmiş olduğum bu dünyanın adını öğrenmekti."

Soma da yabancı, kendi dünyasında mevsimlerin başka olduğunu, tohum ekme ve ürün almamın ancak birkaç yılda bir yapıldığını ve yıldız kümeleri düzeninin de buradan gözlemlenebilenden çok farklı olduğunu anlatır.

Kim Haklı?

Metin parçalanmış edebi buluş olarak değerlendiren kimse, veri-

len bilgilerin içeriği karşısında ellerini havaya kaldırmak zorunda kalacaktır. Uzak bir güneş sisteminden gözlemlendiğinde "yıldız kümelerinin düzeni" elbette ki buradakinden çok farklı görünecektir. Yüzyıllarca gizli kalmış geleneksel bilgiler, şimdi giderek daha çok gün ışığına çıkmaya zorlanmakta; bu bilgiler bana tarihin gecikmiş nükteleri gibi görünüyor. Bir yanda bizim astronomlarımız ve ekso-biyologlarımız, evrende gezegenleri saptamak için var güçleriyle uğraşırken, öte yanda eski metinlerde bu gezegenlerin bitki örtüleri betimleniyor.

Kabbala, "Tann tarafından ilham edilmiş" metin olarak kutsal sayılıyor. İçeriği en üst dereceden rahiplerce, bilginlerce korunmuştu. Bu bakımdan herhangi bir türedi edebiyatçımn kişisel bilimkurgu fantezilerim bu metne katması olanaksızdı ve aktanlan bilgi de damdan düşercesine değiştirilemezdi. Böyle bir şeye yeltenirse din adamları zümresi topluca isyan eder ve durumu hemen düzeltirdi.

Öyleyse nasıl oldu da Nesziah dünyası halkının "ufak yapılı" olduğu ve burun yerine "başlannda sadece iki delik" bulunduğu söylendi? Yazarlar bununla sadece Afrika'nın kalbindeki herhangi bir pigme halkı mı kastediyordu? Bu, hiç de olası değil; çünkü "bunların dünyasında kızıl bir güneş görünüyor." Şimdi şüpheciler mızımızlık edip dünyamızda da pekâlâ kızıl bir güneş görülebileceğini söyleyeceklerdir. Böylesi bir görüntü, hafif sisli havada görkemli bir grupta ya da denizin üzerinde güneş doğarken oluşabilir. Bu bakımdan Kabbala'mn yazarları dünyadaki güneşi kastetmişlerdir ve "başlarında iki delik bulunan" yaratıklardan söz etmekle de sadece yabancı kimselerin çirkinliğini kendi güzellikleriyle kıyaslamak istemişlerdir. Yanlış rotadır bu ve bu rota da bizi bir yere ulaştırmaz. Peki, Tziah dünyası halkının niye "yüzleri çok güzeldir" ve orada niye "iki güneş panldamaktadır?" Buna karşılık Thebel dünyası "güneşten çok uzakta" bir yeredir.

Tannlar haritasını -yani dünyadaki erken kültürlere dünya dışından etkilerin haritasını - elbette ki çizemezdim; hem tek hem de pek güvenilir bir kaynağa dayanmam gerekiyordu. Kabbala'da dünyadışı varlıklara ilişkin öğeler çok yetersiz. Fakat öbür yanda "Vymaanika-Shaashtra", Lugalbanda'nın uçuşu, Etana'mn uçuşu var; Hint Vedalar ve Çin'in destanları, gökten gelen ilk beş imparatoru var; Dogon zencilerinin Nommolan ile *Srimad Bhagvatam* var. Bunlar ve bunların dışında yığınla kutsal metin bir araya gelince, duruma adamakıllı ağırlık kazandıyorlar.

Bu bilgiler şimdiye kadar uzun süre niye sadece gizli derneklerin sun halinde kuşaktan kuşağa aktarılıp durdu? Niye kapalı kapılar ardında sadece göz kırpan bazı cüppelilerce bilindi? Bunda psikolojik engellerin etkisi büyük; bu engellerden gerek Batı gerekse İslam toplumları acı çekti. Düşüncenin hapsedilmesi, eski dinsel geleneksel söylemlerin tümüyle yanlış yorumlanması ve Yeniçağ'ın ideolojilerinin buna katılmasıyla sağlanmıştı. Kendilerini sorumlu hisseden makam sahipleri, çoğu kez iyi niyede, insanın bilgisizliğin karanlığında tutulması gerektiği sanısını var güçleriyle sürdürmek istemişlerdir.

Bu yanlış karara geçerlilik ve haklılık kazandırmak için kimi, kendisine tüm içtenliğiyle, yüreğini açan insanın ruhunu kurtarma işini kötüye kullandı, kin ileri de sahte sorumluluklarla ideolojileri kullandı. Her iki halde de zincirin sonunda gerçek olmayan bulunuyordu. Bilgi ve zekâyı, bilgisizlik ve budalalıkla kıyaslamak söz konusu olunca, çoğu insan bilgiyi ve zekâyı değil, bilgisizliği ve budalılığı tercih etti. İnancında ye ideolojisinde ortaya konulmuş hiçbir farklı seçeneğe ulaşamayan, zamamn tekelleri izin vermediği için hiçbir başka metni okuyamayan ve tartışamayan bir toplum, dinsel ve ideolojik düşünüş tarzında mutlaka kısırlasın Kendi inancına, o zamana kadarki inamışım hafiften zedeleyecek değişik bir şeyler katılması varsayımı, burada kutsal ilkelere saldırı olarak değerlendirilir.

Düşünemeyen, kıyaslayamayan, tartışamayan, okuyamayan ve modern bilgiyi kişisel mantığının içine katamayan kişi, kendini bile aptallaştırmıştır. Bizler) evrensel bir peynir gibiyiz; peynirin malanma süreci ve kötü kokusu geçmişten geleceğe doğru esmektedir. Tekniğin birçok alanında harika ilerlemeler gerçekleştirdik; ama beynin mutfağında pişen yine hep aynı pilav.

Tibet'te ve Japonya'ca da

İnsanoğlunun en eski zekâ ürünlerini borçlu olduğu o tannsal ülkenin dağ havasını kısa bir süre solumak olanağım buldum. (Tannlar insanları kendi benzeri olarak yarattı.) Tibet krallarnın soyunu anlatan *Gyelrap'in*, yirmi yedi efsanevi kraldan söz edilir; bunlardan yedisi uzaydan gelmiştir ve insanların arasına "gök merdiveninden inmiştir."¹⁰) Bunlar ışık tannları olarak tanımlanırlar. Dünyadaki görevlerini tamamladıktan sonra tekrar uzayda kaybolmuşlardır. Tibedilerin bu yedi göksel öğreticisinin, Çinlilerin en eski

beş imparatoruyla ya da Dogon zencilerinin sekiz Nommosuyla özdeş olduğu kolayca kamdanabilir. Bizim zayıf akıllı atalarımız, metinleri birbirine karıştırmışlar herhalde.

Ne var ki bu söz Tibet için geçerli değil; çünkü Tibediler "tanrısal öğreticilerinden" bir de küçük bir sandık almışlar; içinde en eski yazıyla yazılı şeyler bulunan bu küçük sandık, günümüze kadar kutsal emanet olarak manasürlann birinde saklı kalmış. 17. yüzyıl-da Tibedi tarihçi Lama Taranatha'nın kaydettiğine göre, tanrısal öğreticiler rahiplere, yapmış oldukları ziyareti resimleyerek belgelendirmelerini tavsiye etmişler/^{111^}

Benzeri bir olay da Japonya'da cereyan ediyor. Güneş tanrıçası Amaterasu'nun torunlarından biri, Kyuşu Adasında bulunan Takaçihya Dağı'nın doruğuna inmiş. Yalnızca üç egemenlik simgesini -ayna, kılıç ve taç mücevherlerini- getirmekle kalmamış, ayrıca bir tanrısal vaatte de bulunmuş: "Bu ülke..." demiş, "benim soyumdan geleceklerin hükümdar olarak egemenliklerini sürdürecekleri bölgedir... Dilerim, bu göksel hanedan gelişip yücelsin, yer ve gök gibi sonsuza dek sürsün!"¹¹²⁾ Gerçekten de Japon imparatorluk hanedanının gök tanrıları soyundan geldiği günümüze kadar kabul edilmiştir. Ayrıca "tanrısal" armağanlar da binlerce yıl varlığını korumuştur. Güneş tanrıçası Amaterasu'nun Honşu'da İse kentinde bulunan tapınağına her yıl milyonlarca Japon, kutsal ayna'ya tapınmak için hacca gider. Kutsal mücevherler ise Tokyo'da imparatorluk sarayında muhafaza edilmektedir. Kılıç da, Orta-Honşu'da Nagoya yakınında Atsuta tapınağında durmaktadır.

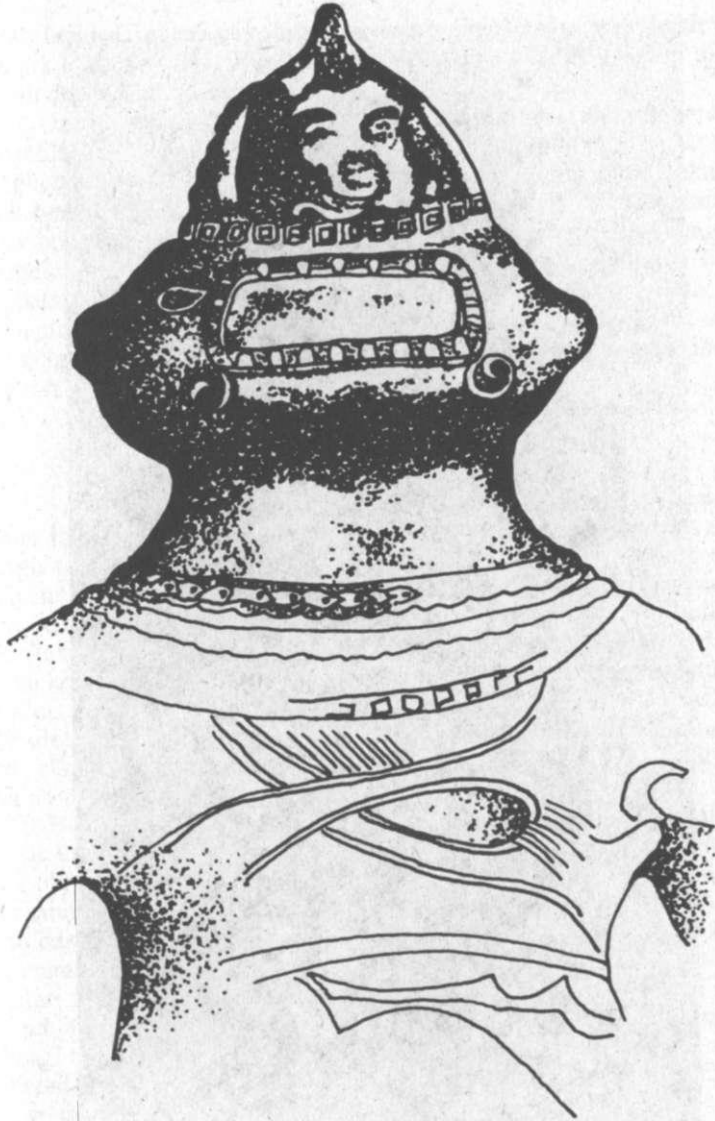
Kökünü Japon ada devleti olan iki figür, söz konusu üstün kudretli gök varlıklarını betimlemektedir. Bunlardan biri "Kappas"ür; yüzgeci andırır perdeli elleri, üç köşeli gözleri, kocaman kulakları ve çok acayip yüksek bir şapkası vardır. Kappas'ın en çok göze çarpan yanı ise "hortum şeklindeki burnu"dm, bu hortum sırtında bulunan bir kutuya uzanmaktadır/^{113^} Buna benzer hortumlu varlıkları hem Hindistan'da hem de Orta Amerika'da taş kabartma tasvirleri vardır. Hindistan ve Endonezya'da görülen, hortumlan ağzın önünde bulunan "Ganeşa" figürleri, kesinlikle tann tasvirleridir. Orta Amerika'da ise Monte Alban ve Tula'da (Meksika), Copan'da (Honduras), El Baul ve Tikal'da (Guatemala) bu hortumlu figürlerin fotoğrafları ben çektim.

Tikal'da, heybedi Maya harabelerinin önündeki müzede duran ve çok şeyler anlatan bu hortumlu tann karşısında, arkeolog dostia-

nm ne diyeceklerini kestirememektedir. Bu konuda hiçbir şey bilinmediği için de, üç metreye yakın boydaki taştan kabartma heykele "TikaPin klasik-öncesi anıtı" demekle yetinmiyorlar. Bense onu bir tanrısal öğreticinin -başlı başına büyük bir olay sayılması gereken- taştan tasviri olarak nitelendiriyorum. Büyük heykelin başı kopmuştur, geniş omuzlarından aşağı kıvrılmış durumda iki dirsek inmektedir. Bilekleri bir çeşit manşetin içindedir ve her iki eli de kaba yapılı bir parmaklı eldivene sokuludur. Tanrısal öğretici karmaşık görünümlü çizmeler giymiştir; bu çizmelerden yanlara doğru kıvrılan marpuçlar çıkmıştır. Giysisinin her yam kapalıdır. Kemerinde ne olduğu anlaşılmayan bir "torba" asılıdır. Göğsünün ortasından hortum şeklinde bir boru çıkmıştır; bu boru, birbirinin içine sokulmuş seg inanlardan meydana gelmiş gibi görünmektedir. Boru, vücudun alt yamna doğru kıvrılmakta ve sol tarafta bir kutunun içinde son bulmaktadır.

Til al'ın klasik-öncesi amtı, insanın akıl erdiremediği bir teknolojiyi betimlemesini göstermesi bakımından tipik bir örnektir. Ne var ki bu defa sözcüklerle dolaylamalar yapılmamış, görülen şey taşla kazılarak edebileştirilmiştir. Burada okuyucuya karşılaştırmaları için iki resim sunuyorum. (Bkz. Ek/R-10) Biri "Tikal klasiköncesi amtı"nın orijinalidir, onun yanında da sanatçı elinden çıkma bir resim vardır; bu resimde yanlış anlaşılmış, teknolojik ayrıntılar farklı renklerle kullanılarak belirginleştirilmiştir. Uzmanlar bunun bir tann tasviri olduğunu kabul ediyorlar; onlara göre bu tann, tören amacıyla bir sürü ıvrı zıvınnı takmış takıştırmış ve gözleri pek iyi görmeyen birinin bile bir kutuda son bulduğunu göreceği hortum ise "stilize edilmiş omurilikmiş". Ey Mayalann tannısı, aklımlı sen korrul!

Tannlar dünyasından ikinci Japon sanat eseri "Doğu heykelle-redir. Bunlar 20 santim kadar boylan olan bronz figürlerdir; M.Ö. 600 yıllarıdan kalmadırlar. Japon adalarının birçoğunda bulunmuşlar ve sadece "tannların yardımcılar" olarak tanımlanmışlardır. Bu defa "tannsal yardımcılar" şişkin giysiler içine girmişlerdir; el yerine robotlannki gibi tutamaçları vardır; bunlar, üzerlerine çeşitli özel alederin kolayca takılabileceği yapıdadır. Gözler, gözlük şeklinde çok büyük siperliklerin ardına saklanmış ve kafanın tamamı gözlükle birlikte kapalı bir miğferin içindedir. Brezilya'da Bep Kororoti, Orta Afrika'da, Dogon zencilerinin maskeleri ve Arizona'da Hopi Kızılderililerinin Kaçına maskeleri ile karşılaştırmalar yap-

Japonya'dan Doğu heykelcikleri. İsa'dan yüzlerce yıl önce eski Japonlar ne gözlüğü biliyorlardı ne de kapalı kaskları.

hm. Tıpkı "Tikal'ın klasik-öncesi amti" gibi "Doğu heykelticikleri" de arkeolojinin hiçbir idealine uymamaktadır. Onun için de ilgi alanının dışında bırakılmıştır.

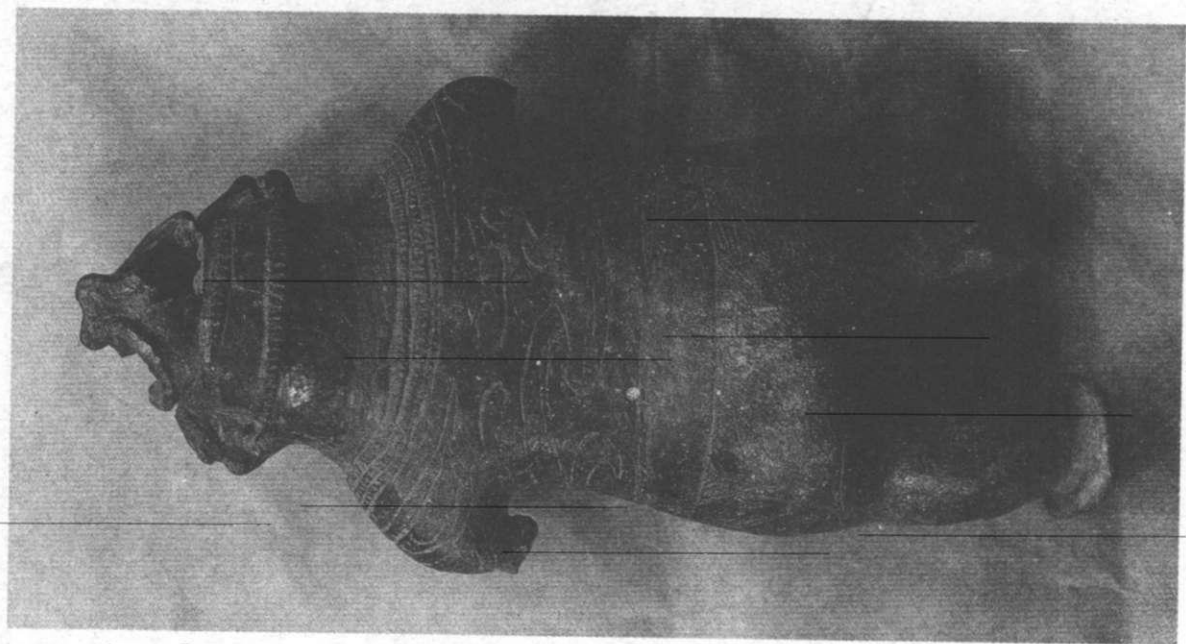
Uzaydan gelmiş bu çok saygın öğreticilerin anısına, günümüzde halâ her yıl bir tören düzenleniyor. 31 Temmuz'u 1 Ağustos'a bağlayan gece, Kumamoto sahilinde yüzlerce kırmızı mum yakılarak bunlar açık denize gönderilir. Bu mum ışıklan, "bir zamanlar tanrıları yıldızlardan dünyaya getirmiş olan" bilinmeyen ateşi simgelemektedir/¹¹³) Burada, Meksika'da Chichen-Itza'da bulunan Kukulkan piramidiyle bir kıyaslama olanağı ortaya çıkıyor. Orada da -bugün hâlâ 21 Mart'ta, tansal öğretici, görülmeye değer bir ışık ve gölge gösterisi içinde, on binlerce seyircinin önünde gökten iner; bu tören her yıl büyük bir şenlik halinde tekrarlanır.

Aslında Düş Gören Kim ?

Yazılı belgeler, maskeler, heykeller, anıdar ve tapınaklardaki tann tasvirlerinden geçtik, doğamn bağnnda yaşayan ilkel halkların uyguladıkları canlı törenler bile dünden kalma yorumcu kibarlar bölüğünü etkilemiyor. Ne var ki tannların şoku tüm ağırlığıyla ortadadır. Gökten aşağı indikleri vurgulanan bütün bu kültür getiriciler, "doğamn insanlaşmış öğelerine" benzetilmiştir. Güneş ve ay fantezi kompleksi! atalanımızın şaşkın zihinlerinde yönlendirici türlü roller oynamıştır, diye yazılar yazılmıştır. İnsanlara tann bitkileri ve ajeder sağlamış olanlar, hiç kuşkusuz ay mizaçlıydılar denilmiştir; çünkü onlar ay evreleri gibi çabuk "büyümüşler, öldürülmüşler ya da parçalara ayrılmışlanmış." ^

Böylesi bir gözlem yöntemine göre, güneş ışınlanmn sakal ve bıyık kıllan; tamisai figürlerin de ortaya çıkıp soma kaybolan yıldızlar Olması anlaşılır şeylerdir. Bunlan okuyunca insan alaya alındığını samyor. Bu çeşit anlamlandırma çabalanm, daha önceki yüzyıllann bakış açısıyla girişilmiş olmasını anlayışla karşılayabilirim; ama günümüzde aym tutumla aym naneler yenmeye kalkılırsa... Bu zirvalan amdaştırmak gerçekten bir görev mi? Uzak gezegenlere ilişkin bilgileri "ay ve güneş fantezisi kompleksi içinde" bulup söyleyen hangi tansal ağızdır? Ya maddenin (atomun) yapısı hakkında söylenenlere ne denilecek? Ya da belirli metal alasından, motor tipleri ve silahlar hakkında söylenenlere?

Kuşkusuz her çağda kendilerine özgü düşünceler uyduran yazarlar, ressamalar ve hayalperesder varolmuştur. Kuşkusuz her çağ-

da yalanlar söylenmiştir. Bunların tartışma götürür metinlerinin ve sanat ürünlerinin konumuza fazla bir yardımı dokunmaz. Hayalciler ancak kendi bildiklerini, bilebildiklerini yansıtabilmişlerdir. Antik çağın bilimkurgu öncesi diyebileceğimiz uydunna edebiyatı var; ancak bu metinler kesinlikle kutsal kitaplara girememiştir. Hayal ürünü öykülerin ancak pek azı bir değer ifade ediyordu, bunlar parşömenlere yazılmış ve bu parşömenler büyük kitaplıklarda yer almıştır.

Arkeolojik alan arışürmalannda ka a yapanların eline mühür, ticaret sözleşmesi, tarihsel belge veya kral bildirisi gibi bir şeyin geçmesinin onları nasıl mutlu ettiğim bi iüriz. Eski arşivlerin neler içerdiği yaklaşık olarak kestirilebilir. Bu arşivlerde ön-bilimkurgu asla yer almamıştır. Eslilerden kalma bilgilerin bekçisi olan başrahipler, bu nitelikte bir şeyin arşivde yer almasına isyan ederlerdi. Buna karşılık halk yığınlanna hitap eden edebiyat, kutsal metinlerde hiçbir kayba uğramadan yer alabilir. Zamanında güncelliği bulunan önemli tarihler, ticaret anlaşmaları ve benzeri şeyler ya da dinle ilgili büyük gerçeklikler kaydedilmiş ve özenle saklanmıştır. Bizim çökmeye yüz tutmuş uygarlığımız, yeniden yağ kandili çağına dönmek zorunda kalsa ve bin yıl sonra da bir gazete arşivi gün ışığına çıkanliverse, geleceğin etnologları aya iniş yapılmasını, ay otosuyla birlikte bir ham hayal ve bir edebi uydurma olarak nitelendirip kabul etmeyeceklerdir. Bu arşivden Apollo'nun aya doğru yola çıktığını okuyacaklardır, Apollo'nun ise çok eski bir tanı olduğu herkesçe bilinmektedir. Peki, ay yüzeyine inen kimdi? Bir kartal! Ne denilmişti: *Eagle has landed!*

Gördüğümüz eğitim tek yanlıdır; bu eğitim kendi çevremizin dışındaki gerçekler konusunda hem bizi kör etmekte, hem de önceden belirlenmiş modellere göre davranışları yönlendirmektedir. Eğer çocuklar ilk gençliklerinden itibaren bir haçın üstünde kanını akıtmış bir sevgili tannaya inanmaya yönlendirilmişlerse, çoğunlukla bu inanca uygun dinin yaygın olduğu ülkede yaşamaktadırlar. Yeryüzünün başka bir kesiminde ise başka çocuklar, eşsiz peygamber Muhammed'e inanarak yetişmektedir. Her iki gruptan çocuklar, kendi dinlerini evrenin en doğal gerçeği olarak öğrenir ve hiçbirini, bebekken gerçekleştirilecek değış tokuşla Hristiyan çocuğundan bir Müslüman çocuğı - ya da bunun tersinin- yapılmış olabileceğini aklına getirmez.

İlk gençlikten itibaren belirli şeylerin öğretilmesi, düşüncemizi yönlendiriyor. En eski geleneksel söylencelerin ve ilkçağ tarihinin gözle görülür tanıkları olan yadigârlarının ele alınmasında da aym

şekilde tek yanlı davranıyoruz. İnsanın düşünce yapısı önce okul ve din, daha sonra yüksek öğrenim ve renkli edebiyada biçimlenir. Yalnızca bir güven içinde, bir şeyleri kesinlikle bildiğimiz samsı ağır basar. Buna ters düşen kamlara ve kamtlara öfkeyle karşı çıkan/.

Psikolojik davranış modellerimiz tümüyle az gelişmiştir, burnumuzun sınırını aşan her kozmik bilinç reddedilir. Bizde küçükler sayılan mınldanarak sayarlar ve minik parmakları gösterilerek onların sayılan kavramları sağlamr. Hindistan'da ise çocuklar, sayılarla belirli kavramlar arasında benzerlikler kurarlar:

Bir - ay
İki - yanm ay evreleri
Üç - gözler (!)
Dört - Vedalar
Beş - Oklar
Altı - Mevsimler
Yedi - Günler
Sekiz - bosu (uzay yaratıkları)
Dokuz - gezegenler (!)

Bilgimiz bir mahfazanın içinde kilitlidir, başka bilgileri algılamak için hiçbir duyum olanağı yoktur. Şartlandırılmış gri beyin hücrelerinde depolanmamış şeylerle karşılaşınca duyargalanmamız hemen devreye girer ve tepkimiz bunları gülünç ya da olanaksız diye değerlendirmek olur. Periskopumuzu indirir ve o şeylerin üzerinde gezinirken "kanıdır nerede?" diye bağırırız. Bu tannsal öğreticilerin geride bıraktığı öteberi nerede? Nerede bunlar? Hani?

Günümüz etnologları, ücra bir yerde yaşayan bir oymağı ziyaret etse, oradan ayrılırken elbette ki helikopterlerini, kameralarını, ölçüm aletlerini ve diğer donanımlarını tekrar evlerine götüreceklerdir. Etnologların ziyareti ise oymağın tarihinde yer edip kalacaktır. Belki de bir kameranın tanımlanması "tannın gözü" diye yapılacak, bir toplu tabanca "hayvanları öldüren gümbürtü" ve helikopter de "ses çıkaran kanatları olan gemi" diye anlatılacaktır. Etnologların geride bıraktığı öteberi nerede peki? Nerede bunlar? Hani?

Ama metal ve plastik eşya kalır denilebilir. Sahi mi? O halde otuzlu yıllarda yere çakılmış uçaklar nerede? Ya Birinci Dünya Savaşı'nın o kalın zırhları? Nerede bunlar? Hani? Bugün müzelerde varlıklarını sürdüren şeylerin birçoğu da, bin yıl içinde artık sergilenemez olacaktır. Uzaylı "tannlar" için ise bin yıllık değil^ birkaçbin yıllık bir geçmiş söz konusudur. Bu kadar uzun bir zaman sonra ET'ninfir-

latıp attığı öteberiyi bulmayı beklemek saçmalık olur. Onlar da değeri bulunan şeylerini toparlayıp yanlarında götürmüşlerdir herhalde.

Uzay Gemilerine Benzetilen Tapınaklar

Uzaylı öğrenciler yalnızca edebiyatta ve plastiksana da izler bırakmadılar, gök gemilerinin benzerlerini de insanlara yaptırıldılar. Hem de öyle kâğıtya da parşömenüstünde değil - böylesi çok kısa ömürlü olurdu - heybedi mimari anıtlar halinde. Eski tapınakların birçoğu plam ve yapısı bakımından dünyadışılann "gökkentleri" ne benzer.

"Priyavrata'mn oğlu üstün zekâlı Kral Sakadvipa, o zaman benim ülkemde 'tannlann arabalan'na benzeyen bir tannlar evi yaptırdı. Yapı tannsaldı, taşlandı ve büyüktü." - ^

Tannsal taşlara benzetilen bu çeşit tapınaklar Hindistan'ın her yamnda vardır. Birkaç örnek:

- Madras yakınında Mahabalipuram'da Rathamandira,
- Tanjore'de Vrhatisvar tapınağı,
- Khajuraho'da Kandarya tapınağı,
- Bombay'da Virupaksa tapınağı,
- Gwalior'da Telika tapınağı,
- Bodhgaya'da Mahabodhi tapınağı,
- Elura'da Kailasanath tapınağı,
- Khajmaho'da Laksmana tapınağı,
- Puri'de Jagannatha tapınağı,
- Bhubaneswar'in Lingaraja tapınağı,
- Güney Hindistan'da Kançipuram tapınağı,
- Orta Cava'da Borobudur tapınak dağı.

Listedeki bu tapınaklar yalnızca farklı zamanlarda yapılmamış, farklı tannlara da adanmışür. Buna rağmen hepsinin ortak bir özelliği vardır: Planlan ve yapılan bir vimana tipine uyum gösterir. Rahip mimarlar, yeni yapılarda da bu çok eski geleneğin kaybolmamasına titizlikle özen göstermişlerdir. Her tapınağın tam tepesinde ya bir tann taşı ya da bir tann tekeri bulunur, istisnası Orta Cava'da Borobudur tapınağıdır. Burası dev boyudu bir stuba halindedir ; daha küçük 1472 stubadan oluşmuştur. Bu stubalar üzerlerindeki sivri kuleciklerle çan ya da yanm küreler gibi görünürler. Bunların birçok anlamı vardır:

(*) Stuba: Hindistan ve Güneydoğu ülkelerinde bir tapınak çeşidi. Kümbet biçimindedir. Tapınma stubanın etrafında olur.

*Güney Hindistan'da Kañçipuram'da tanrıların taşıtları tasa dönüşmüştür. Geri plan-
da görülen piramit kule, böyle bir taşıtı, bir "Ratha'yı göstermektedir.*

Hayat yolculuğunun sonu için simgedir,
mezardır,

- yaratıcı güçlerin merkezidir,
Budist üçlemesinin "temel, kubbe, kule" olarak üç parçasıdır,
uzayın boyudandır,
tannlar dünyasına taşınma aracıdır,
içinde törensel harekelerin yapıldığı tannlar taşıtıdır.

Burada dinler kökündeki işlevlerine bağlı kalmış, "koruma" görevi-
ni yerine getirmiştir. Tapınaklar binlerce yıl boyunca yapılmışlar,
onarılmışlar ya da baştan aşağı yeniden inşa edilmişlerdir. Ne var
ki rahipler, geçmişte verilmiş eski mesajın yeni taşlarda da aynen
kalmasına özellikle dikkat etmişlerdir. Bu durum Roma mimari üs-
lubundaki Hristiyan kiliseleriyle karşılaştırılabilir. Bu kiliseleri
hepsinin plam, bir haçı gösterir. Aynı şeyi eski ya da yeni bütün ca-
milerde de görürüz: Hepsi Mekke'ye yöneliktir. Böylece tapınak ya-
pımından bir mesaj çıkanlıyorsa da, ne yazık ki bu mesajda dünya-

dışılann dünyaya iniş yapmalarının tarihi yoktur. Ancak kesin olan bir nokta varsa, o da evrenin bir köşesinden bu ziyaretin çok uzun zaman önce yapıldığıdır.

Böyle olmasının da akla yakın bir nedeni var. İnsanlık tarih çağında, yani her halkın tarihini bir yerlere yazdığı zamanlarda dünya dışından bir etkiyle karşılaşsaydı, insanlar tanrılarının ziyareti hakkında kâh kitaplar dolduracak kadar bilgi aktarırdı. E.T'ye ilişkin olarak ortaya konulan bütün geleneksel söylenceler, bu nedenle tarihsel değil de sadece dinsel kaynaklara dayandırılabiliyor. Ne var ki çok eski, pek çok eski zamanlarda dinsel kitaplar, yazılı tarihten başka bir şey değildiler. Bu eski dediğimiz zaman, ne kadar gerilerde olabilir?

De Bana Ne Zaman?

Sicilyalı Diodor, ilci bin yıl önce şunları yazıyor/¹⁹^

"Mısır rahipleri, güneş tanrısının egemenliğinden İskender'in Asya'ya geçmesine kadar geçen zamana yaklaşık 23.000 yıl olarak hesaplıyorlar."

Diodor, ikinci kitabında Babil'deki Kaideli rahiplerin astronomi bilgilerini ayrıntılı biçimde anlatır. Çok esassız diye nitelendirerek bu bilgilerini över ve onların astronomiyle ilgili bilgeliklerine örnekler verir. Bu örneklerde, binlerce yıl sonra yeniden ortaya konulacak ve o zaman da gerek dinsel gerekse bilimsel çevreleri yerinden hoplatacak bilgilerle karşılaşırız. Peki, neden diye soruyorum kendi kendime? Kaideli rahiplerdeki bu bilgiler pekâlâ çok önceden de okunup öğrenilebilirdi/ ^

Kaideli rahipler, gezegenler hakkında "bunların her birinin kendine özgü ayrı yolu olduğunu", birbirine eşit olmayan ve çeşidi "değişkenlikler gösteren hızlarla" hareket ettiklerini söylüyorlar... Söz konusu yıldızlar arasında Ay'ın, ağırlığından ötürü "Dünya'ya en yakın olduğunu ve dolaşımın en kısa zamanda tamamladığını; ancak bu kısalığın hareketinin hızından değil, "yörüngesinin kısalığından ileri geldiğini" belirtiyorlar. "Ay'ın ışığının başka yerden alınma" olduğunu ve kararmasının da "dünyanın gölgesinin ayın üstüne düşmesinden ileri geldiğini" vurguluyorlar.

Diodor, Kaidelilerin bütün insanlar arasında "yıldız bilgisinde en büyük birikime sahip olduklarını" saygılı bir edayla belirtiyor. Hele bu astronomi uzmanlarının, insanlık tarihinin yaşına ilişkin görüşleri çok şaşırtıcı.

Kaideliler kastının, evrenin kurulması konusu üzerinde kimbilir ne kadar uzun süre durduktan sonra ortaya koydukları yıl sayısı, çok kimsenin hemen kabul edebileceği gibi değil; çünkü onların hesabına göre, İskender'in Asya seferine kadar dört yüz yetmiş üç bin yıl geçmiş.

Rakamla: 473.000 yıl!

Dev boyudu bu zaman dilimim, Babil Krallar Listesi'nin Kaideli rahipleri doğrulamasına rağmen, yine de saf saf kabul edecek değilim. Bu Krallar listesi, Irak'ta, Dicle Vadisinde Horsabad kentinde bulunmuştur; siyah renkli, çok köşeli bir bloktan oluşmaktadır. Her plakanın üstüne kralların adları, egemenlik süreleriyle birlikte kazanarak yazılmıştır. Bilim dünyası, bu benzersiz bulguyu WB 444 koduyla kataloglara geçirmiştir. Blok, bugün Oxford'da Ashmolean Müzesi'nde ziyaretçilerin hayranlığını toplamayı sürdürmektedir. Üstünde neler yazılı?

"Krallık gökten indiği zaman krallık Eridu'daydı. Eridu'da Alulim kraldı, 28.800 yıl egemen oldu.

Alalgar 36.000 yıl egemen oldu. İki kral 64.800 yıl egemen oldular.

Bad-tibira'da En-men-lu-ana 43.200 yıl egemen oldu.

Çoban Tann Dumuzi, 36.000 yıl egemen oldu. Üç kralın egemenliği 108.000 yıl sürdü.

Larak'ta En-zib-zi-anna 28.800 yıl egemen oldu.

Sippar'da En-men-dur-anna kraldı, egemenliği 21.000 yıl sürdü. Bir kral 21.000 yıl egemen oldu.

Suruppak'ta Ubar-tutu kraldı; 18.600 yıl egemen oldu. Başkentte sekiz kralın egemenliği 241.200 yıl sürdü. Tufan, bunlardan sonra oldu. Tufanın olmasından sonra, krallık yeniden gökten indi. Krallık Kis'te idi. Kis'te Ga-ur kraldı. 1200 yıl egemen oldu.

Gulla-nidaba-anna-pad 960 yıl egemen oldu.

Zukakip 900 yıl egemen oldu.

Atap 600 yıl egemen oldu.

Atap'ın oğlu 840 yıl egemen oldu.

Göge çıkan Çoban Etana kraldı. Egemenliği 1560 yıl sürdü.

Etana'nın oğlu Balih 400 yıl egemen oldu.

Tizkar, Samug'un oğlu 305 yıl egemen oldu.

WB 444'e göre Tufandan önce on ilk kralın egemenliği toplam 456.000 yıl sürmüştür. Tufandan sonra "krallık yeniden gökten inmiştir." Hükümdarlık tahtlarında sırayla yer alan 23 kral, toplam

olarak 24.510 yıl, 3 ay ve üç buçuk gün süren bir egemenlik süresi geçirmişlerdir.

Burada hatırlatmak isterim ki Kutsal Kitap'ın on atası, Tufan'-dan önceki patriyarklar da akıl almaz uzunlukta bir ömür sürmüşlerdir. Adem, 900 yıldan fazla bir zaman yaşamış; Hanok, 365 yaşındayken bir uçan arabayla "göklere götürülüp orada gözden kaybolmuş; onun oğlu Metuşelah, 969 yıl gibi kutsal bir yaşa eriştikten soma ölmüş. Bütün bunlar bu dünyada olmuş.

İnancı bütün Yahudiler ile inancı sağlam Hristiyanlar, bu yıl sayılarını olduğu gibi kabul ederler. Ne var ki bu süreler, WB 444 Eski Babil Krallar Listesindeki egemenlik yıllarına ve Kaideli astronomların tarihlerine göre hayli kısadır. "Hep birlikte yanıyoruz; ama herkesin yanılması başka türlü oluyor!" (Georg Christoph Lichtenberg, 1742-1799)

İnsanlığın gelişiminde dünyadışılann bir zamanlar yapmış oldukları ziyaretleri hasıraltı etmeyi, sulandırmayı ve sapürmayı doğrusu pek güzel başardık. Ya bugün? Bugün daha mı akıllı davranıyoruz?

GERÇEK Mİ YOKSA GERÇEĞİN YİTİRİLMESİ Mİ?

Kesfedebileceğimiz en güzel şey, en akıl erdirilmez olandır.

Albert Einstein, 1879-1954

Büyük bir kannca yuvası düşünün ve bu hayvancıkların akıllı olup aralarında iletişim kurabildiklerim (aslında bu iletişimi kendilerine göre sağlamaktadırlar) varsayın. Şimdi de bir sopayı hoyratça yuvadan içeri sokup oraya buraya acımasızca vurun. Tepki ne olur? Kannealan korkunç bir telaş ve şaşkınlık dalgası kaplar. Bu hamarat hayvancıklar, nasıl bir gücün dışardan ülkelerini böyle allak bullak ettiğini anlamazlar; bir insanın nasıl bir şey olduğundan haberleri yoktur, niye bunu yaptığımı, ne yaptığımı da kestiremezler. Kannecılar için sopamın yuvalanna sokulması, bir depreme denktir; kuluçka merkezlerinin mahvolması, özellikle de kutsal kraliçeleri-ne karşı "kannca dünyası dışından" yapılmış bir saldırdır.

Bir somaki kannca yuvasına usulcacık yaklaşın. İncecik bir dal parçası alıp yuvanın kıyısında, on santimetre küp kadar toprak yığına yer değiştirtin. Yuvamn o kesimindeki kannecılar şaşkına dönüp oradan oraya koşuşacaklardır; ama yuvahın bütününde herhangisi bir telaş olmayacaktır. Akıllı hayvancıklar olayı mutlaka yetkili bir makama bildirecek, yuvamn o kesiminde meydana gelen zararlar giderilip her şey eskisi gibi olacaktır. Karıncalar dünyasında huzur sürüp gidecektir. Şimdi de aynı hareketi art arda yapın. Hiçbir kanncayı yaralamayın ama yuvamn çeşidi yerlerinde küçük yıkımlar meydana getirin. Eğer yuvada "kannca basım" gibi bir kurum varsa, bu kurum çeşidi yörelerdeki bu huzur bozucu olayları mutlaka bildirecektir. İncecik dalla yapılan müdahalelere tamk olan kannecılar, kutsal kannca kıskacı ve çam yaprağı üzerine yeminler

ederek olayın şöyle ya da böyle cereyan ettiğini anlatacaklardır. Ne var ki yuvanın güvenli iç kesimlerinde bulunup da olan bitenden habersiz kanncalar, anlatılanları bir parça gülümsemeyle dinleyeceklerdir. "Karıncanın dünyası dışından saldırın" gibi laflar edeni de azarlayacaklardır. Belki bilge kanncalardan birkaçı, yapılan zarar yerinde görüp buna göre bir karara varma girişinde bulunacaktır. Ancak onlar da olayın, bir dalın kınılmasından ya da oradan geçen bir hayvanın sakarlığından ileri geldiği şeklinde görüşler bildireceklerdir. İşin içinde "kannca dünyası dışından akıllı bir varlığın" parmağı bulunduğunu kabul etmeyeceklerdir.

Tedirgin edici girişimlerinizi bu defa sık aralıklarla tekrarlayın. Arada sırada tek tek kanncaları alıp küçük bir cam kabın içine koyun, laboratuara götürüp inceleyin, sonra da kanncağı tekrar yuvasına geri götürün. Dehşete kapılmış bulunan kanncalar, hemen kannca basın yayın kuruluşlarına koşacak; yaşantılarını anlatacak; ne var ki anlattıkları şeylere sadece gülünecektir. Kannca dünyası dışından biriyle gerçekten karşılaşmış bulunan kanncalar, gösteriş düşkünlüğü, psikopatlar, "kannca dünyası dışı buluşmalar" uyduran şarlatanlar ya da uydurduğuna kendi de körü körüne inanan bağınazlar diye nitelendirileceklerdir.

Ancak bu kişilerin hepsi, doğrucusu ve sahtekânyla, "kannca dünyası dışı buluşmalar" a ilişkin tartışmaların sürüp gitmesine de yol açacaktır. Karınca iletişim kuruluşları, önceleri alaycı ve ikircikliken yavaş yavaş kuşuklara kapılacaktır. Günün birinde de "kannca dünyası dışı saldırılar" muammasını aydınlatmakla görevlendirecek ilk komisyonun kurulması zamanı gelip çatacaktır.

O günden itibaren de kanncalar için sadece iki olasılık söz konusu olacaktır:

I. "Kannca dünyası dışından saldırılan", yabancı bir akıllı varlık tarafından yönlendirilen hareketler olarak kabul etmeyi yine inatla reddederler ve kendi köşelerine çekilirler. Böylesi bir tutum onları çıkmaz sokağa sürükleyecektir:

a) Ufuklarını genişletme şansını kaçıracak ve hep kapalı bir sistem içinde bulundukları sanacaklardır.

b) Böylece kanncalar dışı akıllı varlık (KDAV) tarafından mahvedilmeyi de göze almış olacaklardır; çünkü KDAV, karıncaların "akıllı olmayan" ve "ahlaksal açıdan değeri bulunmayan" diye de nitelendirebilecektir.

c) Kannca dünyası dışı bir olayı gerçekten yaşamış ya da

KDAV tarafından incelenmeye alınmış karıncalar ise elbette susmayacaklardır. Benzeri olayları yaşamış kişilerle temas yolları arayacaklardır. Birileri tarafından gözlem altına alınıp alınmadıklarını ya da birilerinin kendilerini etkileyip etkilemediğini mudaka meydana çıkarmak isteyeceklerdir. Sonunda kendi önderlerine duyulan saygıyı -bunlar gerçek olamın gerçekliğini görmek istemedikleri için- yitireceklerdir. Bu da yuva içinde ayaklanmalara yol açacaktır.

II. Kannca toplumu, KDAV ile temas kurmaya karar verir. Yapılan müdahalelerin nedenlerine ilişkin bilgiler derlenir. Hatta yaşlı kanncalar, KDAV den birçok şey öğrenilebileceği görüşünü ileri sürerler. Bu durumda şunların olabileceği düşünülebilir:

a) Kanncalar birkaç bin çam yaprağı, bir üçgen oluşturacak biçimde, yere döşer, böylece akıllı canlılar olduklarını belirtirler.

b) Atomun (en küçük birimin) simgesi olarak, dökülmüş yapılarla bir daire oluştururlar ve hemen ardından bunun yanına bir ikincisini daha koyarlar. İki daire bir çizgiyle birbirine bağlanır. Birbirine bağlanmış iki atomla, en küçük molekül gösterilmiş olur^

c) Yayın yaparak KDAV ile bağlantı kurmak isterler; bunun için de duyargalarıyla -KDAV'ın dalga boyunu yakalamak umuyla- birkaç frekansta yayın yaparlar.

KDAV'ın kanncalar için algılanabilir bir bant genişliğinde yayın yapıp yapmadığını karıncalar bilemeyeceğinden, bu son eylem ancak bütün kısa dalga boylan bir bir denenerek yapılabilecektir.

Şu kannca masalım niye anlattık? İnsan toplumu tıpkı kanncalar gibi davranıyor da onun için!

Ateşten Gömlek

UFO sorunsalına ufaklık bir katkıda bulunmaya kalkışmak düpedüz "ahmaklık"tır¹¹⁷). (Ciddi insanlar böyle bir şeyle uğraşmaz. Yeter! Peki, yine de biri kalkar bu soruna el atarsa, ne olur? Bir anda kendini gülünç duruma düşmüş insanların çöplüğünde bulur. "Ciddiler topluluğundan" hemen kapı dışarı edilir. Bir kimsenin UFO araştırmacısı olmak için hangi fakülteye yazılması gerekiyor? Tavşan yetiştiricisi, yumurta satıcısı ve tıraş fırçası yapımcısı olmak için hangi fakülteye yazılmıyorsa oraya; yani hiçbirine. Peki, bir üniversiteli grubunu UFO araştırmacılarına karşı eyleme geçirmek için hangi fakülteye başvurmalı? Aynı yere!

Böylece iki taraf eşit haklarla karşı karşıya geliyor ama bir minik farkla, kazanan taraf hep UFO-karşıtları oluyor. Bir UFO gören, ya da "üçüncü türden karşılaşma" diye adlandırılan şekilde, bir UFO'yla burun buruna gelmek gibi bir talihsizliğe uğrayan, nesnel kamt bulunmadığından yandı demektir. Yaşanan olay, iyi bir fotoğrafla ya da hatta bir video filmiyle belgelendirilse dahi durum fark etmez; karşı taraf bu belgeleri de kabul etmeyecektir. Hatta aym UFO yaşıntısı 50,100 veya 1000 kişi tarafından anlatılsa, o zaman da bu insanlar ltidesel bir telkinin kurbanları sayılacaklardır. Bu insanlar bir serap görmüşlerdir, olay bir göz aldanmasıdır veya gördükleri şeyler füzelerden, uzay istasyonlarından uydulardan yeryüzüne düşmüş parçacıklardır. Ama bu gönü; olayın yılın 365 günü ve dünyanın her yanında cereyan ediyormuş, olsun! Yani uzaydan dünyaya, dünyalı yapımı bir çöplük bombardımanı hiç aralıksız mı sürüp gitmektedir?

Gelgelelim türlü numaralarla öne sürülen bu uzay çöpleri yutturmacası tıkanınca, bu sefer de UFO adı verilen şeyler için yakıştırmalar yoluna sapılıyor. Bunlar için "küçük uçak" deniyor, "uçurma" deniyor, "sıcak hava balonu, ışık yansıması, hayal ürünü, göz aldanması, sinek sürüsü, yüksekten uçan meteoroloji balonu" deniyor; görüldükleri gece baş döndürücü hızıyla Dünya'nın çevresini dolanan "parlak ışıklı gezegenler" de olabilir. Anti-UFO lobisi, baştan başta sahte bilimselliklerle sürekli "bilimsellik" cüppesini giyiyor, çamur atma ve doğrudan doğruya engel olma yöntemine başvuruyor, istedikleri gibi olmayan durumlarda da hemen "ciddilik" kalkamın ardına saklanıyor.

Dünyada hiçbir bilgisayar, 24 Haziran 1947'den beri, kaç insanın tek başına veya gruplar halinde dünyadışılarla temas kurduğunun hesabını tutmuş değil. Belirttiğimiz o tarihte, öğleden soma 14.30'a doğru, pilot Kenneth Arnold, çağımızın ilk UFO'sunu gördü. Yere çakılmış bir C-46 nakliye uçağını aramak amacıyla Washington eyaletinde, I Cascada Dağları üzerinde dolaşıyordu. Birden sol tarafta, parlak ışık saçan, disk biçiminde, dokuz cisim gördü; hepsi birden bir zincir oluşturmuştu. Arnold, bu UFO filusunun garip manevralarını ancak üç dakika kadar gözlemleyebildi. Daha soma bunu "sanki fincan tabakları suyun üzerine kayıyor gibi görünüyordu" diye betimleyecektir/¹¹⁸) "Uçan tabaklar" kavramı doğmuştu.

Ne yazık ki o zamandan beri kimse, böyle olayların hesabını

tutmadı. Oysa böylesi bir sayım, genç sosyologlar için ödül kazandırıcı bir araştırma projesi olurdu. İstatistikçiler de bildirilen temas sayısının yüksekliği karşısında mutlaka apışıp kalırlardı. UFO edebiyatı, "tamkıl" olaylarıyla 1000'den fazla adın ortaya konulduğu dünya çapında bir genişlik kazanmış durumdadır. Yalnız Anglosakson ülkelerinde bu konuyla ilgili 500'den fazla kitap sayabiliriz. Bir yerlerde yazılı olarak saptanmış olayların sayısı kimbilir kaçtır? Başlıandan UFO olayı geçmiş kimbilir kaç insan, çekingen, ürkek, içine kapanık olduklarından sessiz kalmayı yeğlemiştir? Bu kimse-ler çevrelerinin olumsuz tepkisinden korktukları, kendi kafalarına güvenemedikleri ya da meslekleriyle ilgili nedenlerden susmak ge-reğini duymuşlardır.

UFO olayları, zaman zaman bilimsel olarak ele alınmış, farklı sonuçlara varılmıştır. Amerika Birleşik Devletleri hava kuvvetlerinde finanse edilmiş, dedikodulu CONDON raporu¹¹⁹) daha çok olumsuz sonuçlara varırken, Prof. Dr. Ailen Hynek UFO cephesinde durumu çok daha farklı görmektedir. Bu arada ölmüş bulunan Prof. Hynek, Chicago Northwestern Üniversitesi Lindheimer Astronomi Araştırma Merkezinde astronom olarak çalışıyordu ve bilimsel UFO araştırmalarının "Papa"sı sayılıyordu. Jacques Vallée, matematikçi ve astronom olarak esaslı bir analizden soma şöyle bir sonuca varmıştı¹²¹); "UFO muamması... karşımızdadır ve bunu araştırmayı sürekli savsaklayanlarız. Analizlerimizin sonunda durum, kendi varlığımızın bile, bu araştırmanın ne oranda ciddiyetle yürütülmüş bulunmasına bağlı olduğunu ortaya koyabilir."

İstatistiklere bakılırsa düşüncelerde bir değişiklik olduğu göze çarpmaktadır. Daha çok bilim adamları ve sanayi önderlerince okunan Amerikan dergisi *Industrial Research Development*, UFO konusunda bir anket düzenledi. Buna göre ankete katılanların:

- % 27'si, UFO'lann varlığına kesinlikle inamıyor;
- % 34'ü UFO'lann var olabileceğini kabul ediyor;
- % 12'si bu konuda pek emin görünmüyor;
- % 19'u UFO'lann var olabileceğini sanmıyor;
- % 8'i kesinlikle UFO yoktur diyor.

UFO'lardan yana tavır koyanların toplam % 61 oramnda olması, düşüncelerdeki değişimi göstermektedir.

Hatta ABD'de 1990 yazında yeni bir bilim dalı, k^ndi yayın organıyla birlikte kuruldu: Üfoloji. Bunu basın şöyle bildirdi:

"Yıllardan beri 'tammlanamayan uçan nesneler' (UFO'lar),

ütopyacılar ve hayal gücü geniş 'bestseller' yazarları için özel bir ilgi alanı olmuştu. Şimdi ise bilim, karanım sonunda vermiş bulunuyor: Uçan tabaklar olayı önyargısız araştırılmalıdır. Bu amaçla Amerika'da bir ihtisas dergisi, *Journal of UFO Studies* kurulmuştur. Yayın hayatına yeni başlayan dergi, öncelikle şimdiye kadar meslektaşlarının gülmesi korkusuyla susmuş olan araştırmacıların bilgilerini kamuoyuna aktarmak istemektedir. (Adres: 2457 West Peterson Avenue, Chicago.)"

UFO'ya inananların çoğunlukla yaşlı bayanlar veya bunak baylar arasında bulunduğunu; ya da bu inanca, en çok Batı Avrupa'ya oranla insanların daha kötü eğitim aldıkları gelişmekte olan ülkelerde rastlandığım ileri sürenler, 1991 yılında iyi bir ders aldılar. Fransa'da ünlü bilim dergisi *Science et Vie* (Bilim ve Hayat), genç okuyucuları için de bir ek-dergi çıkarıyordu. *Science et Vie -Junior* adındaki bu dergi, yaşlan 8 ile 16 olan okuyucuları arasında "Parapsikoloji ve UFO" üzerine bir anket yaptı. Gençlerin % 45'i UFO'ların varlığını kabul etmekteydi; bunların % 51'i erkek, % 49'u kızdı, 023)

Kendimizi beğenme duygusunu tatmin ediyorsa, bahanelerin türlüünü bulmaktan kaçınmayız. Bir tutumdur bu; UFO'lara, böyle bir şey olamaz diye inanmayız. Sayın doğa bilimci Dr. Lee DeForest de, 1957'de, aym tutumla şu görüşü ileri sürmüştü/¹²⁴^ "Gelecekte bilimsel ilerleyişimiz hangi düzeye çıkarsa çıksın, insanoğlu asla Ay'a gidemeyecektir." On iki yıl soma, 23 Temmuz 1969'da, Apollo II Ay'a iniş yaptı. (Not: Dr. Lee DeForest, dünyadan habersiz bu görüşünde yalnız değildi. Greenwich gözlemevinin 1957'de müdürü olan Sir Harold Spencer Jones da aym şeyi söylemişti.)

Bilim tarihi, bizlere, çok saygın otoriler de saçma sapan düşünceleri temsil ettiğini öğretiyor/¹²⁵^ Nitekim M.Ö. 2. yüzyılda, İskenderiyeli ünlü astronomi bilgini Ptolemeus şunları öğretmiyor muydu/¹²⁶)

"Kesinlikle belirtmek isterim ki, Dünya evrenin merkezindedir ve bütün gök cisimleri Dünya'nın etrafında dönmektedir."

Yalan Nerede Söyleniyor?

UFO'ların sözünü eder etmez, iyi niyet sahibi insanlar hemen uyan parmağım kaldıyorlar. Peki, iyi niyet sahibi insanlar karşısında bizi kim uyuracak?

Prof. Dr. Allen Hynek, Amerika Hava Kuvvetleri'nde UFO sorunları damşmam olduğu sırada şunları not ettiğini vurguluyor/^{127^}

"Belirtmem gerekir ki hava kuvvetleri, ayn ayrı her olayda kendi karar veriyor... yakında ordunun UFO yıllık raporunun hazırlanmasında "olası bir uçak", "herhalde bir uçak" diye yorumlar yapma eğilimi göstereceği görülecektir. Bu da bana eski Greklerin Prokrustes efsanesini hatırlatıyor: Bu Prokrustes bir yol kesiciymiş, yakaladığı insanları bir yatağa yatırır, boyu yataktan kısa olanın ayaklarını çekip uzatır, uzun olanın da ayaklarını kesermiş."

1947'den 1965'e kadar ABD Hava Kuvvetleri'nce 10147 olay araştırıldı. Bunlardan 9501 olay, Air Force'un başına buyruk ölçütlerine göre çözümlenmiş sayılıp "Mavi Kitap Projesi"ne konuldu. Geriye -o zaman- ne olduğu anlaşılmayan UFO'lara ilişkin 600 rapor kaldı. Bunlar ne olacak? İşte size tipik bir örnek:

Amerikan hava albayı William Colemani, 1955 yılında genç bir askeri pilot olarak dramatik bir UFO görüntüsüne tamk oluyor. O ve iki arkadaşı yabancı nesneyi izliyorlar; bu nesne tüyler ürpertici manevralar yaparak uçuyor ve sonunda akıl almaz bir hız gösterek göğün karanlığında kayboluyor. Genç pilot, bu yaşantısı hakkında çeşidi makamlara birçok rapor vermek zorunda kalıyor. Aradan ydılar geçiyor, aynı William Coleman hükümet tarafından atanarak "Bluebook - Mavi Kitap Projesi"nin üyelerinden biri oluyor. Gençliğinden yaşadığı olayla ilgili olarak anlatıklannın bulunduğu dosyayı anıyor. "Dosya, yığınla dokümanın içinden kaybolmuş-

tu^{(128)^} umu "üç maymunlar" gibi davranıyoruz: Birinci maymun gözü-nü yummuş, ikincisi kulağı tıkamış, üçüncüsü ağzını kapatmıştır. Yıllardan beri Amerika'nın bütün resmi makamları -hava kuvvetleri, donanma, savunma bakanlığı, CIA ve NSA (National Security Agency - UFOlar hakkında hiçbir şey bilinmediği, hiçbir verinin

Ag toplanmadığı güvencesini verdi. Ne var ki özgürce bilgi derlemeyi garanti eden "Freedom of Information Act" (Bilgi Verme ve Alma Özgürlüğü) başlıklı yasaya dayanarak bazı A.B.D. yurttaşları, bütün resmi bildirilerin yalancılığını ortaya çıkaran dosyalara el atmayı başardılar. Amerika'nın en büyük bulvar gazetesi *National Enquirer*, 1985'te, o zamana kadar gizli tutulmuş dosyaların özederini kitap halinde yayınladı/^{129^}

Böylece neler döndürüldüğü öğrenildi; gelgeldim her zaman her pisliği meydana çıkaran büyük yayın organlarından hiçbirinde

bir gazeteci silaha davranmadı, hiçbir gazete bir "Watergate" yaygarası koparmadı. Niye? Sosyolojik davranışımız bize her zaman ancak "sürü"nün hoş göreceği kadar bir cesaret göstermemize izin verir. İyi ünü bulunan bir astronom, fakültesi tarafından görevlendirilmeden ne diye UFO muammasını araştırır? Astronomiyle ya da buna benzer bir işle uğraşması için kurulmuş bir bölüm, bir UFO görevi için niye araç-gereç hazırlasın? Hele her şeyi çok iyi bildiğini sanan bir sürü adam, böyle bir işe harcanacak paramın sokağa atılmış sayılacağı avaz avaz haykınıyorsa, o bölüm böyle bir hazırlığa ne demeye kalkışsın? Dürüst personelden biri, birkaç UFO öyküsünü ayrıntısıyla büyüteç altına almaya kalkışıp da açıkça alaya alınmayı ne diye göze alsın?

Politikacılar ve onlarla aynı cinsten olan medya elemanları, kendileri rüzgâr estirmeyip aksine sadece esen rüzgâra göre kanat çırpıtlıkları sürece hiçbir şey değişmeyecektir. Kendim farfara bir anti-UFO lobisine ezdirtmeyecek o çok ünlü medeni cesaretimiz nerede kaldı? Bu konuda övgüye değer birileri varsa, onlar da UFO kitaplarını yayınlarak hiç değilse tartışma konusu olmaları sağlayan yayınevleridir.

UFO'larla karşılaşma olaylarının medyamızca ele alınış tarzına ilişkin eleştirimi genelleştirmemek gerekir; çünkü bu konuda Iso-rumluluklanın bilincinde olan adamlar var ve önce de vardı; hatta son yıllarda ihtisas dergilerinde, galaksilerde bir koloni kurmak olanağı ve E.T'nin insanlar üzerindeki etkisi hakkında yazılar yayınlayan bilim adamları bile çıktı. Bu çeşit mesleki dergilerin geniş okuyucu kitlesine ulaşması zordur, üstelik yazıları da hep bilimsel üslupta olur. Bu bakımdan onları genellikle konuyla doğrudan ilgili olmayan kişiler görmediği gibi gazeteciler de görmez.

Yürekli düşünürlerin ele aldığı ilk konu, evrende akıllı canlıların bulunup bulunmadığı sorunuydu. Çevresinde bir gezegenler sisteminin döndüğü yıldızların var olabilme oram ne kadardır? Gezegenlerin bağımlı oldukları Güneşe uzaklıklarının -ne çok sıcak ne çok soğuk olmalarının- olasılık oram ne kadardır? Canlıların bu gezegenlerde yaşamaları için gerekli önkoşulların olasılık oram ne kadardır? Canlıların gelişme gösterme olasılığı? İnsana benzer canlıların gelişme olasılığı? Bu nitelikte yaşama biçimlerinin, bizim geçirdiğimiz gibi bir evrimde, kendini yok etmeden sürebilmesi olasılığı? Bu nitelikte yaşama biçimlerinin, kendilerine özgü genetik "yapı kutulanıyla" (Fred Hoyle³⁰) galaksi içinde yayılabilme olasılığı?

Gezegener bir yıldızın yanında, tıpkı bir kedinin yanında yavrularının bulunması gibi bulunsun isteniyor. Yalnızca bizim Samanyolunda 400 milyardan fazla yıldızın bulunduğu göz önüne alınırsa, böylesi bir ortamda akıllı canlı türlerinin yaşama olasılığının yüksek bir oranda olduğunu kestirmek için insanın ille de istatistikçi ve eksobiolog olması gerekmez.

"Biz yalnızca başınayız kuramı" her ne kadar gururumuzu okşuyorsa da, gerçeği temsil edecek güçte değildir. Denilecek ki nasıl olur da E.T'ler birbirleriyle ve Dünya'yla aralarındaki çok büyük mesafeleri aşabilirler? Nasıl olur da bu kadar büyük uzaklıktan, biz dünyahların varlığını bilebilirler?

Bütün bu sorular, uzun zamandan beri akılcı -rasyonel ve güvenilir bir tarzda ele alınıp çözümlenmiş bulunuyor. Bunları konuyla doğrudan ilgili olmayanların bilmemesi doğaldır, antiUFO lobisinin bilmemek istemesi ise utanç vericidir.

1982 yılında Uluslararası Astronomi Birliği (IAU), astronomi, astrofizik ve eksobioloji alanlarından çok değerli kafaların yer aldığı bir bilim adamları kurulu kurdu, bu kurula "Komisyon 51" adı verildi/¹³¹) Komisyonun görevi, dünyadışı kültürlerin varlığını ve bunlarla temas olanaklarını araştırmaktır. Bu görev çok daha büyük bir proje olan SETİ (Search for Extraterrestrial Intelligence) adlı projenin içinde yer alıyordu/^{132,133})

Birazcık Kuram

Komisyon 51'in başkam Astronom Prof. Dr. M. Papagiannis, bazı hesaplamalar ortaya koydu, bunlar her sağlıklı matematik işlemi gibi çürütülemez nitelikteydi. Buna göre, bir zamanlar aşılabilir kabul edilen yıldızlararası mesafeler, yakın bir gelecekte ve bugün ulaşılabilir olduğu anlaşılmış bulunan bir teknolojiyle akıl alır zaman dilimleri içinde aşılabacaktır. Işık hızının sadece yüzde biri kullanılarak, Papagiannis'e göre, tüm Samanyolu tek bir noktadan harekete on milyon yıl içinde iskan edilebilir.¹³⁴) Zaman daha da kısalabilir, bunun için de ışık hızının yüzde ikisinden fazla bir yayılma sürati ya da "kartopu sisteminde" değişken bir yayılma gerekli. Bununla ne demek isteniyor?

Bir uzay gemisi ışık hızının yüzde ikisi bir hızla hareket ediyor ve on ışık yılı olan mesafeyi 500 dünya yılında aşılıyor. Bunun üzerine gemi personeline ikinci bir uzay gemisi yapımı için bir 500 yıl

daha veriliyor. Olabilir mi bu? Biz insanlar, geçen yüzyıl içinde at arabasından Ay füzesine, boncuklu hesap tahtasından bilgisayara ulaşmayı başardık. Bunun için de her şeyi önce tasarlamak, soma geliştirmek sinamak zorunda kaldık. Bir uzay gemisi personeli ise her şeye elbette "sıfırdan" başlamak zorunda değildi; çünkü bütün planlar ve fabrikasyon yöntemleri eksiksiz olarak ellerinin altındadır. Yabancı bir gezegende, doğru ya dımcı malzeme kullanmak koşuluyla, ilk yüzyıl kuşkusuz zorunlu endüstri tesislerinin kurulmasıyla geçirilecek, bu süre belki de 200 yıl olacaktır. Her şey hazır olunca, asıl uzay gemisi 30 ila 50 yılda yapılacaktır. Şimdi hareket eden iki uzay gemisi vardır, her biri yine ışık hızının yüzde ikisi bir hızla aksi yönde hedefe yollanacaktır. Bu gemilerin personelinin de, 500 yıl sürecek yolculuktan soma, bire r yeni uzay gemisi yapmaları için 500 yıl zamanı olacaktır. Etti dört. Ve böylece katlanarak büyüyecektir gemilerin sayısı.

Gemilerin ne tür motorları olacaktır? Bu konuyu Münih Teknik Üniversitesi'nden Prof. Dr. H. Ruppe, dokuz yıl önce yazdığı eserinde ele almıştı/¹³⁵) Onun meslektaşı Princeton Üniversitesi'nden Prof. Dr. Gerard O'Neill, "içinde birkaç kuşağın yaşayacağı uzay gemileri" aracılığıyla akıllı hayatın evrene yayılmasını anlatan parlak bir hesaplama ortaya koydu/¹³⁶)

Tutucuların sandığının aksine uzman kişiler, uzaydaki mesafelerin nasıl aşılabilir olduğunu çoktan beri biliyor değildiler. Eğer sadece istenseydi, bu problemler elbette çok önceden çözümlenebilirdi. ET'lerin ise bunu çoktan çözümlediği anlaşılıyor.

Bilim dünyasından bazı zeki kafalar, ET'lerin bize karşı garip davranışları üzerine de düşünce üretmişlerdir. Almanca konuşulan bölgede özellikle Dr. Johannes Fiebag bu konuda bir hayli yazı yazmış (137,138,139) j_ngjij_{ze} konuşulan bölgede ise ET'lerin stratejileri üzerine bilimsel makaleleriyle Prof. Bracewell¹⁴⁰) ile Prof. Dardorfr^{141,142,143}) özellikle göze çarpar. Ben de önceki kitaplarımın birinde bazı görüşler ileri sürmüştüm, daha soma bu düşüncelerimi geliştirdim.

Bir hipotez var; buna göre dünyamız, dünyadışılar tarafından bir sığınak olarak, bir çeşit "hayvanat bahçesi" olarak görölmektedir. Bir hayvanat bahçesinin işlemei için önkoşul, bekçilerinin de ziyaretçilerinin de dostça davranmasıdır. Bu nedenledir ki ziyaretçilere nadir kuşların yuvalarını ellemeleri, ;ıslaman kızdırmaları, timsahları canlı köpeklerle beslemeleri ya da zehirli yılardan aşırımaları

yasaklanmıştır. Hayvanat bahçesini ziyaret edenler bu kurallara uyarlar. Hayvanlar sadece belirli bir mesafeden gözlemlenmek ve incelenmek için bahçededir. Bahçe bekçileri bu kurallara aynen uyulmasına titizlikle dikkat ederler.

Şimdi bekçiler, hayvanlar arasında bir türün, ötekilerden çok daha fazla zekâyâ sahip olduğunu biliyorlar. Bu hayvan türünün, yani insanın, felsefi düşünceye, soyudamaya, matematiğe yeteneği vardır; çok yönlü bir kültür ve teknik geliştirmiştir. Bekçiler, insanın hayvanat bahçesinin sınırlarının ötelere çıkmayı denemesinin, sadece bir zaman sorunu olduğunu da bilmektedirler. Acaba onu sınırların ötesine bırakmalı mı? O zaman acaba bekçiler ve hayvanat bahçesi ziyaretçileri için bir tehlike oluşturur mu?

İnsan olarak bizler, kaç galaktik uygarlık bulunduğunu (henüz) bilmiyoruz. Bunların içinde saldırgan uygarlıkların bulunması hiç de olanaksız değil. Belki de metabolizmaları bizden farklı ya da beden yapılan böceklerinki gibi olan canlıların bulunduğu uygarlıklar var. Bu çeşit yaşama biçiminin bizimkiyle bağdaşmaması da olası. Belki de insana benzer canlıların kurduğu saldırgan uygarlıklar var, bunlar bir gezegenler savaşının galibi olabilirler ve saldırganlıkların uzaya yaymak isteyebilirler. Saldırganlığın, salt kendi gezegeninin nüfuz alanını genişletme amacını taşıdığı da düşünülebilir. Böyle saldırganlara ve buna benzer başka yayılmacılara karşı dünyadışılar, bir galaktik kulüp, bir "Dünyadışı Birleşmiş Milletler Örgütü" kurmuşlardır; yayınladıkları bildirilerinde, başka ilkeler arasında, dünyadışı hiçbir uygarlığın, gelişmekte olan bir uygarlığın evrimine, gelişmekte olan o uygarlık kendi gücüyle galaktik kulübe katılınca kadar kanışmaması da saptanmış olabilir. Yani bekçilerle hayvanlar birbirlerine ilişmemektedir.

Ama bu hal sonsuza kadar sürüp gitmez. Bir çocuğun büyüüp serpilmesi yasaklanamaz, insanlığın da uzaya açılması. Evrendeki akıl sahibi bütün canlı türleri de aynı hakka sahiptir. Bununla birlikte insan denilen hayvanın bahçeden dışarı çıkabilmesinden önce bir koşulu yerine getirmesi gerekli: Barışçı olduğunu kanıtlamak zorunda. Peki, gözlenip gözlenmediğinden ve kim tarafından gözlenip denetlendiğinden haberi olmazsa bu iş nasıl yapılır?

Sorular: Bizler başı sever miyiz? Saldırılarımızı bırakmaya hazır mıyız? Akıllı başka canlı türleriyle hoş geçinmeye yatkın mıyız? Bu sorunlar kendiliğinden çözülür. Dünya, birbirinden farklı ırklar, dinler, çeşit çeşit karakterleri ve tipleri, ayrıca değişik türler-

de hayvanlar ve bitkileriyle bir "hayvanat bahçesi"dir. Bu bahçe aynı zamanda bir okuldur. Bu bahçede sınavdayız; sınavı başarsak, tüm kozmosla temasa geçecek kadar olgunlaştık demektir; sınavı başarmazsak, kendimizi ve belki de bütün bahçeyi yok edeceğiz demektir. Kozmik çerçevede bir eleme sürecinden geçiyoruz. İnsanlar, "galaktik kulübe" el uzatmazdan önce bahçeyi başla aşmak zorundadır.

Bundan dolayıdır bekçilerin "ambargo"su, dinginliği. Bu dinginlik, insan türünün hem gözlemlenmesine hem de "bekçilerin" insandan korunmasına yanyor.

Ancak "hayvanat bahçesi Dünya" üzerindeki bu ambargo, yüzde yüz kesin değil. Minik adımlarla bize yardıma olunmak da istenebilir; bu yardım, onu isteyerek kabul ettiğimizi ve bu yardıma layık olduğumuzu gösterdiğimiz takdirde yapılacaktır. Peki, bir yandan ambargo uygulanırken, öbür yandan minik adımlarla bir kolların uygulanması nasıl olacak? Ve layık olduğumuzu göstermek ne demektir? Bunun gerçekleşmesi şöyle olur:

Toplum ve E. Tier

A.B.D. Stanford Üniversitesinden ünlü radyoastronom Prof. Dr. Ronald Bracewell, yeryüzünde her hükümetin dünyadışı canlı türlerinden gelecek radyo mesajların gizli tutması gerektiği görüşündedir. Bu gizlilik, UFO'lann yere inişleri ve E.T'lerle doğrudan temaslar için de geçerli/¹⁴⁰^ Bu tuhaf davranış için gerekçe olarak, mesajları deşifre edecek veya doğrudan karşılaşmaları yaşayacak ulusun, "dışardan gelen bilgiyle" üstünlük kazanma umuduna kapılması olasılığı gösteriliyor. Bu üstünlük yalnızca askeri anlamda değil, sosyolojik, ekonomik, teknik, dinsel ve kültürel alanlarda da düşünülebilir. Eğer dünyadışı mesajlar "özel" araştırma ekiplerince alınır, deşifre edilir ve yayımlanırsa ya da tek tek kişiler dünyadışılarla görüşme olanağı elde ederse, hükümeder ve üniversiteler bu mesajları "aptalca şaka", "gösterişçilik" ya da "yanılgı" olarak nitelendirmeli ve olayın tümü üzerine derhal "bir güvenlik fanusu geçirmelidir" /¹⁴⁰) Bu durumda dünyadışılar, ulusal boyutlarda bir an önce sıkı bağlantılar kurulmadan, mesajların bize "minik adımlarla" nasıl ulaştırılacaktır?

Saldırgan olmayan, iyi niyetli galaktik uygarlıklar bunları bilmektedir. Onları sadece ulusal boyutlarda, daha doğrusu tek bir grupla kuracakları ilişkiyle elde edecekleri bilgilerden yararlanma-

yacaklarını da bilmektedir. Onların psikolog ve etnologları, dünya-dışlarını baskın yapar gibi kendilerini insanlara göstermeleri halinde, bunun Dünya uygarlığı için nasıl "felaketi sonuçlara" yol açacağını da bilincindedirler. Bu durumda, global boyutlarda yapılabilecek tutarlı davranış olarak, çok temkinli adımlarla eylemlerde bulunmaktan başka yol kalmıyor.

Sorun nasıl çözümlenecektir? "Minik adımlarla" eylem öyle bir dozda ve dünya çapında öyle bir tarzda yapılmalı ki, ne hükümeder ne de yüksek okullar bir önleme hamlesi gerçekleştirme olanağı elde edemesin. Dünyadışı mesajlar bir yandan kamuoyuna duyurulurken, öbür yandan da ordu ve bilim çevreleri için "kabul edilmez" veya "inamlmaz" görülsün. Bir şey inamlmaz ise, insanların öteden beri uyguladığı geleneğe göre gülünç sayılacaktır ve gülünç olan şeylerle ise, ne hükümet makamları ilgilenir ne de yüksek okullar. Bu durumda ambargo zedelenmeden kalır ve yine de insanlığa "minik adımlarla" yardım edilebilir; çünkü gerçekte çevremizde neler döndüğüne ilişkin bilgi yavaş yavaş öğrenilecektir. Ancak bu öğrenilmenin "genellikle insanlığın dünyadışı mesajları kabul etmeye ruhsal açıdan hazırlıklı oluş derecesinden daha hızlı olmaması" gerekir. ⁽¹⁴³⁾

Nazik bir UFO'cuk, apışıp kalmış bir insan kitlesi önünde ortaya çıkıverse, yol açacağı "felaketli sonuç" acaba nasıl bir şey olurdu?

Bu soruya soruyla cevap verelim: UFO'lar, bütün tribünleri dolu bir futbol stadyumunda ortaya çıksalar, insanların tepkisi nasıl olacaktır? Büyük kentlerin üzerinde görünürlerse? Kutsal ziyaret yerlerinde? Camilerin, katedrallerin, Budist tapınaklarının üzerinde? E.T'ler bulutların içinden aşağı iniverseler, çeşidi dinlerden inancı bütün kişiler acaba nasıl duygulara kapılacaklardır? Örneğin Paskalya günü, Roma'da Sen Piyer meydanı'nda tören yapılırken ortaya çıkıverseler ne olurdu? Geçen on yıllar boyunca dünyadışı hayat, yıldızlararası mesafelerin aşılması ve UFO'lar hakkında sadece zırvallar yazmış bulunan sayın bilginler, onlarla birdenbire karşılaşıverseler acaba neler kekelardı? Halktan toplanan vergileri savunma füzeleri, avcı uçakları ve yüksek teknoloji ürünü radar tesisleri için harcıyıp duran ordu komutanlarının kafalarının içinde, dünyadışılar ansızın burunlarının önünde dans etmeye başlarsa, acaba neler olurdu? Yüz binlerce antropolog ve onların milyonlarca yandaşı, bir anda insanın evrimin son aşaması olmadığı açıkça ortaya çıksa acaba neler hissetmek zorunda kalırlardı?

UFO'lann kalabalık insan toplulukları karşısında paldır küldür

her çıkışı, televizyon kameraları önünde uzun süre her görünüşleri, bizim için bir kültür ve din şoku olacaktır. Eski çağların Tanırlar Şoku tekrarlanacaktır. Bizlerse böyle bir darbeye ruhsal bakımdan hazırlıklı değiliz. E.T'lerin ufuklanımızda kitlesel gösterilere girişmesi, bizim tarafımızdan saldırı olarak nitelendirilecektir. Saldırganlardan ise korkulur, onların sevdiğimiz şeyleri yıkmak ve yabancı şeyleri bize aşılama için geldikleri sanılır. Saldırganlarla kardeşlik kurulmaz; onların tatlı diline, güler yüzüne de inamılmaz.

E.T'ler ince duygulu, duyarlı bir tutum göstermezlerse, insan bilincinde hiçbir değişim meydana gelemez.

Dışardan İstila Mı?

UFO personeli -bunların olduğu hep varsayılmıştır, konuya şimdi değiniyorum- insanlık karşısında çok yumuşak ve çok saygılı davranacaktır. Dünya dışından hoyratça bir saldırıdan korkan herkes, böylesi bir istilanın insanlık tarihi boyunca hiç olmadığı düşünmek zorundadır. E.T'lerin "sihirli teknolojileri" nedeniyle bugün olduğu gibi dün de dünyayı fethetmeleri olanağı vardı. Ünlü radyo-astronom Prof. Frank Drake, 1960 yılında OZMA adlı projesini, dünyadışı uygarlıkların radyo sinyallerini almak ve onlara kendi sinyallerimizi göndermek amacıyla başlatıldığında^{145\} ürkek yürekli her hemen uyan parmaklarını havaya kaldırmışlardı. Kınayan sesler, bu davranışımızla galaktik pozisyonumuzu belli edeceğimizi, bunun ise bir sim ifşa etmek olduğunu ve E.T'lerin iyi niyetli olup olmadıklarının bilinemeyeceğini öne sürdüler. Belki de onlar, bize saldırma için radyo sinyallerimizi kılavuz olarak kullanacaklardı. Belki de bizi egzotik leziz yemekler olarak listelerine koyacaklar veya acayip canlı ırkı diye hayvanat bahçelerinde teşhir etmek üzere kafesler içinde yurtlarına götüreceklerdi.

On yıllardan beri Dünya uygarlıktan, hemen bütün dalga boylarında radyo ve televizyon programı yayım yapıyorlar; bunlar dünyadışılarda kolayca algılanabilir. Bizden uzaklıkları ışık yıllarıyla hesaplanırsa dahi, bunu yapabilirlerdi. Hele boğazına düşkün dünyadışılar için egzotik leziz yemek olmamız pek olası değil. Bu konuda 17 yıl önce şunları yazmıştım/^{103^}

"Dünyadışılardan yemek listesinde yer almak gibi bir tehlike gerçekten yoktur; çünkü bizler *çol* pahalıyız. Yalnızca başka bir Güneş sistemine yapılacak bir taşıma işi için gerekli büyük enerjiyi ve

bu enerji için harcanacak büyük paraları düşünün; enerji hiçbir yerde bedava değildir. Dünyadışılar damaklarında Dünya insanlarını yemek arzusunu hissetmişlerse, bu durumda herhalde hepimizi kutuların içinde konserve yapıp yurtlarına uçuracak değillerdir. Bizi nadede yiyecekler olarak evlerinde tavuk gibi üreteceklerdir, böylesi çok daha ucuz ve kolaydır; bunun için de sağlıklı birkaç insan hücre-sini buzdolabına koymak yetecektir. Nitekim biz de lezzetli mantar-ları artık ormanda ve dağda toplamıyor, onları özel çiftliklerde üre-tiyoruz. Istakoz ve som balığı da artık açık denizde tutulmuyor, on-ları üretme havuzlarından topluyoruz. Neler olabilir? Meraklanma-yın, zekâ düzeyleri bu kadar yüksek canlılar kesinlikle yamyam de-ğildirler."

Bir saldırı, akıllı canlıların oturduğu bir Dünya'nın istilası tabu-dur. Hiçbir E.T, yabancı akıllı varlıkların gelişimine paldır küldür kanışmaz. Böyle bir kanışmada yönetim yumuşak, temkinli ve zama-nın koşullarına uyum içindeyse başarılı olur. Yönetilenler, düşünme süreçlerinin belirli bir yöne çevrilmesi için gerçi bazı darbeler yer-ler; ancak bu darbeler asla bir tokat olmaz. Dünyadışılardan Dünya-mızı en azından kazanılmış toprak olarak göreceklere inanarak unutmamızın ki, evrenin sonsuz uzayında milyarlarca gezegen bu-lunmaktadır.

Korsanlar gibi galaksiler-dışı yağmalama seferleri yapmanın, en vahşi E.T'lere bile yaranmaz. Her dünya kendine özgü yaşa-ma biçimleri geliştirmiştir; aralarında benzerlikler olabilir ama öz-deşlik yoktur. Dünyamızı fethedecek olanların, bizim yaşlı, güzel gezegenimize yerleşebileceklerini de hiç sanmıyorum, zaferlerinin sefasını süremeyeceklerdir. Paris'te "Ritz"de geceleyemeyecek, Ha-vai'nin lüks yüzme havuzlarında keyif çatamayacaklardır. E.T'ler insana benzer olsalar dahi (bu konuya değineceğim), yurtları olan gezegende bizdekinden bambaşka virüslerin ve bakterilerin bulun-ması gerekir. Bu konuda, ilk astronotların, Ay yolculuğundan dönüş-lerinde apar topar karantinaya sokulmalarını hatırlatmak isterim. Onların Ay'dan insanlık için tehlikeli, bilinmeyen bir bakteriyi ge-tirmiş olabileceklerinden korkutmamış mıydı?

Kuşkucu kişiler için, UFO işgallerinin, neden nüfus yoğunluğu fazla olan bölgelerde yapılamayacağını gösteren mantıklı ve ikna edici gerekçelerimiz de var. Biz insanlar, nadir hayvanların yaşama alışkanlıklarını araştırmak istersek nasıl davranırız? Kuş ailelerini özel mikrofonlar ve teleobjektiflerle inceleriz. Hayvanları ürkütme-

den geçirmek ve o vakider yapılmış itirazları da araştırmak istiyorum. İşte size çok iyi belgelendirilmiş bu olayın öyküsü:

Olay, 1961 yılında 19 Eylül' ü 20'ye bağlayan gece cereyan ediyor. Betty ve Barney Hill renkleri farklı bir evli çifttir. Kadın 40 yaşında bir beyazdır, erkek 38 yaşında bir posta memurudur ve teninin rengi karadır. O gece tatillerini geçirmiş oldukları Kanada'dan evlerinin bulunduğu Portsmouth kasabasına otomobilleriyle dönüyorlardı. Daniel Webster Highway denilen 4 numaralı federal qtoyolda gidiyorlardı. Vakit gece yansından az önce olmalı, (kesin zaman saptanamamıştır.) Lancaster'in güneyinde, göğün güneybaü kesimi üzerinde, yıldızı andınır bir nesne Barney'in gözüne çarpıyor. Berak bir sonbahar gecesidir, mehtap vardır ve görünen ışıık, eğer acayip harekederde bulunmasaydı, gökteki binlerce yıldızın arasında hiç de olağandışı bir şey olarak dikkati çekmeyecekti. Barney direk-siyondaydı, hızı saatte 30 milden fazla değildi ve böyle yavaş gitmesi de gökteki garip ışıığa bir daha göz atmasına olanak verdi.

Bu nesne hareket ediyordu, bazen yavaşlıyor, ardından hızlanıyor, ışııklanıyor, soma karanyordu. Barney ilkin bunu küçük bir uçak veya helikopterin pozisyon ışııkland sandı. Kansımın da dikkatini çekti. Kadın arabamn arka koltuğunda duran dürbünü aldı; Barney de birkaç defa arabayı durdurdu, böylece "cılğın ışıık" daha yakından gözlemleyebildiler. Işıık durumunu bir kez daha değıştirip bu sefer arkadan doğruca, ıssız yolun kenanna park etmiş otomobilin üstüne geliyor. Betty Hill korkuya kapılıyor, Barney onu sakinleştirtip bunun geceleyin gökte gösteriler yapmak isteyen bir spor uçağı olabileceğini söylüyor.

Yeniden yola koyulduklarında, dürbünü gözünden ayırmayan Betty, "bir çeşit kürenin ortasında renkli bant" gibi bir şey görüyor. Barney arabayı yavaşlatıyor ve yolun ortasında uzanan geniş beyaz çizginin üstünden sürüyor. Görünürde başka hiçbir otomobil yoktur. Aym anda UFO sessizce arkadan yaklaşıp otomobilin tavam üzerine geliyor ve biraz ilerde yolun sol tarafına konuyor. Bu olay White Mountains bölgesinde, Franconia Notch ile Indian Head'in güneyinde, North-Woodstock'in 2-3 mil kadar kuzeyinde oluyor.

Barney, gördüğü nesneyi daha soma "8-10 kadı ev yüksekliğinde" (¹¹⁸) diye betimleyecektir. Omlet gibi yassıymış, toprağın üzerinde havada duruyormuş. Bu arada Barney arabasını durdurmuştur; ama motoru çalışmakta, farlan da yanmaktadır. Yabancı nesne Hill ailesinin otomobilinden 120 metre kadar ötededir. Barney ara-

badan iniyor, hâlâ hava kuvvetlerinin yeni bir şeyler denediği, kendisinin de buna rastlantı sonucu tanık olduğu kanısındadır. Karısı dürbünü ona uzatıyor.

Aynı anda UFO da konumunu değiştirip yolun bir kenarından öbür kenarına geçiyor. Barney dürbünüle gördüklerinin gerçek olabileceğine inanmak istemiyor. Karşısındaki koskocaman şey, sessizce, ağır ağır, park etmiş arabaya doğru kayıyor. Barney, kabin penceresi gibi ışıklı bir dörtgeni ve onun ardında beş ila on bir kişiyi gayet net biçimde görüyor; bu kişilerden birkaçı bir işler yapmakta, öbürleri ise Hill çiftine bakıp durmaktadır. Barney dürbünü gözünden ayıramazken bir yandan da "İnanmıyorum! Olanaksız! Düpedüz gülünç bul!" diye söyleniyor.

UFO otomobile yaklaştıkça Hill çifti ayrıntıları daha belirgin biçimde seçiyor. İkisi de "pencere"nin ardındaki yabancı varlıkların "parlak siyah üniformaları ve başlarında kasketleri olduğunu" görüyor. "Harekederiyle eğitime çıkmış Alman askerlerini hatırlatıyorlarmış/¹⁴⁸) Barney daha soma giysilerin "parlak derileri" hatırlattığı, hepsinin çok dikkatli ve yaptıkları işin bilincinde davrandığını, hiçbir duygusal tepki göstermediğini söylemiştir.

Bu arada Barney, otomobilden birkaç metre uzaklaşmıştır, Betty ise arabamn içinde oturmaktadır, açık pencereden dışarı: "Dön geriye!" diye sesleniyor. UFO bu sırada o kadar yakına gelmiştir ki görüntüsü tümüyle dürbünün içini doldurmuştur. Barney "pencere"nin ardındakilerden birinin, ne olduğunu kestiremediği bir şeyi üzerine çevirdiğini ve doğruca gözünü nişanladığını görüyor. Bu kişinin de grubun önderi olduğunu içgüdüleriyle hissediyor. UFO'nun içindeki yabancı, çok kocaman gözleri, garip suratıyla Barney'in içinde bir ürperti uyandırıyor; birden korkuya kapılıyor. Dürbünü gözünden çekiyor; bu sırada kocaman nesne 25 metre kadar yakına gelmiştir; "pencere"nin ardındakiler artık dürbünsüz de açıkça görülmektedir.

Sonunda Barney, burada korkunç bir şeyin, Amerikan hava kuvvetleriyle hiçbir ilgisi bulunmayan bir olayın cereyan etmekte olduğunu bilincine varıyor. Aynı anda da paniğe kapılıyor, kendini bir sinir krizine kaptıracak hale geliyor. "Bizi yakalamak istiyorlar! Bizi kaçırmak istiyorlar!" diye bağırıyor ve uçarcasına bir koşuyla kendini arabamn içine atıyor. Betty Hill o anda UFO'yu bırakıp kocasının kişisel güvenliğini sağlamakla uğraşıyor. Kocası ise arabayı hareket ettiriyor, bir yandan da kesik kesik jestler yaparak ve için için gülererek "Bizi kaçırmak istiyorlar!" sözünü tekrarlayıp duruyor.

Indian Head'in 45 kilometre kadar güneyinde, Ashland tepesine vardıklarında Betty Hill ilk kez: "UFO'lara inanır mısın?" diye soruyor. Bu arada Barney biraz sakinleşmiştir. "Güldürme beni!" diye cevap veriyor, "o bir UFO idi." Hemen aym anda ikisi birden garip bir ses duyuyorlar, arabamn titreşimine uyum gösteren bir sestir bu. Ses bagajdan geliyor gibidir, sürekli bir bip bip duyulmaktadır. Bir ara ses kesiliyor, soma bir başka ritimde yeniden başlıyor. Bu sefer ses şöyledir: biiip biiiip... bip bip bip bip. Direksiyonda oturan Barney etrafta UFO' yu arıyor, Bett/den de başım pencereden çıkarıp sağa sola bakınmasını istiyor. Kadın, söyleneni yapıyor; ancak hiçbir şey göremiyor. Bu sefer Barney ona, başım uzatıp arabamn üstüne bakmalısın diye bağırıyor. Betty yine bir şey görmüyor. Barney yeniden sinirlenip: "O şey bizim üzerimizde, besbelli bu!" diye haykırıyor. Betty bir defa daha başım pencereden dışarı çıkarıp cevap veriyor: "Hiçbir şey yok, yalnızca karanlık var üstümüzde!" Bip bip sesi bu sefer arabamn tavamndan geliyor, otomobille aym ritiminde titreşmeye başlıyor.

Bir süre soma otomobilin içi sessizleşiyor. Barney kendi kendine: "Neredeyiz biz?" diye soruyor. Beynindeki gri hücrelerde bir yer ona sanki uyumuş olduğunu, sanki bir yerlere gitmiş olduğunu söylüyor. Ne var ki direksiyon başında dipdiri oturmaktadır. O sırada far ışıklan bir trafik levhasını aydınlatıyor: "Concord, 17 mil" Betty: "Nerede olduğumuzu anladık şimdi," diyerek göğüs geçiriyor. İkisi de sakindir. Gerçi ikisi de bir UFO olayım yaşayıp geride bıraktıklarını biliyorlardı; ancak o kadar garip olmasına rağmen, bu konuda konuşmak ikisinin de içinden gelmiyordu. Her şey öylesine olanaksız, gerçek dışı ve soyut idi ki... Betty bir fincan kahve içmek isteği duydu içinde; fakat hiçbir mola yeri açık değildi. Bu duruma hayli şaşıtı; çünkü gece saat ikiye kadar bazı lokaller hep açık olurdu.

Concorde kentinin yamndan geçtiler; pek az konuşuyorlardı, ikisi de karmaşık düşüncelerin içine dalmıştı. Barney 4 numaralı yoldaki bir sapaktan okyanus ve Portsmouth yönüne saptı. Kasabanın içinden geçerken kuşlar ötüşmeye başlamış, evler sabahın ilk ışıklarıyla aydınlanmıştı. Hill çifti yolculuklarının bu son aşamasında elbette ki saadetine bakmışlardı. Gelgelelim ikisinin de saati, nedendir bilinmez, işlemiyordu. Şimdi artık evlerindeydiler, mutfaktaki saate baktılar.

Bakar bakmaz da Barney ile Betty Hill ayıldılar, yaklaşık iki

saatlik bir zaman içinde neler olduğunu hatırlamıyorlardı. Ve 35 millik bir yolculuğu da.

Mutfaktaki masamın başına çöküp kahve içtiler ve ne görmüş, ne düşünmüş, ne hissetmiş erse karşılıklı olarak birbirlerine anlatmaya koyuldular. Yoldaki UFO ve bip-bip deneyiminden yaklaşık 45 kilometre soma ikisi de neler olup bittiğini bilmiyordu. Ama ikisi de "yol 93" levhasıyla "Concorde 17 mil" mesafe levhasını okuduklarından emindi. Barney birden vücudunun alt kısmını gözden geçirmesi gerektiği duygusuyla zorlandı. Bunu banyoda yaptı; ama olağandışı hiçbir şey görmedi. Betty de kendim kirli gibi hissetmişti; o da banyoda aynanın karşısına geçip her yamna baktı. Farklı olan bir şey vardı; neydi o?

Hill çifti yaşantılarını eşe dosta duyurmamaya karar vermişti. Bu konudaki düşünce ve duygulan farklıydı. Barney, posta memuru olarak alaya alınmaktan korkuyordu. Belki de birkaç hafta içinde, o garip gök taşı için bir açıklama yapılır ve dostlar arasında bu olaya gülüp geçerlerdi.

Ne var ki gelip geçen günler ikisine de böylesi bir gülme olana vermedi. Barney sessizce bir köşede oturup kalıyor, dikkatini toparlamakta zorluk çekiyordu. Bu şeyler sanki içini oyuyor, onu hep o geceki oto yolculuğunu düşünmeye zorluyordu. Betty'nin de durumu daha iyi değildi; gündüzleri gözlerini korkuyla sık sık gökyüzüne diyor, evin içindeki bütün ka pılan kilitliyordu. Onun öteden beri neşeli olan ruh hali, yerini bir güvensizlik gerilimine bırakmıştı. Üstelik ikisi de korkunç kabuslar görür olmuştu. Barney gittikçe artan mide ağrılarından yakınınca, ev doktoru ikisine de klinikte konsültasyon uyguladı. Birkaç görüşmeden soma ev doktoru onları Dr. Duncan Stephens adlı uzmana gönderdi. Hill çifti, bu uzmana güven duyarak o geceki yaşantılarını anlattılar. Aradan bir yıl geçti, buna rağmen Hill çiftinin ruhsal durumu düzelmeyince, Dr. Stephens meslektaş Bostonlu ünlü psikiyatrist Dr. Benjamin Simona başvurulmasını önerdi. Dr. Simon, birkaç yıl içinde özel bir tedavi yöntemi geliştirmiş, bu da kendisini seçkin hekimlerden biri yapmıştı. Hastalananın çoğuna ipnoz uygulayarak, kendilerini bunaltan ev hamlardan kurtarmak suretiyle iyi etmişti.

Dr. Simon'un uyguladığı tedavi altı ay sürdü ve inamlacak gibi olmayan bazı şeyleri ortaya çıkardı. Doktor hastalanna bir ipnoza razı olup olmadıklarını sorda Betty ve Barney'e ayn ayn ipnoz uygulayıp her seansı teybe kaydetti. Teyp kayıdanmn daha ilk karşı-

laşunlmasında, iki farklı bakış açısından olmakla birlikte, aym olayın anlatıldığı meydana çıktı. Dr. Simon ayrıca teyp bandanm hastalarına da dinletti. Yavaş yavaş hatıralar canlandı; bunlar, ayrı ayrı yapılan ipnoz seanslarından elde edilen parça parça sonuçlarla birleştirilerek muammayı örten sır çözüldü.

1967 yılı başlarında, John G.Fuller'in Hill çiftinin yaşantısını kamuoyuna duyman *The Interrupted Journey* adlı kitabın yayınlanmasından kısa bir süre somaydı; Dr. Allen Hynek, Dr. Simon'la birlikte HılPlerin evinde konuktu. Akşam yemeğinden soma Dr. Simon, Hill çiftine kendilerine ipnoz uygulamalarına izin vermelerim rica etti; çünkü -UFO'ların titiz Papası- Prof. Hynek, ipnoz sırasında bazı sorular yöneltmek istiyordu. Hill çifti ipnoza razı oldu. Hynek'in yönelttiği şaşırtmacı sorular, o geceki yaşantının bir defa daha doğrulanmasından başka sonuç vermedi.

On yıl soma, 23 Şubat 1977'de, ben de Betty Hill'in evine konuk oldum. (Barney 25 Şubat 1969'da ölmüştü.) Karşımda 57 yaşında bir hanımefendi buldum; güler yüzlü, dürüst ve alçak gönüllüydü. Söylediklerine derin ve içten güvenç duyarak 19 Eylül 1961 gecesini yaşadıklarım tekrar ve tekrar anlattı. O zamandan beri olayın etkisinden kurtulamamıştı. Gerçekten yaşadığı bu olay geride izler bırakmış, Betty Hill'in ruhsal hayatı belirgin şekilde değişikliğe uğramıştı. Birden her yanda UFO'lar görmeye başlamıştı. Bir tepenin ardında bir UFO üssü bulunduğundan şüpheleniyor ve uzaktan gördüğü bir arabamn fanm UFO samyordu. Psikolojik eğilimleri gereği UFO karşıü olanlar, Betty Hill'in aksaklıklar gösteren bu davranışlarından gerçekleri çürütmek amacıyla yararlamp onun bu hallerini hiçbir zaman aklının başında olmadığını kanıtı diye göstermek istediler. Böylece etki ile sonuca yer değiştirtildi. Kendisiyle karşılaştığımda Betty Hill bana bir kitap armağan etti, kitaba şöyle bir anlamlı ithaf yazısı yazmışü: "Dilerim tanrılar bilmek istediklerini-zi size hep bahşetsin."

Kaybolmuş diyebileceğimiz o iki saat boyunca neler olmuştu? Hill çiftini iki yıldan fazla bir zaman sürekli bunalıma itmiş olan neydi? Yabancıların buyruğuyla neleri unutmak zorunda kalmışlardı?

Ürküntü Veren Gerçek

Hipnoz albnda Barney, UFO'nun renk değiştirdiğini, rampa gibi bir şeyi dışarı uzattığını anlatıyor. Çok iri gözleri, küçücük burun

delikleri olan iki yabana, otomobilden inmesinde kendisine yardım ediyor. Bu sırada korkuya kapılıyor, ancak yine de kendim rahatlamış gibi hissediyor. Yabancılar Barney'i rampadan yukarı çok garip görünümümlü bir kapıya götürüyorlar. Orada Barney gözlerim kapıyor, o zaman yabancılardan biri sert aksanlı bir İngilizceyle korkuması gerektiğim, ona hiçbir şey yapılmayacağım söylüyor. UFO'nun içinde de Barney gözlerini kapalı tutuyor ve birilerinin kendisini yoklayıp durduğunu, bir parmağın ensesinden kuyruk sokumuna doğru sırtında dolaştığım hissediyor. Bir masamın üstüne yatırılıyor ve yattığı yerde defalarca döndürülüyor. Bulunduğu odaya başkalarının da geldiğini ve ona çok yabancı gelen seslerle aralarında konuştuklarımı işitiyor. Birisi ağzım tutup çenesini bastırıyor, protez dişini çıkarıyor. Yabana bir el kolunu tutup bir aleti törpülercesine derisi üzerinde dolaştırıyor. Saçım karıştırıyorlar; kulağı, gözleri, parmak uçları inceleniyor. Göbeğini, cinsel organını elliyorlar ve ince bir işneyi vücudunun alt kısmında gezdiriyorlar.

Soma birisinin ayakkabısını giydirdiğim hissediyor ve Barney inceleme masasından iniyor. "Çok rahatlamıştım; çünkü bu işin artık bittiğini biliyordum/)" İki yabancı onu rampadan aşağı götürüyor, sonunda gecenin serin havasını hissedince Barney gözlerini açıyor. Kısa bir yolun sonunda otomobilim görüyor, ışıkları sönmüştür; Barney farlarımı yanar bıraktığını hatırlıyor. Çok şaşırılmış bir halde arabamın kapısını açıyor, lastik değiştirmede kullanılan İngiliz anahtarının üstüne oturuyor, bu anahtarın daha önce koltuğun üstünde bulunmadığından emindir. Buna da şaşıyor, anahtarı alıp döşemenin üstüne yatırıyor. Soma da ön camdan Betty* nin kısa yoldan aşağı geldiğini görüyor. Betty arabamın etrafım dolaşıyor, kapıyı açıp yanındaki yere oturuyor.

Betty Hill, ipnoz altında sadece yaratıklardan birinin konuşmasını hatırlıyor; yabancı bir aksam varmış; ama çok kısa sürmüş. "Orada bir rampa vardı; onlar Barney'i yammdan alıp rampadan yukarı götürdüler. Barney' e ne yapıyorlar, getirin onu bana, dedim. Yaratık, aksanlı İngilizcesiyle: Adı Barney mi? diye sordu. Soma da aynı anda içeri giremeyeceklerim, aksi halde bu işin çok uzun süreceğini söyledi. Barney'in kendini rahat hissedeceğini, inceleme bitince ikimizin de tekrar arabamıza döneceğimizi ekledi. Betty, Barney'in gözleri kapalı bir halde bir odaya götürülüşünü seyrettiğini de söylüyor. Daha soma kendisini de alıp çok rahat, beyaz bir koltuğa oturtmuşlar. Yabana yaratıklardan birkaçı içeri girip her yamm

gözden geçirmişler. Yaratıkların tenleri kül rengiymiş, komutanlarının üzerinde parlak siyah deriyi andıran bir şey varmış, başında da siyah bir başlık bulunuyormuş. Betty özellikle yabancıların gözlerinin korkmuş. Çok fazla iriymişler ve simsiyahmışlar. Betty Hill benim teybime şunları anlattı:

"Bulunduğum oda yuvarlak ve bana bir omleti ya da ortasında kocaman bir taşıyıcı ayağı bulunan bir düğün pastasının hatırlattı. İngilizce konuşan yaratık yamma geldi; elinde garip bir alet bulunan bir diğeri daha yaklaştı. Aletin çok büyük objektifli bir çeşit fotoğraf makinesi olabileceğini düşündüm. Hatta benim fotoğrafımı çekmek istiyorlar sandım. Kendisini şimdi doktor olarak nitelendirdiğim yaratık, mektup açacağı gibi bir aleti eline alıp bununla kolumu kaşdı. Soma şeffaf selofan kâğıdı gibi bir şey vardı, benim derimden aldıkları parçacıkları bu selofamn içine koydular."

Betty, bundan başka bir inceleme masası üstüne yatırıldığım ve "doktor"un çok ince bir iğneyi göbeğine soktuğunu da haırlıyor, eamn acımış ve ağlamış. O zaman komutan elini gözlerinin üstüne koymuş ve koymasıyla birlikte duyduğu acı bir anda sona ermiş. Yaratıklar aralarında tartışmışlar, Betty bu konuşmaların ne kadar sürdüğünü kestiremiyor.

Sonunda yaratıklar odadan çıkmış, sadece İngilizce konuşan geride kalmış. Betty incelemenin bittiğini anlamış ve içinde derin bir rahatlık duymuş. Cesaretini toparlayıp yaratığa, yaşamış olduklarını evde anlatırsa, yamnda hiçbir kamt getiremediği için kimsenin inanmayacağını söylemiş. Yabancı, yamnda neyin olmasını istediğini gülümseyerek sormuş. Betty de küçük bir levha ya da üstünde garip yazılar bulunan bir kitap kabım göstermiş. Bu sırada "doktor", elinde Barney'in protezi olduğu halde tekrar içeri girmiş. Betty'nin de dişlerini çıkarmak için boş yere uğraşmış; fakat çıkaramamış. Çünkü kendi dişiymiş.

Sonunda Betty, İngilizce konuşan yabancından nereden geldiklerini öğreniyor. Yabancı, ona üstünde birçok noktalar ve ışıklı küreler bulunan üç boyudu bir yıldızlar haritası gösteriyor; kürelerden birkaçı, değişik çizgilerle birbirine bağlanmış. Yabancı, Betty'ye, bizim güneşimizin bu sistemin tamamlayıcı parçası olduğunu da anlatmış; ancak Betty'nin güneşi nerede araması gerektiği konusunda hiçbir fikri yokmuş. O zaman dünyadışı kişi, biraz alaycı bir edayla, Betty kendi güneşinin nerede olduğunu bilemezse, kendilerinin nereden geldiğini göstermeye kalkışmanın anlamsız olacağını söylemiş. Betty, yıldız haritası üstündeki noktalar kargaşasını gözden ge-

çirmiş ve çizgilerle birbirine bağlanmış, kimi daha büyük, kimi daha küçük kulelerin neyi gösterdiğini öğrenmek istemiş. Yabancı, bir parça kası olarak, kaim çizgilerin ticaret yolları, incelerin ise araştırılma aşamasında ki gezegenler olduğu cevabım vermiş,

Soma yabancı ar aralarında tartışmışlar; tartışma, İngilizce ko nusanın, Bettyye her şeyi unutması gerektiğini söylemesine kadar sürmüş. O zaman Betty dikleniyor, ağlıyor ve olup bitenleri asla unutamayacağım söylüyor. Hem kendisinden çok daha önemli insanlar vardır. Onlarla böyle temaslar yapmalarım öneriyor. Yabancılar buna yanaşmıyor. Betty, UFO'dan çıksnlıp yola götürülüyor, ay ışığında arabasını görüyor ve oraya doğru yürüyor.

Barney ile Betty Hill'in yaşantısının ana çizgileri böyle. Olay, altmışlı yıllarda ve yetmişli yılların başında büyük yankılar uyandırmış, bir yığın tartışmayı ateşlemişti. John Fuller'in kitabının⁴⁵ yayınlanmasından soma Hill çifti, birçok televizyon programına da çıkarıldı. Kendilerine defalarca hipnoz uygulandı, şaşırtmacalı sorularla sorgulara çekildiler; ama onlar hep aynı şeyleri tekrarladılar.

Çözümleme

Olayın üzerinden otuz yıl geçtikten soma Hill çiftinin anlattıklarında, sağlıklı insan aklına ters gelen birçok aykırılıklar bulunduğu ileri sürülüyor. Bu aykırılıklar şöyle sıralanıyor:

1) Hill çiftinin anlattıkları, bütünüyle sırf kendilerinden söz ettirmek amacıyla düzenlenmiş bir uydurmadır.

2) Betty kabuslar görüyor. Kendi öyküsü, onunla kaynaşmaya kadar da Barney" e bildirmiyor.

3) Sözde ET'ler insana benzemekte ve dünya oksijenini maske-siz soluyabilmektedirler. Bizim ne bakterilerimizden korkmaktadırlar ne virüslerimizden.

4) ET'ler bir çeşit üniforma giymektedir. Bu da, burada dünyayla ilgili bir ekibin söz konusu olduğunu gösterir.

5) Dünyadışların tıbbi pek az gelişmiştir. Gerçek ET'ler, herhalde uzun iğneler ve ucuz cinsinden deri törpülerinden çok daha ileri düzeyde inceleme aletleri kullanırlardı.

6) 1961 yılında, 19 Eylül 20'ye bağlayan gece, o bölgede başka hiçbir UFO görüntüsü bildirilmemiştir.

7) UFO'nun ve içindekilerin betimlenmesi, diğer UFO olaylarındaki görgü tamklanmn anlattıklarıyla uyum göstermemektedir.

8) Hill çifti, bu yaşantılarına ilişkin hiçbir somut kamt göstere-memektedir.

Yani hepsi dalavera! Yalan dolandan başka şey değil! Ya da olsa olsa bir yamlsama, bir serap!

Anti-UFO lobisinin çorabı hep aym örülüyor. İki, üç tane olumsuz nokta ve çelişki bulundu mu. hemen bir göğüs geçirilip her şey bütünüyle bir kenara itiliveriyor. Ah, ne kadar da zekiyiz biz! Ama ne düşünce derinliği var, ne de olayı değişik bakış açılarıyla gözden geçirme doğrultusunda ciddi bir istek. Birinci sınıftaki öğrenci ne demiş öğretmene? "Anladım, iki iki daha dört ediyor; ama bilmek istiyorum, niye?"

Ben de bilmek istiyorum, niye? Kendi halinde dürüst bir evli çift, nasıl oluyor da böylesine katmerli yalanlar anlatmaya kalkıyor? Davranışlarının ne kadar affedilmez bir iş olduğunu bilmeleri gerekir. Ortada hiçbir neden yokken hadi böyle bir yalam uydurdular diyelim; daha soma, hipnotizma seanslarının başladığı zaman at-tıkları palavranın mutlaka meydana çıkması gerekir. Eleştirmen gazeteci John G. Fuller, Hill çiftinin yaşantısı üzerine bir kitap yazmak için araştırmalara başladığında, nasıl olmuş da bu çift, uydurulmuş bir öyküyü onun gibi dikkatli bir gözlemciye benimsetmeyi başarmışlar? Ya Prof. Dr. Allan Hynek -ve daha bir yığın seçkin kişi- onları şaşırtmacalı sorularla sorguya çektiklerinde? En geç o andan itibaren Hill çiftinin, aym yalam inatla sürdürmeleriyle kamuoyunu bilerek yanılttıklarının bilincine varmış olmaları gerekir. Bugünün büyüteciyle baktığımızda Hill olayı farklı bir perspektif kazanıyor. Sırasıyla görelim:

1) Yalan öykü: Barney Hill, aşın derecede UFO karşıtı denilen adamlardan, bu hokus pokusla ilgili tek sözcük bile işitmek istemeyen tiplerden biriydi. Hem posta memuruydu hem de New Hampshire'de, il yurttaşlık hakları komisyonu üyesiydi. Betty de, devlet hizmetinde uzman bir sosyal danışmandı. Üniversitede master yapmıştı. Bu çift için, kendi içlerine kapamk yaşıyorlardı diye 'bir nitelendirme yapılamazdı. Patırtı ve heyecana da ihtiyaçları yoktu ve gerek kişisel tevazulan gerekse karakterleri, bu çeşit bir düzmece yalan zinciriyle bağdaştınlamıyordu.

2) Kabuslar: Bu kabusları Betty gibi Barney de, UFO yaşantısının hemen ardından görmeye başladı. Hill çiftini aylarca incelemiş ve onlara hipnoz uygulamış olan Dr. Simon, onların anlattıklarında ne bir yalan noktası saptayabildi ne bir ilüzyon ne de ortaklaşa bir kabus.

3) E.T'lerin insiina benzemesi: Bu konuda esaslı görüşler var: Bugün evrende akıllı canlıların bulunması olasılığının yüksekliğinden artık kimse şüphe etmiyor. Ancak birçoğtan, dünyadışı hayatın tümüyle başka nitelikte gelişmiş olması gerektiği görüşündedir. "Evrim, oyununu iki defa oynamaz/^{149^}" Bu görüş hem doğru hem yanlış. Evrende bizim en pervasız hayal gücümüzle bile tasarlayamayacağımız hayat biçimleri olabilir. Belki de gaz halinde veya kristal yapıda canlılar vardır. Bize ruhlar gibi görünecek ve biyolojik yapımla hiçbir ortak yam bulunmayacak akıllı varlıklar olabilir.

Buna karşılık dünyamnkinden benzer periyodik koşullan bulunan gezegenlerde, uzun bir evrim zinciri sonunda -evrim, zorunlu biçimlerin tüm dizilerini tanıdığından - insana benzeyen varlıklar ortaya çıkabilir. Zira bir zamanlar sulardaki amiplerden kara hayvanlarına doğru gelişim rastlantısal değildi. Karaya çıkabilmek için balığın sahip olduğundan başka organlar gerekliydi. "Şasi değiştirme"ye ilişkin bu doğa yasası, sadece Dünya için geçerli değildir. Kara hayvanlarının hepsinde beslenmeyle ilgili organlar önde, dışkıyla ilgili olanlar da arkada bulunur. Önemli duyu organları ile yakalayıp tutmaya yarayan organlar, vücudun önünde yer alır; çünkü hayvan tulacağı şeyi kok 1 ayıp ne olduğunu anlamak zorundadır. Hayvanlar gibi bizim de düşünme yetisini borçlu olduğumuz gri renkli beyin hücreleri de hep göze en yakın yerde bulunur.

Prof. Dr. Roland Puccetti, yıllarca bu conuyu inceleyip evrime ilişkin yüzlerce örneği ele aldıktan sonra, hıryecan uyandıran kitabının sonunda aşağıdaki bilanço'ya varır/

"Akıl yürütmemim sonucu çok basit, tüm evrende dünyadışı akıllı yaratıklar büyük ölçüde Homo Sapiens'e benzer olmak zorundadır."*

Puccetti bu görüşünde yalnız değildir. Modern SETİ düşünürleri gittikçe daha çok aynı kanya varmakta ırlar/^{151,152)}

Burada hayatın yeryüzünde kendiliğinden gelişmesi ya da - Nobel ödülü sahibi Francis Crick'ın formüle ettiği gibi¹⁵ *-r kozmik tozlarla bize ulaşmış olması önemli değil. Her iki halde de sonunda, dünyaya benzer gezegenlerde, inşam andırır bir yaratık ortaya çıkacak demektir. Dünya çapında ünlü İngiliz astrofizik bilgini Sir

(*) Homo Sapiens: Bilgili, akıllı, kültür yaratıtış insan.

(**) SETİ: Search for Extraterrestrial Intelligence sözünün kısaltılmışı.

Fred Hoyle, hatta insanın, evrende daha önce var olmuş bir hayat biçiminin yeniden ortaya çıkışından başka bir şey olmadığını ileri sürdü. Ona göre bu bilinmeyen hayat biçimi, kendi genetik malzemesini bir çeşit "yapı kutuları"na¹²⁹ ^belirli bir düzenle yerleştirmiş ve geleceğin canlıların oluşturacak bu genetik malzemeli kutular, Dünyaya benzergezegenlerde, daha önceden belirlenmiş bir düzenle açılmıştır. Bilim yazarları Viktor Farkas ile Peter Krassa bir adım daha ileri gittiler. *Lasset uns Menschen machen* (İnsan Yapalım) adlı kitaplarında, mi toi ojik söylencelerle modern gen teknolojinin bir bileşiminden dölmekte-, dünyadışı 1 ar, ilkel ilk insanın genetik kodunu "kendi modellerine" göre değiştirebilmektedirler/¹⁵⁵^

Bu bakımdan insana benzer dünyadışılann bulunması, artık ender bir durum değildir, hatta normaldir.

4) Dünyadışılar Dünyalı mıydı? Yirmi yıldan beri bir UFO edebiyatı broşürler ve küçük kitaplarla yürütülüyor; bunlarda bazı akıl kumkumaları safdil müşterilerini, UFO'ların dünya üretimi olduğuna ve hatta ilkin Naziler tarafından geliştirildiğine inandırmaya çalışıyorlar. Bunlar süper gizli projelermiş.¹ ' Elbette! Bu yalancı edebiyat öylesine budalacadır ki, daha fazla sözünü etmeyi gereksiz buluyorum. Hill çiftim incelemiş bulunan ekip dünyalı insanlardan oluşmuş olsaydı, her çeşit inceleme gereksiz olurdu. İnsan inşaa tanır.

5) Dünyadışı tıp pek az mı gelişmiş? Bunu nereden bilebiliriz? Hill çiftinin ne nitelikte aletlerle incelendiğini bilmiyoruz ki. Göbeğe sokulan bir iğnenin, bizim iğnelerimizden çok daha farklı işlevleri olabilir. Betty Hill'in anlattığına göre, "önder" durumundaki yabancının elini gözlerinin üstünde şöyle bir tutması, tüm acısının bir anda kaybolması için yetmiş. Bunu yapabilir miyiz biz?

6) O gece başka hiçbir UFO görülmemiş. Birileri ufku mu gözetemiş? Gözetemişler de görüntüler mi aktarılmamış? Tarih öncesi çağda tannların kendilerini görünmez kılan uzay gemilerinin betimlemelerim okuduk. Bizim askeri teknolojiğimiz de görünmeyen bombardıman uçakları yapmadı mı?

7) UFO'nun ve içindekilerin betimlenmesi, başkalanın ifadeleriyle uyum göstermiyor. Kimi rahatsız eder bu? Bir okyanus vapurunda yolcular ve gemi personeli arasında çeşidi ırklardan insanlar bulunabilir. Karalar, beyazlar, sanlar ve hatta Sioux Kızılderililerinin soyundan biri. Belki gemide eğlenceleri bir cüce düzenliyordur ve orkestra şefi de 2,10 boyunda biridir. Gemicilerin kimi şişman kimi zayıftır; özellikle de yolcular en çılgın modaya göre giyinmiş de

olabilirler. Şimdi Avustralya'dan bir yerliyi -yüz yıl öncesine kadar yaşamış- taş çağı yerlilerinden birini gözümüzün önüne getirelim ve onu çok kısa süre sağa sola bakması için vapura davet ettiğimizi düşünelim. Bu yerli, bindiği sihirli geminin güvertesinde gördüğü acayip yaratıktan, kendi oymağındaki arkadaşlarına acaba nasıl betimleyecektir? İşin bütün püf noktası burada, anlaşıldı mı?

"Birçok insan, yaptığı iş sadece önyargıların yeniden düzenlenmek olduğu halde, düşündüğünü sanır." (William James, Amerikalı düşünür, 1842-1910)

Önümde Fransa'nın en yeni UFO dergisi duruyor/¹⁵⁷ İçinde birbirinden farklı tam 122 -yazıyla yüz yirmi iki- UFO tipi resimlenerek gösterilmiş ve tanımlanmış bulunuyor. Tek bir tipe saplanıp kalınır mı? Bizim askeri teknolojimiz dahi birbirinden farklı yığınla uçak tipi geliştirmede mi?

8) Somut kamüar yok. Hill çiftinin elinde hiçbir şey yok gerçekten. O halde her şey sadece da avara, uydurma, çalım satma ve şarlatanlık mı? Olaya biraz dünyadışı çeşni katmaya kalkışmak mı? Yoksa gözümüzden çok önemli bir şeyler mi kaçıyor? Dikkat... Şimdi buna geliyoruz!

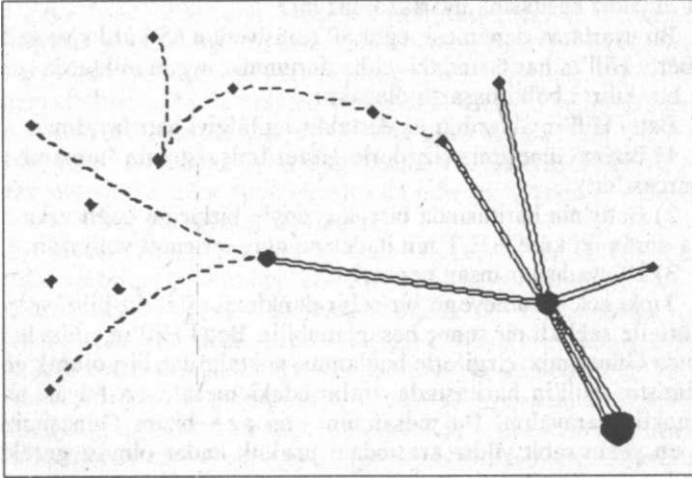
Kafanın İçindeki Altın Parçası

Betty ifadesinde, E.T'lerden birinin kendisine üstünde birçok nokta bulunan bir yıldızlar haritası gösterdiğini söylemişti. Yığınla yıldız arasında kimi küçük kimi daha büyük, 15 küre gözüne çarpmıştı, bunlar çizgilerle birbirine bağlıydı. Hipnoz altında da Betty, yıldız haritasının "üç boyutlu" olduğunu ve haritanın karşısında sanki "bir pence reden bakıyormuş gibirdi" bir duyguya kapıldığını belirtmişti. Küreler "kırmızımsı ve ışıkl" görünüyordu. Üç boyutlu görünüşüne rağmen yıldız haritası "düz"dü. Bir hologram resme bakmış olanlar, bu sözle ne demek istendiğini anlamayacaklardır.

Betty yıldız haritası için "üç ayak eninde ve iki ayak yükseklikte(is8)» diye tatmin yürütüyordu. Kendisi haritadan 90 santim kadar uzaktaymış ve duruşunu hiç değiştirmemiş. Böyle davranmışsa, holografik haritanın bir parçasını değişik bir perspektiften görmüştür. Dikkatli bir gödemci olan kadın, bizim Samanyolumuz gibi bir yıldızlar yığını görmüş değil. Buna karşın birbirlerine çizgilerle bağlı ışıkl kürecekleri zihnine adeta nakşetmiş; özellikle iki görüntü hafı-

zasına yerleşip kalmış: Haritanın sol alt köşesinde ikizkenar bir üçgen ve birbirlerine kordonlarla bağlanmış art arda duran iki büyük küre. Betty, "çizilmiş hiçbir koordinat ve hiçbir bölünme işareti yoktu'^{150}) diy_{OT} ET'lerden biri, "bizim güneşimizin çizgilerle bağlanmış sistemin tamamlayıcı parçası olduğunu" söylemişse de, Betty hangi kürenin Güneşimizi gösterdiğini bilememiş.

Daha soma Betty, hipnoz etkisi altında, yıldız haritasını defalarca çiziyor, her seferinde hep aynı şema ortaya çıkıyor. Bunlar 1964 yılının başlarında oluyor. Bu tarihe özellikle dikkat etmemiz gerek.

Betty Hill'in kendine güvenerek çizdiği resmi ve pek az şey anlatları sözleriyle akıllıca bir işe başlanabilir mi? Başlamrsa nereden başlanmalı?

Bu satırları bir otelin yüzme havuzu kenarında yazıyorum. 500 metre çevremde yaklaşık 80 güneş şemsiyesi var. Müşteri de çok olduğundan bütün şemsiyeler açılmış durumda. Şemsiyeler birbirlerine eşit aralıklarda duruyorlar. Kimi yerde kümeler oluşturacak biçimde yerleştirilmişler, bu durumda birbirlerinden ayrılıyorlar, sonra tekrar bir inci gerdanlık gibi arka arkaya sıralanıyorlar. Bütün şemsiyelerin tepesinde değişik renklerde birer flama vardı. Benim bulunduğum yerden bakılınca, flamalar düzensiz bir görüntü oluşturu-

ruyordu; fakat uzun süre bakılınca bu görüntüye insan alışıyor, hatta ondan hoşlanıyordu. Ne var ki kalkıp bulunduğum yeri birkaç metre öteye kaydırınca, alıştığım görüntü bir anda değişti. Şemsiyelerin sıralanışındaki farklı görüntü, ortaya yeni flama gruplanmalar çıkarıldı. Aslında hiçbir şemsiye yerinden kıpırdamamıştı, yerini değiştiren sadece bendim. Bu sefer gidip bu rengârenk şemsiyeler yığının ortasında durdum, çevremdeki kompozisyon bir defa daha baştan başa değişik bir görünüm aldı.

Betty Hill'in üç boyudu haritasıyla da buna benzer bir olay yaşanmıştır. Bakış açıları değiştikçe, her defasında ortaya değişik görüntü çıkmaktadır. Benim şemsiyelerin rastlantısal durumu, Betty Hill'in yıldız haritasına uyarlanamaz mı?

Bu uyarlama denemesi, eğer 80 şemsiyeden 65'i atılır ve sadece Betty Hill'in haritasındaki yıldız durumuna uygun miktarda şemsiye bırakılırsa belki başarılı olacaktır.

Betty Hill'in aktardığı üç destekleyici bilgiyi hatırlayalım:

1) Bizim Güneşimiz çizgilerle gösterilmiş sistemin "tamamlayıcı parçası" dır.

2) Bett/nin haritasında birçok çizgiyle birbirine bağlı arka arkaya duran iki küre -E.T'nin ifadesine göre- ticaret yollandır.

3) Dünyadışılar insan benzeriydi.

Tıpkı çok bilinmeyenli bir cebir denklemi gibi. Az bilgi ve çok öngörü ile sağlıklı bir sonuç hesaplanabilir. Betty Hill'in yıldız haritasında Güneşimiz, çizgilerle bağlanmış noktalardan biri olarak gösterilmiştir. Hill'in haritasında aralarındaki mesafe en büyük olan iki noktayı arayalım. Bu mesafenin -en az- bizim Güneşimizle ona en yakın sabit yıldız arasındaki uzaklık kadar olması gerekir. Niye?

Güneşimize en yakın yıldız, Proxima Centauri. Bu da Alpha Centauri'nin gücü az bir eşi. Proxima bizden 4,2 ışık yılı uzaklıkta, Alpha Centauri 4,3 ışık yılı. Dünyadan uzaklıkları 10 ışık yılının altında olan toplam sekiz yıldız var. Güneşimiz Betty Hill'in yıldız haritasında tamamlayın parça ise, o zaman en yakın nokta, mantık gereği, 4,3 ışık yılından daha yakında bulunamaz; çünkü daha yakın hiçbir yıldız yoktur.

Böylece bilinmeyenlerden birini bulduk: Betty'nin haritasında bir noktadan bir noktaya olası en küçük mesafe, ancak 4,3 ışık yılı olabilir. Şimdi bu "en küçük mesafe"yi, Bettynin yıldızlar şemasının toplam genişliği üstüne koyalım, sağdaki bir noktadan soldaki

noktaya en büyük uzaklığın, en iyi olasılıkla, 55 ışık yılı tutacağı görülecektir. Betty'nin gördüğü yıldız haritası parçasının Güneşe 55 ışık yılı uzaklık içinde yer alması gerekiyor.

55 ışık yıllık bir yanıp için bin kadar yıldız parlamakta. Bunların yüzde biri dev, yüzde sekizi cücedir. Bu dev ve cüce yıldızlar toplumdan uzaklaşınlabilirler; çünkü ne "ticaret yolları'nın ne de "araşunlan gezegenler" in tamamlayıcısı parçası olabilirler. Pe-ki, 55 ışık yılı çerçevesi içinde hangi yıldızlar ayrılacak? | ,

Astronomlar yıldızlan ışık güçleri, büyüklükleri, kideleri, ömürleri vb. gibi özelliklerine göre sınıflandır ve onları, belirli harfler ve rakamlarla adlandırarak gruplandırılar. Gruplandırma, A - O, A - I, A - 2 vs. diye başlar, B tiplerine geçer ve oradan da M sınıflandırmasına kadar sürüp gider. Güneşimiz on bir trilyon yıl ömür biçilen bir G-2 tipidir. Hatırlayalım: Anlatılan E.T'ler insan benzeriydiler. Bu da onların yurdundaki Güneş, bizim Güneşimizle kıyaslandığında önemli bir farklılık gösteremez demektir; aksi halde orada insan benzeri hayat gelişemezdi. Dünyasal hayat biçimi, dev yıldızların, cüce yıldızların ya da çift yıldızların çevresinde dönen muhayyel gezegenlerde olamaz.

Bir an için insanlığın uzay gemileriyle Güneş sistemimizin tamamına ulaşabileceğini kabul edelim. Nereye gideriz? Merkür'e mi? Olanaksız! Merkür, Güneşten ortalama 58 milyon kilometre uzaklıktadır. Karşılaştırma yapılması için söyleyelim, Dünya 149,5 milyon kilometre uzaklıktadır. Güneşe bu yakınlığı nedeniyle Merkür, akkor halinde bir gezegendir. Kidesi Dünya'nınkinin 0,056'sı kadardır, çapı da 5000 kilometre gibi gülünç bir uzunluktadır. Merkür'de ne işimiz var? Orada kavrulup yok oluruz ve ısıya dayamlı giysilerimiz olsa bile, Merkür üzerinde yapılabilecek hiçbir şey yoktur. O halde Güneş sistemimizde olası uzay yolculuğu hedefleri listesindeh onu siliyoruz.

Venüs'e mi? Sovyederin araştırma uydusu, Venüs dağları üzerinde ölçümler yapı, gezegen çok yoğun bir bulut tabakasıyla çevriliydi, yüzeydeki sıcaklık 400 santigradın üstündeydi. Ne yapanz orada? Buharlaşımaya mı gideceğiz?

En yakın aday Mars'ür. Güneşten ortalama 228 milyon kilometre uzaktadır; bir Mars günü, Dünya zamamna göre, 24 saat, 37 dakika, 23 saniyedir. Bir Mars yılı 687 Dünya günü sürer. Mars at-

(*) Trilyon: Milyon kere milyon.

mosferi çok incedir ve daha çok karbondioksit gazından oluşmuştur. Mars yüzeyinin basıncı, Amerikan Mariner araştırma uydusu tarafından 6 milibar olarak ölçüldü/}^{60} Bu da yeryüzünde 30500 metre yüksekliğin basıncı demek ir.

Bu olumsuzluklarına rağmen Mars, Güneş sistemimizde Dünyaya en çok benzeyen gezegendir ve verimli bir uzay yolculuğu hedefidir. Gerçi orada da, Ay'da olduğu gibi, uzay giysileri içinde hareket etmek zorundayız; ama orada kümbeder kurabilir ve özel surette düzenlenmiş kraterlerin içinde, yapay oksijen atmosferi soluyarak yaşayabiliriz. Hatta Mars'ı "mavi suyunlan" püskürterek yaşanılır hale getirmek hesaplan yapılmaktadır. <v-150(161) g •
yosunlanmn büyük bir hızla çoğalmak ve yan ürün olarak ela oksijen üretmek gibi eşsiz bir özelliği var. Suyosunlanyla eyleme geçilebilmesi için Mars ısısının yükseltilmesi gerekiyor. Uzmanlar bu yükseltilmenin yapılabileceği görüşündedir.

Güneş sistemimizde bundan somaki gezegen, bir gezegen değildir, birkaç bin gezegen parçasından oluşan bir yığındır: Mars ile Jüpiter arasındaki asteroidler kuşağıdır. Uzay yolculuğu hedefi olarak asteroidlerden ancak hammadde kaynağı olarak yararlanılması düşünülebilir.

Bir somaki gezegen Jüpiter'dir, güneşe 779 milyon kilometre uzaklıkta bir dev. Kitlesi, Dünya kitesinin 318 katıdır, atmosferi daha çok: amonyak ve metan gazından oluşmuştur; yüzeyinde en yüksek ısı eksi 133 derecedir. Uzay giysileri içinde dahi Jüpiter'de yaşayamayız. Hemen pelte haline geliveririz.

Güneş sistemimizde öteki gezegenlerin hepsi, Güneşten daha da uzaktadır. Bunlan ısı engelinden ötürü uzay yolculuğu hedefi olarak hiç duraksamasız liste dışı yapabiliriz.

Demek ki tüm Güneş sistemindi;, insanlı bir uzay seferi için ancak iki olası hedef var: Ay ve Mars. Her iki yerde de bizler ancak uzay giysileri içinde hareket edebiliyoruz. Oysa biz insanlar, bizim için bir anlamı olabilecek uzay yolculuğu hedefleri anyoruz. Vardığımız yerde yaşamamızı sürdürmek ve aktif durumda kalmak istiyoruz. Hiç kuşkusuz dünyadışılar, insan benzeri bu yaratıklar da aynen böyle düşünüyor ve analizler yapıyordur. Başka seçenekleri yoktur.

Peki, 55 ışık yılı genişliğinde bir çerçeve içinde verimli olabilecek kaç hedef vardır? Kendi kategorisi içinde, Güneşimizle pek o kadar fazla farklılık göstermeyen kaç güneş var? Yaklaşık elli tane. Yüzme havuzundaki bütün öteki "güneş şemsiyelerini" atabilirim.

Bunlar büyüklükleri ya da ışıma güçlerinden ötürü liste dışı kalıyorlar.

Mantığı Biraz Zorlarsak

Aynı şeyleri 1969 yazında Bayan Marjorie Fish de düşünmüştü; kendisi bir başöğretmen ve Amerika'da Ohio eyaletinin Columbus kentinde amatör bir astronomdu. Bayan Fish, yalmzca zekâ dereceleri 140'ın üstünde olan insanların kabul edildiği "Mensa later-national" adlı özel kulübün de üyesiydi/¹⁶² Bir dergide Betty Hill'in yıldızlar semasım görmüş ve kendi kendine bu muammanın hangi anahtarla çözülebileceğini sormuştu. 4 Ağustos 1969'da Betty Hill ile Marjorie Fish buluştular. Ardından Bayan Fish, büyük bir yıldızlar katalogu aldı ve birkaç "oyun kuralı" koydu:

a) Betty'nin yıldız haritasında "ticaret yolları ve araştırma yolları" gösterilmişti. E.T'ler evrende yollarına giderken belirli yasalara uymak zorundaydılar. İlk ağızda yurtlanndan 50 ışık yılı uzaklıktaki yere uçmazlardı; daha önce herhalde en yakındaki Güneş sistemini incelemek isterlerdi.

b) Yaşama olanağı bulunmadığından dev yıldızlara, beyaz cücelere ve çok genç yıldızlara da uçmazlardı.

c) Belirli bir yıldız tipini hedef belleyen, bu yıldız tipine ilgi gösteriyor demektir. Örneğin, dört tane kızıl devin yamndan geçip ancak beşincisinde istasyon yapmak mantıksızlık olurdu.

d) Hill'in yıldız haritası sadece 15 nokta gösterdiğine ve bunlardan biri Güneşimiz olduğuna göre, haritanın tümü, en iyi olanakla, 55 ışık yıllık bir kesit gösteriyordur.

e) E.T'ler bizim Güneş sistemimizde uçtukları ve insana benzedikleri için yurtlanmn bulunduğu sistemin, insan benzerlerine yaşama olanağı veren kuşak içinde olması gerekir. Yıldızlar sınıflamasında böyle bir kuşak, F-8 tipinden K-5 tipine kadar olanyıldızları içermektedir. (Son zamanlarda eksobiologlar, insan benzeri hayat biçimlerinin en fazla K-1 sınıfına kadar olan yıldızlarda olabileceği doğrultusunda eğilimgöstermektedirler.)Tekrarlayalım: BizimGüneşimizbir G-2 tipidir ve F-8'denK-5'e kadar uzanan kuşağın içinde yer alır.

f) Betty'nin yıldızlar haritasında iki büyük küre arka arkaya durmakta ve birbirlerine birçok çizgiyle bağlanmış görünmektedir. Bu ikisinden birinin, yabancıların yurdu olan sistemi gösterdiğini kabul edebiliriz.

Bu koşullara uyup uymamasına bakarak Bayan Fish, 55 ışık yılılık çerçeve içinden pek çok yıldızı liste dışı bıraktı. Arta kalan noktalardan da değişken altı model yapıp. ve -bakın şu işe- düğüm çözülmüştü. Her şey uyuyordu: Yıldızların aralarındaki uzaklıklar, üç boyutlu görünümü içindd tüm yıldızlar, sağda aşağıda eşkenar üçgen içinde üç yıldız ve birkaç çizgiyle bağlamp birbiri ardında yer alan ana yıldızlar. Rastlantı saf dışı edilmişti. Astronomi konusunda hiç bilgisi olmayan Betty Hill'in, korkunç yaşantısından hatırında tutmayı başardığı şey, gerçek bir altın parçasıydı. Dünyadışılardan "bir şey" alıp götürebilmek tutkusuyla ET'nin üç boyudu haritasını zihnine nakşetmiş ve hipnoz altında bunu tam bir doğrulukla çizmişti. Böylece yıldızların kimliklerinin kesinlikle saptanmasına olanak vermişti. Bu yıldızlar aşağıdadır. (Aşağıdaki listede birkaç defa di-ese sözcüğü geçecektir. Bu, o yıldızın kaydının Astronom Wilhelm Gliese tarafından yapıldığım ve onun ünlü yıldızlar katalogunda bulunduğuna işarettir.)

	Yıldızın Adı	Sınıfı
	Zeta 2 Reticuli	G-1
2	Zeta 1 Reticuli	G-2
3	82 Eridani	G-5
4	Güneş	G-2
5	Tau Ceti	G-8
6	107 Piscium	K-10
7	54 Piscium	K-0
8	Gliese 67	G-2
9	Tau 1 Eridani	F-6
10	Kappa Fornacis	G-1
11	Gliese 95	G-5
12	Gliese 86.1	K-2
13	Gliese 59	K-0
14	Gliese 86	K-0
15	Alpha Mensae	G-5

Listede gösterilen bu yıldızların hep à, Dünyadan 55 ışık yılı uzaklıktaki çerçeve içinde bulunmaktadır Hepsi de insan benzeri hayata elverişli yerler sınıflamasının içindedir. Betty Hill, "aşağıda solda' bir yıldız kombinasyonunu eşkenar bir üçgenin içinde çizmişti. Bu yıldızlar ilk kez 1969 yılında *Gliese Yıldız Kataloğu*'nda yayın-

landı. 1969'dan önce Astronom Wilhelm Gliese ile astronomi alanındaki birkaç otoritenin dışında hiç kimse, bu üçgen kombinasyonu hakkında bir şey bilmiyordu. Betty Hill ise -haürlayalım- haritasını 1964'te çizmişti. "Gliese Kataloğu'nun yayınlanmasından beş yıl önce." Bu konuda Prof. Dr. Allan Hynek şöyle diyor/¹⁶⁴)

"Bütün bunlar büyüleyici ve akıl erdirilecek gibi değil. Dünya'da 1961 ve 1964 arasında hiçbir astronominin bu üçgenden, Betty Hill'in hipnoz altında, bir geometrik yıldızlar konumu olarak çizdiği bu üçgenden haberi yoktu."

Bayan Marjorie Fish, Hill yıldız haritasının kesin çözümünü Columbus'taki Ohio Eyalet Üniversitesi'nde astronom Prof. Dr. Walter Mitchell'e götürdü. Prof. Mitchell, öğrencileriyle birlikte Fish modelinin verilerini bilgisayara yükledi. Elektronik beynin yardımıyla Fish modeli, düşünülebilecek bütün perspektiflerinden incelendi. Şüphe yoktu. Betty Hill'in yıldızlar şeması, sabit yıldızlar uzayının 55 ışık yılı kapsayan bir kesitini gösteriyordu. Bu kesitin, "Zeta 1 ve 2 Reticuli" sisteminin bir gezegeninden görünüşüydü. Bunlar ise Hill'in şemasında birbirinin ardında duran ve birçok çizgiyle bağlanmış olan iki yıldızdı. 1973 ve 1974 yıllarında, Utah Üniversitesi'nden Frank B. Salisbury ve Chicago Üniversitesi'nden David R. Saunders gibi başka astronomlar da -birbirlerinden habersiz olarak- Hill haritasını ele aldılar. Çok küçük küçük sapmalarla sonuç hep Marjorie Fish'in modeliyle özdeş oldu.

Bu sayede biz, Betty ve Barney Hill'i 19/20 Eylül 1961 gecesi uzay gemilerine alan dünyadışların yurdunu öğrenmiş bulunuyoruz. Bunlar: "Zeta 1 ve 2 Reticuli" yıldızlarıdır. Zeta 1 -bizim güneşimiz gibi- G-2 tipi bir yıldızdır; Zeta 2, küçük bir sapma gösterir, G-1 olarak sınıflandırılmaktadır. (Sınıflamalar çeşidi yıldız kataloglarında küçük sayılarla sapmalar gösterebiliyor.) Zeta-Reticuli sistemi bizden 37 ışık yılı uzaklıktadır. Modern astronomi ve eksobiyojji açısından her iki yıldız, uzun zamandan beri bir gezegenler sistemine ve insan benzeri hayata elverişli adaylar listesinin başında bulunmaktadır. Başka sorusu olan? Ah evet, bazı açıklama yazılarında Barney ve Betty Hill olayının sonunda çözümlendiğini okudum: Onların gördüğü UFO, meğer Jüpiter gezegeninden gelmemiş (!).

Herkes Çıldırdı Mı?

14 Ekim 1990'da Amerikan televizyonlanmn en büyüğü CBS,

Sonraki sayfalar: Betty Hill'in deşifre edilmiş gök haritası.

Gilese 67

107 Piscu

Tau Ceti

Güneş

82 Eridani

54 Piscium

Tau 1 Eridani

Kappa Fornacis

Gilese

Gilese 95

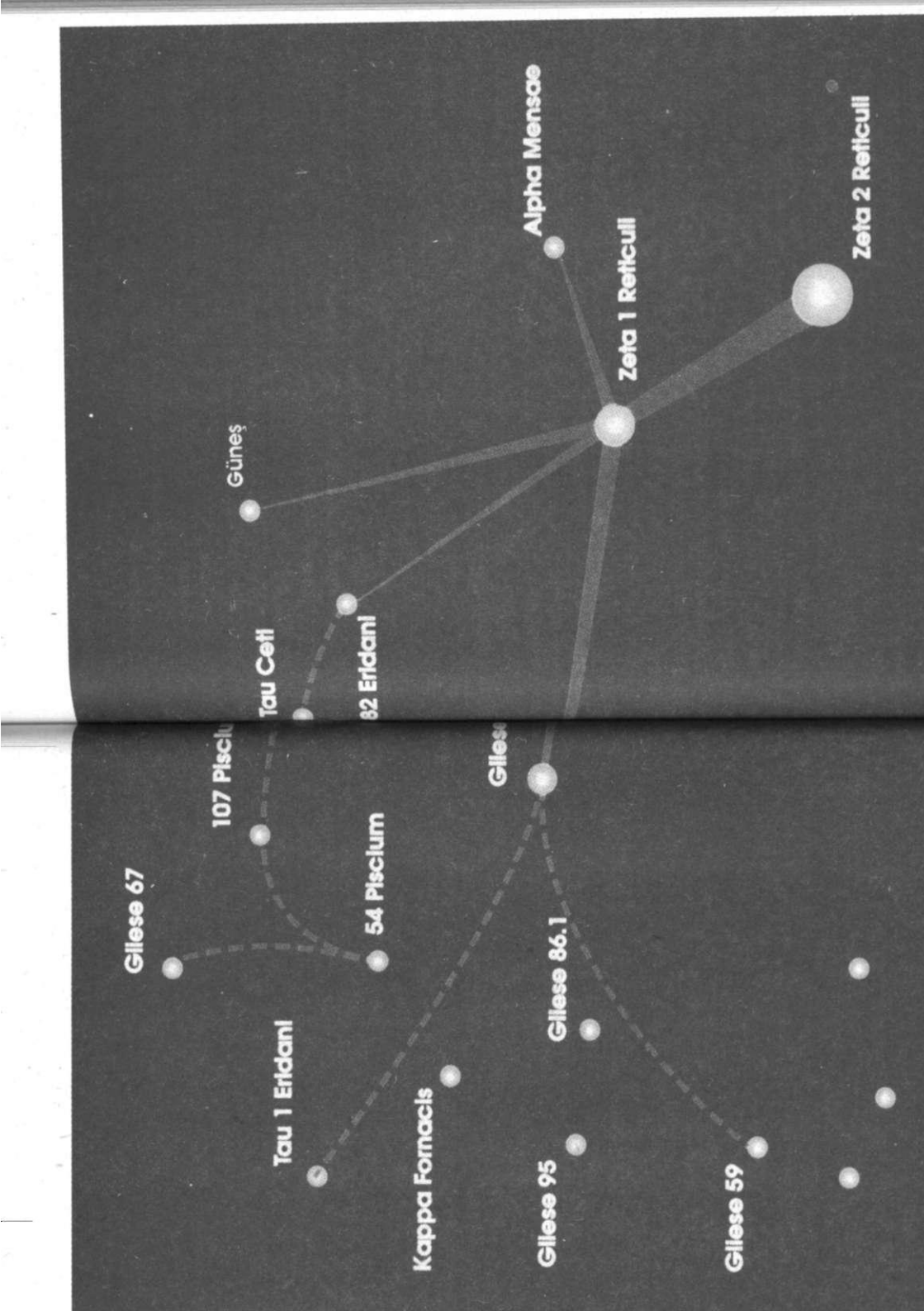
Gilese 86.1

Alpha Mensae

Zeta 1 Reticuli

Zeta 2 Reticuli

Gilese 59

Washington'dan bir yayın yaptı: *UFO -Coventp- LifeP²®** Yayın sırasında UFO olaylarının birçok görgü tanığı sorguya çekildi; hipnoz altında filme çekilmiş ifadeler düzeltildi; diğer bazı tanıklar gemiye alınıp incelendiklerini bildirdiler. Gerçekten dramatik gerilimi olan heyecan verici bir yayındı. Bu yayın yalnızca Florida'da Gulf Breeze adlı küçük kentin halkından birçok kişinin, etmedik yemin bırakmayarak, birçok UFO'nun kasabalarını gözedediğini söylemesiyle değil, ayrıca emekli bir gizli servis ajanının, hükümet makamlarının örtbas etme çabalanna ilişkin bilgileri, sözünü esirgmeden anlatmasıyla da ilginç oldu. Tahmin edeceğimiz gibi, bu konuşmacının ne yüzü gösterildi ne de adı söylendi. Günümüzde televizyon programlarında insanlarla konuşulurken çok başvurulan bir yöntem, konuşmacının kimliğinin açığa vurulmaması, bu programda da uygulandı. Hatta konuşmacının sesi bile değiştirildi. Ancak program sunucusu, seyircilere, yayın sırasında *falcon* (atmaca) takma adım taşıyan bu esrarengiz adamın kimliğinin yüzde yüz gerçek olduğu ve kontrol edildiği yolunda defalarca güvence verdi.

Falcon, sorgu sırasında Amerika Birleşik Devletleri hükümetinin en yüksek düzeyde yetkililerinin, uzun süredir dünyadışılar hakkında bilgi sahibi olduğunu, onlarla antiaşma gibi bir şey yapıldığını, bu antiaşmada "siz bu gezegenin halkını korkutmayın, biz de sizin peşinize düşmeyelim" denildiğini belirtti. Sunucunun, bu E.T'lerin galaksinin hangi kesiminden geldiğini sorması üzerine Falcon, kesin bir tavırla şu cevabı verdi: "Bizim Zeta 1 ve 2 Reticuli adım verdiğimiz yıldızlar sisteminden."

Yayın sırasında Moskova'yla da doğrudan bir bağlanı yapıldı. Glasnos: belirtisi olarak Sovyet bilgini Dİ. Leonhard Nikişin, onlarda da a> m şeklinde örtbas etme (cover-up) uygulaması yapılmış olduğunu kesin bir dille vurguladı. Ama şahsen beni en çok etkileyen Dr. Jesse Marcel ile Paul Shartie'nin söyledikleri oldu. Birbirlerinden bağımsız olarak -birbirlerini tanıyorlardı- ikisi de bir UFO'nun düşüşünü doğruladı. Dr. Jesse Marcel, birkaç yıl önce ölmüş bulunan aym addaki havacı subayın oğluydu. Kameranın önünde olay sırasında on iki yaşlarında olduğunu, babasının pek uzakta olmayan bir yere düşmüş bulunan UFO'nun birkaç küçük parçasını eve getirdiğini anlattı. Babası çok heyecanlıymış ve hep bu düşüş hakkında konuşmuş. Ertesi sabah hava kuvvetlerinden adamlar gelmiş ve o parçaları alıp gitmişler. Onları bir daha hiç görmemiş.

Paul Shartie ise, havacı subayların bu olaydan amatör işi bir film yaptıklarını, Pentagon'un bu filme hemen el koyduğunu anlatı.

İnsanda dramatik heyecan uyandıran bu çeşit beyanlar, ister istemez şu soruya yol açıyor: Burada kim yalan söylüyor? Ve niye söylüyor? Gösterişçilik ve işgüzarlık, bu soruya verilen en geçerli cevap. TV yayım sırasında bu türden görgü tanıklarına da söz verildi, bu arada hava kuvvetlerinden pilotlar da kendi yaşantılarını anlattılar. Ama hepsi de koca yalan tenceresinde uygun bir yer bulamadıkları gibi, karşılıklı uyum göstermekte de tökezlediler. Yayın sırasında bedelsiz başvuru telefonlarının numaralan duyuruldu ve aşağıdaki kategorilerden birine olumlu cevap verebilecek izleyicilerin aranması istendi:

1) Daha önce bir UFO görme olayı yaşadınız mı? (Buna "*close encounter of the first kind* - birinci türden karşılaşma" deniyor.)

2) Daha önce bıraktığı izlerle UFO'nun yere inişini gördünüz mü? Örneğin ezilmiş oılar, ağaçlar, yanmış toprak parçaları vb. gibi (*second kind* - ikinci tür) delillerle karşılaştınız mı?

3) Dünyadışlarla bir araya geldiniz mi? Yabancı canlıları kişi olarak gördünüz mü? (*third kind* - üçüncü tür)

4) Dünyadışlar tarafından götürüldünüz, kaçınıldınız ve de incelenmeye tabi tutulduunuz mu? (*fourth kind* - dördüncü tür)

5) Bu kategorilerin hiçbirine girmiyor musunuz?

6) Hükümetten bir araştırma komisyonu isteğiniz var mı?

Yayın sırasında 800'den fazla kişi telefonla başvurdu; telefon eden çok sayıda insanın başvurusunu karşılamak olanağı bulunamadı.

Yapılan değerlendirme şu sonucu verdi:

Telefon edenlerden UFO görenler % 60

İkinci türden bir karşılaşma yaşayanlar % 5

Üçüncü türden bir karşılaşma yaşayanlar % 3

Dördüncü türden bir karşılaşma yaşayanlar % 4

Kategorilerin hiçbirine girmeyenler % 20

Pek emin olmayanlar % 8

Hükümetten araştırma komisyonu isteyen % 87

İstemeyenler % 13

Ürküntü veren bu itiraflar da, çok gizli diye damgalanmış yığınla belgenin arasına katıldı; bu belgeler geçen yıllarda çeşitli kaynaklardan gelmiş ve kamuoyuna da sızıntılar yapmıştı. Meslektaşla-

rim Johannes von Buttlar ile Michael Hesemann, Almanca konuşulan bölgede bu konuda birçok eser yayınladılar/^{166**169}) İngilizce konuşan dünyada da Timothy Good, gizli diye sınıflandırılmış belgelerden koca bir desteyi şaşkına dönen halkın önüne fırlatmıştı/) Bunlar arasında 1952 yılından M-12 denilen kâğıtlar vardır; (M-12, Majestic 12'nin kısaltılmışı, Majestic ise belgeleri imzalamış olan yüksek rütbeli askerin takma adıdır.) 1976 yılından PA belgeleri (Aquarius Projesi'nin kısaltılmışı) ve hatta 1989'dan askeri belgeler vardır. O zaman, 7 Mayıs 1989'da Güney Afrika'da "Botswana sınırının 80 kilometre güneyinde Kalahari Çölü'ne"¹⁶⁷) bir başka UFO düşmüş olmalı, ardında "150 metre çapında 12 metre derinliği olan bir krater" bırakmıştı. Bu UFO'nun parçalan Güney Afrika Hava Kuvvetleri tarafından Amerikan Hava Kuvvetleri'ne verilmiş olmalıdır.

Aslında bizler toptan ahmak mıyız, ya da çok şeyler bilen hükümet makamları bize düpedüz yalan mı söylüyor? Bir yedi yıl önce böyle bir soruyu ortaya atamazdım. Bugün bu soru kendiliğinden karşımıza dikiliyor; çünkü yığınla bilgi masamın üstünde durmaktadır. Bu durumda ben de sırf saygıdeğer ve akli başında insanların büyük kesimi UFO'lara gülüp geçiyor diye, kör ve sağır bir anti-UFO lobisi her şeyi ukalaca örtbas etmeye kalkıyor diye gözümü, kulağımı kapatmayı kesinlikle reddediyorum. Geçmiş yıllar boyunca birçok resmi kuruluşun gizli arşivlerinden dışarı sızmış bunca "top-secret" damgalı belge sahte midir?

Bu kâğıdan ordunun ve Amerika Birleşik Devletleri başkanının imzalarıyla birlikte kim sahte olarak düzenlemiştir? Hem de sahibi başlıklı kâğıtlar ve gerçek mühürlerle kim? İlgili resmi kuruluşlar niye susuyor ve niye hiçbir tezip yayınlamıyor? Yoksa politikacılar ve askerler bu işi düzeltmeyi göze alacak kadar cesur mu değiller? Böyle sahtekârlar varsa, niçin bunlar mahkeme önüne çıkarılmıyor? Niçin açıkça teşhir edilmiyorlar? Bu gizli kâğıdan kamuoyuna ulaştıran gazeteciler ve yazarlar biliniyor; o halde burada oynanan ne biçim bir çirkin oyundur? Eğer bazı resmi makamlar E.T'ler ve düşmüş UFO'lar hakkında gerçekten bilgi sahibi olup da bunların üzerine suskunluğun ışıktan kaçan kara mantosunu örtmüşse, o zaman bu davranış binlerce yıldan bu yana insanlığa karşı kasten yapılmış en büyük aldatmaca olarak nitelendirilmelidir.

Düşünün: Bir yanda namuslu astronomlar, astrofizikçiler, ekso-

biyologlar ve radyoastronomlar, evrende yalnız olup olmadığımızı saptamak için uğraşıp duruyor; bir yanda milyonlarca dolar, radyo-astronomik ve optik teleskoplar, astronomi fakülteleri ve SETİ projeleri için harcamp duruyor; yine bir yanda üstün zekâlı bilginler, dünyadışı hayatın nasıl kamtlanabileceği konusunda deneyler tasarlıyor ve NASA bu tasarımlara uyarak donatılmış uyduları uzaya gönderiyor - bu sırada üniforma taşıyanlardan küçük bir grup, bu sorunların cevabını çoktan beri biliyor ve kamdanm da kilit altında tutuyor. Bu adamların davranışı, insanlığa karşı işlenmiş bir cürüm olur. Tanrıya şükür ki hiçbir gizli çevreye bağlı olmayan ve evrendeki akıllı hayat sorusunu cevaplamayı başka araçlarla deneyen kafa-lar da var.

Uç, uç yukarılara!

1900 yılında Fransa Bilimler Akademisi, yabancı bir dünyayla ilk kez iletişim kuracak kimseye verilmek üzere 100.000 Franklık bir ödül ortaya koydu. Ancak komşu gezegen Mars, bu ödülün kapsamı dışında tutuldu; çünkü 1900 yılının bilim adamları, Marslılarla temas kurmanın çok kolay bir iş olacağını düşünüyorlardı. Bu arada kanıtlandı ki Mars'ta ne küçücük yeşil adamlar yaşıyordu ne de başka türden E.T'ler.

Dünyadışı hayatı arama heyecam Birinci Dünya Savaşı'nda hızlı bir düşüş gösterdi. Neden soma, 1959'da, Amerikalı iki doğabilimci Dr. Philip Morrison ile Dr. Guiseppe Coconi, bilim dergisi Nature'de⁽¹⁷⁾ yayımladıkları bir makalede, 1-10 GHz arası alanda radyo dalgalarıyla bir yıldızlararası iletişim denemeyi önerdiler. O zaman Philip Morrison, "bir basan olasılığım kestirmek çok güç" demişti, "ama hiçbir şey denemezsek basan şansı sıfıra eşit olur." Böylece SETİ projesi doğmuştu.

On yıl soma, 1970 baharında, Cornell Üniversitesi'nden genç radyoastronom Dr. Frank Drake ilk pratik denemeyi gerçekleştirdi. Batı Virginia'da 25 metrelik Green Bank radyoteleskopu 1,420 GHz dalga uzunluğuna ayarlandı - buna "hidrojen hattı" deniliyordu. Dünya dışından hiçbir yapay kuş antenlere çarpmadı. Somaki yıllarda toplam 48 denemeye girildi, radyo dalgaları aracılığıyla E.T'lerin telsiz dalgaları algılanmak istendi. Hepsisi boşuna oldu. SETİ bilim adamları evrende diğer uygarlıkların da telsiz ve tele-

vizyon yayınlan yapabilmek ya da uzay gemileri arasında haberleşmeyi sağlamak için radyo dalgalarından yararlanmak zorunda olduklarını kanıtladılar.

Olabilir - ancak ille de böyle olmak zorunda değildir. Yüzyıl önce Afrika'da Buşmen zencileri, diğer uygarlıkların da Buşmen tamtamlarıyla iletişim kurmak zorunda olduklarını kanıtlamış olabirler. Ve eski İsviçre Konfederasyonu üyeleri de belki, bir dağın tepesinden öbür dağın tepesine ışıkla işaret vermekten daha hızlı bir haberleşmenin olanaksız olduğu düşüncesine varmışlardır. Bense telepatik iletişimi geliştirmiş bir toplumun, hiç de telsiz sinyallerine ihtiyacı olmadığı ya da kendi sinyallerini dışardan gelenlere karşı koruyabilecek bir sistem geliştirmiş olabileceklerini düşünebiliyorum. Askeri teknolojiye her günkü işlerden biri bu.

Ayrıca radyo dalgalarının yıldızlararası iletişim için en uygun araç olup olmadığı da tartışma götürür bir nokta. Hem elektromanyetik dalgalar ışıktan daha hızlı hareket etmiyorlar; üstelik bir uzay gemisinin, soracağı soruyla alacağı cevap arasında 72 Dünya yılı bir zaman bulunuyorsa, ana üssüyle nasıl bağlantı kurabildiğini de anlamak çok güç. Dünyadan "Zeta Reticuli 1-2"ye radyo dalgasının gidişi ve dönüşü için bu kadar süre gerekli. Işıktan hızlı bir şeyi tasarlamamız ise, Buşmen zencilerinin televizyon vericisini tasarlamaları kadar uzak bir olasılık. Ne var ki böylesi bir "ışıküstü hız"a hiç değilse matematik hesaplamalarda yer verilmektedir. (Burada söz konusu olan New York Columbia Üniversitesinde teorik fizik profesörü. Dr. Gerald Feinberg'in hesap ederek bulduğu "Tachyone"-dur.¹⁷²) Bu varsayımsal muhayyel parçacık yalnızca ışık üstü hız akımında hareket etmektedir.

Uzaydan işaretler için sahibi bir çağın açılmasını SETİ bilim adamları, 1992 güzünden beri beklemekteler. Onun için de, siz sayın okuyucular, bu kitabı elinizde daha sıkı tutun. Birçok itirazlardan sonra Amerikan Kongresi ve NASA, sonunda dev bir dinleme programı başlatmaya karar verdi. Program "NASA-SETI - Microwave Observing Project (kısaca MOP)" adını taşıyor. Proje uygulamaya daha ilk aşamasında MOP, geçmişin bütün çabalarını gölgede bıraktı. Dinleme projesinin ilk safhası için 85 milyon Dolar harlandı ve dünya çapında bir radyoastronomik alıcılar zinciri kuruldu. MOP'ta da bilginler eski öneriye uyup evreni 110 GHz arasındaki dalga boylarında dinlemek istediler. Evrende doğal parazit kaynakları 1 GHz'nin altında çok fazlaydı, 10 GHz'nin üstünde de

Dünya'nın parazitleri vardı. Peki, bu MOP'un daha önceki dinleme operasyonlarından farkı neydi?

İlkin 100 ışık yılı çapında bir çerçeve içinde, bizim Güneşimizin tipine uyan 800 kadar güneşin varlığını saptandı. Bunlar F-8 ile K-5 arasındaki kuşakta yer alan bütün tiplerdi. Bu yıldızlar hedeflenerek dinleme yapıldı. Bir yandan da Samanyolu'nun tümü üzerinde genel bir tarama programı uygulanıyordu. Bu genel dinleme programı Kaliforniyalı Pasadena'daki "Jet Propulsion" Laboratuvarı'nın astronomlarınca yürütüldü; hedeflenerek arama programı ise Kaliforniya'da View Dağı'nda, NASA-Ames Research merkezinin seçkin elemanlarınca gerçekleştirildi. Yetkili kişiler Jill Tarter ile Bernard Oliver adındaki iki bilgindi.

Projenin tümü için en yeni bilgisayarlar devreye sokuldu; bu bilgisayarlar özellikle söz konusu amaç için Kaliforniya'da View Dağı'nda Silicon Engines firması tarafından geliştirildi. Bu bilgisayarların kapasitesi, konunun uzmanı olmayan için akıl erdirilecek gibi değildir: Ayni anda 15 milyon kanalı dinleyebilmektedir. Evrene doğru yöneltilmiş bu dijital dev insanlık tarihinde bir benzeri olmayan bir aygıttır. Elektronik beyinler gelen sinyalleri yıldırım hızıyla analiz edebilmektedir. Burada söz konusu olan doğal radyo kaynakları, Samanyolu'ndan arka plan dinlemesi, komşu gezegenlerden vızıldama sesleridir. İşaretler kuasar denilen yıldızimsı uzay cisimlerinden veya pulsar denilen kaynayan nötron yıldızlarından da gelebilir.

Dinleme programının başlamasından sonra ilk aşamada, geçmişte şimdiye kadar yapılmış denemelerin tümünün verdiğinden çok daha fazla bilgi değerlendirilmiştir. Proje, 1992 güzünden, 2001 yılına kadar sürdürülecektir. SETİ Enstitüsünden Dr. Seth Shostak bu konuda şunları yazıyor: "Bizim kuşağımız, insanlığın temel sorunlarından birine cevap alma olanağına elde etmiş ilk kuşaktır⁽¹⁷³⁾"

Evrenden akıllı işaretlere yönelik bu emsalsiz araştırmayla bağlantılı olarak Amerikan basınında hemen bir "kültür şoku" sorunu ortaya çıktı. İnsanlar "yaratılmışların en seçkim" ve "evrimin doruk noktası" olmak yerine, evrende yalnız başına olmamaya alışacak kadar güçlü müydü? Bu konuda proje yönetmem Bernard Oliver, "Bir kültür şokunun olacağını sanmıyorum" diyor. "Pek çok insan, özellikle Amerikadakililer, dünyadışı akıllı varlıkların olabileceğine kendilerini hazırlamışlardır."

Bu söz ABD'nin kender kesimi için yerinde olabilir. Ama ülke-

nin güneyinde ve ortabaüsında yaşayan dinsel bağlan çok güçlü insanlarda durum nasd olacakür? Arap ülkelerindeki gerici teokratik sistemler, bu durumu nasd karşılayacaktır? Türlü küçük farklılıklarına rağmen dev boyuttaki Hristiyan toplulukları ne diyecektir? "Dünya görüşü yalmzca bizimkidir" diyen her şeyi kendilerine göre değerlendirenlerin tepkisi nasıl olacaktır? Bilim adamlarının bazıları bile, emin olun, E.T'lerin varlığına ancak kendilerini iyice zorlayarak kadanabilecektir.

Ya da dünyadışların ilk sinyalleri kesinlikle saptandığı takdirde, şimdiki UFO sorunlarımızda yaşadığımız gibi, aynı örtbas etme ve maskeleyme programları mı uygulanacak? O zaman iki yüzlülük perdeleri yeniden mi çekilecek? İçten pazarlıklı, şüpheli bilim adamları ile ağırbaşlı, temkinli din bilgileri, heyecan fırtınasına uğramış insanlığa MOP sinyallerinin sahte olduğunu söylemek için birdenbire televizyonlarda konferanslar mı çekmeye başlayacak? Yine "güvenilmez"ler, "yanlış yorumlandı"lar olacak mı? Yine hep "başansız denemeler" mi söz konusu olacak? Yine şu ya da bu komisyon, bu gerçeklerin halka asla duyurulmamasına karar vermek için toplanacak mı? Denemelere katılan bilim adamları, "çok gizli" sözleşmelerinin kerpeneyle kısıvrak yakalamı, buna rağmen ağızdan laf kaçıranlar seçkinler zümresinden kapı dışarı mı edilecek, alay konusu mu olacak?

Bütün bunlar daha önce oldu. Ve her defasında sadece şu ya da bu din veya ideolojiden, kocaman küpeli birkaç kişi, insanlığın böylesi gerçekler için henüz yeterince olgunlaşmadığını, sürünün yine eskisi gibi yürüyüp gitmesi gerektiğini söylediği için oldu.

"Bir uçan daire (UFO) gördüğünü söyleyen insanlara artık gülmiyorum; çünkü ben kendim de bir tane gördüm." (Jimmy Carter, A.B.D. eski başkanı.)

KORKUTUCU KARŞILAŞMALAR

Niyetim ne bir UFO kitabı yazmak ne de UFO'lara ilişkin herhangi bir yanlış düzeltmek. UFO lobisinin her zaman doğru, karşı tarafın ise hep yanlış davrandığım kamdamaya kalkışacak da değilim. Amacım, daha çok birkaç örneğe dayanarak, korkutucu şeyler karşısında nasıl önyargılı, nasıl dogmatik davrandığımızı göstermek. Bilinmeyen bir şeyle karşılaştığımızda duyduğumuz korkuyu, türlü özürler, türlü bahanelerle basıyıyor, öte yandan kamuoyu için ise en akıl almaz masalları uydurmaktan çekinmiyoruz. Her saçmalığı, eleştiri süzgecinden geçirmek gereğini duymadan, ne kadar da çabuk yutuyoruz; yeter ki bu saçma, doğamın genel görünümünde her şeyi yine eskisi gibi yerli yerine koysun.

Hatta binlerce yıl önceki atalarımı/dan çok daha çığ davranıyorduk. Onlar bir zamanlar "tanrılar"la karşılaşırlar, onları kabul ettiler, onlara hayran oldular, onlardan korktular ve yine onlardan bilgiler ve direktifler aldılar. Buna karşılık biz, peşin peşin dünyadışılar diye bir şeyin olup olmadığı kavgasını yapıyoruz. E.T'ler gerçek olamazlarmış, UFO'lar her şey olabilir de dünyadışı olamazlarmış; insan ne çılgın yarabk!

Peki, ya dünyadışılar gizlenmelerinden ve saygılı tutumlarından vazgeçerlerse? Ya bizim iki yüzlü ahlakımızdan bıkarlarsa? Ya bizi çok ilkel canlılar sınıfına sokup kendi ahlak anlayışlarına göre var oluşumuz ile yok oluşumuz arasında bir fark görmezlerse? Ya "ambargo"yu kaldırıp dünyadışılarının deneyleri için uygulama alanı olarak Dünya'yı gösterirlerse? ET'lerden bir kurul, uzay kolonilerinin birinde toplamp sabır bağlanm koparmaya karar verirse acaba neler olur? İnsanoğlu her çeşit dinsel ve bilimsel tutarlılığın yitirecek bir duruma sürüklenirse, kimi suçlayacağız o zaman Dünya'da?

Ön hazırlığımız olmadan gerçeklerin bombardımanına uğrar ve bunlar artık karşı koyamayacağımız bir sel halini alırsa, şu Dünya maymunlar yurduna dönmez mi?

Zırvalama Däniken! E.T diye bir şey yok; yıldızlararası dev mesafeler de aşılamaz zaten. Bizler de bunu yapamayız. Hem dünyadışılar ne diye tam da bizim zamanımızda ortaya çıksınlar? Astronom James R. Werts, E.T'lerin bizim Güneş sistemimizi, hiçbir problemle karşılaşmadan, 7,5 X 105 yıl içinde ziyaret etmiş olabileceklerini hesapladı. Bu da geçtiğimiz 500 milyon yıl içinde, ortalama 650 ziyaret demektir! ^) Londra Üniversitesi'nden Dr. Martyn Fogg da, Dünyamız doğduğu zaman bütün galaksilerin çoktan iskân edilmiş olduğu olasılığın ileri sürdü/¹⁷⁶) Hayvanat bahçemizin parmaklıkları pas tutmaya başlıyor.

Şimdiki zamanda tammal: ve tarih öncesi zamanda ise varlığını kabul etmek istemediğimiz E.T'lerden dolayı değil bu, bizim yanlış programlamamızdan dolayı. Aslında kafatasının içindeki o garip boz kide nasıl işliyor? Bize, arada bir, bir "bilgi" sunuyor; ama doğru değil, bir "güven" sunuyor; ama mevcut değil. Kimdir beynimizi böyle yanlış programlılayan?

Hoş-Nâhoş

20 yıl önce beyin araştırmacısı Profesör Dr. H.J. Campbell (Londra Üniversitesi, College de France, Max-Planck Enstitüsü), her beynin her zaman ve her durumda hep "hoş" olana ulaşmaya uğraştığını kanıtladı/¹⁷⁰) Bu basit bilgi tek hücrelilerde sadece iki olasılığı gerçekleştirir: Yaşamayı veya yok olmayı. Yaşamayı sürdürmek "hoş"tur, yok olmak ise "nahış". Yemek "hoş" sınıfına girer, açlık "nahış". Beyin tıpkı bilgisayarlar gibi ikili çalışır: Evet veya hayır, doğru veya yanlış, "hoş" veya "nahış". Bir çocuk ana rahminden çıkar ve feryadı basar = "nahış". Anasının sıcak göğsüne yaslanır = "hoş". Susar = "nahış"; kundağına doldurur = "nahış", yalnızdır = "nahış" ve bunların tam zıddı = "hoş".

Büyüme çağında erkek çocuğu, ana-babası ve çevresi tarafından eğitilir; ona hep şunu yapabilirsin, bunu yapamazsın denir. Böyle yaptın mı, ah ne tadı; şöyle yaptın mı, ah ne kötü. O iyidir, bu kötü. Şu tehlikeli, o yaramaz. Her öğrenim başarısı "hoş" olur, her başarısızlık "nahış". Çocuk okula gidert okumayı, yazmayı, hesaplamayı öğrenir. $2 \times 2 = 4 = \text{hoş}$, $4 \times 4 [= 9 (\text{yanlış})] = \text{nahış}$. Şu siya-

sal veya dinsel yol iyidir, öbürleri kötüdür; insanlararası böyle davranış doğrudur, öbürü yanlış. Bu tablo değerli, diğeri değil... Beyin programlanmasına, beyin odacıklarında hoş ve nahoşa göre dosyalanmış kendi birikimi eklenir. Acı, keder, hasret, sıla özlemi, aşk ısırtabı, bir şeyler yapmak gerekirken hiçbir şey yapmak isteği duyulmayan kasvetli günler, uğranılan baskılar ve berbat çevre... bütün bunlar "nahoş" listesindedir. Bunların zıddı da "hoş" listesinde. Belirli bir müziğe alışarak büyürüz ve başka tarz müzikleri dinleyenle- yiz. "Hoş" - "nahoş". Lötoda kazanmadan yapılmış çok basit bir komplimana kadar her sevinç "hoş"tur, can sıkı her şey "nahoş".

Buna radyo, televizyon, kitaplar, gazeteler gibi "sihirli kanalların etkileri katılır. Yönümüz, okuduğumuz ve işittiğimiz şeylerle gençlik çağında belirlenir. Yetişme tarzına göre 18 yaşında biri, bir rock konserini veya bir senfoni orkestrasını "hoş" sınıfına sokar, bir opereti de "nahoş" sınıfına. Hemen hemen hiç farkına varmadan hep aym dergileri okumaya başlar, ötekilerini -içinde neler bulunduğu haberimiz olmadığı halde- "budalaca, sıkıcı, bir şeye benzemiyor" diye nitelendiririz.

20 yaşlarında öyle programlarız ki hep kendimize ait "hoş"la- n çoğaltmak isteriz. Verdiğimiz örneğe dönelim: Bizim erkek çocuk, yetişkin bir adam olmuştur; liseyi bitirmiştir ve üniversitede arkeoloji eğitimi görmektedir. Orada birçok ders dinler, birçok sınavı başarır (= hoş), kitaplar okur ve başka bilim adamlarının yaptığı sonuçları kendi sonuçları yapar. Yarış güzergâhında ikide bir bazı "nahoş duygular" hedefi karartırsa da, üniversiteyi bitirdiği gün büyük ölçüde bir "hoş"a ulaşır. Şimdi artık çok şeyler "bildiğinde" emindir ve toplum tarafından kabul göreceğinden de emindir ("hoş"!).

Ve soma, ah ne korkunç, bunca zahmetle, bunca özenle kurulmuş düşünce binası sarsılır. Uzun sürmüş gayredir çalışmanın sonuçlanmı birisi tırmalar. Bu olmamalı. "Nahoş" görünür, insan kendini savunur. Çok sürmez küser, bozulur, vazgeçer ve ortaya çıkan "nâhoş"a karşı koymaya onu iten şeyin tek yanlış programlanmış olması olduğunu fark etmez bile. Oysa "yanlış" veya "doğru" müzik yoktur. Sadece müzik vardır, bizim istediğimiz müziktir; müzik vardır, bizim istemediğimiz müziktir. İstemek ile reddetmek, programlanmış ve artık bağdaşması olanaksız olan gri renkli hücrelerin sonuçlarıdır. "Deneyimler yapüğümüzü sanınız, oysa deneyimler bizi yapar." (Eugene İonesco, d. 1909)

Bilim alanında da davranışlar pek az farklıdır. Gerçi gerçek bilimlerde sonuçlar her zaman uyum gösterir. Bu sonuçlar kontrol edilebilir ve her zaman tekrarlanabilir niteliktedir. 4 X 4 , her yerde 16 sonucunu verir ve doğa yasaları, cebir ve geometri ilkeleri yerlerinden oynatılmadan kalırlar. Yani gerçekler alamında yalnızca "hoş" veya "nahos" geçerli değildir, onların yerini "doğru" veya "yanlış" alır. Bununla birlikte gerçek bilimlerin sonuçlarından da pekâlâ yanlış kararlara vanlabilir. Yüz yıl önce bir fizikçi hesaplar yapıp üç insanın asla Ay'a gidemeyeceğim; çünkü böyle bir yolculuk için gerekli enerji giderinin çok yüksek olduğunu söylemişse, o zaman için bu sonuç doğrudur. Ama yüz yıl soma üç adam Ay'a inivermişür. Yapılan tahminde yamlğı matematikte değildir, sadece hayal gücü noksanlığındadır. Fizikçi geleceğin enerji kaynaklarını tasarlamamış, böylesi enerjiyle Ay'a kısa sürede kolayca ulaşılabileceğini hayal edememiştir. Gerçek bilimlerde de "hoş", hayal gücünün gelişmesiyle ortaya çıkar gibi olan "nâhoş"u önlemek için kötüye kullanılır. Güven ve güvensizlik de "hoş ve nahos" ilkeleri arasında sayılır. Kendine güvenmek, "hoş"u getirir; güvensizlik ise korkuya, telaşa yol açar, bu da "nâhoş"tur.

Böyle birkaç paragrafla kafatasımızın içindeki karmaşık ağ şebekesinin sırlarını elbette açıklayamam. Ama konuya şeffaflık kazandırmayı umabilirim; çünkü aslında çalışması bir parça farklı.

Bugün "doğa bilimi" diye nitelendirilen şey 372 yaşındadır. 1620 yılında İngiliz devlet adamı Sir Francis Bacon (1561-1626), *Novum Organum* adında kalın bir kitap yayınladı. Bu kitapta bilimsel araştırmanın nasıl yapıldığım, nasıl yapılması gerektiğim en küçük ayrıntısına kadar anlattı. Bacon, çağının tartışılan ve tartışan bir kişisiydi. Onu çok kibirli, çok okumuş, ölçüsüz derecede haris ve duygudan yoksun diye nitelendirdiler. Çağımın batıl inançlarına ve bilgisizliğine -haklı olarak- öfkeleniyordu. Bilginin tutarlı bir yola girmesi için mudaka istendiği zaman tekrarlanabilir deneylerin yapılmasını istiyordu. Her bilginin çıkış noktası deney olmalı ve deney ile akıl arasında bir "nikâh bağı" bulunmalı diyordu. Francis Bacon için bilgi, amaç için bir araçtı. ("Bilgi iktidardır.") Bilgi edinme yolu üstündeki bütün kuruntular (put denilen sahte bilgiler) kaldırılmalıdır.

Sir Francis Bacon'm bu özdeyişlerine bütün doğa bilimcileri bugün de uymaktadır. Sonuç, gerçek bilimlerin buhar makinesinden hidrojen bombasına kadar ortaya koyduğu harika ürünlerdir. Ancak bu bilimsel metot tek başına her zaman sınırlı bir bilgi sağlar. "Sez-

gi" ve "hayal" burada "nahos" sınıfında sayılır, bunlar "kuruntü'dur. Bilimsellik bakımından gerçekten doğru değildirlr. Bildiğinden şaşmayan metodun duygusu, duygusallığı yoktur. Kendini bir an tam bir güven içinde hissedersin, öbür gün ise devrilebilirsin. Telepatiyi ispadamak için hiçbir bilimsel ölçü aygıtı yoksa, telepati de yoktur. En yakın sabit yıldızla ulaşmak için enerji giderleri eğer çok büyükse, bu durumda yıldızlararası uzay yolculuğu da yok demektir. UFO'lann yaptığı söylenen akıl almaz uçuş manevralarına dayanabilecek insan da, malzeme de yoksa, bu durumda UFO'lar da yoktur. Francis Bacon'ın gösterdiği bilgi edinme yolu, bazı ilişkilerde tek yönlü yol olarak karşımıza çıkar. Bizi vakitsiz harekete geçirip eski hallerine yemden döndürülmeleri zor olan pozisyonlara sokar. "Hoş-nâhos". Bu kadar!

Derleme bilimler alanında -bunlara matematiksel kesinliği bulunmayan her şeyi katabiliriz- ilgi kurulmuş pozisyonlar, aslında zaten itiraza elverişlidir. Geleceğin bilgileri ve birikmiş belirtilerin yeni görüşlerle değerlendirilmesi, tüm "derleme kampım" yıkabilir. "Cehennemde, Şeytan bile olumlu bir kişiliktir." (Stanislaw Lee, 1909-1966)

Bizler ansızın "parti" oluverdik ve duvarlarımız kendimizin şekillendirdiği bir yere doluştuk. UFO'lardan yana veya UFO'lara karşı diye tavırlar takındık, dünyadışı hayaü kabul edenler ya da etmeyenler gruplarından birinde yerimizi aldık. Hoşluk duygumuzu sürdürmek ve güvensizliklerle rahatsız edilmemek istiyoruz. Karşı tarafı da artık dinlemiyoruz (bu kızdırıyor bizi) ve kendimizi ninnilerle uyutuyor, böylece etrafına yüksek duvarlar örülmüş "hoşluk yapısı"na uyumumuzu sürdürüyoruz.

Resmi Bir Yalan

29 Temmuz 1952'de, Beyaz Saray'da yapılan bir basın toplantısı, İkinci Dünya Savaşı'ndan somaki en büyük medya olayı oldu. Büyük basın salonunda hava ve deniz kuvvederiyle Pentagon'un sözcüleri, yüzlerinde telaş belirtileriyle, oturmuşlar ve gazetecilerin heyecanlı sorularını nazikçe baştan savmaya çalışıyorlardı. UFO'lar, Washington'un ve Beyaz Saray'ın üzerinde görülmüştü, "Bilinmeyen uçan nesneler" hem birçok radar merkezince (Washington Ulusal Hava Limam, Andrews Hava Kuvvederi Üssü, Boiling Hava Kuvvederi Üssü ve Baltimore Hava Limam radarlanınca) saptan-

mis, hem de hava kuvveden pilodan ve sivil pilotlarca da gözlemlenmişti. Bir "UFO filosu", CapitoFun üzerinde adeta tam bir "dans" gösterisi¹²¹) yapmıştı.

New York Times'ın başlığı şöyleydi: "Uçan nesneler Washington üzerinde hem pilodan hem radarlar tarafından görüldüler."

Hepsi de yüksek rütbeli subaylar olan hava kuvvederi sözcüleri, gittikçe daha zor duruma düştüler. Gazeteciler, ulusal güvenliğine tehlikeye girip girmediğim, Sovyetlerin UFO'larla ilgisi bulunup bulunmadığım ve bu nesnelerde kendi hükümederinin geliştirdiği herhangi bir gizli projenin söz konusu olup olmadığı bilmek istiyorlardı. Hep duraksayarak pes perdeden şöyle cevaplar verildi:

"Sizlere garanti edebilirim ki şimdi görülenler, hiçbir şekilde A.B.D.'nin herhangi bir kuruluşunun herhangi bir projesiyle ilişkili değildir."

"Bulduğum mevki gereği uçak ve güdümlü füze tiplerimizi çok iyi tanıyım. Kesinlikle söyleyebilirim ki deniz kuvvederinin fincan tabağı gibi görünebilen hiçbir uçağı ya da füzesi yoktur."

"Hava kuvvederine olan tüm saygımla, bu nesnelerden birkaçının yıldızlararası kökenli olduğuna inandığımı söyleyebilirim."

Takınılan bu kesin tavırlar hemen "nâhoş"a yol açtı. Halkta güvensizlik ortamı yaratmaya, korkulan yaygınlaştırmaya yaradı. Birkaç gün soma söz konusu olayın bir "serap" olduğu, belirli hava koşullarında böyle seraplann oluşabildiği yolunda kesin açıklama yapıldı. Güzel Dünyamız yeniden eski düzenine kavuşmuştu = "Hoş". Yıllar soma konuyu inceleyen Condon Raporu, serap tezini kabul etmekle birlikte birçok "göktaşı"na ve "yıldızlar"a yer vermenin yanında, özellikle "birkaç bilinmeyen nesne"yi buna ekledi.

O zaman bize düpedüz yalan söylenmesi, ne zırva! O acayip "seraplar" nedense bir daha hiç görülmedi. Birbirinden bağımsız dört radar istasyonu, aynı aynı coğrafi bölgelerde "seraplan" farklı bakış açılardan kaydetmiş, buna rağmen görgü tamklan, sivil ve askeri pilodan "yıldızlar" ve "meteorlar" görmüştü. Yanlış bilgiledirmenin aldatıcı ışıklan.

Gelgelelim 34 yıl soma Brezilya Fava Kuvvederi, benzeri bir durumu kabullenmek zorunda kaldı. Ne olmuştu?

Bakanlığın İtirafı

19 Mayıs 1986'da, Rio de Janeiro'da hava savunma merkezi-

nin radar eki anları üstünde 13 yansıma ortaya çıktı, görüntüler saatte 1400 kilometre hızla baü yönüne gitmekteydi. Saat: 17.14. 22 dakika soma Brezilya Hava Kuvveden 4 avcı uçağım havalandırdı; uçaklardan ikisi Fransız Mirage, ikisi Amerikan F-5 dpindeydi. Mirage pilotu 25 yaşında Teğmen Kleber Caldas Marinho, nesnelere 20 kilometre kadar yaklaşabildiğini bildirdi: "Hareket eden ışıklar bunlar, kırmızı ve beyaz, daha çok da beyaz. Kesinlikle yıldız değil, ama uçak da değil. Dünyasal bir şey olamaz."

İkinci Mirage pilotu 31 yaşında Yüzbaşı Antonio V. Chaves, dakikalarca bu garip nesnelerle yan yana uçtu: "Yedisi bir yanımdan eşlik ediyor bana, altısı öbür yammdan. Ben yön ve hız değiştirdince, onlar da aynısını yapıyor. Birdenbire korkunç bir hız yaparak uzaklaştılar."

F-5 pilotu Yüzbaşı Marico Jordao, gazetecilere bu nesnelere 40 kilometre mesafeye kadar yaklaşabildiğini anlattı. Görüş sahası acıkmış, gökte ne bulut ne de hava trafiği varmış. 13 nesne hışırtılı sesler çıkıp birden uzaklaşınca, kendi makinesine hız verememiş.

Bu UFO görüntüsü, basında bazı patırtılara yol açtığı ve Brezilya'nın büyük televizyon istasyonları *Globo* ve *Manchete*, olayı haber olarak verdiği için hava kuvvederi kesin bir tavır almak zorunda kaldı. 24 Mayıs 1986'da Hava Kuvvetleri Bakam Tuğgeneral Otavio Moreira Lima, Brezilya'nın medya temsilcileriyle yaptığı toplantıda şöyle bir açıklamada bulundu/¹⁷⁸ "Yabancı nesneler, Rio ve Sao Paulo radar sistemlerince net biçimde görülmüştür. Dört avcı uçağım havalandırmamızın nedeni budur. Pilotlarımız yabancı nesnelerin ne olduklarını saptamayı başaramamış, bu nesnelere radyoyla yapılan çağrının hiçbirine de cevap alınamamıştır. Bu olay için hiçbir açıklama sunamıyorum; çünkü hiçbir açıklamamız yok."

Bu tür bir olayla ilgili olarak bir basın toplantısında, gerçek bir bakamın UFO'lar hakkında ayrıntılı açıklamalar yapmak zorunda kalmasının şimdiye kadar bir benzeri görülmemiştir.

Bütün güney ülkelerinde gerek halk gerekse medya tarafından UFO'lara karşı takınılan tavır, Avrupa'ya oranla çok daha dostane olmuştur. "Hoş" ilkesindeki bu değişim nasıl açıklanabilir? Güney Amerikalılar bizden daha budala, daha safdil mi? Daha kötü bir bilimsel eğitimleri mi var? Ya da Avrupalılar ve Kuzey Amerikalılar daha çekingen de, böylesi sakıncalı bir konuya daha az şevkle mi yaklaşıyorlar?

Güney Amerikalı gazeteciler, tıpkı Batı Avrupalılar gibi dik-

katlidir ve bir Mirage'ın Brezilyalı pilotlarıyla onlann Fransız meslektaştan arasında olsa olsa ancak bir karakter farkı vardır. Güneylileri kendiliğinden UFO'lara inanmaya sevk eden, laubaliliğe daha yatkın zihniyederide de değildir. Çözüm, UFO görüntülerinin sıklık derecesinde yatıyor. Bizde hava serin ve soğuktur, yılın üçte ikisinde bizim ülkelerimizi buludar kapabr. Çoğu kez sadece uyunur. Oysa iklimi daha sıcak olan bölgelerde durum tümüyle başkadır. Hayat açık havada geçer, gökyüzü çoğu kez benaktır. Rastiantısal olarak ufukta olağandışı bir şeyler görme şansı, oralarda bizim enlemlerdekinden çok daha fazladır. Bir şey nerede daha çok görülürse, orada daha çok konuşulur ve nerede bir şey daha çok konuşulursa, orada daha çok yazılır. Halk, ordu, medya ve bilim çevreleri, gündüz ve gece gökte görülen garip olaylann açıklanması gereğiyle daha çok karşı karşıya kalır.

Basın arşivlerini gözden geçirirken Güney Amerika medyasının da, önceleri bizim öteden beri takınageldiğimiz olumsuz tavn takınmış olduğu dikkatimi çekti. Durum soma değişmiş. Hızla değil, aksine yavaş yavaş. Görgü tamklan ve UFO'yla temasta bulunmuş kişiler, daha önceden sahte açıklamalarla uzun süre kandırılmaya alıştırılmış değildiler; bilim adamlannın "aptal" veya "yetersiz" diye iltifadanna da kadanmamışlardı. Onun için öfke ve itiraz öylesine bir hava yarattı ki sonunda medya, bloklaşmış karşıt zihniyetini bırakmak zorunda kaldı. *Der Spiegel*'va. bildirdiğine göre/¹⁷⁹) bugün Brezilya'nın başkenti Brasilia'da bir içkili lokalde oturup yüksek sesle "az önce dünyadışılarla temas kurmuş olduğunuzu" herkeşe bildirebilirsiniz. Kimse de gülmez size. Aynı haber dergisi şu yorumu ekliyor: "Bu çeşit düşüncelerin resmen tanınması, hiçbir yerde özellikle Brasilia'da olduğu kadar ileri düzeye ulaşmamıştır."

19 Mayıs 1986 olayı bir doğa görüntüsü müydü? Dört avcı jetinin pilotlan ve onlardan bağımsız olarak Rio de Janeiro ve Sao Paulo radarlanmn askeri eğitim görmüş kontrolörleri, iyi saatte olsunlara mı çarpılmışlardı? Yine "seraplar" veya başka bir soytanlık mı söz konusuydu?

19 Mayıs 1986 UFO olayı hiçbir kalıba sokulamıyor, her türlü mantıklı çözüm önerisi boşlukta kalıyor. Radar yansımalan artık sihirle ortadan kalkmıyor; beyaz ışıklar saçan nesneler, tam "bir buçuk saat" boyunca avcı j ederiyle köşe kapmaca oynuyorlar; hatta akıl almaz bir hızla uzayda kaybolmazdan önce, 31 yaşındaki askeri pilot Antonio V.Chaves'in sağında ve solunda sıralamp bir tören

alayı bile düzenliyorlar. Bu tür işleri öteden beri söylene geldiği üzere ne sinek sürüleri, ne düşen füzelerin parçaları, ne hafif madenden uçaklar, ne de meteoroloji balonları yapabilir. Yansıyan ışıltak ışımlan ya da göz aldanmaları, arkaalannda radar izleri bırakmazlar.

Amerikalıların gizli silahıdır demek çözüm olur mu? (Ya da Ruslann? Çinlilerin? Almanlann? İngilizlerin? Fransızlann?) Her süper devletin birtakım gizli projelerin hep peşinde olduğu tartışma götürmez. Ne var ki teknolojik olarak geliştirilmiş deneme uçakları çok pahalıdır. Her ülke bir veya iki makineyi kendi toprağı üzerinde teslerden geçirir; ancak yabancı ülkelerde asla böyle işlere kalkışılmaz. Hasım devletlerin uydularının yer belirleme olanağı çok güçlü. Yabancı topraklar üstünde olası bir yere çakılma çok tehlikeli. Enkaz parçaları ne yapılır? Pilodalar ne yapılır? Hele deneme uçakları, hiçbir zaman "filo" halinde ülke sınırlarının dışında uçuş yapmaz ve yan şaka yan ciddi yabancı bir avcı jetinin iki yanında sıralanıp refakat oluşturmaz. Eğer uçaklar bir filo oluşturacak kadar çoğalmışsa, artık test makineleri olmaktan çıkmışlardır. Ve artık test makineleri değillerse, gerek parayı ödeyenin (kongre, üretici firma, medya) gerekse askeri hasımların bundan haberi olur. Tuğ-general Otavio Moreira Lima'nın, o çaresiz durum saptamasından¹⁷⁸) anlaşılacak olan nedir: "Bu olay için hiçbir açıklama sunmıyorum; çünkü hiçbir açıklamamız yok."

Bu itiraf "aklı başında" insanlarda, hani şu iki ayağıyla birden "hoş" bulutunun üstüne sımsıkı basanlarda huzursuzluk yaratır. Yaklaşmakta olan "nahos" duygular ise, o aldatıcı nefesine güvenle hemen uzaklaştırıldı. Ancak şimdiye kadar hiçbir olayda devekuşu davranışı değişmedi.

"İnsan aldatılmaz, sadece kendim aldatır." (Johann Wolfgang von Goethe, 1749-1832)

Kolektif Bastırılma

1989'da, ekimin 9, 10 ve 11. günleri, dünyanın dört bir yamına ulaştırılan haberler, tüm ajansların, tüm gazetelerin yönetim odalarında heyecan fırtınaları estirdi. Gazeteler daha önce akıldan geçirilmesi bile olanaksız başlıklarla haberi duyurdular:

"UFO, Rusya'da şehir parkına indi."⁽¹⁸⁰⁾

"UFO devlerinin üç gözü var."⁽¹⁸¹⁾

"TASS, UFO inişini bildiriyor."⁽¹⁸²⁾

"Akıl almaz UFO haberleri."⁽¹⁸³⁾

"TASS: UFO dünyadışlarla birlikte iniş yaptı."⁽¹⁸⁴⁾

"Dünyadışlar şehir parkında gezinti yapıyor."⁽¹⁸⁵⁾

"TASS, içinde dünyadışların bulunduğu UFO'nun bir parka indiğini bildiriyor."⁽¹⁸⁶⁾

Dünya çıldırmış mıydı? Yazı işleri müdürleri sapıtmışlar mıydı? Ne diye birdenbire, hem de birinci sayfaya, kocaman puntolarla, UFO başlıklarla aüyorlar? Bir ajans haberi için sorulup soruşturulmadan hemen benimseniyor?

Kızıl ideoloji gereği Sovyetler Birliği makamları, on yıllarca UFO'lann görünmesine ve buna benzer hokus pokus dedikleri şeylere ilişkin ne varsa hepsini, fark gözetmeksizin reddetti. Niye? *Komünist Manifestosu'nun* tamamlayıcı parçalanndan biri de Charles Darwin'in Evrim Teorisi'dir. Tümüyle maddeci olan bu dünya görüşünde insan, evrimin doruğudur. Tann ise ölmüştür ve insan en büyük olanıdır. Bunun mantıksal sonucu gereği ne tannlar ne de dünyadışlar olabilir. Komünist-sosyalist insan, kimsenin dokunamadığı bir kutsal öğreti içinde durup kalmış ve kafasını "kaçıkça saçmalar" ile kanşırtmamıştır. Soma bir gün Glasnost geliverdi Sovyet insanının üstüne. Medya birdenbire artık sansür edilmez oldu. O zamanlar Sovyetlerin resmi haber ajansı olan TASS, ilk kez bir UFO olayını tüm Dünyaya duyurdu ve Batılı gazeteciler bu haberin üzerine balıklama adadılar. Haberi veren TASS'tı ve bu ajansın hep "gerçek" haber vermesine alışılmıştı. Genel yayın müdürleri biraz afallamış da olsalar, kafaların sallaya sallaya haberi yayınladılar. *Schweizerische Depeschen* ajansı haberi şöyle verdi:

"Moskova-Görgü tamklanmn beyanına göre, akşam karanlığı çökmesinden soma ışıklı büyük bir top yere inmiş. Ajansın bildirdiğine göre, "bir delik açılıp insana benzeyen iki veya üç yaratık ile küçük bir robot dışarı çıkmış." Bu yaratıkların, günlerden beri uğradıkları şokun etkisinden kurtulamamış görgü tamklanmn gözlemlerine göre de "üç veya hatta dört metre boylan", buna karşılık çok küçük kafaları varmış. Küçük bir gezintiden soma tekrar uzay gemilerinin içinde kaybolmuşlar. Voroneş jeofizik laboratuvarın müdürü Genrich Silanov, arazi üzerinde incelemeler yaptıktan soma "20 metre çapında bir dairesel iz bulduk, içinde 4-5 santimetre derinlikleri olan basınç etkisi izi vardı" açıklamasını yapmıştır. Raporda ayrıca, dünyada mevcut olmayan bir maddeden yapılmış iki esrarengiz parçacık bulunmuştur deniyor.

Gerek TASS, gerekse Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi tarafından yayınlanan *Sovetskaya Kultura* ek aynnular bildirdi. Görüntü 27 Eylülde akşam saat 18.30'da ortaya çıkmış, hem de Voroneş şehir parkının tam kenarında. (Voroneş, Moskova'nın 500 kilometre güneyindedir.) "Işıklı bir küre"nin ağır ağır aşağıya inişi 40 kadar yetişkin kimse ve birkaç çocuk tarafından seyrediliyor. 16 yaşlarında bir çocuğun bağırmağa başlaması üzerine, yabancı yaratıklardan biri "yaklaşık 50 santimetre uzunluğunda bir boruyu gencin üzerine yöneltiyor", o zaman delikanlı etrafında duranlar için görünmez oluyor. "Uzay gemisi gözden kaybolur kaybolmaz delikanlı tekrar ortaya çıkıyor." Yabancı varlıkların bronz renkli pabuçları varmış ve "gözleri üç taneymiş." Yalnızca üç dünyadışı "kırmızı küre"den dışarı çıkmış ve "Maşmet" otobüs durağında bekleyen bir grup insana doğru birkaç adım atmışlar. İnsanlar bağışmaya başlayınca, yabancılar tekrar kürelerine dönmüşler. Bu haberi verişinden bir gün soma TASS yazı işleri asla bir "1 Nisan" şakasının söz konusu olmadığına dair güvence verdiği gibi, *Sovetskaya Kultura*'nın Voroneş muhabiri E.Efremov da anlatılanların gerçekliğini doğruladı.

Gazetelerde ilk başlıkların yayınlanmasından 48 saat soma zaffer "akd'ın oldu. Gazetelerin bildirdiği şey gerçek olmamalıydı, olamazdı. Sovyeder Birliği Komünist Partisi organ *Pravda* -ki gerçek demektir- 13 Ekim 1989'da, Orta-Rusya kenti Voroneş'in yetkili makamlarından ılımlı davranış isteminde bulundu: "Son günlerde bir dedikodu ve hayalperestlik dalgası Voroneş'i kaplamıştır. İnsanlar korkmakta, yerel makamlar ise bu korkuyu dağıtmak için görünürde hiçbir şey yapmamaktadır"(^{1ST}). Bu, TASS'ın haberini bir an önce yavanlaştırmış, herhangi bir hayalperestlin üstüne yıkım demektir. Bu nitelikte korkunç bir haberi, insanların üzerine olduğu gibi boca etmek tek şözcükle olanaksızdı. *Pravda*'nın uyamak yöneticileri bir kültür şokundan bile korkmuşlardı. Uyardılar: "Şu anda apaçık ve düşüne taşına verilmiş cevaplar gerekli. Aksi halde böylesine dedikodular tüm yerküreye yayılabilir."

TASS'ın iyi yetişmiş genel yayın müdür vekili İgor Yefimov, UFO sansasyonuna görece bir yorum getirdi. Meslektaşlarına "Buna inanmıyorum" dedi. Hemen hemen aynı anda Voroneş jeofizik enstitüsü müdür E.Silanov da bir dönüş yapıverdi. Ne kendisi ne de çalışma arkadaşlarından biri, söz konusu yerde bir inceleme yapmış değildi ve bulunan taş numunesinin de "alelade demir cevheri oldu-

ğu" anlaşılmıştı. Ayrıca toprak üstündeki izler tümüyle "doğal jeolojik etkenlerden ileri gelmiş" olmalıydı. (Eğer olay yerine kimse gitmemiş ve kimse bir inceleme yapmamışsa, bu müdür bütün bunları nereden biliyor?)

Pravda'nın hamlesinden soma Batılı gazetecilere de makalelerini bir an önce döktürmek fırsatı çıkmıştı. Moskova muhabirlerinden J.P. Dorner ilk alaylı yazıyı telledi: "Dünyadışılann parkta neler yaptığım TASS muhabiri öğrenmek istemiş. Tanıklar: "Ne aptalca soru" demişler. "Parkta ne yapılır? Gezilir elbette... Yabancıların parkın içindeyken gülmemiş olmaları doğrusu şanssızlık. Eğer gülselerdi, hemen kocaman san dişlerini gösterecekler, bizler de şimdi kim olduklarını bulabilmek için öyle uzun uzadıya kafa patlatmak gereğim duymayacaktık. Himalaya'nın "kar adamları" bir Rus parkında gezinti yapmaya uzaydan gelselerdi keşke. Böyle bir şey gerçekten yenilik olurdu/¹⁸⁵^

Der Stem adlı derginin Moskova muhabiri Peter Bier için ise her şey "son derece gülünç"tü. "Gerçekten akıllı ve zihinsel meleklere yerli yerinde olan herkes, her yere iniş yapar da yalnızca Voroneş'e yapmaz"¹⁸⁸) diye takıldı. Soma şöyle devam etti: "Glasnost döneminde okuyucu her şeyi öğrenmeli. Böylece 6 Köpek verdi mi yer üstünde ve altında bütün ihtiyaçların giderilmesi hakkını da elde edecektir."

Ciddi haber dergisi "*Der Spiegel*" şu noktayı vurguluyordu: "Asıl mucize, gazetecilerin yazılarını Komünist Partisi merkez komitesince yayınlanan eğitim dergisi *Sovyetskaya Kultura*'da yayınlabilmesi ve resmi haber ajansı TASS'm -tam da şefleri Leonid Kravçenko'nun Münih medya günlerinde, daha önceki masallardan dolayı özür dilediği sırada - kozmik haberler vermiş olmasıdır/¹⁸⁹^"

Düşüncenin serbestçe dışa vurulduğu A.B.D'de bütün TV istasyonları TASS'ın heyecan verici haberini aktardılar. Haberi okuyan spikerler önce çok ciddiydiler, soma yayın sırasında birden makaraları koyverdiler. İşte tadımlık birkaç örnek:

Action News (spikeri Bayan Bree Walker): "Bugün Sovyet basının ajansı TASS, küçük kafalı, insana benzer yaratıkların uzay gemilerini Voroneş kentine indirdiği haberini verdi. Görgü tamkalanın bildirdiğine göre, dünyadışılann dokuz ila on iki ayak boyları ve küçük kafaları varmış. Sahiden!" (Burada ikinci spiker kahkahalarla araya giriyor.)

Fox Television News: "Sovyet devlet basın ajansı uzaydan ziya-

retçiler bildiriyor... (gülüşmeler)... Voroneş kentinde bir parka giriş yapmışlar. Dünyadışılar uzun boylu, küçük kafalı olarak betimleniyor; parkın içinde kısa bir yürüyüş yapıp soma diski andırır uzay gemileriyle birden gözden kaybolmuşlar... (gülüşmeler)... Bir dahaki sefer dünyadışılar Sovyeder Birliği'ne indiklerinde "Bizi önderinize götürün" demek zorunda kalmayacaklar, sadece "Gorbi! Gorbi! Gorbi!" diye seslenecekler. (Stüdyoda genel gülüşme.)

ABC News, New York (spikeri Peter Jennings): "Voroneş'te dünyadışılar birkaç çocuğu bir uzay tabancasıyla tehdit ettiler. Olayı yazan Sovyet muhabir, bugün geminin girişini şahsen görmediğim itiraf etti, haber kaynağı oradaki birkaç çocukmuş. Muhabirlerin çocuklar tarafından faka basılması kuşkusuz ilk kez oluyor."

CBS (kadın spiker, ciddi bir ses fonuyla): Sovyet haber ajansı TASS, dünyadışılann Voroneş kentine indikleri haberini verdi. Ajans, dünyadışılann boylarının on ayak kadar olmasına karşılık, çok ama çok küçük kafalan olduğunu bildiriyor. Sovyet bilim adanılan dünyadışılann ziyaretim doğrulamaktadır... (arkadan biri güler, spiker konuşmasına ara verir. Soma gülüşmeler arasında konuşmasını sürdürür)... TASS muhabiri girişin ne zaman olduğunu söylerniyor, bence bizim,, (spiker gülmekken konuşmasını sürdürmez.)

Channel 4 (Haber saati. Amerikan bayrağı önünde, uzun saçlı, sansın, yaşlıca bir bay, TASS'ın haberini yorumladıktan sonra sözünü şöyle bitirir): "Bu, baştan sona ahmaklıktır diyorum. Ya TASS'ın bu adanılan delirmiş ya sarhoştur, ya da son olasılık haberlerine biraz baharat katmalan için *National Enquirer*'m gazeteci bozuntulanm kullanmışlardır." (*National Enquirer*, Amerika'mn en büyük asparagasçı bulvar gazetesidir.)

Bütün bunlar, akli başında insanlardan başka türlü beklenmeyecek tepkiler. Bu çeşit tek yanlı etkilenmeler dünden hazındır. Hep "hoş" olana yer vermek isteyen beynimizde, dünyadışılar için şimdilik boş yerimiz yok. Gazeteciler gerçi haber ulaştırma görevleri gereği ortaya çıkıyorlar; ama aym anda da kollanm bağlanmış hissediyorlar. TASS'ın haberi hakkında düşüncelerini alayla ve kahkahayla bildiriyorlar. Bunları dinleyen veya okuyan milyonlar da, içlerinden geçirdikleri şeylerin böylece doğrulandığı hissine kapılıyorlar. Derin bir nefes alıp çok şükür diyorlar; çok şükür, hiçbir E.T giriş filan yapmamış!

Böylesi bir kolektif basınlanmayı her şeyden önce tehlikeli buluyorum. Bana evi sıçan dolu ev sahibini hatırlatıyor. Bu ev sahibi ge-

len her ziyaretçiye: "Sıçanlar mı? Burada mı? Rica ederim!" diye güvence verirmiş. Hatta evdeki küçük çocuklar sıçanlar tarafından kemirilmek istenip de yaygarayı bastıkları zaman ve bodrumda, çoktan beri kayıp kayınvalidenin sıçanlarca yenilmiş cesedi bulunduğu zaman dahi sıçanların varlığını itirafa yanaşmamış; çünkü kafasının içindeki psikolojik engel, sıçanları kabul etmiyordu. Sonunda kemirgenlerin varlığı artık inkâr edilemez hale gelince, ev sahibi bir şok geçirir, kısa bir süre soma da ölür. Sıçanlar onun "hoş" duygusuyla, yaşama sevinci duygusuyla bağdaşmamıştı. E.T'ler konusunda birazcık farklı davranıyoruz. Gerçi onlar sıçan değil, ancak aynı derecede yabancı ve ürkütücü. Özellikle de bizdeki kendimize değer verme duygusunu ve öteden beri programlanmış olduğumuz eşsiz-benzersiz olmak hayalini mahvetmekte. Dünyadışılar mı? Burada mı? Rica ederim!

Bir kimsenin "tanrılar"dan ve "UFO"lardan yana olması, kuşkusuz düşüncenin kişisel özgürlüğü sayılır. Ortaya konulabilen veriler ve belgeler karşısında; gerçek UFO filmleri, her meslek ve her ulustan görgü tamğının binlercesi karşısında biraz hoşgörülü bir tutum daha akıllıca olurdu. Böylesi bir tutum "tanrılar şokunu" hafifletir ve bir toplumun, hep itilip durulmuş olguların ansızın "bulutsuz gökten" ortaya çıkıvermesiyle yiyeceği vurgunun şiddetini azaltır. 27 Eylül 1989'da, Sovyet kenti Voroneş'te gerçekte neler cereyan etmişti?

Olay

Yerel muhabirin esrarengiz nesneye ilişkin haberi vermesinden soma, "olağandışı görüntüyü inceleme komisyonu"ndan Dr. Ing. Yuriy Losozev, Viyaçeslav Martinov ve Aleksey Mossolov olay yerine gittiler. Yetişkin 16 kişiyi ve Voroneş'te 33 ve 82 numaralı okullarda okuyan Vasya Surin, Şenya Blinov, Volodea Statef, Lena Sarokina ve Alyoşa Nikonof adlı beş çocuğu sorguya çektiler. Görgü tamklanmn anlattıkları ortaya gerçekten apaçık bir tablo çıkardı. Yaşlan on iki ve on altı arası dört çocuk futbol oynuyor, iki kız çocuğuyla yaşlı bir kadın parktaki banklardan birinde ötmüyor, yir-

(*) 31 Aralık 1978 günü sabahın erken saatlerinde, bir film çekme ekibi, Argosy tipi bir kargo uçağından, Yeni Zelanda üzerinde birçok UFO'yu çeşitli objektiflerle filme çekmişti.

mi kadar insan otobüs durağında kimi ayakta kimi oturmuş bekliyor, kimileri parkın içinde geziniyor, birkaç adam da küçük tahta sandıkların üstünde votka yudumluyordu.

Akşam karanlığı çökmek üzereydi, saat 18.30'a doğru küçük kızlardan Lena Sarokina'nın dili dolaşüyor ve gökyüzünü gösteriyor. Giderek daha çok yetişkin insan da yukarıya bakmaya başlıyor; çocuklar afallayarak toplarım caddeye kaçırıyorlar. Parkın üzerinde, Mendeleyev Caddesi yönünde, on ila yirmi metre çapında, şarap kırmızısı bir küre havada sessizce durmaktadır. Parkın dış çayırına doğru alçalıyor; ama yine de yerden birkaç metre yukarda kalıyor. Havada durmasına rağmen pek çok kişi, otların kürenin altında nasıl ezildiğini görüyor. O sırada 30 kadar insan, gözünü yukarı dikmiştir. Küre birden sessizce gözden kayboluyor.

Bu esrarlı görüntü hakkında heyecanlı tartışmalar sürerken ve çocuklar kaçan toplanm ararken o garip nesne, aym yerin üzerinde yeniden ortaya çıkıyor. Bu defa geniş bir yarık açılıyor ve arkadan vuran parlak ışığın içinde uzun boylu üç yaratık görünüyor, üzerlerinde gümüş gibi parıldayan giysiler ve göğüslerinde yuvarlak levhalar vardır. Hepsi bronz rengi çizme giymiştir ve üç gözleri varmış gibi görünmektedirler. Vücudanın iriliğine oranla, üzerinde göze benzeyen üç mercek bulunan başları çok küçüktür. Küre kısa bir süre toprağın üzerinde havada duruyor, çayının üstüne bir merdiven uzanıyor, iri varlıklardan biri ile daha önce ortada hiç görünmemiş küçük biri odanın üstüne iniyor. Görgü tamklan, o küçük şeyin bir robot olacağı izlenimi edinmişler; çünkü uzun boylu yaratık, bir şey söylüyormuş gibi yapıp bir harekette bulunuyor, küçük nesneden ışıklar çıkıyor, yerde 40 X 60 santimetre boyutunda bir dörtgen aydınlanıyor. Uzun boylu yaratık tekrar hareketier yapıyor, dörtgen karanyor ve "robot" dört çocuğa doğru gidiyor.

16 yaşındaki Volodea Statef, futbol topunu göğsüne basurıp bağırma başlıyor. Bu arada uzun boylu yaratık "robofun ardı sıra yürüyor. 50 santimetre kadar uzun bir boruyu çocuğa yöneltiyor, çocuk aym anda sesini kesip görünmez oluyor. Aym anda da orada duranlar paniğe kapılıyorlar. Herkes bağnşıp oraya buraya kaçışıyor. Robot ile uzun boylu, küreye geri dönüyor ve yangın içinde kayboluyorlar. Aym anda Volodea Statef tekrar ortaya çıkıyor. Bütün vücudu titremektedir, çok korkmuştur ve onca zaman kımıldayamadığım söylüyor.

Çayırlıktaki odar üzerinden sanki silindir geçmiş gibi ezilmiş-

tir. Olaydan altı gün sonra dahi yerde çukurlar duruyordu, bunlar "bir baklava edimini andırırcasına"¹⁹⁰) bir düzendeydi. "Olağandışı görüntüleri inceleme komisyonu"nun adamları, yanlarında jeolojik araştırmalarda kullanılan cinsten bir manyetometre getirmişlerdi. "Arazinin yüzeyim detektörle taradık; ibre, en büyük oynamasını, görgü tanıklarının UFO'nun iniş yeri olarak gösterdikleri alaman tam ortasında yapı. Manyetometreye aym alam adımlayınca, alet sihri göstermeye başladı. Her zaman düzenli çalışan aygıtta gösterge, artık ölçümün sonucunu göstermez olmuştu. Bu hal her deneyişimizde hep tekrarlandı. Biz de o zaman bu yerde manyetik alaman çok yüksek bir gerilim gösterdiği izlenimi uyandı/¹⁹⁰^"

Bu anlatılanlar normal düşünen (normal sözcüğü, örnek, standart anlamında 'norm'dan gelir) her insana baştan sona inamlmaz ve mantıksız gelirse de, benim belleğimde bazı tellerin ses vermesine yol açtı. Buna benzer bir şeyleri daha önceden biliyordum ben. "Sessiz küre", kürenin toprağın üzerinde "havada durması, renk değiştirilmesi", içinden "uzun boylu yaratıkların" çıkması, bütün bunlar 16 yıl önce Charles Hickson ile Calvin Parker tarafından da anlatılmıştı. Bu iki fabrika işçisi, 11 Ekim 1973 akşamı Pascagoula'da (ABD-Mississippi) renkli, büyük bir küreye götürülüp orada incelenmişlerdi. Olay o zaman yetkili makamlarca, akla uygun gelebilecek şekilde açıklanmaya çalışılmışsa da, günümüze kadar çözülmemiş bir muamma sayılmıştır/ (Ben de 1973 güzü sonlarında, bu iki kaçırılma kurbanını ziyaret etmiş, kendileriyle uzun uzadıya görüşmüştüm. Anlattıklarının öznel olarak doğru olduğu, yani yalan söylemedikleri ve bir şeyler uydurmadıkları kamsına varmıştım. Ancak olayda benim için yine de rasyonel bir açıklama eksikliği vardı.)

Voroneş'te görgü tanıkları, bir erkek çocuğa yöneltilen "50 santimetre kadar uzun" bir borudan söz etmekteydi. Bunu da biliyordum. 22 Haziran 1976 günü, saat 21.37'de, Kanarya Adaları üzerinde UFO'lar görülmüştü. Kısa bir süre soma, komşu ada Fuerteventura'da, tıp doktoru Francisco Padron Leon ile onu taksisiyle götüren şoför Estever Garcia birlikte bir şok yaşadılar. Yolun solundaki bir soğan tarlasının üzerinde renkli bir küre havada duruyordu, içinde "sahanlık gibi bir şey... ve uzun boylu iki yaratık"¹⁹¹) vardı. Doktor verdiği ifadesinde, kürenin içindeki her iki yaratığın şeffaf bir boruyla uğraşığını, borudan mavi bir şeyin aktığını söylemiştir. Ertesi gün tarladaki bütün soğan bitkileri sarmal biçimde ezilmiş haldeydiler.

Şimdi ben, bir akıllının çıkıp Voroneşli çocukların yaşantılarını, Amerikan ve İspanyol dergilerinde okumuş olduklarımı söylemesini bekliyorum.

Öğrenme Yeteneksizliği Mi?

Bu çeşit nitelendirmeler ne işe yarar? Gözleri başka yöne çevirmeye mi? Kafaları karıştırmaya mı? Onu bunu suçlayıp rahatlatmaya mı? Ruhun huzurunu koruyup "Böyle şey hiç olur mu?" diyerek insanları yüreklendirmeye mi? Peki, olayı tevekkülle kabullenip inşam baygınlıklar geçirmeye sürükleyecek depresyonlara mı uğramalı? Ya da "devlet meselesi" veya dinî inanç gerekçelerinden birinin ardına gizlenip bu konularda sessiz mi kalmalı? Bence hiçbir şey, hayli uzun süredir başlatılması zorunlu hale gelmiş bir tartışmayı engellemenin yaptığı etki kadar yıkıcı ve gericisi değildir. Dışardan gelen bazı etkilerin olduğu kesin; artık bu etkilerle ilgilenmek zorundayız. Tıpkı atalarımızın binlerce yıl geçmişte E.T'lerle karşılaşmalarında yaptıkları gibi, onların çalışmalarına katılmalıyız. Dünyadışılar konusu artık özel bir bilgi gerektiren, dolayısıyla da sadece bazı belirli kişileri ilgilendiren bir sorun sanılmasın.

Bu konu hepimizi ilgilendirir. Hangi ırktan, dinden ya da ulustan olursak olalım fark etmez. Safdil iyimserler, dünyadışılara ilişkin söylentilerin kendiliğinden çözüme ulaşacağını ve esrarengiz görünümler için de günümüzden psikolojik davranışlarla açıklama olanakları bulunacağını kabule hazırdırlar. Oysa durum hiç de böyle değil, çünkü dışardan etkilemeler, günümüzün hiçbir sorunu söz konusu olmadığı zamanlarda da meydana gelmektedir. Sorunu, psikolojik davranışlar alanına kaydırmak ise, sadece kendimizi aldatmamızı sağlayan kaçamaklardan biri. Dinsel kökenli uyutma propagandası da, geleceğin bilgi toplumu için yeterli olmayacaktır. İnançla ilgili beyanlar, gittikçe daha çok sıkıntı verecek bir duygu ortamı oluşturacaktır. Doğa bilimleri bile, eğer insanoğluna zamanaşın dehşet verici bir olayı için ikna edici ve akla yatkın cevaplar sağlaması söz konusu olsaydı, Sir Francis Bacon'ın deneylerini ve "batıl inançları" bir arada açıkça konuşamazdı.

Düşünebilen herkesin sorumluluğu vardır. Yapılması zorunlu düşünme reformlarını engelleyerek "sağlıklı dünya"yı koruyamayız. Dünyadışılarla ilgili ne varsa hepsine gülünçlük kulpunu takan bağ-

nazlar, hayli kötülüğe neden oldular. Onların sadece sağlıklı insan aklını dürüstçe ve doğru biçimde korudukları; mantıklı, soylu, anlayışlı ve ahlaklı olam savundukları tezi de haksız bir iddiadan başka şey değildir. Tek tek birçok olay gösterebiliriz ki, bunlarda benlik taslama, kara cahillikten çok daha büyük ölçüdedir. Bir konuda hiçbir şey bilmek istemeyiş, yalnızca cehalet değil, aynı zamanda milyonlarca insanı incitmek ve alaya almak demektir.

Bizim toplumumuzda belirli grupların, UFO tamkılanının gözü-nü korkutmak ve onlara göz dağı vermek için baskı yöntemlerine başvurmaları da olmayacak iş sanılmasın. Bu konuda kanıtlayıcı iki örnek verelim:

18 Mart 1972 günü, o zaman Avusturya Hava Yolları'nda bir DC-9'un pilotu olan Alexander Raab, bir UFO'yu gördü⁽¹⁹²⁾: "Eyaletbaş-kenti Linz'in üzerinde, 6000 metre yükseklikte bulunuyordu. Uçağın sol tarafından koni şeklinde bir nesne geçti. Çok hızlıydı; bu nesne aşağıya yönelik sivri burnuyla bir huniye benziyordu, parlıtlı bir ışık saçmaktaydı. Raab, yardımcı pilotu Otto Herold'la birlikte 20 dakika kadar bu UFO'yu seyretti. "Raab, olası hiçbir şeyi düşündü; ama bunun dünyadışı bir şey olabileceği hiç aklına gelmedi; ta ki o ürkünç şey yön değiştirip de pilot kabininde bütün pusulalar delirmiş gibi oynamaya ve bütün uyan lambaları yavaş sönmeye başlayınca kadar. Aynı anda radyodan, bir Cessna pilotunun ve yerde bulunan bir Lufthansa uçağı pilotunun aynı nesneyi haber verişlerini işitti.

İniş yaptığı alanda Raab, kendisini bekleyen gazetecilerle karşılaştı, bundan pek hoşlanmadı. Ama adı gazetelerde manşet oldu; hatta Avusturya Hava Yolları'nın bu pilotu televizyonda bir söyleşiye davet edildi. Bir süre sonra Raab'ın telefonu çaldı. Amerikan aksanıyla konuşan bir ses: "Sizin olayımla inceliyoruz. Bu konuda artık daha fazla konuşulması, hem sizin çıkarınızadır, hem de bizim." dedi. İlginç olan nokta, Raab'ın telefon numarasının rehberde bulunmamasıydı. Birisi Alexander Raab'a gözdağı vermek istemişti.

3 Mayıs 1975'te Meksikalı pilot Carlos de los Santos Montiel, kendisini dehşete düşüren bir UFO'yla karşılaşma olayı yaşadı. Meksiko kentine doğru uçuyordu, bir Piper Pa-24 olan uçağı birden silkelennmeye başladı. Her iki kanadın üzerine koyu gri renkte, disk biçiminde bir nesne yapışmıştı. Derken üçüncü bir UFO daha ortaya çıkıp doğruca uçağın burnuna yöneldi. Aynı anda da elektronik aygıtların tümü birden stop etti. Ancak nedendir bilinmez uçak yine uçuyordu; bu hal UFO'lar ayrılıp gidinceye kadar sürdü. UFO'lar

uzaklaşınca elektronik aygıtlar yeniden işlemeye başladı ve Carlos de los Santos Montiel, Meksiko hava alanına sağ salim indi. Olay basına yansıdı ve Carlos hemen bir televizyon oturumuna davet edildi.

Carlos, oturuma katılmak üzere TV stüdyosuna giderken bir limuzinin kendisini takip ederek yolunu kesti. Dört adam arabadan dışarı fırladı, içlerinden biri: "Canına ve ailene biraz kıymet veriyorsan, gördüğün şeyi kimseye konuşmazsın!" dedi. Tahmin edeceğin gibi TV sunucusu Pedro Ferriz de, o akşam, program konugu Carlos de los Santos Montiel'i boş yere bekleyip durdu.

Somaki günlerde TV sunucusu, korkup da gelmeyen konuğuyla konuştu ve onu UFO'larla ilgili bir açık oturuma katılmaya razı etti. Carlos orada Amerikalı Profesör Ailen Hynek (UFO Papası) ile tanıştı. Profesör, Carlos'un başına gelenlerden derinlemesine etkilendi, onu ertesi gün için oteline kahvaltıya davet etti. Carlos, ertesi gün otelin büyük kapısı önünde, iri yan bir adam tarafından merdivenden aşağı itildi. Bu yabancı adam onu iterken: "Buradan hemen kaybol, bir daha da sakın geleyim deme!" diye fışıldadı. Ailen Hynek de konuğunu kahvaltıya boş yere bekleyip durdu.

Benzeri birkaç olay daha varsa da, bunun tam tersi olanlar, yani UFO tamklanm maskara etme düzenleri de yaşanmıştır.

27 yaşındaki Robert Suffern adlı Kanadalı, Ontario-Bracebridge'de, 7 Ekim 1975 gecesi bir UFO olayı yaşadı. Kız kardeşinin yanında bulunan evine gidiyordu; önüne çapı 6 metre kadar olan, disk şeklinde bir nesne çıkıp yolunu kapattı. Farların ışığında Robert Suffern, başında kask, üzerinde gümüş gibi parıltı veren bir giysi bulunan birinin tarlamanın içinde kaybolduğunu gördü. Az sonra da UFO, bir yüksek gerilim elektrik direğinin çevresini dolamp hiç ses çıkarmadan, karanlık göğe doğru dikine havalandı.

Bu olay basına yansıdı. Robert Suffern'in evi, UFO meraklılarınca günlerce kuşatıldı. 12 Aralık 1975 günü Ontario eyalet polisinin bir devriye arabası Suffern'in evi önünde durdu. Hava subayı üniformalı üç adam arabadan inip kendilerini hava kuvvederinin yüksek rütbeli yetkilileri olarak tanıttılar ve kuşkulanan Robert'a kimliklerini gösterdiler. Soma da Robert Suffern'i hayretier içinde bırakarak onun UFO yaşantısıyla ilgili bütün sorularına hiç falsosuz cevaplar verdiler. Hatta geceki olayın zamamm bile dakikası dakikasına söyleyip hiçbir gazetede çıkmamış bazı ayrıntılara da değindiler. Robert Suffern'a "ABD ve Kanada hükümederinin uzun za-

mandan beri yabana varlıklarla ortak çalışmalar yaptığın/^{193^}" bile anlattılar.

İleriye yönelik bu panik niye? Olay, medyada çok fazla dallanıp budaklanmış, her türlü gözdağı için geç kalınmıştı. Olayı açıkça ortaya koyan cevapların ise gazeteciler üzerinde yüzde yüz uydurma etkisi yapacağı kesindi, böylece Robert Sufferin bütün inandırıcılığım yitirecekti. Gerek gözdağı verme olaylarında gerek gülünçleştirme olaylarında, kamuoyunu kandırmak için yetkililerce meşru olmayan yollara hep başvurulmuştur. Hangi hakla? Başka insanların ne okuyacağına, ne dinleyeceğine, ne öğreneceğine karar vermek hakkını kendinde gören kimdir?

UFO kitie psikozunun, yaşadığı çağla başa çıkamamış, onunla uyuşamamış ve güvensizlik içinde olduğu için kendine yeni bir "yedek din" arayan insanların tepkisi olduğu düşüncesini hâlâ sürdürenlere rahatlatıcı bir seçenek sunalım:

13 Ağustos 1986'da Helmut Liehmann, o zamanların Demokratik Alman Cumhuriyeti'nde 2. Yuri Gagarin avcı uçakları filosunda binbaşydı. Filosu, 3. hava savunma tümenine bağlıydı ve Neubrandenburg-Trollenhagen'de üslenmişti. (İki Almanya birleşince ulusal halk ordusu, dolayısıyla hava savunma örgütü de lağvedildi.) Olayın cereyan ettiği gece, Binbaşı Helmut Liehmann üç uçaklı bir devriye kolunun komutanı olarak görevdeydi. Akşam saatlerinde kuzeyden gelen bir soğuk dalgası Neubrandenburg'a kadar ulaşmıştı, gökyüzü benak, görüş olanağı süperdi.

Binbaşı Liehmann, uçağıyla 10.000 metre yükseklikte 270 derece bir rotada uçarken, 5-10 derece yükseklik açısında panldayan yuvarlık bir nesne gördü. O saatte Ay, kısa süre önce batmış bulunuyordu. Panldayan şeyin, dolunayın onda biri kadar büyüklüğü vardı. Yabancı nesneden birdenbire çok güçlü bir ışın demeti çıkıp yeryüzüne uzandı. İlk anda Binbaşı Liehmann, birlikte uçtuğu arkadaşları ndan birinin yer ışıldağıym yaktığını düşündü; ama hayır, olaya aym şekilde şaşıp kalmış üç pilot arkadaşı da yer ışıldağıym çalıştırmış değildi. Üstelik o nesneden çıkan ışın çok güçlüydü, herhangi bir ışıldağın çıkaracağı yumuşak ışıktan çok farklı nitelikteydi. Işın demeti, bir ampulün düğmeye basılmasıyla birden sönüşü gibi, bir anda kayboluverdi ve aym saniyede garip nesne şekil değiştirmeye başladı. "Küre" birden büyüdü, panldaması da hemen fark edilecek derecede azaldı. Sonunda binbaşı Liehmann, kubbe gibi bir şeyin ortaya çıküğüm gördü. Onun da ışığı ve biçimi değişti.

Bütün bu hayalet oyunu 15 dakika kadar sürdü. Binbaşı Liehmaruf dan başka Üsteğmen Holger Bremer, Dieter Bittkau ve Peter Martin de olup biteni seyretti. Aşağıda hava alanında uçuşyönetmeni Yarbay Roland Legeler de gösteriyi baştan sona izlemişti. ^ ^

Eleştiriciler hemen çengellerini atıp binbaşının niçin bu nesneyi takip etmediği sordular. Mesafe 300 kilometre kadardı, uzakta Kopenhagen ve Malmö kentleri üzerinde ışıklar görülüyordu; ama Binbaşı Liehmann yabancı hava sahasını ihlal edemezdi.

13.4.1987'de Binbaşı Liehmann, Berlin Archenhold Gözlemevi'nin konuyla ilgilenen bilimsel-teknik danışmanından "muammanın çözümünü" bildiren bir yazı aldı. Bu yazıda: "Ulusal halk ordusundan dostumuz bir pilot, sizin gözleminizin pilot kabinin ön tarafındaki yansımalarından ileri gelmiş olacağı tahmininde bulunmuştur" deniyordu.

Bilimsel bir kurum, ciddi şekilde niyetlenip birkaç bin UFO olayını bilgisayara yükleyeydi, klavyenin üstündeki ekran bir anda "benzeri olayların" sıralanmasıyla dolardı. Hava koşulları, ısı durumları, görüş mesafesinin açıklık derecesi, başka ülkelerdeki görgü takımlarının anlattıkları birbirleriyle kıyaslanabilseydi, "kendiliğinden büyüyen küre" ve "yere yöneltilecek çok güçlü ışın" gibi olayların hiç de tek örnek olmadığı hemen anlaşılırdı. Bu nitelikte olaylar hayli çoktur. Karşılaştırma yapılabilmesi için işte size iki örnek:

26 Ocak 1985 gecesi. TV - 134 A tipi bir yolcu uçağı Tiflis'ten Tallin'e uçmaktadır. (Aeroflot uçuş rotası No: 8352; Rostov üzerinden.) Gökte birdenbire parlak bir ışık belirir ve bu ışıktan ansızın çok güçlü bir ışın demeti yere uzanır. Bu ışın yerde öylesine bir aydınlık oluşturur ki, uçağın dört mürettebatı ile yolcular, aşağıda sokakları ve evleri net biçimde görürler/¹⁹⁵ ^ Bu bir doğa olayı mıdır? Hayır! Parlak ışıklı küre soma aşağıya doğru alçalıp sekiz dakika kadar uçağa eşlik eder.

27 Haziran 1976. Kanarya Adaları'ndan Fuerteventura'nın güneydoğu sahili önlerinde *Atrevida* adlı korvet, "yukandan" gelen çok parlak bir ışın demetiyle aydınlanır, gemidekilerin gözleri kamaşır. Gökten ikinci bir ışın demeti daha gelir ve iki dakika kadar sahili tarar. Bu sırada hiçbir ses duyulmaz. ^ 91 ^

Binbaşı Liehmann ile arkadaşlarının gözlemediği kürenin ve ışının, ille de dünyadaki nesneler olduğunu iddia edecek değilim; ama ne binbaşının ne de filosundaki pilotların bir "yedek din" arayışı içinde oldukları ya da "kitle psi^kozü"na uğradıkları söyleyebi-

lirim. Aym şey 26 Ocak 1985 gecesi, 8352 numaralı rotada uçan Aeroflot uçağım pilodan ve *Atrevida* korvetinin subayları için de geçerli. Her şey için hep "doğal bir açıklama" bulup buluşturmak çabasıyla aklımızı zorlayıp duruyoruz.

Uydurma Öyküler Mi?

Konunun uzmanı olmayanlar için UFO öyküleri kadar Einstein'ın Görecelik Kuramı da yadırganacak niteliktedir. "Harekette olan bir cismin kütlesi, hareketiyle birlikte artar. Bir saatin işleme hızı, yakınındaki tartılabilir kütle ne kadar artarsa, o oranda azalır. 0 halde belirli bir öz ritmi olan her hareketin süreci, çevresinde bulunan tartılabilir kütlelerin etkisiyle yavaşlayacaktır."¹ ^

Bu çetrefil sözleri, matematikçi ve fizikçilerin dışında kim anlayabilir? Soma henüz hiçbir uzay uçuşunun yapılamadığı bir zamanda bu Albert Einstein (1879-1954) ortaya çıkıp şaşkınlıktan ağzı açık kalan Dünya'ya, çok hızlı hareket eden bir uzay gemisinin içindeki bir insanın, yeryüzünde yaşayan ikiz kardeşinden çok daha yavaş yaşlanacağını bildirdi. Ne saçma! Olur mu öyle şey? İster yerde 01 ister gökte, biyolojik süreç her canlı yaratık için aym şekilde geçer. Konunun uzmanları güldü bu söze, uzman olmayanlar da. Nitekim Viyana Üniversitesi'nde fizik profesörü Ernst Mach'ın yorumu söyledi¹⁹⁷): "Görecelik Kuramı'nı da ancak atomlar ve ona benzer dogmaları kabul ettiğim kadar kabul edebilirim." Ve bu profesörün meslektaşısı, o zaman Kaliforniya'da Mare Island Devlet Gözlemevi'nin müdürü olan Prof. T.J. See de şöyle bir cevher döktürmüş-
ü.⁽¹⁹⁸⁾ "Görecelik Kuramı değersizdir ve yanıltıcıdır."

Bu arada Einstein, düşüncelerim "Genel Görecelik Kuramı"nda da pırıltılı bir belirginlikle ortaya koymuş ve matematiksel olarak da kusursuz bir şekilde pekiştirmişti. Cebir dilini bilen uzmanlar için bütün itirazlar, zamanın akışı içinde ortadan kalkmış ve bugün Einstein kuramlarının doğruluğu çeşidi uygulamalar ve deneylerle de kamdanmış bulunmaktadır. Ne var ki uzman olmayanlar için Görecelik Kuramı, günümüze kadar yine de yedi mühürlü sır kitabı halini sürdürmüştür.

Dünyadışılann davranışları, yeryüzünün bazı insanları için tıpkı Einstein'ın kuramı gibi saçma ve kafa kanştıncıdır. E.T'lerin bir-
ce k girişimi, konunun uzmanı olmayanlar açısından çelişkilerle doludur. Buna karşılık konunun üstüne giden araştırmacılar, ilk bakışta

tutarsız gibi görünen şeylerden korkmamak gerektiğini öğrendiler. Araştırma kararında olanlar düşünmelerim sürdürdüler, hep "niçin~ sorusunu yöneltip olası "hedefi" bulmak istediler ve gördüler ki, sihirli şapkadan tavşan çıkartılmadan da tutarsızlıklar kaybolabiliyor, sisler dağıtabiliyor. Bilimsel yöntemin temeli şüpheci ve bizler bir defa daha her şeyden şüphe etmeyi ve bize verilmiş en iyi cevaplarla dahi tatmin olmamayı öğrenmeliyiz. 25 yıl önce John Hopkins Üniversitesi'nden Amerikalı biyolog Dr. Strauss, kar inşam "Yeti"-nin bir Tibet ayısından başka bir şey olmadığı açıklamasını yapmıştı. "Hipotezimiz hayal ürünü olmayan tek seçenek olduğundan kabul edilmesi zorunludur."¹⁹⁹) Bu mantığa göre şimdi Yeti'nin bir Tibet ayısı olduğu sonucu çıkarmamız zorunu oluyor.

Akıllı olduğu inancındaki insan, UFO'lara ilişkin bütün bu laflar gereksizdir, budalalıktır ve zararlıdır; çünkü dünyadışı diye bir şey yoktur diye kamdar ileri sürüyor. Bunu dünyadışılar da biliyorlar mı, yoksa bizlerin her şeyden önce onların var olmadığını öğrenmemiz mi gerekiyor?

Korkanm çevremizi kuşatmış bulunan durum, bizim hayal edebileceğimizden çok daha kötüdür. "Birileri" bizi göz ediyor, zaman zaman da bir iki insan numunesini ele geçirip üzerinde incelemeler yapıyor, soma da bu numuneleri dostça bir davranışla tekrar "kannca devletine" geri veriyor. Her zaman değil; ama sık sık. Daha da kötüsü: "Birileri", gelip geçerken insan türünden birkaç kişiyi avlıyor, onların genetik organlarına el atıyor ve uzay gemisinin içinde bunlarla genetik içerikli deneyler yapıyor. Çok mu gülünç? Acaba?

Gökler için Sperm

Barney ve Betty Hill'in 9 Eylül 1961'de E.T'lerce incelenmesinden beri, blazı kişiler UFO personeli tarafından genel incelenmenin yam sıra, I cinsel organlarına da el atıldığım çok kesin bir dille bildirmişlerdir. Bu el aüşlar zevk olsun diye veya tecavüz etmek amacıyla değil, sadece laboratuvar araştırması için yapılmış. Kaçınmış erkek kurbanlar, kendilerinden sperm alındığım özellikle vurgularken, kadınlar "gebelik testieri" yapıldığım, vücudanndan sıvılar alındığım, hatta yapay yoldan gebe bırakıldıklarını söylemişlerdir. Haftalar veya aylar soma, kadınların rahminde gelişen dölütier ağnsız bir operasyonla dışan alınmışlar. UFO edebiyatı, kimse tarafından ciddiye alınmamış bu çeşit beyanlarla doludur.

İnsanların seks içerikli rüyaları ve gizli arzulan bulunduğu herkesçe bilinir. Bundan başka yalancı gebelik olayı da hayli yaygındır. Ayrıca kimin tarafından doğal şekilde gebe bırakıldığını söylemek istemeyen kadınların her zaman bulunması da insani açıdan çok normaldir. Böyle durumlarda E.T'lerden söz etmek -kimse inanmasa bile - yine de elverişli bir bahanedir. İnsan kendisini özellikle "seçilmiş" ve "iffetini koruyarak döllendirilmiş" biri olarak olağanüstü nitelikleri varmış gibi hisseder. Anlatılan bu çeşit olayları otuz yıl önce dinleseydim katılırcasına gülerdim. E.T'lerden gebe kalmak mı? Ne buyurdunuz? Dünyadışılar için sperm denemeleri mi? Hah hah! Kafamı böyle saçmalıklarla hiç yormadım, kendi kendime dünyadışılar, Dünya insanının genetik malzemesiyle ne yaparlar diye de sormadım. Her şey bir nebze bile gerçek içermeyecek kadar budalacıydı.

Ne var ki alay etmede galiba biraz acele davranmış, en azından birkaç kurbana haksızlık etmiştim. Çünkü bu kadar aptalca görünen işlemlerde yine de bir yöntem vardı. Amerikalı yazar Budd Hopkins, 1987'de, yıllarca sürmüş bir araştırmanın sonucunu açıkladı; birçok bilim adamı, psikolog ve hekim de onun safında yer aldı. Hopkins, 4. türden bir dizi karşılaşmayı incelemiş ve konuştuğu kimselerden kendilerine hipnoz uygulaması için izin istemişti. Hipnotizma seansları sırasında iki tamk süreklili hazır bulundu. Konuşulan her şey teybe kaydedildi. Bu özenli çalışmanın değerlendirilmesi, zihinleri allak bullak eden sonuçları verdi²⁰⁰)

Hipnoz altında sorguya çekilen kişiler -kadınlar ve erkekler- kendilerinden nasıl genetik malzeme alındığını anlattılar. Kimi zaman aynı kişilere bir yıl içinde üç defa sıra geliyormuş. Bu insanlar buluş çağında çok genç erkekler ve 35 yaşında yetişkinlerdi. Eğer bunlar doğruysa -bu noktayı çekince koyarak yazıyorum- ET'ler, belirli kişileri daha delikanlılık çağındayken seçiyorlar demektir. Tıpkı bizim göçmen kuşlara uyguladığımızı onlar bize uyguluyorlar. Gerçekten de birçok kimsede nasıl oluştuğunu açıklayamadıkları çok küçük yara izleri görülmüştü. Birçok kadın, dünyadışılardan önce dövlütü aldıklarını, soma da bu "minnacık yavruyu" gösterdiklerini, ancak bunların tam insan değil, daha çok "melez" ^ olduğunu bildirmişti. Bunlar kırma varlıklardı.

Budd Hopkins tarafından saptanan olaylar, buzdağının sadece tepesidir. *New York Times Book Review*, Hopkins'in çalışması hakkında şunları yazıyor: "Mr. Hopkins kitabının sayfaalarında kendisi-

ne kulak verilmesinden daha fazla bir şey istemiyor, sadece yazılanlar doğrudur diyor. Kitabı çok ilginç, hiç zorlanmadan okuyup bitirebilirsiniz?"

Hopkins'e ve daha başka birkaç yazara göre^{201,202}) yalnızca tek tek kişiler değil, bir ailenin topluca -garip ışıklar kullanılarak- kaçırıldığı olmuştur. Hatta bazı olaylarda E.T'ler, ücra yerlerde yaşayan ailelerin evlerine dahi gelmişlerdir. Kurbanlara hiçbir zaman kasten ağrı çektirilme mistir. İncelemeler her zaman çok iyi aydınlatılmış odalarda yapılmıştır. Erkeklerin -yalnız kamışlarının üstüne değil - cinsel organlarının tümü üzerine lastik gibi bir nesne koymuşlar ve hepsi içlerinden bir şeylerin "dışarı çekildiğim" hissetmiştir. Bazı başka olaylarda erkekler, çok "alımlı" bir kadın tarafından cinsel açıdan uyarılmışlar, hatta bu kadınla "cinsel ilişkide" bulunmuşlar. Voroneş kentinin devlerinin tersine, bu E.T tipi "ufak tefek yaratıklar" dır, gözleri çok iridir, simsiyahtır, öyle ki gözlerinin içinde hiç beyaz yoktur. "O yüzden insaa onların gözüne bakamıyoruz." Yabancılar yaptıkları iş hakkında hiçbir açıklamada bulunmuyorlar. Kurbanlarına davranışları, üpkü bizim civcivlere davranışımız gibidir.

Bu öyküyü kendisine anlattığım bir ahabım öfkelenip: "Bu kadarı da fazla!" diye tepki gösterdi. "Bu UFO takımı eblehliğin öyle bir mertebesine çıkmış ki artık daha ötesi yok." Bu tür tepkileri anlayışla karşılarım; ama şimdi anlatılanların aynını bizim tarih öncesinin tanrılarıyla ilgili söylentilerden öğrendiğimizi de hatırlatmak isterim.

İmam bütün Katolikler, Meryem'in iffetini koruyarak gebe kaldığından emindirler. Aslında bu çeşit iffeti koruyarak, bakireyken gebe kalmak düşüncesi çok eskidir. Geçmişte din kurucusu olarak ululanan kişilikler, genellikle "iffetini koruyarak" gebe kalmış birinden ve hep esrarlı bir şekilde doğmuş olurlar. O zaman bunlar "Tann'ın oğulları'dır, çok daha önceleri ise "tannların oğulları" idiler. Bu olgu, tannsal bir ışımla bakire anamn rahminde oluşan "Buda" veya "Zerdüş'tle başlar, daha uzak geçmişte, Hint destam *Mahabharata*'da "güneş tamı" tarafından gebe bırakılan hiç evlenmemiş "KuntıTye kadar uzanır. Ölü Deniz'in yazılı kaynaklarına göre, bizim Nuh da bir göksel doğumla dünyaya gelmiştir; çünkü anası Bat-Enoş, kocası Lamek'ten değil de "göğün oğullarının birinden"(203) hamile kalmıştır. Tibet, Japonya, Etiyopya ve eski Mısır kralları da soylanm hep "göksel bir ataya" dayandınrlar; İbrahim

Peygamber'in doğumunda da göğün melekleri onu selamlamaya çıkmışlardır²⁰⁴)

Okuyucularım çok iyi biliyorlar ki, eski çağların "yantannlan", dünyasal ve dünyaüstü genlerin karışımından oluşmuş melez varlıklardı. Örneğin Gılgamış, üçte iki tanrısal, üçte bir dünyasaldı. Geçmişe bakılacak olursa, bu melez tipler, Öğrettikleriyle insanlık tarihini, insanlık ahlakım ve insanlık moralim gerçekten yepyeni yollara götürmüşlerdir.

Sıradan herhangi bir insan, olağanüstü işler başarmasıyla önder durumuna yükselir ve ona derin saygı besleyenler ardından ona hemen bir tanrısal doğuş yakıştırırlar. Çok da güzel yaparlar bunu; işin aslım günümüzde kim kalkacak araştırmaya? Eski metinlerde bu çeşit döllemelere ilişkin pek çok ve pek ilginç betimlemeler vardır. Bu konuda aşağıdaki örnek, daha iyi fikir edinmemizi sağlayacaktır:

Hint Caynacılık (Jainizm) dininin geleneksel metinlerinde Tanrı Harinatgamesin'in bir kadın insanın rahmine nasıl bir embriyon yerleştirdiği anlatılır. "Kadım derin bir uykuya soktu; ama gözlerini açık bıraktı. Bu işi kadına hiçbir acı vermeden yaptı, kadın bir düşüyor gibiydi."⁰⁵) (Günümüz UFO kurbanları da durumlarını aynı sözlerle düşüyor gibiydik diye tanımlamışlardır.) Kısa süre soma "göksel varlık" dölütü kadından dışarı çıkartıp bir kraliçenin rahmine koymaya karar veriyor; çünkü çocuğun güç sahibi olması gerekiyordu, bunun için de bir kral sarayında doğmalıydı. O zaman tann yemden yeryüzüne iniyor ve dölüt kadından alınıp bir kraliçenin rahmine aktarılıyor. Kraliçe M.Ö. 599'da sağlıklı ve dünya güzeli bir çocuk doğmuyor; bu çocuk, daha soma "Mahavira (ulu kahraman" adıyla Cayna (Jainizm) dinini kuruyor.

Binlerce yıl önce, tanrlar henüz Nippur kentinde otururken, "hava tannı" Enlil, dilberler dilberi Meslamateo'yı gebe bırktıyor. Çivi yazılı bir tablet bu olayı anlatır: "... şenin tannının tohumu, ııldayan tohum benim rahmimdedir; Sin'in tohumu, tannsal tohum benim rahmimdedir..²⁰⁶)" Tannların kendileri de kadınların zorla ırzına geçmekten geri kalmamıştır. Dünyalı güzel bir kız olan Ninlil gebe kalmaktan korkmaktadır. Çivi yazılı bir Nippur tableti

(*) Sin: Sümerlerde Ay-tann. Evren-tann Enlil'in oğlu. Güneş-tann Samaş ile Yıldız-tann İştâr'ın babası. Akatlar, Hititler, Araplar buna tapınıştır.

bu durumu şöyle anlatır: "... benim döl yolum çok küçük, cinsel teması bilmiyor. Dudaklarım çok küçük, öpmeyi bilmiyor..^{Z206}") Ama "tanrısal", Enlil, cinsel teması istemeyen bu sözlerle aldırış etmez.

Eski Antlaşma'nın (Tevrat'ın) kutsal bölümlerinde de "göklerin bekçileri" (bazı çevirilerde bunlara melek de denilmiştir) ile insan kızları arasındaki birleşmeden söz edilir. Bu çeşit olayların en göze çarpan anlatıcısı, Tufandan önceki toplam on ilk atamın yedincisi, Peygamber Hanok'tur. 365 yıl yaşamış ve ölmemiş, ateşler saçan bir arabamın içinde gökyüzüne götürülmüştür! Hanok, insanların kızlarıyla yatan 200 "gök bekçisi" ya da "başkaldırmış melek" olayını anlatır. Daha sonra "en yüksektekinden" (uzay gemisi komutanından mı?) bu eylemleriyle gök bekçilerinin temel yasalardan birini çiğnemiş olduğunu öğrenir/²⁰⁷ ^

"İnsanların kızlarına gittiniz, onlarla yattınız ve kadınlarla kendinizi kirlettiniz... Niçin sonsuz ve yüce gökleri terk ettiniz, niçin kadınlarla yattınız, insanların kızlarıyla niçin kendinizi kirlettiniz ve nasıl dünyalı çocuklar yaptınız ve dev oğullar doğurttunuz?"

Demek ki bu garip olaylar, günümüze özgü görünüşler değil, ta en eski atalarımızla başlamışlar. Havva da, Adem'in kaburga kemiğinden yaratılmıştı. Sümer çivi yazısında kaburga için kullanılan işaret, yukarı doğru dikilmiş bir oktur ve yaşama gücü anlamını ifade eder. Öteden beri Homo Sapiens'in (bugünkü akıllı insanın) dünyada bir zamanlar yaşamış, Hominid diyebileceğimiz, inşam andırır bir canlı türüne önceden planlanarak uygulanmış bir değişimin (mutasyonun) ürünü olduğu düşüncesini hep savundum. Tanrılar insanı kendi modellerine göre yaratmışlardır.

Sadece Bir İpotez Mi?

Eğer günümüzde sperm toplamaya ve yapay yolla gebelik sağlamaya ilişkin yazılanlar gerçekse, kafamızı kurcalayan bazı soruları hemen yöneltmemiz gerekir. Bunlar ürküntü verecek, ancak yine de baştan sayamayacağımız sorular. Bu dünyadışların aslında bizden istedikleri nedir? Bizimle nasıl bir oyun oynuyorlar? Binlerce yıl önce insan soyuna yapay mutasyonlarla yardımcı oldular. Henüz uygarlaşmamış, hayvanlıktan yeni ayrılmış, vahşi insanlar yeni yollara yönelttiler. Ya bugün? Dünyalı olmayan insanlar mı yarattılar? Dünyadışların uzay gemilerinde eğitilmiş insan suretinde canlılar aramıza kanştınlıp yönetici görevlere mi getirilecek? Yabancı ço-

cuklar belirli modellere göre mi yetiştirildiler? Nasıl bir modele göre? Yoksa bu işin ardında, onlarla bizim aramızdaki farkları sistemli biçimde azaltıp böylece Dünya atmosferine ve Dünya bakterilerine uyum sağlayan yeni kuşaklar yetiştirmek amacı mı yatıyor? Ya da bütün bunlar tümüyle başka amaçlara mı yönelik? Yoksa E.T'lerin çok acele taze, genetik malzemeye mi ihtiyaçları var?

Varsayalım ki bir uzay kolonisi (birkaç kuşağın bir arada bulunacağı bir büyük uzay gemisi) binlerce yıldan beri yoldadır ve bizim Güneş sistemimize ulaşmıştır. Bu ulaşma rastgele değildir, uzay yolcularının eski yıldız haritalarında bizim yerimiz çok önceden işaretlenmiş bulunmaktadır; çünkü onların ataları çok eski zamanlarda buraya gelmişlerdi. Uzay kolonisi henüz bizim Güneş sisteminin milyonlarca kilometre ötesindeyken, bizde radyo ve televizyon bulunduğunu saptamış olabilir; çok uzaktan Dünyadaki en önemli dilleri analiz etmiş ve hatta ne nitelikte siyasal ve dinsel düşlere bağlandığımızı da öğrenmiş olabilir. Bütün bu bilgileri radyo ve televizyon yayınlanmızı dinleyerek pekâlâ elde edebilirler. Güneş sistemi dışından yapılan gözlemlerle Dünya'ya ancak dış gezegenlerin yörüngelerine girilerek ulaşılacağı saptamışlardır. Bu gezegenler, Mars ile Jüpiter arasında bir kuşak halinde bulunan asteroidlerdi. Yüzlerce, belki de binlerce yıldan beri yolda olan bir uzay kolonisinin en çok neye ihtiyacı olabilir? Enerjiye. Bu enerjiyi en kolay nerede bulabilir? Asteroidler kuşağında. Orada her türlü yeraltı serveti ve her çeşidinden maden filizi bulunup toplanabilir. Bizim sisteminin sunabileceği bütün hammadde olanağı, gelin beni alın dercesine asteroidler kuşağında vardır. Yapılacak iş sadece o maddeleri gidip almaktan ibarettir.

Yine varsayalım ki böyle bir uzay kolonisi, yüzyılımızın kırklı yıllarından beri asteroidler kuşağına yerleşmiştir. Bunu bizler Dünyamızdan fark edemeyiz. Aslında bugün böyle bir olguyu fark edebilecek düzeyde teknik olanaklara sahibiz; ama bunu yapmayız. Niye yapmayız? Çünkü böyle bir olasılığı ciddi biçimde dikkate almalıyız. Ciddiye alınmak isteyen hiçbir bilim adamı, hiçbir politikacı, böyle bir olasılığı araştırmak önerisinde bulunmayı göze almaz. Yalnız bir defa böyle bir öneride bulunuldu; bir Alman bakan, asteroidler kuşağına, oraya dünyadışı akıllı canlıların yerleşip yerleşmediğini saptamak için insansız bir araştırma uydusunun gönderilmesini ciddi şekilde önerdi. Adamı o anda uzaklaştırdılar. Soma bir şey daha var, asteroidler kuşağına bir uydu yollamak çok para isteyen

bir iş; asteroidler kuşağını sadece dinlemeyi hedefleyen bir girişim bile hiç ucuz değil. Dahası var, bugünkü zihniyetimiz sürdükçe, bilim adamlarımız böyle bir çalışmaya katılmayı reddedeceklerdir. Dünyadışlar asteroidler kuşağında mı? Orada mı? Rica ederim!

E.T'ler orada kimse tarafından rahatsız edilmeksizin rahatça kalabilirler. Yıllarca yedek enerji depolayabilir ve çeşidi büyüklükteki UFO'larını bizleri incelemek üzere habire Dünya'ya gönderebilir. Bu işi de hiçbir zaman baskın şeklinde yapmadığından, araştırma ve deneyleri için hep tek tek insanları seçtiklerinden, ayrıca "ambargo" kuralına da uyduklarından, insanlık -tedirginlik veren birkaç olay dışında - hiç rahatsızlık duymamaktadır. Üstelik insanların tepkisi de tahmin edilebilir niteliktedir. Tıpkı kannca yuvası örneğinde olduğu gibi.

Son bir varsayım daha: Uzay kolonisinde bulunanların soyları bozulmuş, yozlaşmış olabilir. Çok acele genetik bir tazelenmeye ihtiyaç duymaktadırlar. Zamanları azalmıştır; ancak kısa bir yaratma dönemine yetecek kadar zamanları vardır. Aslında biz insanlar yapı bakımından hısımlar olduğumuzdan (Bir defa daha: Tannlar insanları yarattı) dünyalılarla onlar arasında öyle uzlaşımayaacak cinsten hiçbir nitelik farkı da yoktur. Böylece onlar yeni kuşakların Dünya'nın genetik deposundan yaratacaklardır. Belki de bizde pek makbul sayılmayan bazı nitelikleri özellikle alacaklardır: Savaşçılık, sertlik, icat yeteneği, müzik dehası, aşk ve yaratıcı hayal gücü gibi. "Yeni şeyleri kafaları kanıştırmak için değil, aksine onları açıklamak için getiriyoruz." (Galileo Galilei)

Psikolojik Masajlar

4. türden karşılaşmalara (kaçınılmalara) kadar bütün UFO görüntü olayları için karşı parti "manüklü açıklamalar" bulmuştur. Atmosfer koşulları ve dünya imalatı öteberinin kalıntıları gibi gerekçeler artık yardım etmez olunca, tam bir güvenle psikolojiye el atıldı. Psikoloji her yerde yardımcı olduğu gibi, hiçbir yerde yardımcı olmayabiliyor da. Bu, insanların psikolojiye inanış derecelerine göre değişkenlik gösteriyor. Amerikalı yazar Whitley Strieber, kaçınılmaya ilişkin yaşantısını gerçekten başarılı iki kitapta anlattıktan sonra (20i,202) eleştirmenler Strieber'in daha önce korku ağırlıklı gerilim öyküleri yazdığını keşfettiler. Strieber, kaçınılmaya yaşantısının tümüyle gerçek olduğu ve yazar olarak çalışmalarıyla hiçbir ilgisi bu-

lunmadığı yolunda defalarca güvence verip durduysa da, sözlerine kulak asan olmadı. (Uyan: Yazarsanız, asla bir kaçırılma olayının mağduru olamazsınız.)

Kaçırıldıklarım söyleyen başkaları da, mutlaka televizyonda "Uzay Yolu" dizisini ya da sinemada Spielberg'in *Close Encounters of the Third Kind* (Üçüncü Türden Yakın Karşılaşmalar) filmim gör-düklerinden dolayı böyle hayali yaşantılar uydurmuş olmalıydılar. (Uyan: Kaçırılma olayının mağduru sayılabilmem için, daha önce hiç bilimkurgu romam okumamış ve hiç UFO filmi görmemiş ol-man gerekiyor.) UFO düşü görmüş daha başkaları da, öykülerim sırf zaman buna çok elverişli olduğu için anlatmışlardır. Medyada rastlantısal olarak bir UFO haberi dalgalanmışsa, örneğin Voroneş kenti hakkında TASS haberi yayınlandıktan sonra, benzeri olayları yaşadığım söyleyen yığınla insan ortaya çıkmıştır. (Uyan: Senin UFO tarafından kaçırılman, sakın böyle bir UFO haberinin dalga-landığı zamana rastlamasın.) UFO kaçıklarının en kalabalık kesimi, sosyal ilişkiler açısından zor durumda bulunanlardan çıkmaktadır. Ayrıca kaçırılma olaylarının birçok kurbanının, hayatlarının döneminde sıkça bir bunalım yaşadıkları da saptanmıştır²⁰⁸

O sırada parasal darlık içindeydiler, ilişkilerinde sorunlar vardı, boşanmışlardı, çocukları evden gitmişti, dostları küsmüştü ya da bana kalırsa düştüklerdi. (Uyan: Eğer E.T'ler tarafından kaçırılırsan, tüm sorunlardan arınmış bir "aziz" gibi olmaya bak!) Hayır, bunların hiçbirisi değil! Böyle bir olayda, senin uydurduğun UFO yaşadığın ne aradığın gün gibi ortada: Bir yedek dindir bu. Kazanılmış bir inancın acı çekilerek yitirilişi, yeni bir inancın, UFO'lara inanmaya yatkın oluşun yolunu açmıştır. (Uyan: Eğer bağlı bulunduğum kiliseden ayrılmışsan ya da herhangi bir inanç bunalımı içindeysen, hiçbir UFO görmemek, hele kesinlikle kaçırılmamak zorundasın.)

Kaçırılma olayları kurbanları, bu kategorilerden hiçbirine girmiyorsa, o zaman da bunlar "işgüzarlığın", "psikopadığın" ya da başka bir "psikolojik mekanizmanın" kurbanlarıdır. Sonunda Amerika'daki bütün kaçırılma ihbarlarının aslında hep bir kaynaktan çıktığı, bu kaynağın da Budd Hopkins olduğu²⁰⁸ saptandı. Oysa onun kaçırılmalar üzerine ilk kitabı 1981'de yayınlanmıştı; bu tarihten çok önce de kaçırılma olayları cereyan etmişti. Üstelik böyleleri olayların başlangıcı insanlığın uzak geçmişine kadar uzanıyordu. Ne var ki hiç kimse, psikolojik mesajlar yoluyla içindeki "hoş"u rahat ettirebilmek uğruna bu gerçeklere alınıp gitmedi.

Bu nitelikte sayısız davranış örneklerini gördükten sonra anladım ki, ruhsal açıdan sağlıklı bir insanın, akla yakın bir UFO deneyimi olamayacaktı. Oysa şimdi UFO'lar yüzünden çok geçirmiş milyonlar bir kideyi tamk göstermek zorunda kalıyoruz. Bunun yanında somut olguları tekrar ve tekrar anlatıyoruz. Radarların kayıtlarından başlayıp video filmlerinde, fotoğraflara; ezilmiş çayırlardan ve soğan tarlalarından (tabii bunların hepsinin mantıklı açıklamaları olabilir!) kaçırılma kurbanlarının cilderindeki yaraklara, yara izlerine, devlet başkanlarının ve yüksek rütbeli askerlerin imzalarıyla toptan tahrip edilmiş belgelere kadar yığınla kamtı sıralıyoruz. Asıl sorun, burada birilerinin bazı dolaplar çevirdiğinin apaçık ortada olması.

Eski dinlerin ve yeni mezheplerin Guru demlen öncüleri, mucizeler gösterilebilme dahi inancın kesin olmasını istiyorlar. UFO konusunda ise durum bunun tam tersi: Ortalık mucizelerle kaynıyor, inanan kimse yok²⁰⁰)"

Çeşitli çağlar arasında dolaşıp duran biri olarak ben, psikolojik demlen bütün kanıtların çürük temellere dayandığı karışındayım. Çağımızda elbette başkalanmn gözünde önemli kişi olmak için veya birilerini aldatmak için hayali olaylar uyduranlar var; sosyal açıdan zor durumda bulunan ya da psikopatlığın şu ya da bu çeşidine uğramış olanlar da var -ama bütün bunlar aynen anti-UFO lobisindeki insanlar için de geçerli. Oradakiler herhalde "aziz" değil! "Hep ben haklıyım" davranışı içinde bulunulmaması gerektiği gibi; dinsel-psikolojik örnekleri de, hep bir UFO yaşantısına katlanmak felaketine uğramış insanlara yakıştırmamak gerekir. Karşı tarafın ruhunu araştırmak niyetinde değilim.

Psikolojide her şeyi bildiğini söyleyenlerin verdiği örnekler bakılırsa, benim UFO'larca uzun zamandır gözlemlenmiş ya. da en azından bir defacık kaçırılmış olmam gerekirdi. Gerçekten de kendimi E.T'lerle seve seve temas kurmak isteyen insan grubundan sayıyorum. Üstelik dünyadışı dostlarıma yönelteceğim bir tomar sorun da var. Ne yazık ki bu arzum şimdiye kadar bir türlü gerçekleşmedi. Ne birinci türden bir karşılaşma yaşayabildim ne de dördüncü türden. Ne hazin!

Ancak bu yüzden hüzünlenip duracak biri değilim ve benim yoksun kaldığım şeyleri başkaları elde etmişse buna da şükrederim. Gerçek bir UFO görüntüsüyle karşılaşmak bana nasip olmadı -ama böyle görüntülerin güzel fotoğrafları gözümün önünde duruyor.

Bunlardan biri, 1990'da, nisan ayı başlarında Belçika üzerinde üç köşeli bir UFO'nun şipşak fotoğrafı. Bilimsel bir eserde de yer verilmiş olan²¹⁵ bu fotoğraf, olağanüstü değerde bir görüntüsel belgedir. Bu nesne çok hızlı hareket ettiğinden, ilk bakışta bir parça yamulmuş dört ışıktan ibaretmış gibi bir izlenim vermektedir. Fakat renk değişimi işlemi (aldacı renk mavidir) yapıldıktan sonra UFO'nun koyu renkli, üç köşeli asıl gövdesi ortaya çıkmıştır. Şimdi bunun bir çocuk uçurtması ya da buna benzer başka bir nesne olması gerektiğini düşünen çıkarsa, gözlerini dört açsın. Çünkü bu üç köşeli UFO, Belçika avcılarıyla kedinin fareyle oynaması gibi oynamıştır. Ne buyurdunuz, üç köşeli mi? Ay, güldürmeyin bizi! Ben de sizinle birlikte gülmek isterdim, sayın baylar, eğer böyle üç köşeli UFO'larla Eskiçağ'da karşılaşmamış olsaydım. İşte size iki örnek:

Romalı tarihçi Cıjus Plinius (24-79), *Doğa Tarihi* adlı eserinin 2. kitabında kıvılcımlar saçan alevli kalkanlardan söz eder; bunlar güneş batarken ortaya çıkıp insanları dehşet içinde bırakmışlar. Bu olay Konsül, L. Valerius ile O. Marius'un zamanında olmuş. Bu iki önder M.Ö. 100 yıllarında yaşamışlardır.

M.Ö. 332 yılında Büyük İskender Tirus kalesini kuşattığında, Makedonyalıların ordugâhı üzerinde "üç köşeli beş adet uçan kalkan"⁽²¹⁷⁾ belirmiş. Bu nesneler Tirus üzerinde yavaş uçarak dolaşmışlar ve her iki taraftan birlerce savaşçı onları seyretmiş. Bu olay ne kide psikozuydu ne de bir doğa olayı; çünkü uçan üç köşelerden biri ansızın kalenin surlarına ve kulelerine yıldırımlar göndermeye başlamış. Korumacı siperler paramparça olmuş ve İskender'in askerleri Tirus'a saldırıya geçmişle: Uzaydan gelen bu beklenmedik silah yardımından sonra "uçan kalkanlar" baş döndürücü bir hızla uzaklaşıp gökte kaybolmuşlar.

"Olgular, gerçeğin düşmanlarıdır." (Miguel ' Cervantes, 1547-1616)

Die Sterne (Yıldızlar) der asi kısa süre önce Floransalı Dr. Roberto Pinotti'nin bir makalesini yayınladı. Bu bilgin, Dünya dışından yapılacak bir saldırının yeryüzünde meydana getireceği "kültür şoku'na ilişkin düşüncelerini dile getiriyordu"²¹⁰ Ona göre, günümüzde "belli bir yönden yoksunluk" duygusu egemen. Bunun sonucu "her an padayabilir bir kültürel zaman bombası" olacaktır. "Böyle bir ortamda E.T'lerin varlığı haberi mahvedici bir işlev görebilir."

İnsanlığın, dünyadışlar üzerinde bırakacağı ilk izlenim "tüm dünyadaki otorite krizi olur; bu kriz yalnızca bilim, din ve felsefe

alanlarında değil, sosyal yapılarda da görülmektedir." Pinotti'ye göre, ET'lerin ansızın ortaya çıkıp bir çok yaratmaları halinde doğa bilimleri suçlanacak ve tutucu bilim adamları alaya alınacaktır. Gelecekte dünyadışı akıllı varlıklarla böylesi bir karşılaşma, bilim ve kültür çevrelerinden sınırlı bir seçkinler zümresi dışında, dünya çapında korku, panik, kide isterisi, otorite boşluğu ve özellikle Dünya pasif rol oynarsa hızla yaygınlaşacak yasadışı eylemler oluşturmaktadır.

Ne yapılmalı? Kimseye bir şey söylememenin örtüsünü ET'lerin ve UFO'lann üstüne mi örtmeli? Sağı solu kurcalamaya kalkışan insanların ağızlanna, psikolojik açıklamalarla birer parmak bal mı çalmalı? Kaçırılma olaylanmn mağdurlarına ne haliniz varsa görün mü demeli? Basına sakinleştirici bonbonlar mı verilmeli? Dr. Pinotti durumu çok doğru tanımlıyor. Ona göre, "Dünya kamuoyunu böyle bir karşılaşmaya -bunun haberi yayılmazdan önce- hazırlamak artık zorunluluk olmuştur." Geniş çaplı bir işbirliğiyle doğal koşullann yaratılması, bunun da dünyadışılarla yüzyüze geliş olayı -insanlığı dehşete düşürecek şekilde meydana gelmezden önce- yapılması gerekti. Pinotti, ayrıca bir "eğitim stratejisi", yani Tannlar Şoku'nu yumuşatmak amacıyla insanlar için bir ön hazırlık programı öngörüyor. "İnsan uygarlığının geleceği, E.T'lerin var olduğu haberi yayılmazdan önce bizim kamuoyumuzu buna hazırlamamıza bağlıdır. Bu, hepimiz için tarihsel bir görevdir."

Bunu siz söylüyorsunuz, sayın Dr. Pinotti!

Testi Yapıldı ve Çok Eksik Bulundu

Şu sıralarda bilim adandan ile medya elemanlarının "tarihsel görevlerini" yerine getirmeleri için harika bir şanslan var. Yıllardan beri İngiltere'de tarlalarda esrarengiz şekiller ortaya çıkmakta ve bizler buna gülüp geçmekteyiz. Bu işaretlerin herhangi bir yabancı boyuda ilgisi vardır diye tutturmuyoruz. Böyle bir ilgi olabilir de olmayabilir de. Ne demek olabilir de? Yani birkaç üniversite öğrencisiyle iki emekli bildirdi diye, bu şeylere hemen dört elle mi sarılacaktık? Bu işaretleri onlar düzenlemişlerdir. Gördünüz mü? Bunun böyle olduğunu zaten biliyorduk biz! Dünyadışılann işaretleri ha? Burada mı? Rica ederim!

Bu garip işaretlerin, başka bir dünyadan mesajlar olduğunu iddia etmiyorum. Nasıl yapabilirim bunu? Şu Dünyamızda çok düzmece işler yaptığım, ilerde de yapılacağım biliyorum. Ancak bu düz-

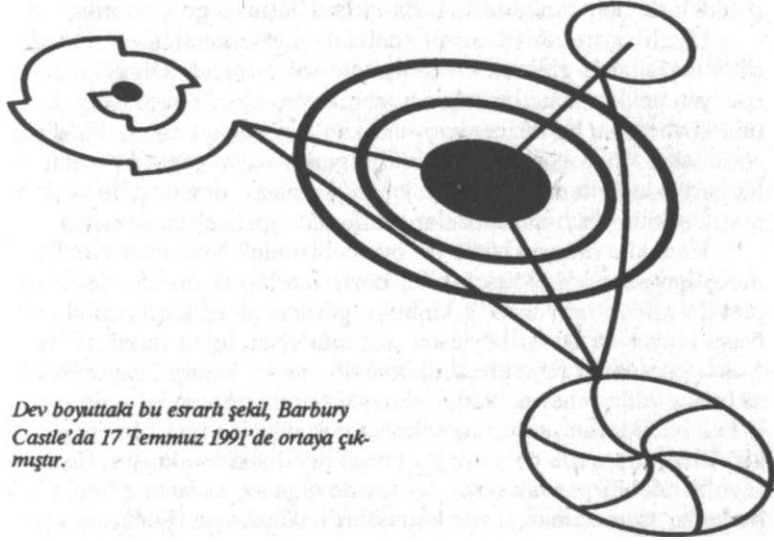
mece kuramını burnumuzun ucuna kadar götürmeye de hiç niyetim yok. Ancient Astronaut Society'den bir ekip, İngiltere'nin buğday ve kolza tarlalarında haftalarca gözlemlerde bulundu. Benzeri çalışmaları Japonya ve İngiltere'den bilim adamı grupları da yapılar. Bütün ekipler son derece şaşılacak şeyler saptadılar. "Örneğin, çok taze bir çizgiler kümesi içinde pusulanın aşırı anormallikler yaptığı görüldü. (Pusulanın iğnesi çılgınca döndü ve dikine havaya kalkma eğilimi gösterdi. Başka bir gözlemde, taze bir çizgiler kümesi içine dışardan getirilen -aslında sapasağlam- buğday sapları birden bükülüp kınlıverdi. Aym işlemin her tekrarlanışında, hep aym sonuçlar alındı. Fakat ertesi gün aym çizgi kümesinin içinde aym gözlemi yapmak olanağı olmadı^{/2} P

Düzenbazlar ya da başka zirzoplar, basit daireleri ve basit çizgileri tarlaların üstüne çizebilir ve buğday saplarını çığneyebilir; ama geceleyin birdenbire ortaya çıkan bu kadar karmaşık resimler manzumesini çizmeyi ne emekliler becerebilir ne de üniversite öğrencileri. Ortaya çıkan geometrik resimler, inşaa hayreder içinde bırakan bir güzellik ve çeşitlilikteydi, bazen 200 metre uzunluk ve genişlikte olabiliyordu. Örneğin 11 Temmuz 1990'da Alton Barnes yakınlarında oluşan resim ile 3 Ağustos 1990'da Cheesefoot Head (Winchester) civarında ortaya çıkıveren çizgiler kümesi böylesi boyudardı. Her iki olayda da çizgiler manzumesi, birbirine bağlanmış dairesel yüzeyler, halkalar, bağlantı kırışları, geometrik şekiller ve esrarengiz ekleme parçalardan oluşuyordu.

Şimdiye kadar görülen resimlerin en harikası, 17 Temmuz 1991 gecesi Barbury Castle yakınında bir tarlada meydana geldi. Kenarlarının boyu 100 metreden fazla olan bir ikizkenar üçgenin üzerinde içice iki daire ve üçgenin ortasında da daire biçiminde bir alan vardı. Bu merkezden üç çizgi çıkıyor, üçgenin köşelerine uzanıyordu. Üçgenin her köşesinde yine bir daire başlıyor, ancak hepsi üç adet olan bu dairelerin her biri diğerlerinden farklı biçimsel özellik gösteriyordu. Bu kadar büyük ve bu kadar kusursuz bir resim, geceleyin birileri tarafından toprak üstüne çizilemez. Böyle bir sahtekârlık için kalabalık bir ekibin işbaşı yapması ve arazi üzerine dev boyudu şablonların serilmesi gerekir. Bu çapta bir işe girişil-

(*) Kısa adı AAS (Eskiçağ Astronotları Demegi) olan bu kurum, kamu yararına çalışan enternasyonal bir kuruluştur. Dünyadışlarla ilgili konulan inceler; kongreler, mitingler ve inceleme gezileri düzenler. Bir de yayın organı vardır. Dileyen AAS'a üye olabilir.

mesi ise, geceleyin kızılötesi dürbünlerle kontrol edilerek sürekli gözedenen bir arazide tümüyle olanaksızdır.

Dev boyuttaki bu esrarlı şekil, Barbury Castle'da 17 Temmuz 1991'de ortaya çıkmıştır.

Bir ara düşündüm, bu kadar büyük boyutlarda düzmece bir resim acaba nasıl çizilebilir diye. Böyle bir resim, birkaç üniversitenin ya da emeklinin toprak üstünde tepinmesiyle yapılamazdı. Çizgiler kenarlarda çok özenliydi, buğday sapları da yerde spiral biçimde yatıyordu ama kırılmamışlardı. Muammanın çözümü olarak kurnaz bir kimyacı düşündüm. Bu adam, kışın, tarlaların gözedenmediği sırada gelip herhangi bir kimyasal madde dökebilir. Tabii önceden yere serilmiş şablonların üzerine. Aylar soma tohumlar gelişip ekinler büyüyünce, kimyasal madde birden etkisini gösterir ve bu etki sadece önceden kimyasal madde dökülmüş olan şekillerin içinde olur. Başaklar, çiğnendiğini gösterir hiçbir ayak izi olmaksızın yere serilir ve insanlar da bu olaya şaşırıp kalır.

Ne var ki önerdiğim bu çözümde can sıkıcı noktalar vardı: Tarlalardaki şekiller sadece geceleri ortaya çıkıyordu. Kimya bilimi ise, sadece geceleri etkileyen ve dozu da buna göre ayarlanan bir "bitki yok etme" maddesini henüz bulabilmiş değildi. Ayrıca bu çözümle pusulanın gösterdiği anormallikler ve şekillerdeki diğer fizik-

sel özellikler de açıklanamıyordu. Son olarak yalmz İngiltere'de birbirlerinden çok farklı birden fazla bu çeşit şekiller kümesi görülmüştü. Varsaydığımız düzenbaz kimyacının, bu durumda içi kimyasal maddelerle dolu tankerlerle tarla tarla dolaşması gerekiyordu.

Üstelik işaretier yıldan yıla daha da mükemmelleşiyor. Gönderilen mesajlarda giderek bir gelişme göze çarpıyor. Düzenbazların çok yetenekli sanatçılar olması gerekiyor; söz konusu bölgelerin tüm köylüsünün bu düzmece oyuna katılmış bulunması da bir diğer zorunluluk. Tüm köylülerin haberi olmaksızın bu çapta bir sahtecilik gerçekleştirilemezdi. Sözüün kısıası, bu kadar dev boyudu ve karmaşık şekiller bazı düzenbazlar tarafından "gizlice" çizilemezdi.

Hem kim oynasın böyle bir oyunu bizimle? Niye oynasın? Düzmece ipotezini kabul etsek bile, böylesine büyük ölçüde resimleri, tam 15 yıldan beri üstelik kimseye görünmeden, kim çizebiliyor? Nasıl oluyor da bu işi böylesine bir mükemmellikte başarabiliyor? Yoksa burada bir çeşit eleştirel komplo mu söz konusu? Eğer öyleyse bunca yıldır -her ne kadar olmayacak gibi görünüyorsa da- gizli kalabildiklerine göre, komplonun çok büyük çapta olması gerekir. Biri çıkıp, ordu da şu ya da bu şekilde buna katılmıştır, diye vezelik edebilir; ancak böyle bir şey de olamaz, komuta edenlerden bu kadar uzun zaman sessiz kalmaları beklenemez. Daha da kötüsü: Eğer bugün herhangi bir kimyacı karga veya bir futbol takımı ortaya çıkıp "Biz yaptık bunu!" diye itirafta bulunsa, aklı başında hiç kimse onlara inanmaz. Kimse 15 yıl süreyle insanlığı enayi yerine koyamaz.

Eğer başka bir Dünya'dan ya da başka bir zamandan mesajlar söz konusu ise, bunları gönderenler neyi amaçlamaktadırlar? Bence amaçları bazı şeyler sağlamak. İnsanlar huzursuz olmalı! Bu olaylar üzerinde kafa yormak zorunda kalmalı! Mesaj çoğaltılmalı ve yaygınlaştırılmalı! Kısacası birileri bizi uyandırmak istiyor! Ama aydın seçkinlerin buna tepkisi yine aym, yine UFO'lardaki gibi: Gü-lüşmeler. Tarlalar üstüne çizgiler çekerek gönderilen mesajları, ciddi biçimde çözmeye uğraşacak yerde kafamızı bulanık suya daldırıyor ve yetersiz donatımla çevrilen dolabın sırtını çözmeye çabalıyoruz. Ne bilim adamları "tarihsel görevlerim" (R.Pinotti) kavramıştır ne de medya. Bu konuda gazete yazar Michael Hesemann şunları yazıyor/^{212^}

"1991'in buğday daireleri olayına ne İngiltere'de ne Almanya'da medyanın fazla önem vermemesi, kamuoyunun ilgisini kısıdı

tutmak amacıyla çevrilmiş bir dizi ustaca manevranın sonucuuydu. 1990'da Blackbird (Karakuş) operasyonuyl gözler önüne bir buğday daireleri düzenbazlığı serildi, böylece medya röportajcılarının bu konuya saldırmalarının önü bir süre için alındı. 1991'de de aym düzenbazlıktan bu sefer Almanya'da yararlanıldı."

Ünlü bilimkurgu yazan Arthur C. Clarke, bir zamanlar "Yeterince yüksek gelişme göstermiş bir teknoloji, insanlar için artık sihir den ayırt edilemez olacaktır,"²¹³) demişti. Buna yakın bir görüşü de New York Cornell Üniversitesinden Cari Sagan şöyle formülleştirmişti: "Eğer dünyadışılar teknolojik gelişimlerinde bizden sadece birkaç^rtizyıl öndelerse, onlardan sihir eylemleri beklememiz gere-

Bunun için "yüzyıllar" gerekmez. Modern hologram, laser kullanılarak yaraüldü. Bu sayede cisimler ya da canlı varlıklar, odamn içinde ortaya çıkıveriyor ve herkesçe de görülebiliyor. Doğal büyüklüğünde bir figür, 1950 yılında büyükbabamızın önünde böyle belirseydi, onu "ruh" olarak nitelendireceklerdi. Sihir mi bu? Hayır, sadece teknik! ABD'nin SDI programı çerçevesi içinde, yanlış olarak "yıldızlar savaşı" adıyla tanıtılan teknik, laser toplannın geliştirilmesidir; bu toplanla Ay'ın yüzeyinde parlak renkleriyle reklâmlann görünmesi sağlanmaktadır. Bu görüntüler dünyadaki bütün insanlar tarafından görülebilecektir. Eğer günün birinde Ay'ın ışıklı tekerleği üstünde "mene mene tekel u farsın" yazısı belirverse, buna tepkimiz nasıl olacak? Bu sözler Arami dilindendir ve Tevrat'ta Daniel Peygamber bölümünde (bab 5, cümle 25-28) yer alır. Bir zamanlar Babil Kralı Belsazar'ın şöleninde, bu sözler ansızın ışıklı bir parmak tarafından duvara yazılmış. Anlamı da bugüne kadar belirsiz kalmıştır. Kimi: "O (Tann) saydı, tarttı, böldü" diye okudu; kimi: Bir mina, bir şekel, bir yanm şekel sayıldı" diye okudu. Bu söz kehanet olarak değerlendirildi; "tartıldı ve eksik bulundu" atasözü bu- radan çıkmıştır.

Geleceğin teknolojisine ilişkin bilgi eksikse, soğukkanlılıkla akılcı düşünmek de artık işe yaramaz. Dedeler, ruhlar görür; insan yıgınlan da Ay'ın üstünde Tann'mn el yazısıım. Bunu bizim ruh halimiz belirler. Binlerce yıl önce dünyadışılar, atalarımıza cin ve tann gibi görümlüler, doğaüstüydüler. Çünkü atalanımızda teknik anlayış eksikti. Ya bugün? E.T'lerin tekniği, bizden sadece birkaç yüzyıl

Eski altın ve gümüş para adlan - Bir mina: 50 şekel.

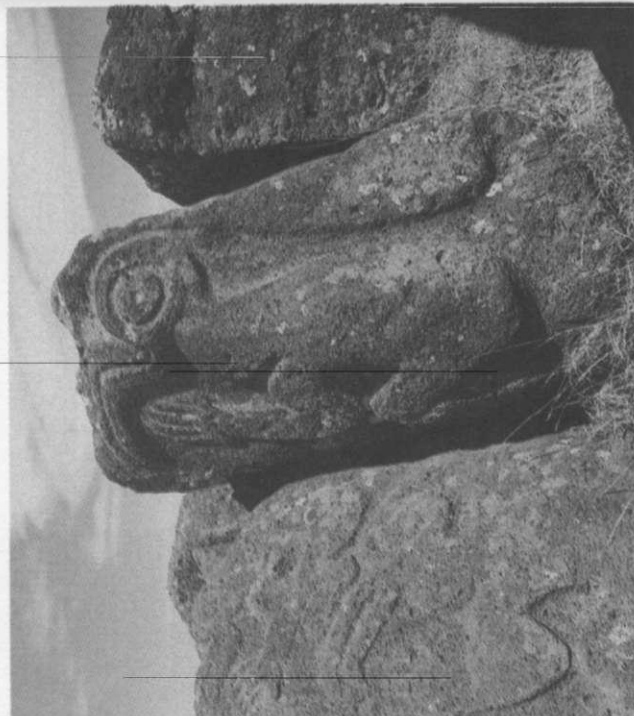
ilerdeyse, bizim üzerimizde "metafizik" etkisi yapacaktır. Bu tekniği biz, bilimsel olarak bir sıraya sokamaz, bir yerlere yerleştirenele-yiz. Muammalar karşısında kalırız. Bilimsel olmayan kafa, doğaüs-tünü sihir veya tanrısal hikmet diye değerlendirmek ister, onu anla-mak zorunda değildir. Bilimsel kafa ise siniri reddeder. Metafizik-sel şeyi bilgi saymaya yanaşmaz. Bir şeyin varlığı yoksa, kendisi de yoktur. Francis Bacon'ın "kuruntu" dediği şeyler yoktur. Peki, şimdi kim kime bir şeyleri yutturmaya kalkıyor? Kuruntulan gören mi, yoksa görmeyi reddeden mi? UFO olaylanm yaşayan mı, yoksa bun-lan evham diye silip geçen mi? İngiltere'nin tarlalanndaki mistik resimlerin üzerinde düşünen mi, yoksa bunlara kahkahayla gülen mi?

Bilgi zinciri geçmişten geleceğe uzanır ve asla kopmayacaktır. Hepimiz bir geçiş döneminin varlıklanyız; karşımızda bir bütün olan bilgi var, bu bütünün minik parçalanın tam da öğrenmek üye-re olan bir zamanın içinde yaşıyoruz. Başlanna gelenleri gelip tüm içtenlikleriyle anlatan UFO kurbanlanm, psikopadar sınıfı içinde bırakmaya ne kadar az hakkımız varsa, Tanrının görüntüsüyle karşı-laşma olayım yaşamış çocuklan "ruhsal bozukluğu bulunan hasta" diye nitelemeye de o kadar az hakkımız vardır. Kimbilir belki de evrende galaktik din gibi bir şey vardır ve birtakım E.T'ler bu din-sel düşüncenin yayılması için görevlendirilmiş olabilirler. Dozu sü-rekli ayarlanarak, yaşanan zamana ve insanların zekâca gelişme derecesine dikkat edilerek yeni değer tasanmlan, yeni teknolojiler ortaya çıkarılacaktır. İnsanlığın gelişiminde ipleri elinde tutanın kim olduğunu gerçekten biliyor muyuz? Dünya tarihim değiştirmiş mesajlan ve bilgilerin ardında duran kimdir? Belki de bir galaktik ansiklopedinin bütün ciltleri bizim için hazırlanmıştır, bizi bekle-mektedir; bizse bundan ancak lokmacıklar halinde bir şeyler alabili-yoruz.

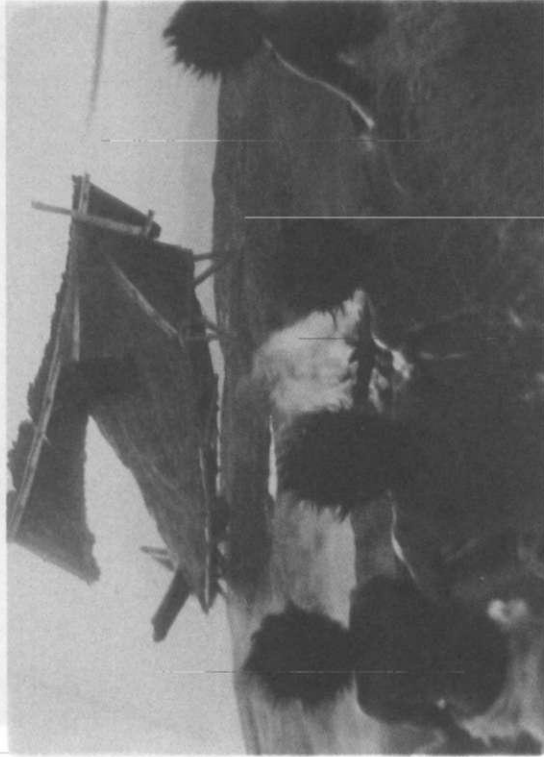
Bilgi ağacı gelecekte duruyor ve "her ilerleme sadece ütopyala-nın gerçekleşmesidir." (Oscar Wilde, 1854- 1900)

(yukarda) Paskalya
Adası'nda heykeller
(altta) Bazı heykeler
toprağın hayli altında
bulundular.

Adaların gelmesinden önce Paskalya Adası halkı bir kuş-tanrıya tapıyordu.

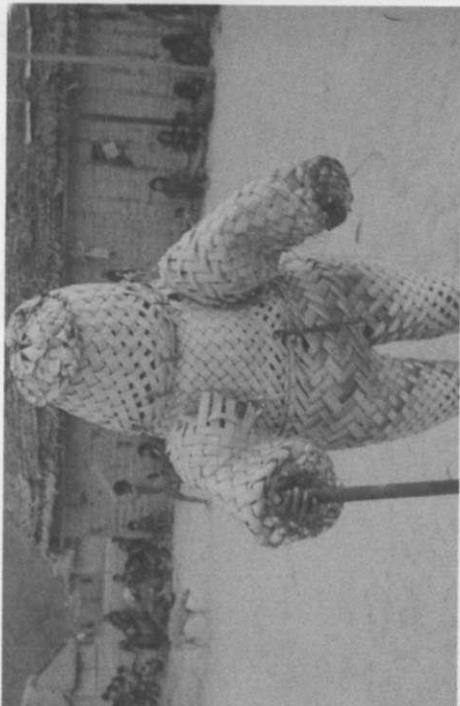

Yeni Gine'nin birçok adasında tahita ve samandan yapılmış uçak modelleriyle "hayalet hava limanları" ortaya çıktı.

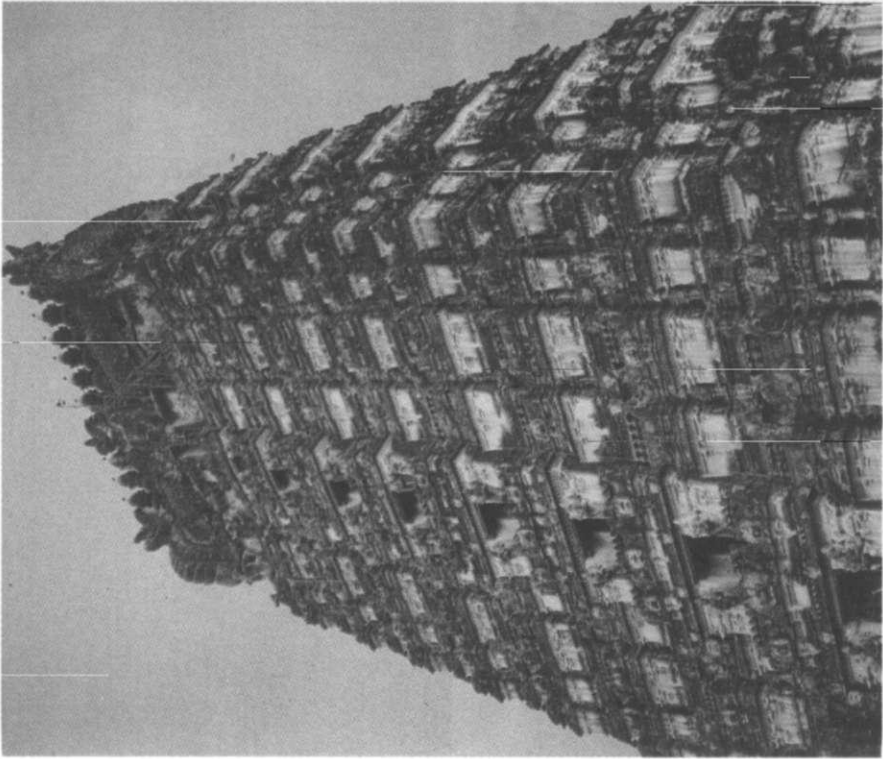
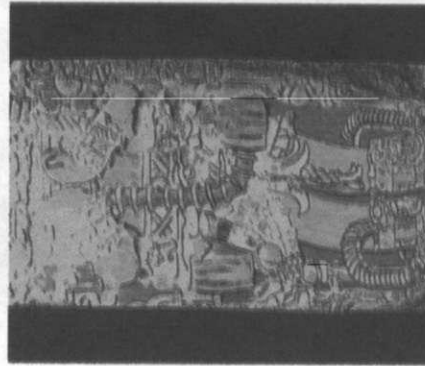
Ororoñi, uzaydan gelen ziyaretçi.

*Guatemala'da klasiköncesi Tikal anıtı.
Bir kutuya uzanan hortum açığına
görülüyor.*

*Arkeoloji bu hortumu
diye nitelendiriyor.*

*Güney Hindistan'da Kanchipuram piramit tapınağı. Bunun da tepesinde bir tanrılar
taştı, bir "vimana" yer almıştır.*

Orta-Cava'da eyalet başkenti Djogjakarta'nın yakınında Borobudur. 1472 stupa'dan meydana gelmiştir ve hepsi birden yine bir dev stupa oluşturmaktadır.

"Gök taşı" sayılan daha küçük stupa'nın içinde genç Buda oturuyor.

"TANRILARIN ARABALARI"
yazarından

Tanrılar Şoku

Çok eski çağlardan kalma efsaneler, yazıtlar ve arkeolojik bulgular, insanların binlerce, on binlerce yıl öncesinde de dünya dışından gelen yaratıklarla temas kurduğunu işaret ediyor. Yeni Çağ'ın büyük kâşifleri, çoğu kez "vahşiler" tarafından bir zamanlar atalarını da ziyaret etmiş "Tanrılar" olarak karşılandıklarını kaydetmişlerdir. Günümüzde de, uzaydan gelen konuklarla ilgili sayısız tanık ifadesi vardır. Erich von Däniken, bu kitabında bir dizi metin ve resimle bu karşılaşmaların nasıl cereyan etmiş olabileceğini, "Tanrıların Şoku'na uğrayan dünyalının nasıl tepki gösterdiklerini, gelecek kuşaklara ne gibi aktarımlarda bulunduklarını belgelemeye çalışıyor.

ISBN 975-480-083-9

